

Inoue Jaszusi

S Z A M U R Á J
C S A T A Z Á S Z L Ó

SZENZÁR
KIADÓ

Budapest, 2006

A fordítás alapjául szolgáló mű:
Yasushi Inoue
The Samurai Banner of Furin Kazan
Translated by Yoko Riley
Tuttle Publishing, 2006

Fordította:
TÓTH ANDREA

Szerkesztette:
KÁRPÁTI GÁBOR CSABA

Furin Kazan
Copyright © 1953, The Heirs of Yasushi Inoue
Hungarian edition © 2006 by Szenzár Kiadó
Hungarian translation © Tóth Andrea, 2006
All rights reserved

Szenzár Kiadó
Tel.: (20) 226-4155
E-mail: kiado@szenzar.hu
Honlap: www.szenzar.hu

Felelős kiadó: Kárpáti Gábor Csaba
Olvasószerkesztő: Horváth Borisz
Borítóterv, tipográfia: Alexandrosz
Nyomta és kötötte: G-print Nyomda
Felelős vezető: Wilpert Gábor igazgató

ISBN 963—704—18—7
ISSN 1419—1296

ELŐSZÓ

EZT A KÖNYVET, melynek eredeti japán címe *Furin kasan*, Inoue Jaszusi 1955-ben írta.

A könyv Takeda Singenről (1521–1573) szól, ő volt a Jamanasi előjáróságbeli Kai tartomány *szengoku daimjó*-ja.* Takeda Singen ünnepelt államférfiú és hadvezér volt, a szengoku korszak legerősebb harcosaként tisztelték. Számos csatája, melyeket Ueszugi Kensin, Oda Nobunaga, Tokugava Iejaszu és más hatalmas *daimjó*k ellen vívott, a *szengoku* időszak legdrámaibb eseményének számított, és sok regény vagy film témájául szolgált.

Az Ónin no Ran nevű, látszólag jelentéktelen háború egy több mint száz évig tartó háborús időszakba sodorta Japánt. A hadvezér – akit *sógun*nak hívták – erőteljes uralma alatt álló központosított kormány elvesztette hatalmát. Az 1480 és 1590 közötti időszak folyamán a korábban egységes Japán összeomlott, és sok kis hűbérbirtokra darabolódott, amelyek vezetői megpróbálták hatalmukat a szomszédos területek meghódításával kiterjeszteni.

Ezeket a helyi vezetőket haduraknak (*szengoku daimjó*) nevezték. Azt nehéz pontosan megmondani, hogy hány hadúr jelent meg és tűnt el ebben a korszakban. Sok új jelenség bukkant fel ebben az időszakban egy olyan országban, melynek hierarchikus rendszere nagyon korlátozó volt, és igen sivár kilátást nyújtott mindazoknak, akik nem születtek a szamurájok kiváltságosan magas rangjával. A felmerülő új jelenséget, miszerint az alacsonyabb rangú is felülkerekedhetett a magasabb rangún, ahol bármely arra képes és érdemes személy hatalomra kerülhetett, *gekokudzson*nak hívták. Ekkoriban változott a rendszer az örökletes korlátlan egyeduralkodásból meritokráciába.

Ez a rendszer a háborús időszak során romba dőlt, és elérkezett a kegyetlenség, hűtlenség, valamint a halál és túlélés kora. Az erős és hatalmas *daimjó*k könyörtelenül bekebeleztek gyengébb szomszédait.

---

* Hadúr, hadakozó fejedelem.

A *Furin kasan* egy olyan stratégia története, aki a kor egyik legerősebb hadurának szolgálatában állt. Kai tartomány urának, Takeda Singennek a neve akkor jelent meg a japán történelemben, amikor 1541-ben, huszonegy éves korában saját édesapját száműzte egy szomszédos területre.

A *Furin kasan* Takeda Singenről és arról szól, hogyan segítette őt félszemű, nyomorék hadvezére, Jamamoto Kanszuke, továbbá arról is, hogy Kai tartomány ura, Takeda Singen hogyan kutatott fel újabb meghódítandó vidékeket, majd terjesztette ki rájuk a hatalmát. Három erős fiatal vezető, Takeda Singen, Imagava Josimoto és Hódzsó Udzsijaszu írta ekkor a Távolság új történelmét. Ha ők hárman megküzdöttek volna, elpusztították volna egymást. Alapvető fontosságú volt, hogy a három rivális összefogjon.

Az egész könyvben ragyogóan kifejeződik Jamamoto Kanszuke mestere és ágyasai iránt érzett szeretete, zseniális stratégiája, amit a háború iránti szenvedélye táplált, valamint a csodálat, amit ellenfeleinek hadászati taktikája iránt érzett.

Takeda Singen hadserege olyan zászlót vitt magával, amelyre a *furin kasan* jelölő négy kínai kalligráfiát festették. Ezek a jelek találóan fejezik ki Singen harcmodorát. A könyv címe tehát szó szerint lefordítva így hangzik:

風
林
火
山

<i>fu</i>	Légy olyan sebes, mint a szél!
<i>rin</i>	Légy olyan csöndes, mint a fa!
<i>ka</i>	Támadj olyan ádázul, mint a tűz!
<i>zan</i>	Légy olyan nyugodt, mint a hegy!

Ebben a könyvben követerem a hagyományos japán szokást, miszerint első helyen áll a vezetéknev és ezt követi a személynév. Az író családneve például Inoue, keresztnéve pedig Jaszusi, ezért a könyvben Inoue Jaszusi néven szerepel.

A Calgary Egyetemen tartok kurzust a japán civilizációról, és ajánlott olvasmányként fordítottam le a *Furin kasan* című történelmi regényt, amelyben az író, Inoue Jaszusi híven mutatja be a feudális Japán történelmét. Ez a könyv segít a diákoknak abban, hogy jobban megértsék annak a korszaknak a társadalmi helyzetét, amelyről igen korlátozott mennyiségben létezik angol nyelvű irodalom.

Ennek a fordításnak az a jelentősége, hogy részletes háttéranyagot biztosít a huszadik századot megelőző japán civilizáció tanulmányozásához, mivel középpontjában a szamuráj kultúra áll, amely még a modern kortárs japán civilizációt, gondolkodásmódot, társadalmi, gazdasági és szervezeti rendszereket is meghatározza.

Habár a japán történelem egésze hozzájárult a mai Japán összetett mozaikképéhez, mégis a szamuráj filozófia, a *Busidó** etika és ez a bizonyos történelmi korszak meghatározó módon alakította a mai Japánt, főleg a modern japán üzleti és bürokratikus kultúráját.

Míg az elmúlt kilenc évben japán civilizációt oktattam, azt tapasztaltam, hogy igen sok diák mutat magas szintű érdeklődést a szamuráj kultúra iránt és választják ezt a témát dolgozataikban. A szamurájok életével foglalkozó középkori dokumentumok azonban csak igen korlátozott mértékben állnak rendelkezésünkre, ám mégis hozzá lehet jutni a *Busidó* (a szamuráj útja, szamuráj fegyelem, önuralom stb.) elméletével kapcsolatos anyagokhoz.

Ez a történelmi regény, amelynek szövege pontosan mutatja be a mindennapi életet és a történelmi eseményeket, olyannak ábrázolja a szamurájok életét, a nők helyzetét a szamuráj kultú-

* A szamuráj útja: a szamurájokat irányító íratlan szabályok gyűjteménye, mint pl.: hírség, a csatlós kötelessége a nagyúr iránt, önfegyelem, önma-ga képzése, a kard útjának elsajátítása stb.

rában, a hagyományokat és a társadalmi értékeket, amelyenek azok valójában voltak.

A történészek már régóta vitatkoznak arról, hogy vajon ennek a történelmi regénynek a hőse létezett-e a valóságban. Nemrégiben találtak egy levelet, amelyet Jamamoto Kanszukének tulajdonítanak, és ez különös figyelmet irányított erre az 1958-ban íródott regényre.

Az Inoue Jaszusi által írt *Furin kazan* először 1959-ben jelent meg, és azóta – legalábbis 1988-ig – hatvannégyszer adták ki újra. Inoue Jaszusi (1907–1991) Aszahikavában (Hokkaidón) született, elvégezte a Kiotói Egyetemet, és még mielőtt igen sikeres szerzővé vált volna, a *Mainicsi* napilap újságírójaként dolgozott. Első regénye, a *Togju* (Bikaviadal) 1949-ben jelent meg, amivel elnyerte a tiszteletreméltó Akutagavai Irodalmi Díjat. Sok népszerű regényéről ismert, mint például a *Tempjo no iraka*, a *Hjóeki* vagy a *Harci fegyverek*. Inoue művei közül néhányat már lefordítottak angolra; ezek a következők: *Tun-Huang*, *Lou-Lan*, *A pénzhamisító* és *A vadászfegyver*. A történelmi regény kategória japán mestereként ismert.

Yoko Riley

AOKI DAIZEN HALÁLA

SENKI SEM TUDOTT SOKAT Aoki Daizen körülményeiről vagy fiatalságáról. A harmincéves *rónin*¹ élete rejtély volt. Azt tudták, hogy eredetileg a Hódzsó család vazallusaként szolgált Szagamiban, és ezt a tisztségét egy botrányos tette miatt veszítette el. Különösen tehetséges kardforgatónak számított, de az ismeretlen volt mindenki előtt, hol tett szert ilyen tudásra. Hihetetlenül gyorsan mozgott, tehetsége pedig szemmel látható volt. Küzdelem során vérszomjasnak tűnt és ellenfelét mindig egyetlen vágással ölte meg.

Egy év telt el azóta, hogy utoljára betette a lábát a kastély-városba, amely várura, Imagava Josimoto birtokán állt, Szunpuban.² Imagava híbéreseinek többsége messziről elkerülte Aoki Daizent, amikor csak az utcán találkoztak vele. Lerítt róla, hogy valami gonosz és ellenszenves dolgot képvisel. Bőre sápadt volt, szemei között keskeny fehér forradás húzódott. Ajkai vékonyak voltak, járás közben bal válla enyhén megemelkedett. Habár meglehetősen jóképű volt, megjelenése mégis valamiféle hűvös-séget és könnyörtelenséget sugárzott.

Azon a tavaszon, amikor visszatért Szunpuba, viadalt rendeztek a kastély-város főterén. Még a róninoknak is engedélyezték a részvételt. Daizen kardforgató tudásával senki sem volt képes felvenni a versenyt. Sok tapasztalt és ügyes szamuráj³ eseti áldozatul csapásainak. Daizen *bokutójával*⁴ minden esetben egyenesen a mellkasukba döfött, amittől hanyatt vágódtak a földre. Egyik

¹ Gazdátlan szamuráj. Olyan szamuráj, aki vagy a csatában veszítette el urát, vagy pedig elhagyta őt.

² Szuruga tartomány fővárosa, ahol az Imagava klán lakott.

³ A feudális Japán katonai osztályának tagja, aki földesurát a *Busidó* szabályai szerint szolgált, és egyebek mellett a hűség, a becsület és az önfeláldozás erényeit testesítette meg.

⁴ Fakard, amit az edzések és párviadatok során használtak.

ellenfele ettől vért hányt, és a többiek is hasonló sérüléseket szenvedtek. Aoki Daizen neve ezen a napon vált híressé. Ennek ellenére az Imagava család nem ajánlotta fel neki, hogy lépjen a szolgálatukba. Habár tehetséges kardforgató volt, mégis olyan bizalmatlan légkört árasztott, hogy az emberek tanácsosnak látták, ha inkább távol tartják magukat tőle.

A viadal estéjén Aoki Daizen elhagyta a szamurájok ogatai székhelyét, ahol addig megszállt. A kapunál az egyik szolga mondtott neki valamit, ám ő szokásához híven válaszra sem méltatta. A szolga a ház urának hazatéréséről szólt valamit, de az kétséges volt, hogy vajon Aoki hallotta-e vagy sem. Lassan és mogorván haladt a hátsó kapu felé. Ha jobban belegondolunk, hogy Daizen a hátsó kapun át távozott, hogy elkerülje az esetleges találkozást a ház urával, feltételezhetjük, hogy hallotta a szolga szavait.

Egy órával később Daizen már az Abe folyó mentén gyalogolt. Végül egy hatalmas kanyarulatnál lesétált a folyópartra. Számos tanya hátsó bejárata mellett haladt el, mikor végül betért egy bambuszerdő szélén álló rusztikus templomba.

– Ott vagy? – szólt halkán a bejárat küszöbénél Daizen.

Mikor nem kapott választ, kinyitotta a fából készült kaput, és belépett a keskeny hátsó udvarra. Néhány fát ültettek ide, a földre pedig ide-oda lépőköveket helyeztek.

– Ott vagy? – suttogta újra.

Amikor megérezte, hogy valaki van ott, leült a verandára.

– Ki az? – válaszolt egy rekedtes hang.

– Aoki Daizen – felelte nyeglén. Csend áradt a teremből.

– Aoki Daizen vagyok – ismételte Daizen. Tekintetét az egyik fára szegezte, amely a hideg nap alatt szinte sugárzott.

Majd halk neszt hallott maga mellől, mintha valami a földre esett volna. Egy arany pénzérme hullott a verandára, pont a térde mellé. Felemelte és rápillantott. A pénzérmén olyan mintát látott, ami egy gyékényszőnyeget, egy *kiri*⁶ fa fémjelét és Szuruga⁷ jelét ábrázolta.

⁵ Császárnő-fa.

⁶ Az Imagava család hűbértartójának neve

– Egy arany! – horkant fel Aoki Daizen megvetően. – Te szélhámos! – mondta hangjában gyűlölettel. – Döbbenetes, ahogyan *Busidó* tudásoddal kérkedsz! Beutaztad a tartományokat, megismerted szokásaikat, tanulmányoztad az erődöket és kiváló helyismeretre tettél szert! Ha-ha! – nevetett tovább Daizen sokkal halkabban. Sátáni kacaj volt, ami felfedte sértett személyiségét. Általában csendes embernek ismerték, most azonban csak ő beszélt.

– Te eltorzult fattyú! Hogyan is beszélhetsz a háború művészetéről! Te, várak meghódításának és katonai táborok elfoglalásának titkos tudója! Mindent tudsz a háború művészetéről! Ha-ha! Még azt is állítani mered, hogy a Gjó-rjú kardvívó iskola tehetséges kardforgatója vagy! Nagyon szeretném látni, mit is tud ez a Gjó-rjú, amivel így dicsekszel. Én, Aoki Daizen bármikor kihívlak egy párviadalra!

A bent lévő ember csöndben maradt.

Ekkor Daizen dühödten felkiáltott.

– Adj csak nekem még egy aranyat! Habár te is olyan rónin vagy, mint én, mégis megtéveszted a népet; ezért kapsz sokkal több fizetséget, mint én. Adj még egy pénzt!

Alig hallható hanggal egy másik pénzérme esett a padlóra.

– Még tíz napot adok magamnak, hogy kitaláljam, ki is vagy valójában – majd felállt és újból felkiáltott. – Most nem érek rá. Találkoznom kell Takeda egyik magas rangú vazallusával, hogy az alkalmazásomról tárgyaljunk. Elegem van a Szunpu kastélyból – azzal elindult kifelé.

– Várj! – állította meg az ajtónál a rekedt hang.

– Mi?

– Azt mondod, Takeda hűbérese. Ki az?

– Ó, tehát felkeltettem a kíváncsiságodat. Valamilyen Itagaki, a Takeda klán egyik magas rangú vazallusa. Nem tudom a teljes nevét.

– Nehéz oda bejutni? – kérdezte némi töprengés után a rekedt hang.

– Honnan tudjam. Meg kell próbálni.

Miután Aoki Daizen még két lépést tett lefelé a sétányon, a papírból készült ajtó kinyílt. A bent rejtőző nagyon alacsony férfi

kijött, azaz térdeim csúszott kifelé. Arca és teste háborzongatóan nézett ki.

– Mit akarsz? – kérdezte Aoki Daizen, amikor megfordult.

– Segítséget adok. Figyelj! Azt mondtad „Itagaki”. Ez biztosan Itagaki Nobukata lesz. Az Itagaki család már nemzedékek óta fontos szerepet töltött be hűbéresként a Takeda családnál. Ma Amari Toraót és Itagaki Nobukatát tartják a Takedák legjelentősebb vazallusainak. Nem hiszem, hogy meghallgatna egy állásért kuncsorgó rónint. Csak egyetlen esélyed van. Figyelj! Meg kell támadnod Itagaki Nobukatát.

– Megtámadni!? Miért?

– Hát ez egyértelmű. Te megtámadod, én meg majd megmentem Itagakit a veszélytől.

Daizen még mindig nem értette. A kis ember tovább folytatta.

– Ezzel Itagaki örökre az adósom marad. Senki más nem érzi majd kötelességének, hogy segítsen nekem, mint az, akinek megmentettem az életét. Én is az ő urát, Takedát akarom szolgálni. Mikor engem befogadnak a Takedák, majd téged is beajánlak.

– Ez valami ócska trükk? – köpött egyet Aoki és rosszindulatosan nézett Kanszukéra.

– Nincs más választásod.

– Te eltorzult féreg!

– Ha nem tetszik az ötletem, akkor távozz!

Aoki Daizen gondolkozva állt egy percig, majd visszalépett a verandára.

– Végre lelepleztem valódi külsődet, te félszemű korcs! – mond a.

A verandán ülő férfinak fürkésző tekintete volt, és nehéz lehetett megállapítani, hova is néz valójában. Mikor Daizen visszajött a verandára, a férfi a jobb kezével a padlóra támaszkodott és felemelte csípőjét. Középső ujja hiányzott. Bár könnyedén lábra tudott állni, még így is nagyon alacsony volt. Még az öt lábát [kb. 152 cm] sem érte el a magassága. A kis emberke visszament a szobájába.

Aoki Daizen megvetően kinevette, de a férfi, aki bement a terembe, tudomást sem vett a gúnyolódásról. A meglehetősen sötét szobából a férfi tekintetét egy vörös krizantémra függesz-

tette. Ebben a helyzetben maradt mozdulatlanul, Aoki Daizent tökéletesen semmibe véve.

– Eléggé nehéz valakit úgy megtámadni, hogy ne sebesüljön meg. Én, Aoki Daizen, még sohasem csináltam ilyet korábban. – de a szobában lévő férfi semmit sem szólt.

– Mondj valamit, Jamamoto Kanszuke! – robbantak ki egy kiáltással Daizenből az érzelmek. Arca hirtelen összerándult a haragtól. A teremből végre rekedt hang hallatszódott.

– Megsebesítheted, csak azt nem akarom, hogy megöld. Az teljesen értelmetlen volna.

Aoki Daizen nem kedvelte Jamamoto Kanszukét. Mindössze fél évvel ezelőtt találkozott Jamamotóval először, de attól fogva gyűlölte a férfit. Amikor meghallotta Jamamoto hangját, nem tudta megállni, hogy ne gorombáskodjon vele és ne becsmérelje annyira, hogy aztán Jamamoto teljesen visszavonuljon. Eljövételének egyik oka az volt, hogy pénzt kunyeráljon, de alapvetően erős vágyat is érzett, hogy zaklassa Jamamotót.

A rónin Jamamoto nevét jól ismerték az Imagava klán három birtokán, Szurugában, Tótomiban és Mikavában. A Mikava tartományból, Usikubóból, az Imagava klán egyik birtokáról származott ez a hűbérúr nélküli szamuráj. Kilenc év telt el, mióta Szurugába jött. Ezalatt a kilenc év alatt folyamatosan azzal ostromolta az Imagavákat, hogy a szolgálatukba állhasson. Ismeretlen okból soha semmilyen tisztséget sem ajánlottak fel neki. Ennek a kilenc évnek a során Imagava egyik legjelentősebb csatlósa, Iohara Tadatane vette a védelmébe és látta el őt. Az a szóbeszéd járta, hogy Iohara azért látja el Jamamotót ilyen hosszú ideje rizzsel és sóval, mert Jamamoto Kanszuke és Iohara rokonságban áll egymással.

Azt is pletykálták, hogy Jamamoto Kanszuke a Gjó-rjú iskolában sajátította el a kardforgatást és az Imagava klán egyik csatlósa sem tudta őt legyőzni. Azonban senki sem látta még, amint előrántja kardját, és arról sem hallottak még történeteket, hogyan vívkedett a csatákban; arról sem szólt egyetlen legenda sem, hogy bárkit is megsebesített vagy megölt volna. Talán borzalmas arca játszott nagy szerepet abban, hogy ez a mendemonda szárnyra kapott róla.

Magassága még az öt lábat sem érte el, bőre sötét volt, fél szemére vak, és púpos; a jobb kezén pedig hiányzott a középső ujja. Körülbelül ötvenévesnek látszott.

Amikor csak elhagyta házát és sétára indult a kastély-városban, ami nem túl gyakran fordult elő, a gyermekek kíváncsian fordultak utána, de a felnőttek tudomást sem vettek róla. Külsejére rápillantani egyszerre volt hátborzongató és fájdalmas. Habár a gyermekek megfordultak utána és megbámulták, sohasem követték, valószínűleg azért, mert tartottak tőle.

Az a hír járta róla, hogy húszéves korától kezdve beutazta egész Japánt, kiváló tudást szerzett a hadászati stratégiák megtervezésében, sokat tanult a háború régi és új művészetéről, és a csata-alakzatok valamint a várak elfoglalásának szakértőjeként tartották számon. Az a tény, hogy kiváló hadászati tudásának ellenére kilenc évig senkinek a szolgálatában sem állt, tovább növelte hírnevét. A legtöbben úgy vélték, hogy Imagava úr közelében van egy olyan befolyásos személy, aki irigyli Jamamoto intelligenciáját, tapasztalatát és tehetségét, és ez a ragos ember akadályozza meg, hogy Jamamoto Kanszuke szolgálatba állhasson. Majd az a szóbeszéd is szárnyra kapott, hogy ez a féltékeny hűbéres talán maga Iohara Tadatane, a pártfogója. Az emberek ritkán látogatták meg Jamamotót, még az Imagavák vazallusai sem. Házában mindig csend honolt.

Csak Aoki Daizen nem hitte el a Jamamoto Kanszukéről szóló rejtélyes mendemondákat. Eltorzult csaló! Daizen ezt gondolta róla. Nem próbálta meg Jamamoto érdemeit elemezgetni; véleményét pusztán csak ösztönei alapján alakította ki róla. Képtelen volt elképzelni, hogy Jamamoto Kanszuke kivont karddal áll előtte. Ha mégis megpróbálta ezt a képet maga elé erőltetni, akkor az előtte megjelenő szamuráj nem kiválónak vagy bátorinak tűnt, inkább csak szánalmasnak.

Aoki Daizen körülbelül hat hónapja találkozott először Jamamoto Kanszukével, de megismerkedésük pillanatától fogva nem bízott benne. Azt gondolta, hogy egy kardvívó mester nem úgy néz ki, mint ő. Szerette volna egyszer kardpárbajra kihívni, és lerántani róla a leplet. Jó néhányszor megpróbálta már arra ösztökélni, hogy kardot rántsön, de Kanszuke sohasem reagált a piz-

kálódásokra; Daizen kihívásaira inkább mindig tapintatosan visszavonult.

Daizen alkalomadtán ellátogatott Jamamoto Kanszuke házába, hogy szavaival becsmérelje. Ám Kanszuke mindig csendes és nyugodt maradt. Daizen undort és utálatot kezdett el érezni Kanszuke iránt. Létezése volt az egyetlen szórakozás Daizen szegényes, munkanélküli mindennapi életében. Mikor a szó a harcművészetre és a hűbértokokról szóló dolgokra terelődött, amelyekről magának Aoki Daizennek sem volt tudomása, nem tudta próbára tenni vagy megítélni Jamamoto Kanszukét, de azt gondolta, hogy a helyzet itt is hasonlatos a kardvívó tudásához. Valószínűleg az egész csak ámítás. Hogyan is beszélhet csataalakzatokról és várak elfoglalásáról, amikor nincs egyetlen csatolósa sem?

Még azt is megkérdőjelezte, hogy külföldön járt. Egyszer Daizen saját szülőföldje, Odavara tájáról kérdezte, de Jamamoto nem válaszolt. Úgy vélte, Jamamoto semmit sem tud.

Ma pedig Aoki Daizent örömmel töltötte el, hogy Jamamotót leleplezte, mint csalót. Az Abe folyó mentén sokkal gyorsabban haladt most, mint szokott. Még Jamamotónak az az ötlete is trükk, hogy támadja meg Itagaki Nobukatát; legalább is Daizen így érezte. „Te torz fattyú, bár az egész világot sikerült megtévesztened, engem nem sikerült rászedned!” – gondolta.

Daizen az Abe folyó kavicsos partján sétált, ahonnan a látóhatárig műveletlen földek terjeszkedtek a távolba. Ebben az évben egyáltalán nem termett a rizs! Ez a gondolat elhomályosította elméjét. A rizs kérdése tényleg súlyosnak számított. Sok paraszt hagyta el földjét és vált földönfutóvá. Következésképpen alig maradt ember, aki megművelte volna a földeket. Ráadásul még abban az évben az eső is rengeteget esett, volt, hogy tíz napig egyfolytában zuhogott. Kiotótól keletre mindenhol borzalmas árvíz pusztított. Még Imagava birtokán is számtalan házat elöntött az Abe folyó. Nemcsak a rizsföldeket árasztotta el, hanem szarvasmarhákat és lovakat is az óceánba sodort. Tavaly, Tenbun⁷ kilencedik évében tavasszal és ősszel is hatalmas tájfun

⁷ Az 1533 és 1553 közötti időszak elnevezése.

söpört végig az országon. Rengeteg katasztrófa történt akkoriban.

Inkább Kai⁸ tartományban jelentkeztek szolgálatra? Lehet, hogy ott jobban mennének a dolgok? Egyáltalán nincs kedvem Jamamoto Kanszukével együtt dolgozni, de még ezzel a nyomorék korccsal is szívesebben szolgálnék együtt, minthogy egyedül legyek egy ismeretlen vidéken.

„De én ki nem állhatom őt! Gyűlölöm!” – állt meg hirtelen Daizen. Utált arra gondolni, hogy Kanszukével együtt dolgozon. Mások sem kedvelték őt, de úgy gondolta, Jamamoto Kanszuke még ennél is rosszabb. Mikor gyerek volt, egyszer kővel taposott a földbe egy hernyót és most úgy érezte, dühét addig nem csillapíthatja, míg ugyanezt nem teheti ezzel az elvetemült, eltorzult róninnal.

Augusztus eleje volt. A szél nem fúj, de hűsnek érezte az éjszaka levegőjét. Az ősz gyorsan közeledett.

Imagava kastélyától nem messze, samurájok házai álltak mindenfelé elszórtan, hogy megfelelően védelmezhesék a kastélyt. A lakóövezeten túl egy út futott le a dombról a kastély-városba. Általában napközben ez az út zsúfolt szokott lenni, de naplemente után szinte senki sem utazott arrafelé. Az út mentén lévő üzletek az este beálltakor mind bezárták ajtajaikat.

Aoki Daizen egy nagy enoki⁹ fa mellett álldogált már több mint egy órája. Takeda fő hűbéresére, Itagaki Nobukatára várt. Itagaki épp a Takeda klán egyik korábbi *daimjóját*,¹⁰ Nobutorát látogatta meg, akit fia, Harunobu száműzött és az Imagaváknál talált védelmet az elmúlt öt évben.¹¹ Itagaki épp akkor készült

⁸ A Takeda klán birtoka.

⁹ Ostorfa.

¹⁰ Földesúr.

¹¹ Takeda Singen teljesen más személyiség volt, mint apja, Takeda Nobutora. Míg Nobutora a feudális hagyományok szerint kegyetlenül megadózta és kizsákmányolta a szegényeket, addig Singen olvasott volt és inkább együttérzéssel viseltetett a gyengék és a parasztok iránt. Amikor Singen még csak 21 éves volt, elnyerte apja samurájainak támogatását, akiknek segítségével sikeresen lemondatta és száműzte apját az Imagavák birtokára.

visszatérni Sinonome Handzsiro házába, aki a Takedáktól való száműzetésébe elkísérte Nobutorát. Aoki Daizen azért volt ott, hogy a Sinonome háza felé vezető úton megtámadja őt.

Ma még nem látta Jamamoto Kanszukét, de bizonyosan ez volt az a hely, ahová megbeszélték a találkozót, a lejtőn lévő *enoki* fa alatt. Amint meglátja Itagakit, elő kell rohannia a fa mögül és úgy tennie, mint aki megpróbálja megölni. Ha hűbéresei is vele lennének, akkor őket is meg kellene próbálnia meggyilkolni. A terv szerint ekkor jelenik meg Jamamoto Kanszuke. Néhány kardszúrás és vágás után Daizennek el kell tűnnie a közeli erdőben.

Aoki Daizen körbenézett a félhomályban. Tudta, hogy valahol a sötétség mélyén Jamamoto Kanszuke szeme is figyel.

Daizen képtelen volt ilyen sokáig csendben maradni.

– Hé, te nyomorék korcs! Kanszuke! – suttogta hangosan, majd figyelmesen hallgatott. Nem érkezett válasz. Ingerülten csettintett a nyelvével és leguggolt a földre.

Újabb óra telt így el. A körülötte lévő sötétségtől egyre erőszakosabb lett. „Bárcsak rablók vagy vad kutyák jelennének meg, akkor megölhetném őket!” – gondolta egyre növekvő ingerültséggel.

Hirtelen a domb felől halk lépések közeledtét hallotta. Amikor a lépések még közelebb értek, rájött, hogy többen jönnek. A közeledő lépések neszéből arra következtetett, hogy hárman vannak.

– Szaeki Mondo! – kiáltott Daizen a csapatnak, amely előtte haladt el. Persze nem olyan nevet szólított, aki a jelenlévők között volt, csak egy kitalált nevet használt.

A lépések azonnal megálltak.

– Nincs itt semmiféle Szaeki – válaszolta egyikük.

– Nincs értelme hazudni! Azért jöttem ide, hogy kioltsam az életetek! – ordította Daizen dühödten.

– Mi értelme lenne hazudnunk! – válaszolta a férfi, de Aoki Daizen hirtelen előrántotta kardját. Amikor a három ember meglátta ezt a mozdulatot, gyorsan hátraszökkentek.

– Várj! Nem méltányoljuk a tévedésedet. Én a Takeda klán vazallusa vagyok, a nevem Itagaki.

Hangja méltóságteljesen zengett. „Ez tényleg Itagaki” – gondolta Daizen.

– Engem valójában nem érdekel, hogy ki vagy, akkor is megöllek! – üvöltötte Daizen.

– Ez egy rabló! – rántotta elő kardját azonnal Itagaki. Pillanatok alatt két hófehér penge jelent meg Aoki Daizen előtt. A két kard mögött megint ugyanazt a méltóságteljes hangot hallotta.

– Legyetek óvatosak! Csak üldöztétek el!

Amikor Daizen rájött, hogy ez a két férfi nem maga Itagaki, előre ugrott és rávágott az egyik szamuráj vállára. A harcos fel sikoltott. Daizen rögtön félreszökken, de közvetlenül utána ki tört és már szúrt is, egyenesen a másik szamuráj lábára. Ő is fájdalmas kiáltást hallatott.

A következő pillanatban maga Itagaki sújtott le csendben Aokira. Amikor kardjaik néhányszor összezsaptak, Daizen hallotta ellenfele ziháló lélegzését.

– Biztosan tévedsz. Én Takeda hűbérese vagyok, Itagaki Nobukata – ismételte megint ellenfele. Daizen nem szólt semmit.

– Ki akarsz rabolni?

Miközben egészen közel kerültek egymáshoz, Daizen épp azon gondolkozott, mit is csináljon most ellenfelével, akit nem szabadna megölnie. Ő azonban hirtelen előre lépett. Kiváló kardforgatónak látszott. Nyilvánvaló volt, hogy sokkal jobban vív, mint az előző két harcos. Daizen Itagaki mellkasához lépett és megragadta ellenfele jobb karját, majd lassan az út széle felé kezdte taszigálni.

– Ki az? – hirtelen oldalról egy lámpás világított Daizen arcába. Daizen először is rájött, hogy ellenfelét épp egy agyagfalnak készül nekilöknie. Amikor Daizen először hallotta Itagaki, a legfontosabb vazallus hangját, azt gondolta, hogy öregember, de jóval fiatalabb volt, mint amire számított. Középkorú szamuráj volt.

– Megtámadott egy rabló és csak nehezen tudom elintézni – válaszolta gyorsan Itagaki.

– Majd én segítek! – ez Jamamoto Kanszuke hangja volt. Aoki Daizen elengedte Itagaki karját és gyorsan hátraugrott.

„Tehát most kezdődik a színjáték” – gondolta.

Ezután pontosan előlről sújtott le rá egy *daitó*.¹² Halk sziszzenéssel hátraszökött, de megbotlott egy kőben.

A második és harmadik csapás könnyörtelenül követte az elsőt. Már nem babra ment a játék; Aoki Daizen magában megérezte ellenfele vérszomját. Ez nem volt a terv része! Daizen megpróbált felállni, miközben lefelé bukfencezett a lejtőn. A vágás a szeme között érte, érezte, hogy vér csorog a szemébe. Arra azonban nem volt ideje, hogy letörölje.

– Kanszuke! – üvöltötte Aoki és a bokrok közé rohant. Tervük szerint itt Kanszukénak abba kellett volna hagynia üldözését. Mikor azonban hátrafordult, ellenfele épp nekiszegte a kardját. És ez a kard kíméletlenül követte, amerre csak mozdult.

– Megőrültél? – kiabálta Aoki Daizen.

– Nem, nem vagyok őrült – szolt egy hang halkán. – Megöllek!

– Próbáld csak meg! – ordította Daizen, amint megérezte, hogy megváltozott a helyzet. „Ellenfelem elszánta magát, hogy megöljön, így hát nekem kell megölnöm őt!” A nyomorék rónin iránt érzett gyűlölete tízszeresére növekedett.

De Aoki Daizen életében először közelgő félelmet is érzett. Ellenfele kardját meglepően alacsonyan tartotta. A kis ember pengéje majdnem a földet súrolta. Mikor félszemű tekintetét rászegte, Daizen képtelen volt előre vagy hátra mozdulni. Kettejük között fokozatosan csökkent a távolság. Daizen úgy érezte, mintha a földhöz szegezték volna. Ellenfelének kardja megcsilant a halovány fényben. Az első csapás a vállát találta el, a következő a jobb csuklóját, majd a lábát. Daizent elborította a vér.

– Várj! Kérlek várj! – kiáltotta kétségbeesve Aoki. De olyan volt, mintha a falnak beszélne. Akárhányszor is kiáltott, ellenfele kardja folyamatosan lesújtott rá.

Aokinak úgy tűnt, mintha Jamamoto Kanszuke teste egyre nőne, miközben saját hatalmas teste egyre csak zsugorodna és elcsúfulna. És tényleg: Aoki már nem látott a szemével, lába pedig megnyomorodott.

– Ah! – ez volt az utolsó hang, mely elhagyta ajkát, miközben az utolsó vágás testét a vállától csípőjéig kettészelte.

¹² Hosszú kard.

JAMAMOTO KANSZUKE CSATLAKOZIK A TAKEDA KLÁNHOZ

TENBUN TIZENKETTEDIK ÉVÉBEN JÁRT, február közepe volt, amikor Kai uralkodójától, a Takeda családtól egy küldött érkezett Jamamoto Kanszukéhez Szunpuba, aki szolgálatra hívta őt. Másfél év telt el azóta, hogy Jamamoto Kanszuke megölte az Aoki Daizen nevű ismeretlen rónint, és segített Takeda vazallusának, Itagaki Nobukatának. A követ azt mondta, hogy a Takeda család a szolgálatába hívja, és száz *kan*¹³ évjáradékot ajánlott fel neki. Kanszuke azzal az üzenettel küldte vissza a hírnököt, hogy még két napig gondolkozni szeretne a dolgon.

Azon a napon, szokásától eltérően Kanszuke elhagyta házát. A korai cseresznye virágai már szirmukat bontogatták az Abe folyó partjának mentén.

„Várok elfoglalása, várak elfoglalása” – Kanszuke ugyanazokat a szavakat ismételte magában már hosszú ideje. Száz *kan* évjáradék! Nem is az volt a fontos, hogy mennyi pénzt kereshet. A lényeg az, hogy részt vehet-e a csatarend megtervezésében és vajon megmutathatja-e, hogy mekkora tehetsége van várak és birtokok elfoglalásához. Mielőtt elfogadta volna a felkérést a szolgálatra, ki kellett gondolnia a részleteket.

„Várok elfoglalása, várak elfoglalása.”

Kanszuke anélkül sétált át a cseresznyefák során, hogy akár egyszer is felpillantott volna a rügyekre. Két nő, valószínűleg szamurájok feleségei közeledtek az utca ellenkező végéből két gyermek társaságában. Mikor meglátták Kanszukét, tartva tőle, inkább messziről elkerülték.

„Várok elfoglalása, várak elfoglalása.”

Anélkül, hogy a nőkre pillantott volna, szemét forgatva és a

¹³ Pénznem, 1 *kan* = 1.000 *mon*.

nagy semmit bámulva tovább haladt. Az utcácska beletorkollott Szunpu főútjába. Patrónusának, Imagava főcsatlósnak a háza épp a szamuráj lakónegyed bejáratánál volt. Mivel *kejaki*¹⁴ fák vették körbe a házat, a kastély-város népe „Kejaki kúriának” nevezte el.

Kanszuke belépett a Kejaki kúria főbejáratán. Anélkül, hogy bejelentette volna érkezését, rálépett a *fumidaira*.¹⁵ A folyosón szembetalálkozott pártfogójának egyik szolgálójával.

– Iohara *szan*¹⁶ otthon van?

– Igen, kérem várjon egy percet, mindjárt szólok neki.

Kanszuke figyelemre sem méltatta, amit a cseléd mondott, és tovább ment. A szolgáló meg akarta előzni őt, és bejelenteni urának Jamamoto látogatását, de vonakodott elmenni mellette. Alacsony teste annyira erőteljes kisugárzása volt, hogy mindenkint alázatra készítetett. Senki sem merte megelőzni.

– Ott van, Iohara *szan*? – szólta Kanszuke a szoba belső része előtt.

– Ki az? – érkezett a válasz.

– Jamamoto Kanszuke vagyok. Látogatóba jöttem.

Erre nem jött felelet odabentről. Kanszuke szinte érezte, amint hangja hallatára Iohara arc kifejezése undorba vált.

– Elnézését kérem – nyitotta ki Jamamoto Kanszuke a papírból készült tolóajtót, majd belépett a szobába. Annyira azért udvarias volt, hogy a szoba szélén tült le és enyhén meghajolt.

– Azért vagyok ma itt, hogy tárgyaljunk.

– Mi történt? – kérdezte Iohara türelmetlenül.

¹⁴ Zelkova fa, más néven amerikai szil; hatalmas lombhullató fa, ami Amerikából került Japánba.

¹⁵ Akkoriban a japán házaknál egy lépcsőfokon fellépve lehetett a ház földszintjére jutni.

¹⁶ A *-szan* végződést udvarias megszólításoknál használják Japánban, az úr, asszony vagy kisasszony megnevezéshez hasonlóan. Például az Iohara úr japánul így hangzik: Iohara *szan*. A *-szan*-t hölgyek és urak nevéhez is illeszthetjük. Valakit a személynevéen megszólítani igen ritka és fölöttébb bizalmaskodó szokás, kivéve, ha nagyon jól ismerjük az illetőt. Saját magunk megszólításakor nem használjuk a *-szan* végződést, mint ahogyan magyarul sem hívjuk magunkat úrnak, asszonynak vagy kisasszonynak.

Iohara asztalánál ült, mintha olvasna. Ősz fejét szép lassan Kanszuke felé fordította.

– Egy követet küldött hozzám a Takeda család és a szolgálataukba hívnak.

Csend uralta a levegőt, míg Iohara ide-oda pillantott.

– És, felajánlod nekik a szolgálatodat? – kérdezte.

– Nem lehetek örökké rónin.

– Mennyi az évjáradék?

– Száz kan.

Rövid ideig csönd lett.

– Akkor mi is száz kant ajánlunk fel. – válaszolta Iohara. – Mostanáig semmi problémánk nem volt egymással, ugye?

– Elegem lett abból, hogy egyszerű csatlós legyek, várakat szeretnék elfoglalni.

– Tényleg úgy gondold, hogy várakat tudsz elfoglalni azzal a hadászati tudásoddal, amit egy asztalnál ülve szereztél?

– Igen, lehetségesnek tartom! – dűnnyögött Kanszuke.

Iohara elhallgatott és egy percig gondolkozva ült.

– Tehát akkor őket fogod szolgálni. Jobb lesz, ha elmondom az uramnak.

– Mit számít, hogy elmondja-e az urának vagy sem. Nyilvánvaló, hogy azt sem akarják, hogy távozzak, ám ugyanakkor attól is túlságosan félnek, hogy a klánukban hasznomat vegyék.

– Vigyázz a nyelvedre! – szólt Iohara kurtán.

– Nem igaz, hogy félnek tőlem? Annyira fél tőlem, hogy még a szolgálataimat sem fogadja el! – felelte Kanszuke, majd más hangnemre váltott.

– Kilencc éven keresztül ellátott ennivalóval és ruházattal, benem pedig él a kötelességérzet. Ezért csak a testemet adom el a Takedáknak, de a szívem itt marad a Szunpu birtokon – miközben beszélt, halk kuncogás hagyta el a száját.

Iohara Tadatane hirtelen Kanszuke felé fordult. Általában közőmbös kifejezésű szeme most fagyosan szikrázott.

– Mit értesz ezalatt? – Iohara közelről szemlélte Kanszukét, hogy rájöjjön, mi is a szándéka.

– Egyszerre fogok évjáradékot kapni Takedától és Imagavától. A döbönt Iohara egy szót sem tudott erre szólni.

– Én sohasem hagytam el ezt a vidéket, mert hittem az Imagavák jövőjében.

Iohara még mindig hallgatott.

– Az Imagava klán a legerősebb család a keleti parton, ezért igazán megengedheti magának, hogy a Takedákhoz küldjön egy vazallust, nemde? – fejezte be a beszédet Kanszuke, ajkain magabiztos mosollyal.

Imagava nagyúr felesége Takeda Nobutora lánya volt. Ezért a két klán rokoni kapcsolatban állt egymással, de Nobutorát¹⁷ saját fia, Harunobu száműzte, huszonhárom éves korában. Jelenleg Takeda Nobutora veje, Imagava Josimoto pártfogását élvezte. A felszínen a Takeda és az Imagava család szövetségben állt, de a Nobutora és Harunobu, apa és fia közötti család viszály miatt egyre nőtt a szakadék az Imagavák és a Takedák között.

Ezért hát az Imagavák számára nem is hangzott olyan rossz ötletnek, hogy Kanszukét küldjék Takedához, ugyanakkor titokban évjáradékot is adjanak neki.

Kanszuke hirtelen felpattant. De csak az előtérig jutott, ahol azonban Iohara megakadályozta, hogy elhagyja a termet.

Március elején Kanszuke elindult Kofucsuba¹⁸ a Fudzsi folyó keleti partja mentén. A Kai tartományból érkezett három samuráj állt a kíséretében. A hegyek lankáit, amelyek a Fudzsi folyó mindkét partjához közel voltak, friss zöld levelek ékítették.

A Kaiba vezető út során két éjszakát fogadóban töltött. Kanszuke utált utazni és a hangulata is pocsék volt. Az a mendedonda járta róla, hogy a kardforgatás művészetének elsajátításához bejárta egész Japánt, és nem volt olyan pontja az országnak, amely ne viselte volna lába nyomát. Az igazság viszont az volt, hogy csak szülővárosát, Mikavát és Szuruga egy részét ismerte. Csak a nép találta ki a történetet, hogy beutazta egész Japánt. A pletykát azonban nem akarta meghazudtolni; és erre nem is volt szükség. Tudásának köszönhetően világosan maga elé tudta képzelni a nyugati és a keleti tartományok kastély-vá-

¹⁷ Később kapta a Takeda Singen nevet.

¹⁸ Kai tartomány fővárosa, a Takeda klán székhelye.

rosait. Olyan sokat olvasott az egyes tartományok és birtokok hegyeiről, folyóiról, síkságairól és éghajlatáról, hogy hatalmas tudást halmozott fel. Kitűnő pontossággal, könnyedén el tudott képzelni bármely kastélyt és földrajzi helyet.

Sohasem hagyta ki a lehetőséget, hogy a távolról érkezett utazóktól minden adatot begyűjtsön. Kiváló volt a memóriája, képzelőereje pedig olyan élénk, hogy még saját magát is meglepte. Elég volt valamit csak egyszer meghallania, és soha többé nem felejtett el egyetlen részletet sem. Egy-egy adatból terjedelmes tudásra tett szert.

Útjának felénél Itagaki Nobukata jött hozzá, hogy üdvözölje és ellássa ruhákkal, lovakkal, lándzsákkal, íjakkal és nyílvevőkkel, sőt még apródokat is adott, akik Kanszuke szolgálatába álltak.

Kanszuke tökéletesen elégedett volt. Nemcsak, hogy olyan jól bántak vele, amire számítani sem mert, hanem Kai tartomány is szinte pontosan olyan volt, mint amilyennek azt gondolatban elképzelte. Mikor beértek Kofucsu városába, azt gondolta, hogy még a felhők színe is pontosan olyan, mint amilyennek képzelte.

– Hányszor járt már Kofucsuban? – kérdezte Itagaki Nobukata.

– Háromszor – felelte. Úgy gondolta, hogy ez nem volt hazugság.

Aznap éjjel Kanszuke egy vagyonos szamuráj házában szállt meg, amely a Takeda kastélytól északra állt. Map elkísérte Itagakit és együtt meglátogatták Harunobut kastélyában. Takeda lakhelye igazából nem olyan volt, mint egy kastély. Teljességgel hasonlított egy hétköznapi házhoz, azzal a kivétellel, hogy egy várárok vette körül.

A huszonhárom éves Takeda Harunobu egy tágas szobában ült, Takeda miniszterei és lovasai egymással szemben, sorokban ültek. Kanszuke letérdelt és a bejáratnál leborult. Amikor azt mondták, hogy közelebb mehet urához, Harunobuhoz, felállt és tisztelettudó meghajlások közepette közelebb ment.

Itagaki mellett volt Obu Hjóbusoju Toramasza, aki mellett Amari Torajaszu foglalt helyet. Miközben Kanszuke előre lépett, egy pillantást vetett Takeda három legjelentősebb vazallusára. Amikor lefelé nézett, Amari fagyos tekintete megmaradt az emlékezetében. „Nem tetszik nekem ez az ember” – gondolta.

Harunobu egyetlen szót sem szólt, de folyamatosan Kanszuke groteszk külsejét bámulta.

– Sokkal izmosabb vagy, mint amire számítottam – szólt hirtelen –, biztos vagyok benne, hogy nem vagy elégedett a száz kanos évjáradékkal. Ezért hát felajánlok neked kétszázat.

Hangja nem túl hangosan, ám annál zengőbben szólt. Kanszuke meglepődve emelte fel a fejét.

– Egy írásjelet neked adok a nevemből – tette hozzá Harunobu. – Mostantól fogva a Jamamoto Kanszuke Harujuki nevet használhatod.

Kanszuke nem is várta, hogy az ifjú tábornok ilyen nagylelkű. Csendesen meghajolt. Itagaki odahajolt hozzá.

– Szavakkal is ki kell fejezned elismerésedet – suttogta.

Kanszuke felpillantott és kifejezéstelen hangon mondta.

– Nagyon köszönöm. Szeretném viszonzni ezt a nagylelkűséget azzal, hogy amilyen hamar csak lehetséges, részt vennék egy olyan csatában, amellyel egy várat foglal el.

– Elfoglalni egy várat, milyen könnyedén mondd ezt, de... – kezdett neki Harunobu, ám Kanszuke félbeszakította.

– Igen, a várak elfoglalásának és területek leigázásának megvannak a titkos alapelvei.

– És te elsajátítottad ezeket a titkos alapelveket?

– Igen.

Kanszuke kurta válasza igencsak szemtelenül hangzott. Majd Kanszuke Amari merész, gunyoros hangját hallotta.

– Hányszor vettél már részt csatában? – kérdezte.

– Még soha életemben.

Az első sorokban ülőkből kirobbant a nevetés.

Kanszukét mindez csöppet sem zavarta. Valami motoszkált benne, és lehetetlennek érezte, hogy tétlenül csöndben ücsörögjön. Annyira magabiztos és bátor volt, hogy elhitte, sok kastélyt könnyedén el tudna foglalni.

Kis szünet után Itagaki Nobukata szólalt meg.

– Most távozhatsz és pihenhetsz.

Kanszuke elhagyta Harunobu kastélyát.

Rögtön a távozása után Amari Harunobu elé térdelt és így szólt.

– Kénytelenek vagyunk azt gondolni róla, hogy egy csaló, aki semmi mást nem akar uramtól, csak pénzt. Ezt a véleményünket csak megerősítette, amikor arról beszélt, hogy a hadászat mestere, pedig még soha nem is vett részt csatában.

Szavaihoz Obu Toramasza is csatlakozott.

– Mi lenne, ha egy év próbaidőt kapna, és azalatt meglát-nánk, hogy mihez is ért valójában. Mivel azonban urunk isteni képességekkel rendelkezik az emberek megítéléséhez, esetleg különleges gondolatai támadtak róla.

– Tíz évvel ezelőtt, amikor tizenhárom éves voltam, elmen-tem a Mikava tartományban lévő Usikubóba és ott találkoztam Kanszukeval – válaszolt egyszerűen Harunobu. – Akkoriban hű-béri egyezséget kötöttünk egymással, ám azóta engedélyeztem neki, hogy beutazza az országot.

Harunobu arckifejezése mindezek alatt nem változott. Min-denki tudta, hogy nem mond igazat, de amikor Harunobu úr be-szélt, senki sem merte szavait kétségbe vonni. Csak Itagaki No-bukata tudta, mi az oka, hogy Harunobu így védelmezi Kanszu-két. Mivel Harunobut édesapja elhanyagolta, és rossz sora volt gyermekkorában, hajlamos volt kegyet gyakorolni olyan embe-rek felett, akikben mások furcsa külsejük vagy viszontagságos körülményeik miatt nem bíznak.

Jamamoto Kanszuke második éjszakáját Kaiban már Itagaki Nobukata védelme alatt töltötte a Takeda kastély előtt álló sza-muráj szálláson.

Másnap délután Kanszuke felmászott a kastély mögötti emel-kedőre. Közvetlenül a kastély mögött egy lankás hegy alja terült el. Még mielőtt elérte volna útjának felét, már nemcsak Kofucsu városát, de Kai hűbérbirtok egy részét is láthatta.

Annyira könnyűnek tűnt megtámadni és elpusztítani a Takeda kastélyt. A hegy tetejéről szemlélve teljesen védetlennek tűnt. Az egyetlen oka, hogy mostanáig érintetlenül hagyták ezt a birtokot, az volt, hogy a Takeda család mindig elrettentette és sohasem engedte be az ellenséget birtoka területére. A keleti part vidékén a kastély soha egyetlen napot sem élt volna túl ilyen védetlen helyzetben.

Szél fújdogált a hegy lába felől. Kanszuke ez kellemes érzés-

sel töltötte el, mert a szél felszárította bőréről az izzadságot. Leült egy rizsföld szélén, amit a lejtő mentén műveltek meg és tovább nézegette a síkságot. Kairól azt mondják, hogy hegyes-dombos ország. Tényleg, a síkság mentén hegyvonulatok sorát látta húzódni.

Hirtelen észrevett egy lovast, aki éppen arra a dombra igyekezett, amin ült. Amikor az ügyes lovas megközelítette Kanszukét, lepattant a nyeregből és odalépett hozzá.

– Ön Jamamoto szan? – kérdezte tőle udvariasan. – Hívatják a kastélyba.

– Honnan tudta, hogy itt vagyok?

– Valaki látta, amikor felsétált erre a dombra.

Kanszuke felállt.

– Azonnal ott leszek – mondta.

A szamuráj felpattant lovára és sebesen elvágatott.

Kanszuke azt gondolta, Harunobu úr hívatja. Amikor belépett a kastélyba, piros és fehér csíkos lepleket függesztettek fel a tér minden részére és mindenhol dobok hangja hallatszott. Néhány szamuráj rohant oda hozzá.

– Kérem, kövessen minket – mondta az egyik. Azonnal egy sátorba vezették.

Amari ült a sátor közepén egy kis széken és sok szamuráj ült mellette, mindkét oldalán. Kanszukét azonnal elé vitték.

– Jamamoto Kanszuke, megmutatod nekem a Gjó-rjú kardforgatás művészetét? – kérdezte Amari.

– Micsoda lehetetlen kérés, én csak azért jöttem ide, mert azt hittem, uram hivat.

– Azt hallottam, hogy a Gjó-rjú kardforgatás mestere vagy. Sajnos senkit sem ismerek, aki ebbe az iskolába járt volna, de van itt számos mester, aki Sinto-rjút tanult. Igen nagyra értékelném, ha párbajoznál velük.

Kanszukét nem érdekelte a párviadal. Csupán pletyka volt, hogy Gjó-rjú kardvívó mester, csakúgy, mint az, hogy beutazta az egész országot. Soha nem fogott még fakardot a kezében. Az egyetlen alkalom, amikor kardot ragadott, akkor volt, amikor megölte Aoki Daizent Szurugában. A mai napig nem tudta, hogyan sikerült akkor győzedelmeskednie. Tudta, hogy meg kell

védenie magát, ezért ugrott hozzá olyan gyorsan és sújtott le Aoki homlokára, lábára, majd a vállára, újból a homlokára és végül a vállánál kettéhasította. Azért támadta meg, mert úgy érezte, meg kell ölnie. De elege lett a kardforgatás művészetéből! Nem tudott semmit a Gjó-rjúról, sem a Sinto-rjúról. Még a kardvívás szabályaival sem volt tisztában.

Néhány szamuráj odafutott hozzá és egy fakardot adtak a kezébe. Majd felhajtották ruhájának ujját és szalaggal rögzítették.

– Milyen kellemetlen! – szólt Kanszuke. Ám még arra sem hagytak neki időt, hogy mondatát befejezze, máris a tér közepére vitték.

– Kellemetlen!

Kanszuke megpróbált az egyik sarokba menekülni, de újra visszavitték középre. Majd meglátott egy középkorú szamurájt, aki egy fakarddal a kezében lassan közeledett felé. Mivel Kanszukénak nem állt szándékában harcolni, a küzdelem egyoldalúan kezdődött.

– Milyen kellemetlen! – kiabálta, amikor erős ütés érte a vállát.

– Hát ez képtelenség! – ordította újra, amikor a másik válla zsibbadt bele a csapásba. Egy ideig egyik vállát sem érezte. Majd a lábát söpörték ki alóla és Kanszuke ügyetlenül a földre esett.

A téren nevetés és ujjongás hallatszódot.

Hirtelen a zaj lecsendesedett, majd a leplet egyik oldalról szétválták, és apródjaival együtt Harunobu jelent meg Kanszuke mögött és magához hívta őt.

– Hallottam, párbajoztál – mondta Harunobu halk, ám zengő hangon.

– Igen, én nyertem meg a viadalt – mondta, miközben még mindig sajnó vállát fogta. – Ellenfelem egy valós küzdelemben nem állta volna meg a helyét. Egyetlen vágással meghalt volna.

– És miért?

– Mert nem jó a szeme. Olyan a szeme, mint egy döglött halnak. Még egy névtelen gyalogos is levágta volna.

Harunobu közönyösen bólintott. Nehéz volt megállapítani, vajon hisz-e Kanszukénak, avagy sem. A téren új párviadal kezdődött. Kanszuke meghajolt és otthagya urát. A válla és a háta is nagyon fáj. Milyen kellemetlen helyzet, gondolta.

Amari közel lépett hozzá és utálattal fröcsögte.

– Ne hazudj ilyen szemtelenül, mikor egyértelmű, hogy legyőztek.

– Ő a szolgád volt?

– Igen, nemrégiben béreltem fel. Keletről érkezett rónin, de ügyes a keze.

– De egy valódi küzdelemben használhatatlan. Szégyent fog rád hozni – nevetett Kanszuke, majd fellibbentette a leplet és eltűnt mögötte.

Aznap este ura, Harunobu meghívta Kanszukét, hogy látogassa meg kastélyában. Itagaki, Amari és még öt-hat másik tábornok volt Harunobu társaságában.

– A samurájok és a közemberek mások a különböző hűbértartásokon? – kérdezte Harunobu Kanszukétől.

– Bejártam az egész országot és tanulmányoztam a családok szokásait. Míg Szurugában éltem kilenc évig, megismerkedtem Josimoto¹⁹ úr udvarával és jó néhány samurájjal. Úgy vélem, az egész országot három csoportba sorolhatjuk. Az első a keleti mentalitás, a második a Sikoku²⁰ és Csugoku²¹, a harmadik kategóriába pedig Kjúshú²² sorolnám.

– Miben különböznek?

– Bisu fölött, más szóval a keleti vidékeken az emberek ritkán viselkednek udvariasan, annál inkább erőszakosan és támadóan. Amikor jó kapcsolatban állnak valakivel, akkor még azokat is csodálják, akikben nincs semmi tiszteletreméltó, de mikor megromlik közöttük a viszony, még azokról is rosszat mondanak, akik a legkiválóbbak.

Amikor elkezdett beszélni, ékesszólása kiemelkedő volt. Nem számított, ki kérdezte, mindig terjengős válaszokat adott, habár senki sem tudta, honnan szerezte tudását. Mivel Itagaki volt Kanszuke pártfogója, ő meg volt elégedve ékesszólásával, de Amari csendben ült, olyan arckifejezéssel, mintha savanyú szőlőbe harapott volna. Számára minden, amit Kanszuke mondott, pusztán koholmány volt.

¹⁹ Imagava Josimoto (1519–60), Közép-Japán ura.

²⁰ Délnyugati sziget, Japán négy legjelentősebb szigetének egyike.

²¹ A Honsu szigetnek, Japán legnagyobb szigetének a déli része.

²² A legdélebbi sziget, a négy legjelentősebb sziget egyike.

Kanszuke minden kérdésre részletesen válaszolt, pedig a kérdések több különböző témát is érintettek, a tartományok földrajzától kezdve, az emberek érzelmein és szokásain át, egészen a hadászat témájáig bezárólag.

– Milyen módon érheti el az ember, hogy ellensége behódoljon neki a területének megszállását követő egy-két éven belül? – kérdezte Harunobu.

– Béreld fel az ellenséged egyik híres vagy közkedvelt szamuráját, a helyzettől függően lásd el félinformációkkal avagy teljesekkel, és szervezz házasságokat közeli csatlósáiddal. Ráadásként még hívj meg néhány papot, városlakót és a parasztság némely vezetőjét, lásd el őket minden kényelemmel és kérdezd ki őket életkörülményeikről. Nem ennyire jó ötlet lakomát rendezni. Mori Motonari, Aki ura, aki már zsenge gyermekkorától fogva újaszleckéket vett, elfoglalta Csugokut, majd hatalmát kiterjesztette Sikokura és Kjúsúra is. A fenti módszert használta, hogy az előbb említett vidékeket uralma alá hajtja.

Kanszuke este hét órától tíz óráig beszélgetett Harunobuval. Amikor meghallották, hogy milyen erősen fúj odakint a szél, elhagyta a kastély. Kanszuke egy kicsit korábban indult el, mint Itagaki és Amari.

Kilépett a kastély keleti kapuján és átkelt a várárok felett húzódó hídon. Koromfekete volt az éjszaka. A kastély öreg fáinak ágait süvítő szél ropogtatta. Kanszuke végigsétált a várárok mentén és épp arra készült, hogy visszatér a szamurájok szállására.

Hirtelen egy kard hegye jelent meg előtte. A támadás teljesen váratlanul érte! Kanszuke gyorsan hátraugrott. A csillogó fényű kard lövette őt. Lépésenként hátrálva érte el a telek végét, ami a kastély északkeleti végében terült el. A kard hegye oda is követte. Kanszuke ekkor végre megszólalt.

– Ki vagy?

– Mivel igazi karddal vívott mérkőzésre vágytál, most azért jöttem, hogy megadjam erre a lehetőséget.

– Ez képtelenség! – mondta Kanszuke. Rájött, hogy az a férfi áll előtte, aki a délutáni párbajon az ellenfele volt.

– Egyértelmű volt az eredmény. Erősebb vagy nálam – szölt Kanszuke.

– Mi? Nem áll szándékomban végighallgatni a gagyogásodat.

Kanszuke szempillantás alatt hátraszökkent egy métert és csak ismételni tudta önmagát.

– Ez képtelenség! – majd így folytatta – Ne veszítsd el a fejed! Csak azért voltam ott, mert elfogadtam uram meghívását...

Kanszuke ekkor ellenfele nevetését hallotta.

– Elveszíteni a fejem? Nem, nem fogom. Itt helyben megölek, majd egyszerűen elfutok. Drága neked az életed? Hát ez kár. Nem számít, mennyire tartod az életed, én bizony meg akarlak ölni.

– És utána elfutni?

– Igen, így van.

– Tényleg ennyire meg akarsz ölni?

– Tényleg.

Erre a válasza Kanszuke elhatározásra jutott.

– Hát akkor én öllek meg téged! – és előrántotta a kardját. – Gyere! – mondta.

Centiméterről centiméterre csökkent közöttük a távolság. Előre lépett egy lépést. Kardjának hegyével ellenfele szeme közé szúrt.

– Ah – lépett hátra most ellenfele. Kanszuke tovább csökkentette a közöttük lévő távolságot. Majd megint előre lépett. Mivel a rövidebb lába volt elől, teste megbillent. Ellenfele azonnal üvöltésben tört ki.

– Gyááá! – a kiáltás a fülemüle hangjára emlékeztette. Kihívójának a vállát nyitotta fel a vágás. Kanszuke tovább folytatta az előrenyomulást.

– Várj! Kérlek várj!

Kanszuke nem várt. Tovább követte a férfit. Hirtelen a sötétből egy másik hangot hallott. Két-három alak árnyéka mozgott a közelben. Majd fáklya világította be a helyszínt. Ők ketten nem is vették észre, hogy a kastély főbejárata előtt harcolnak. Itagaki, Amari és még mások is megjelentek.

– Várj, várj egy percet – mondta valaki hangosan. Kanszuke egyáltalán nem törődött a hanggal és megint előre lépett.

A madárhanghoz hasonló kiáltás megint előtört ellenfeléből. Kanszuke kardját szóltanul hüvelyébe helyezte és ott maradt állva

a sötétben. Ellenfele a fáklyák körében még állt egy másodpercig, majd hátrazuhan. A Sinto-rijú iskola mestere félbevágott koponyával feküdt a földön. Szemében olyan kifejezés tükröződött, mintha valami vészjósló és érthetetlen dolgot látott volna.

– Te vagy az, Jamamoto Kanszuke?

– Igen.

– Te ölted meg őt?

– Igen.

– Tényleg te voltál az?

– Igen, uram.

Amari hátat fordított Kanszukénak és kilépve a fáklyák fényéből egyedült távozott. Majd körbefordult és felüvöltött:

– Jamamoto Kanszuke!

Amikor nem kapott választ, gyorsan tovább ment. Hirtelen Amari számára Jamamoto Kanszuke egyszerűen szörnyeteggé változott.

Kanszuke tovább haladt a samurájok szállása felé Itagaki Nobukatával. A birtokon át vezető séta felénél az út lejténi kezdett.

– Nem jó dolog valakit megölni, kivéve ha csatáról van szó.

– Igen – értett egyet vele Kanszuke és a szél szörnyű morajlását hallgatta. Ugyanolyan fáradtságot érzett, mint akkor, amikor Aoki Daizent ölte meg. Semmi furcsát nem talált abban, hogy amint kivonta kardját és elszánta magát a gyilokra, tétovázás nélkül meg tudta ölni ellenfelét. Úgy érezte, hogy ő egy ilyen erő birtokosa és ilyen a személyisége.

– Jövő hónaptól kezdve hosszú ideig tartó csatározások várnak ránk. Huszonöt gyalogost adok irányításod alá. Szolgáld uradat hűséggel.

Csak ezek a szavak jutottak el Kanszuke füléhez. Arra nem figyelt, hogy mi hangzott el korábban vagy ezt követően.

– Gyalogosok vezére...

Kanszuke megint hallotta Itagaki hangját, de most egyáltalán nem érdekelt, bármit is mondjon új tisztségéről.

– Várak elfoglalása, várak elfoglalása – mormogta. Úgy érezte, hogy bármikor, ha csatára kerül sor, képes lenne elfoglalni egy várat. Úgy vélte, remek dolog lehet ilyen fiatal vezetővel csa-

tába menni, mint Takeda Harunobu és egymás után foglalni el a kastélyokat. Kanszuke úgy érezte, hogy a csata valami nagyon csendes esemény. Mindez persze azért volt, mert még soha életében nem tapasztalta meg, milyen is egy csata. Semmit sem hallott a fegyverek csörgéséből.

Miután elbúcsúzott Itagakitól, egyedül sétált szállása felé. A lejtő aljáról homokot kavart fel a szél. Jó szemét jobb kezével takarta el, amelyről középső ujja hiányzott. Arcát kissé felemelte és meglátta a hűvös, kékes csillagokat, amilyeneket a keleti parton még soha nem látott. Olyan közelinek tündek, hogy úgy érezte, akár meg is tudná érinteni őket. Kanszuke lépésről lépésre haladt lefelé a lejtőn.

SZUVA MEGHÓDÍTÁSA

TENBUN TIZENHARMADIK ÉVÉNEK februárjában Takeda Harunobu 20.000 harcosból álló seregét letáboroztatta a Sinano síkságon álló Misza hegyen. Takeda szándéka az volt, hogy megtámadja a Szuva birtokon élő Szuva Jorisige családját.

Már Harunobu apjának uralkodása óta réges-rég dédelgetett terve volt a Takeda családnak, hogy megtámadják Szuvát, mivel ez lett volna az első lépés Sinano tartomány meghódításához. Azonban, míg Nobutora buzgón küldöztette harcosait Szuruga és Szagami tartományokba, nem volt hajlandó hadat üzenni Szuvának. Ehelyett inkább hatodik lányát adta feleségül a Szuvák vezetőjéhez, Jorisigéhez, és így került Szuva az ellenőrzése alá. Nobutora lányát Jajának hívták, aki híres volt szépségéről. Sajnos két évvel később, Tenbun tizenkettedik évében, tizenhat éves korában elhunyt.

Harunobu azonban teljesen más volt, mint apja, Nobutora. Elhatározta, hogy Szuvát teljesen a saját uralma alá hajtja. Már jó pár éve próbált valamilyen okot keresni arra, hogy megtámadja Jorisigét. Éppen nemrégiben tudta meg a Takato kastély urától, Takato Joricugutól, hogy Szuva Jorisige cselszövést tervez a Takedák ellen. Ez végre remek alkalomnak kínálkozott, hogy Harunobu úgy döntsön, erőszakkal támad a Szuva klánra.

Habár katonai tábornok ütöttek a Misza hegyen, Harunobunak valamilyen oknál fogva kellemetlen érzése támadt. Amikor nézeteltéréseik miatt apját elűldözte Szurugába, akkor is ugyanígy érzett. Úgy vélte, hogy rossz szájízzel keveredik majd ki ebből a csatából. Habár húga, Jaja meghalt, Harunobunak Szuva Jorisige akkor is a sógora maradt. És most éppen arra készült, hogy valamilyen kósza indokkal saját sógorától szabaduljon meg.

A katonai tábornok sok szilvafa vette körül. Fehér virágok nyíltak és a síkság fölött tiszta volt a levegő. A virágok fehérsége és

tisztasága különös érzéseket keltett Harunobu huszonnégy éves szívében. Kényelmetlenül kezdte magát érezni és egyáltalán nem lelkesítette a csata gondolata.

Aznap éjjel, amikor táborot vertek a Misza hegyen, követ érkezett Takato Joricugutól, a Takedákkal szövetségben álló közepes nagyságú klán vezetőjétől, és azt jelentette, hogy serege két-három nap múlva a Fuefuki hegycsúcson át betör az Uehara kastélyba.²³ Akkoriban az Uehara kastély volt a Szuvák urának lakóhelye. Takato azt kérte Harunobutól, hogy főhadserégét küldje támadásba a hegy keleti oldalán.

Miután Takato küldötte távozott, Harunobu összehívta tábornokait és új stratégiát állított fel. Harunobu fivérét, Szamanozuke Nobusigét tette meg a hadsereg főparancsnokává, ő maga pedig úgy döntött, hogy hátrvédtként a Misza hegyen lévő táborban marad, hátha ott lesz rá szükség.

– Ez csak egy kis kastély a tó mentén, nem éri meg odaküldeni 20.000 harcost – mondta Harunobu.

Nem volt jellemző a küzdelmet kedvelő Harunobura az ilyesféle meghátrálás.

– De én úgy vélem, hogy legalább Mijakava faluig vagy a Jaszukuni templomig el kellene mennie – ragaszkodott hozzá Itagaki Nobukata és a többi tábornok is egyetértett vele.

Jamamoto Kanszuke, aki az alacsonyabban lévő egyik ülésen foglalt helyet, teljesen ellentétes nézetet képviselt. Felemelte fejét és ezt mondta:

– Ami engem illet, mivel Takeda és Szuva rokonok, habár a háború ezen fokán furcsának hangozhat, én nem hinném, hogy ez a csata jó ötlet lenne. Úgy érzem, már bebizonyítottuk, hogy földjének elhódításával képesek vagyunk fenyegetést gyakorolni Szuvára. A béketárgyalást sokkal jobb ötletnek tartom a vérontásnál.

Véleménynyilvánítása teljesen megzavarta a teremben uralkodó hangulatot és hirtelen lélegzetelállító csend támadt. Egy közelgő csata előtt valaki képes megkérdőjelezni az egész háborút! Még Itagaki Nobukata is elsápadt, aki pedig általában támogatta Kanszuke nézeteit.

²³ Szuva Jorisige egyik kastélya a Szuva tó mellett

– A mindenségit, Kanszuke! Tartsd a szádat! – Harunobu testvére, Nobusige volt az, aki ezzel végül megtörte a csendet. A fiatal tábornok dühe nyilvánvalóan azt sugallta Kanszukénak, hogy állításait sohasem fogja neki megbocsátani.

– Hagyjátok – mondta Harunobu nyugodtan, aki nagyon megkönnyebbült Kanszuke véleményének hallatán. Kanszukéhoz hasonlóan ő sem lelkesedett igazán ezért a csatáért. Úgy érezte, mintha Kanszuke szavai felmentésként érkeztek volna, mivel Kanszuke kimondta azt, amit ő sohasem mert volna kimondani.

– Van esetleg valamilyen más ötleted arra vonatkozóan, hogy mit tegyünk? – kérdezte Harunobu Kanszukétól.

– Igen, van. Elküldhetne engem Szuvába követként. Én majd alaposan elmagyarázom nekik a helyzetet és megkérem őket, fogadjanak uramnak hűséget. Ha tudják, hogy egy egész hadsereg áll ellenük felfegyverkezve, nem fogják a felkérést visszautasítani.

Nem mondhatni, hogy az összes tábornok egyetértett volna Kanszuke ötletével, de Harunobu önkényesen így szólt:

– Nem volna túl nehéz lerohanni a Szuva kastélyt. Ha most nem is tesszük meg, később még bármikor megtámadhatjuk őket. Habár én is idejöttem, most mégsem lelkesedem túlzottan a gondolatért, hogy támadást intézzünk Szuva serege ellen. Jó ötletnek tartom, hogy követként küldjük oda Kanszukét és hagyjuk, hadd találkozzon Jorisigével. Ha békésen tud vele tárgyalni, hogy a végén mindkét fél egyetértsen, akkor nem lenne kívánatosabb, mint megtámadni a Szuvákat?

Mivel ez a javaslat Harunobu szájából hangzott el, senki sem mert ellenkezni vele. Mindenki tudta, hogy amint Harunobu elhatározásra jut, mindig úgy cselekszik, ahogyan ő akar. Tehát úgy döntött, hogy Kanszuke lesz a követ.

– Kanszuke, mikor indulsz? – kérdezte Harunobu.

Kanszuke térdre borult és mélyen meghajolt.

– Azonnal indulok – válaszolta.

Kanszukénak tetszett ifjú ura, aki két évvel ezelőtt bérelte fel. Harunobu volt az egyetlen ember a világon, akit Kanszuke szeretett. A földön mindenki mást gyűlölt, talán azért, mert Harunobu másképpen bánt vele, mint a többiek.

Történt már olyan, hogy Harunobu Kanszukét szemtől szemben nyomoréknak nevezte. De ez őt egyáltalán nem dühítette fel. Kanszuke soha nem érzett undort Harunobu hangjában, amikor az vele beszélt. Kanszuke, aki fogyatékoságai miatt kitaszítottként nőtt fel, most érezte életében először, hogy van itt egy olyan ember, aki normális emberi lénynek tekinti.

Kanszuke érezte Harunobu passzív ellenállását a közelgő csatával szemben. Olyan érzése támadt, hogy Harunobu nem úgy viselkedik, mint szokott, és vonakodik a harctól, aggódik a háború miatt. Miközben Kanszuke az egyik első ülésen ült és figyelte Harunobut, izgalom támadt benne, szíve a torkában dobogott. Amikor felemelte a fejét és tekintete találkozott Harunobuéval, ezek a szavak úgy szaladtak ki a száján, mintha megszállta volna valami.

Abban az időben javaslata nem igazán számított megfelelőnek. Olyan tanács volt, amivel talán saját életét is veszélybe sodorta, de nem volt benne tökéletesen biztos, hogy vajon saját gondolatait mondta-e ki vagy Harunobu lépett az elméjébe és Kanszukével mondatta ki saját szavait. Mindössze azt tudta, hogy ki kell mondania.

És amikor Harunobu egyetértett vele, inkább elégedett volt önmagával, semmint büszke, egyszerűen azért, mert tudott olvasni Harunobu gondolataiban.

Kanszuke csodálattal nézett fel fiatal hadvezérére, akinek széles homloka és éles tekintetű, sötét szeme volt, majd ezt mondta:

– Nem vet jó fényt az uraságra, ha feleslegesen sietteti seregét. Én, Jamamoto Kanszuke most azonnal elindulok küldöttként és megteszek minden tőlem telhetőt, hogy egyetlen harcunk halála nélkül is kezünkbe kerülhessen Szuva.

Szavai szemtelenül és gorombán hatottak mindenkire a terebben, kivéve Harunobut, aki elégedetten mosolygott.

Kanszuke megkérte Harunobut, hogy küldjön egy követet Takato Joricuguhoz, Harunobu egyik háborús szövetségéséhez azzal az üzenettel, hogy Takeda úgy döntött, nem támadja meg a Szuvákat és hogy három lovasának kíséretében még aznap éjjel elhagyja a Misza hegyen lévő tábor.

Másnap reggel Kanszuke csapata leereszkedett a Szuva völgybe; gondosan elkerülve azokat a területeket, ahol az ellenség se-

rege állomásozott. Szürkületkor érkeztek meg az Uehara kastélyhoz, ahol Szuva ura élt.

Amikor megközelítették Szuva első erődítményét, lovaikkal egymás mellett olyan gyorsan vágtattak, ahogy csak bírtak, míg el nem érték az első kaput.

– Sürgős üzenetet hoztunk, azonnal találkozniuk kell Szuva úrral – kiáltotta Kanszuke minden irányba, miközben lovával a kastély előtt körbe-körbe forgott. Három lovas társa ugyanezt az üzenetet kiabálta. Abban a pillanatban szamurájok rántották le a lovaikról és körbevették őket. Több mint egy óráig voltak fogóságban, míg végül Jorisige elé kerültek.

Miközben mindenféle szertartás nélkül Jorisige közelébe vették őket, fáklyák világítottak szerteszét a teremben. Jorisige kicsit volt csak idősebb, mint Harunobu. Úgy tűnt, semmi más kimagasló tulajdonsággal nem rendelkezik, csak azzal, hogy szépsége miatt akár nőnek is gondolhatták volna.

Amikor Kanszuke átadta Harunobu üzenetét, Jorisige hirtelen nevetésben tört ki; ez azonban minden humort nélkülöző, hisztérikus nevetés volt. Majd abbahagyta a nevetést és így szólt:

– Kérlek, mondd meg uradnak, hogy teljesítem az összes kívánságát.

Míndez úgy hangzott, mintha Jorisige hirtelen megszabadult volna attól a halálos ítélettől, amit éppen ma vagy holnap akart volna bejelenteni.

– Szeretnénk, ha most megállapítaná területének határait, hogy később ebből már ne legyen semmiféle problémánk – folytatta tovább Kanszuke.

– A határt ott a borostyán bokor vonalánál húzzuk meg. Attól keletre egyetlen szem rizshez sem fogunk hozzányúlni – mondta a sápadt Jorisige úgy, mint egy kereskedő.

– Rendben, uram. Szeretnénk, ha sort kerítene a béketárgyalásra a sógorával.

– Egyetértek. Hamarosan ellátogatok Kofucsuba és ott találkozom uraddal, azaz a sógorommal.

Nyilvánvaló volt, hogy Jorisige sem pártolja a csatározást. A legapróbb részletességgel sikerült minden vitás kérdést megtárgyalniuk.

A szaké²⁴ elfogyasztása és a lakoma után Kanszuke visszavonult Jorisige társaságából és visszatért a vendégek lakosztályába.

Érkezésével teljesen ellentétben Kanszukét és csapatát már sokkal udvariasabban vezették kifelé. Maga Jorisige kísérte oda négyőjüket a kastély főkapujához. Jorisige mellett állt tizennégy éves lánya udvarhölgyei és cselédei társaságában. Apjához hasonlóan ő is különlegesen szép volt.

– Ő a hercegnő? – kérdezte Kanszuke Jorisigétől és megtudta, hogy tényleg a lánya. Természetesen nem a két évvel korábban elhunyt hitvesétől, Jajától, hanem Omidzsi nevű ágyasától született lánya.

A jelen lévők közül csak a fiatal hercegnő nézett Kanszukéra nyíltan ellenséges arckifejezéssel. Látszólag a Jorisige uralma alatt álló összes szamuráj elfogadta a békés tárgyalást, de Kanszuke úgy érezte, hogy csak ez a lány mutatja ki őszintén, hogy nem ért egyet a behódolással és ez felfrissítette érzéseit.

Másnap dél volt, amikor Kanszuke visszatért a Misza hegyen lévő táborba, és megvitte Harunobunak Jorisige válaszát.

Harunobu elégedett volt Szuva döntésével és találkozott követekkel is, akik Kanszukéval együtt érkeztek Szuvából. Aznap éjjel minden harcosnak szakét szolgáltak fel és három nappal később már vissza is térhetett seregével Kofucsuba.²⁵

Március végén Szuva Jorisige eljött Kofucsuba és találkozott Harunobuval, hogy régi kapcsolatukat újra megszilárdítsák. Harunobu üdvözölte Jorisigét és szívélyes fogadtatásban részesítette, míg Kofucsuban tartózkodott.

Jorisige másodszorra áprilisban látogatta meg Harunobut. Harunobu ekkor ismét jól bánt vele és tiszteletére hatalmas lakomát rendezett. Jorisige még nő²⁶ színészeket is felbérelt, és az összes magasabb rangú szamurájnak engedélyezte, hogy megnézzék az előadást.

²⁴ Japán rizsbor.

²⁵ Kai fővárosa, Takeda főhadiszállása.

²⁶ Lassan és jelképes formában előadott színelőadás, amelyre a zen is hatással volt.

Miután Jorisige távozott, Harunobu megkérdezte összes tábornokától, hogy mit gondolnak Jorisigéről. Harunobu mind-egyik vezére pozitív benyomásairól számolt be. Mindannyian kifinomultnak, kedvesnek és visszafogottnak találták.

– Kimagasló bátorságról és merészségről tett tanúbizonyságot, amikor Kofucsuba ilyen kevés csatlóssal érkezett. Habár a rokona vagy, mégis csak háborús korban élünk – szolt elismerően Harunobu fivére, Nobusige.

– Ritka az ilyen a fiatal uralkodók körében – Amari is jó véleményvel volt róla.

– Te hogyan vélekedsz róla, Nobukata?

Harunobu kérdésére Itagaki Nobukata így válaszolt:

– Úgy hiszem, a jövőben ideális szövetségünk lesz.

– Nos, Kanszuke, te mit gondolsz? – kérdezte utoljára Kanszukétól.

– Nem mondhatok semmit, míg meg nem kér mindenkit, hogy hagyják el a termet.

Harunobu nem ürítette ki a termet.

– Kanszuke, menjünk ki a kertbe. Majd ott mindent megtárgyalunk – javasolta ehelyett. Felállt és lesétált a kertbe vezető kőlépcsőn. Kanszuke is felemelkedett a térdelésből és gyorsan követte urát.

A kastély köré szelídgesztenyefákat ültettek. Amikor elérték a fák vonalát, Harunobu törte meg a csendet.

– Mindenütt énekelnek a kabócák.

Eléggé meleg nap volt, de a fák árnya alatt hűvösebb volt a levegő. Mióta elhagyták a Mísza hegy vidékét, nem volt kilátásban egyetlen csata sem és rövid időn belül elérkezni látszott a nyár.

– Meg fogod őt ölni? – kérdezte Kanszuke hirtelen.

– Kit? – ezeken a szavakon megdöbbenve Harunobu megfordult és Kanszukéra nézett.

– Szuva urat.

– Te meg szeretnéd ölni?

– Jobb lenne... – válaszolta Kanszuke.

– De éppen te javasoltad vele a béketárgyalásokat! Ha most megöljük...

– Nem törődhetünk azzal, hogy mit mondanak majd az emberek. De ha most nem öljük meg...

– Úgy vélem, nincs más választásunk – mondta Harunobu és hozzátette: – Öld meg!

– Uram, kérlek bízz mindent rám – mondta Kanszuke anélkül, hogy arckifejezése cseppet is megváltozott volna.

Harunobu nem értette pontosan, hogyan gondolta ezt Kanszuke, mint ahogyan ő maga sem tudta. Jorisige első látogatásától kezdve alig várta, hogy megölhesse. Valahogyan olyan előérzete támadt, hogy ha most életben hagyják Jorisigét, ez a férfi később még nagy bajt okozhat.

A Misza hegyen történt közbeszólásához hasonlóan Kanszuke most is aggodalmat érzett Harunobu hangjában, amikor arra kérte embereit, hogy értékeljék Jorisige személyiségét. Emiatt Kanszuke is nyugtalankodott.

Mi lehet ez? Akkor, amikor Harunobu az ő nevét szólította, tekintetét urára emelte, majd teljesen tudattalanul jött ki belőle a mondat, hogy üríttesse ki a termet. Hirtelen felszínre került az a gondolata, amelyet már egy ideje dédelgetett magában, hogy meg kell ölni Jorisigét.

Június közepén, Jorisige harmadszorra tett látogatást Kofucsuban. Szórakoztatására újból nő előadást tartottak a kastélyban. A nő előadás közben egy közepes rangban lévő samuráj, Ogivara Jaemnonodzso lépett oda nyugodtan Jorisige székéhez és nagyon halkán így szólt:

– Uram parancsára most elveszem az életed.

Udvariasan beszélt, de egy szempillantás alatt előrántotta kardját és egyenesen Szuva úr szívébe döfte. Jorisige megpróbálta előhúzni *vakizasiját*,²⁷ ám a nyakára mért második vágás azonnal megölte.

Erre a váratlan eseményre a nő előadás minden nézője felállt. Senki sem tudta, hogy vajon Harunobu parancsolta-e ezt Ogivara Jaemnonodzsonak vagy sem.

²⁷ A japán samurájok két kardot hordtak maguknál, egy hosszút és egy rövidet. A Muromacsi-korszak alatt (1333–1573) a rövid kardot *vakisasi*-nak nevezték, de később *sotónak* is hívták.

Kanszuke, aki addig a terem sarkában volt, átverekedte magát a körülötte toladó embereken és a holttesthez lépett. Enyhe mosollyal az arcán egy ideig csak nézte a halottat. Majd felszólította Ogivarát:

– Szúrd még egyszer a nyakába!

Ogivara nem vette észre, hogy Kanszuke tekintete rá szegeződik; egy pillanatra oda sem figyelve állt ott. Kanszuke újból rákiáltott:

– Szúrd még egyszer a nyakába!

Ekkor Ogivara lehajolt és Jorisige holttestén elvégezte a rábízott feladatot.

Kanszuke körülbelül egy órával később jelent meg Harunobu előtt.

– Mi készített arra, hogy megöld Jorisigét? – kérdezte Harunobu Kanszukétól.

– Habár befejeződtek a béketárgyalások, mégis megvolt az oka, hogy kétszer, márciusban és áprilisban is idelátogasson hozzánk. Bizonyára elővigyázatlanságunkat akarta kihasználni és valamilyen cselszövést tervezett ellenünk. Az udvariassági előírások azt diktálták volna, hogy uram is legalább egy látogatást tegyen Szuvában. Én azonban éreztem, hogy ott veszély fenyegeti.

Harunobu hirtelen nevetésben tört ki.

– Milyen bonyolult az élet! Az egyik pillanatban még segítséget akarunk neki nyújtani, a másikban pedig már megöljük.

– Igen, úgy tűnik, hogy most igen erőteljes tevékenységbe kell fognunk és azt folytatnunk is egy ideig, most teljesen egyértelműnek látszik, hogy Szuvát erőszakkal kell bevennünk.

– Még ma éjjel verjük tábornok a Misza hegyen?

– Én azt gondolom, hogy ez túl korai lenne. Sokkal jobb lenne megvárnunk, hogyan reagál minkre az ellenség. Ha Jorisige meggyilkolása után rögtön hadsereget küldünk Szuvába, biztosan az lesz a benyomásuk, hogy tisztességtelenül bántunk el velük. Mi lenne, ha várnánk, míg ők jönnek ide és megtámadnak minket? Akkor majd eldöntjük, mi legyen.

Harunobu gondolkozott egy ideig.

– Rendben van, hívd Nobukatát. Meglehet, hogy már most a háborúra készül.

Harunobu jóslata bevált, Itagaki Nobukata teljes páncélzatban és csatára készen érkezett hozzá.

– Miért készülsz a csatára?

– Mivel megölette Szuva urát, nincs más választásunk, mint a támadás.

– Miért nem várjuk meg, míg ők támadnak meg minket?

Itagaki szemöldökét enyhén összeráncolva gondolkozott egy ideig Harunobu ötletén, majd Kanszukéra pillantott. Kimérten szólt hozzá:

– Már a múltkor meg kellett volna támadnunk Szuvát a Misza hegynél. Teljesen fölöslegesen húzzuk az időt.

Nobukata mindig is kedvelte Kanszukét, de ez alkalommal vádlón tekintett rá.

Kanszuke kicsiny alakja egy pillanatra megmerevedett, majd kihúzta magát, miközben felettesének szemrehányó pillantása szegeződött rá, de mint mindig, most sem tudta senki, hová irányítja hűvös és kemény tekintetét. Vissza is vonult gondolataiba, és már az Uehara kastély körvonalai rajzolódtak ki lelki szemei előtt, ahol már egyszer tárgyalt Szuva úrral. Egyáltalán nem vett tudomást Nobukata vádló pillantásáról, mivel éppen arra gondolt, mi lenne a legjobb módja az Uehara kastély elfoglalásának. Úgy becsülte, hogy az Uehara kastélyt három nap alatt lehet bevenni. Amint elesik az Uehara kastély, a körülbelül két mérföldnyire lévő Takasima kastélyt már egyetlen nap alatt könnyedén el lehet foglalni. Nem számít semmi, ha a támadást télen kell végrehajtani, amikor a Szuva jege befagy.

– A csatát télen kellene elindítani – robbant ki a gondolat Kanszukéből, bár nem célozta mondandóját senkinek. Meglepően hangos szavait még a kert is visszhangozta.

Tenbun tizennegyedik évében, az új év tizenkilencedik napján, Harunobu másodszorra is Szuva meghódítására indította útnak csapatait.

Fivére, Nobusige irányította őket hadsereg-parancsnokként, Itagaki Nobukata vezette az első vonalat, Hjúga Maszaharu pedig

a sereghajtókért volt felelős. A hadsereg harminchétezer harcosból állt. A Szuvák serege nem az Uehara kastélyban állomásozott, ehelyett a Fumondzsi templomnál vertek táborot.

Takeda hadserege akkora fölényben volt, hogy mindössze egyetlen napig tartó csatában áttörték a Fumondzsi templomnál lévő ellenállók vonalát és elfoglalták az Uehara kastélyt. Nem sokkal ezután gyorsan megostromolták Szuva urának szállását, a Takasima kastélyt a Szuva tó mellett. Az Itagaki vezetése alatt álló harcosok Szuva több mint háromszáz tisztjét elfogták. A Szuva klán ekkor behódolt Takedának.

Kanszuke élete első csatájában vehetett ekkor részt stratégaként Itagaki Nobukata mögött.

Azon az éjjelen, amikor behatoltak az ellenség kastélyába, Kanszuke volt az első, aki teste mellett szokatlanul hatalmasnak látszó lándzsa segítségével tört be a kastélyba. Addigra már az összes testőr rémülten elmenekült és egyetlen ellenség sem maradt a kastélyban. Kanszuke felmászott a kastély tornyára és lepillantott az alatta fekvő tóra. Nagyon furcsa látvány volt, álmosszerű, mivel annyira sok máglyát gyújtottak a tó mentén és fényük mindenhol tükröződött a víz felszínén. Az összes harcos már a csatában aratott győzelmet ünnepelte; folyamatos diadalüvöltésük megtörte a hideg éjszaka csendjét.

Kanszuke leereszkedett a toronyból, áthaladt a kastély tágas szobáin és belépett a közelben lévő terembe. Hirtelen döbbenet állt meg. A szoba egyik sarkában egy kifogástalan öltözékű fiatal nő ült várakozva, két másik hölgy társaságában. Az egyik öreg volt és ráncos, a másik viszont ifjú.

Amikor Kanszuke közelebb ment, a fiatal szolgáló felszólította:
– Ne közelítsen!

Kanszukét megbénította ez a hang és képtelen volt közelebb menni. A fiatal szolgáló megint felkiáltott:

– Kérem, távozzon! – úgy hangzott, mintha jelenléte sértené őket.

– Ő Szuva úr lánya? – kérdezte Kanszuke rekedtes hangon.

– Igen, úgyhogy ne jöjjön közelebb.

– Ha arra kér, hogy ne menjek közelebb, akkor nem fogok, de miért?

Ezúttal az idősebb szolgáló válaszolt:

– Kérem, ne engedje, hogy bárki is belépjen, míg *szeppukut*²⁸ követünk el.

Kanszuke tekintetét Jorisige lányára szegezte, arra, akit már tavaly is látott. Mikor első útja során meglátta az Uehara kastély kapujánál, a lány szeme ellenséges érzelmeket tükrözött, de ez alkalommal teljesen másképpen, nagyon csendesen viselkedett.

– Ha *szeppukut* akar elkövetni, miért nem tette már meg korábban? Erre éppen elég ideje lett volna.

– Eddig megpróbáltuk megakadályozni, hogy megölje magát, mivel annyira sajnáltunk. De most... – válaszolt a kérdésre az egyik szolgáló.

Ekkor Jorisige lánya feltápáskodott, keserűen felnevetett, ami meghökkentette Kanszukét és hűvösen így szólt:

– Az igazság az, hogy azért próbáltam menekülni, mert nem akarom, hogy életem itt érjen véget. Nem akarok *szeppukut* elkövetni!

– Hercegnő, kérem, fogja vissza magát – a két szolgáló a hercegnő után eredt, aki kilépett az ajtón.

– Nem, nem, én nem akarok öngyilkos lenni! – a hercegnő ide-oda tántorgott céltalanul.

Ekkor zaj hallatszott; sok szamuráj hatolt be a nagy terembe. Kanszuke, aki csodálattal bámulta a hercegnőt, hirtelen felállt, megragadta karját és azt kérdezte:

– Miért nem akar *szeppukut* elkövetni?

Jorisige lánya ekkor ismét ellenséges szemekkel nézett Kanszukéra, gyűlölködő tekintetével akarta lerázni magáról.

– Itt mindenki meghal. Én vagyok az egyetlen, aki élni akar – mondta.

Ilyen különleges szépségű, őszinte szavakat Kanszuke még soha életében nem hallott. Egyetlen szamuráj lánya sem ejtett volna

²⁸ Rituális öngyilkosság, melynek során karddal történt a kibelezés. Eredetileg csak a szamuráj rangban lévő férfiak követhették el, ha szegényes helyzetbe kerültek vagy halálra ítélték őket, de később bárki számára tiszteletre méltó, sőt gyakran elvárt halálnemné vált. Nyugaton *harakiriként* ismert.

ki a száján soha ilyen istenkáromló szavakat,²⁹ de a lány őszintesége megérintette Kanszuke szívét.

– Mi történik, ha meghalok? Inkább életben maradok és saját szememmel nézem végig, mi történik ezzel a kastéllyal és a tóval. Én nem akarok meghalni. Nem számít, milyen nehéz lesz, én inkább mégis életben maradok. Nem, nem akarom magam megölni! – úgy beszélt, mint egy megszállott.

– Engedjen! – megpróbálta kiszabadítani karját Kanszuke szorításából. Kanszuke elengedte a hercegnőt, aki tompa puffanással a padlóra esett. Miközben fájdalomában sírva fakadt, egy élszakadt gyöngysorról leszóródott és összetört gyöngyök képe jelent meg gondolataiban. A szépséges lány hirtelen elveszítette eszméletét.

– Hozzátok ide! – parancsolta Kanszuke a szolgálóknak. A két nő, akik láthatóan szintén feladták, hogy önkezüikkel vesse- nek véget életüknek, Kanszuke parancsára a másik szobába vitték a lányt.

Kanszuke fel s alá járt előttük. A hatalmas termet megtöltötték a samurájok, akiknek arckifejezése olyan dühödt volt, mint az aszurák királyáé.³⁰ Mindannyian valami értékeset kerestek, amit elrabolhatnának. Kanszuke vezette át a három nőt a kéjsóvár harcosok egyre növekvő tömegén. Volt valami ebben az alacsony és szörnyűséges testben, és kezében tartott hosszú lándzsájában, ami félelmet ébresztett a samurájokban. Még a leg- erőszakosabb és legőrültebb samurájok is óvatosan sétáltak el Kanszuke és a három nő mellett.

Jorisige lányát, Juu hercegnőt azonnal Kofucsuba vitték, de ő nem sokkal ezután visszatért Szuvába és ideiglenesen a szuvai szentélyben talált menedéket.

Egy hónappal a szuvai csata után Kanszuke meghívást kapott Itagaki Nobukata házába. Igen váratlan dologról kellett beszél- nie Kanszukével.

– Urunk azt szeretné, ha Juu hercegnő az ágyasa lenne. Lát arra esélyt, hogy ezt megakadályozzuk? – kérdezte Nobukata.

²⁹ Akkoriban az volt a szokás, hogy ha megölték egy vár urát, akkor annak gyermekei is öngyilkosságot követtek el.

³⁰ Szanszkrit szó, ami titánt jelent.

Nobukata számára semmi meglepő nem volt abban, hogy éppen Kanszukétől kérdezte ezt. Kanszuke sok embert tudott befolyásolni, főleg Harunobura tett nagy hatást. A főtisztek és magas rangú vazallusok ebben a kérdésben nem értettek egyet Harunobu kívánságával, de ő egyikőjükre sem hallgatott. Kanszukét azért hívták most, hogy beszélje le erről Harunobut, mivel Harunobu bízott Kanszukében és ha talán ő beszélne vele, esetleg meghallgatná.

– Ha uram annyira rajong a hölgyért, nem látom semmi akadályát, miért ne lehetne az ágyasa – válaszolta Kanszuke gyorsan. Hirtelen olyan különleges érzése támadt, mintha neki kellene ezt a két magas rangú embert összekötnie. Eszébe jutottak Juu hercegnő szavai arról, hogy míg mindenki meg akart halni, ő élni akart.

Ha Juu hercegnőnek és Harunobunak közös fiúgyermek születne, akkor a Szuvák vérvonala tovább folytatódna. Ha a gyerek, akiben Szuva vér folyik, lenne a Takeda klán örököse, Szuva népe többé már nem neheztelne a Takedákra és talán újból szövetséget tudnának kötni. Talán Harunobu is ugyanígy gondolkodott. Kanszuke ezt a véleményét el is mondta Nobukatának.

– De ha nem lesz gyermekük – mondta Nobukata –, az emberek majd azt mondják, hogy Takeda megölette Jorisigét, meghódította hűbérbirtokát és lányát erőszakkal az ágyasává tette. Nem lenne túl jó, ha más tartományok urai ezt hallanák, Szuva embereinek gyűlölete pedig sohasem szűnne meg.

– Igen, de ha semmit sem teszünk, akkor sem szűnne meg közöttünk az ellenségeskedés. Ha Harunobu ágyasává fogadja Juu hercegnőt, legalább némi reményünk támad, hogy orvosoljuk a sérelmeiket.

– Nos, akkor tehát imádkozzunk, hogy fiuk szülessen?

Mindez úgy hangzott, mintha Nobukatát meggyőzték volna Kanszuke szavai és készen állna arra, hogy Juu hercegnőt Takeda elé vigye.

– Mindössze az a baj, vajon a hercegnő elfogadja-e ezt az ajánlatot vagy sem.

– Hát – mondta Kanszuke –, mivel a sors úgy hozta, hogy én mentettem meg az életét, vállalom, hogy meggyőzőm őt.

Egy hónappal később Kanszuke elutazott Szuvába. Mivel megtudta, hogy Juu a Kannon-in templomba költözött, amely a tó északi partján állt, a Takasima kastélytól a tó mentén észak felé lovagolt.

A domb tetejéről, ahol a Kannon-in templom állt, a messzeségben látszódott a Takasima kastély a tó másik oldalán. A tó jege már elolvadt és közeledett a tavasz.

Kanszuke ekkor találkozott a hercegnővel harmadszorra.

– Azért jöttem, hogy magammal vigyem – mondta Kanszuke. Juu hercegnő egyszerűen és nyugodtan bólintott.

Másnap Nobukata, aki a Takasima kastélyban volt, három gyaloghíntőt küldött Juu hercegnőért és két szolgálójáért, valamint testőrként Kanszuke és tíz másik lovas kísérte őket Kofucsuba. A falvak, melyek mellett elhaladtak, tele voltak virágzó barackfákkal.

– Kérem, álljunk meg, annyira fáradt vagyok.

Juu hercegnő miatt óránként kellett pihenőt tartaniuk. Mikor épségben elérték egy domb tetejét vagy lejutottak egy völgybe, pihenni akart. Juu hercegnőt a hangulatai irányították. Amikor az egyik domb tetején kiszállt gyaloghíntőjéből, azt kérdezte:

– Mikor térhetek vissza Szuvába?

– Miután fiúgyermeknek ad életet, én magam fogom hazakísérni – mondta Kanszuke. Amint Juu hercegnő ezt meghallotta, arca elsápadt, beszállt a hordszékbe és többé nem emelte fel a gyaloghíntő bambuszrolóját. Attól fogva a menet megállás nélkül haladt a lankás dombok vonulatain át.

Kanszuke egyfolytában csak arra a kisbabára tudott gondolni, aki Harunobu és Juu hercegnő nászából születik majd. Kanszuke-nak, akit soha senki nem szeretett, és ő sem szeretett életében senkit, mindez olyan volt, mintha egy olyan párt talált volna, amelyet szíve legmélyéből igaz hűséggel szolgálna.

– Remek lesz!

Ezután Kanszuke elhessegette gondolatait Juu hercegnőről és elhatározta, hogy azt fogja javasolni Harunobunak: foglalja el Sinanót úgy, hogy Szuvát használja a támadás kiindulópontjaként.

KANSZUKE MEGGYŐZI JUU HERCEGNŐT

JUU HERCEGNŐT KOFUCSUBA SZÁLLÍTOTTÁK és Itagaki Nobukata házába vitték. Háza a samurájok lakónegyedének egyik sarkán állt. Habár Kanszuke feladata volt, hogy rávegye Juu hercegnőt, legyen Harunobu ágyasa, mindazonáltal Kanszuke ezt nagyon nehéz feladatnak találta. Amióta a hercegnő Kofucsuba jött, Kanszuke már számtalanszor ellátogatott hozzá és minden alkalommal sikertelenül járt, amikor megpróbálta meggyőzni.

Juu hercegnő a verandán ült és szórakozottan nézegette a belső kertet, amelyet magas fák vettek körül. Amikor meglátta Kanszukét, épp fekete haját fésülte, amit vállig érőre vágatott.

Mielőtt még Kanszuke egyetlen szót is mondhatott volna, a hercegnő így szólt:

– Ha megint azért jött, hogy rávegyen arra, amit a múltkor is említett, akkor jobb, ha tudja, hogy azóta sem változtattam meg a véleményemet és semmi újat nem tudok mondani.

– Ha nem óhajtja, akkor nem áll szándékomban erőszakot alkalmazni – válaszolt Kanszuke, miközben a lány előtt foglalt helyet a kertben.

– Harunobu úr megölte az apámat, ezért az ellenségem. Mint már mondtam, igen, tényleg olyan időkben élünk, amikor az ember vagy öl, vagy őt ölik meg. Ha Harunobu úr nem ölte volna meg az apámat, akkor az apám ölte volna meg őt. Édesapámnak egyszerűen balszerencséje volt és én ezért nem is gyűlölöm az uraságot. De hogy a szeretője legyek – ilyen kínzásnak nem vetem magamat alá – folytatta a hercegnő.

Miközben Kanszuke hallgatta, úgy érezte, ez a tizenöt éves lány igen éretten beszél.

– De ha már megmenekült a kard általi öngyilkosságtól...

– Tudom, el kell szenvednem ezt a megaláztatást.

Csodaszép szeme lángolt a gyűlölelettől és így folytatta:

– Mivel megmenekültem a szeppukutól, szeretném úgy élni

azt életemet, ahogyan én akarom. Hogyha tudtam volna, hogy apám ellenségének ágyasa kell, hogy legyek, inkább a halált választom.

– Értem – Kanszuke nem veszítette el lelkesedését, hogy megváltoztassa a lány gondolkodását. – Kérem, bocsássa meg, amit mondok, de maga végül is csak nő, mit sem számít, hogy mit szeretne elérni életében, hiszen ebben a világban korlátozottak a lehetőségei. De ha fiúgyermeket szül, a fiában a Takedák és a Szuvák vére is csörgedezik majd. Biztos vagyok benne, hogy a gyermek értelmes lesz, és az már csak önön múlik, hogy milyen szellemiséget nevel belé. Kérem, fontolja meg ezt alaposan.

Kanszuke felnézett a hercegnőre. A hercegnő szeme hirtelen felragyogott, de mégsem pillantott Kanszukéra.

– Pár nap múlva újból látogatást teszek önnél, hercegnő.

Mindössze ennyit beszélgettek aznap, majd Kanszuke elhagyta a nő házát.

Másnap Harunobu kikérdezte Kanszukét a hercegnőről.

– Hogy állnak a dolgok a hercegnővel?

– Úgy tűnik, boldogan vállalja, hogy uram ágyasa legyen – válaszolta Kanszuke, majd rögtön hozzátette: – De kérem, még egy ideig bízza rám a dolgot, hiszen a felesége érzéseit is figyelembe kell vennie.

Harunobunak volt egy huszonhat éves felesége, aki tíz évvel volt idősebb, mint Juu hercegnő. Szandzso no Udzsinak hívták. Harunobunak két fia született a feleségétől; az egyik a kilencéves Josinobu, a másik pedig a hatéves Rjuho. Emiatt Harunobu nem beszélhetett nyíltan Juu hercegnőről.

Jamamoto Kanszuke nem kedvelte sem Harunobu feleségét, sem a gyermekeit. Harunobu törvényes fia, Josinobu, sápadt volt és ideges külsejű. Semmi jelét sem mutatta annak, hogy olyan nagyszerű vezér lesz, mint az apja. Egyszer, amikor Josinobu meglátta Kanszukét a kastély folyosóján, mindenhová követte és utánozta a járását. Kanszuke pökhendi viselkedése miatt gyűlölte a gyereket.

Öccsének, Rjuhónak jobb volt a természete, de ő vakon született.

Kanszuke úgy érezte, hogy a Takeda család számára nagyon

fontos lenne, hogy Harunobu és Juu hercegnő között intim kapcsolat alakuljon ki. A ragyogó hercegnőtől születendő gyermek a Takeda család ideális örököse lenne. A gond az volt, vajon megtudja-e győzni a hercegnőt vagy sem, de Kanszuke bízott annyira magában, hogy végül a lány beadja a derekát.

Néhány nappal később Kanszuke megint ellátogatott Juu hercegnőhöz.

– Meghozta már a döntését, hercegnő? – kérdezte Kanszuke. A hercegnő élesen válaszolt, még hozzá újabb kérdéssel:

– Maga most a Takedák oldalán áll vagy a Szuvákén? Melyiken? – nézett rá zordan, majd hűvösen hozzátette: – Mivel nem érzem ma jól magamat, szeretném, ha magamra hagyna – s belépett a szobájába, Kanszukét pedig odakinn hagyta. Kanszuke érezte, hogy nem lesz túl könnyű meggyőznie.

Mikor Kanszuke kilépett Itagaki házának kapuján, meglátta Harunobu feleségét, Szandzso no Udzsit. Megijedt, mivel teljesen egyértelmű volt, hogy mit keres ott. Megállt a kapunál és meghajolt előtte.

– Kanszuke, épp jó helyen találkozunk. Azt hallottam, hogy egy olyan nőt hoztál magaddal a városba, akiben a Szuvák vére folyik, és itt rejtegeted. Igaz ez?

– Igen, igaz – válaszolta tétovázva Kanszuke.

– Ha fogoly, akkor fogolyként kellene vele bánni. Nem engedem, hogy bármi más módon bánjanak vele.

Kanszuke a nő szemében a féltékenység lángját látta fellobbanni, ezért így folytatta:

– Ha arra kíváncsi, hogy Szuvából érkezett-e a fogoly, akkor a válaszom igen. Az én dolgom, hogy gondoskodjam róla.

– Megengedi, hogy láthassam?

Kanszuke érezte, hogy ez nem lenne jó ötlet, ezért gyorsan így válaszolt:

– Mivel ma reggel még nem söpörték fel az udvart, arra kérem, hogy várjon itt egy kicsit.

Kanszuke meghajolt és visszament a házba, ahol Juu hercegnő lakott.

– Juu hercegnő, kérem, rejtőzzön el! – kérte sürgetőleg.

- Miért kellene elrejtőznöm? – kérdezte suttogva.
- Uram hitvese van itt.
- Akkor szeretném őt látni.
- Jobb lenne, ha nem találkoznának, hercegnő.
- Miért ne? Hát nem ő az, akinek bűnösnek kellene éreznie magát, ha találkozik velem? Mivel én vagyok az, akinek az apját a férje megölte.

Kanszuke tudta, hogy a nő nem fogja megmásítani a döntését. Bár családját elpusztították, a Szuvák erős vére még buzogott benne. Tekintete tiszta volt, arcán pedig izgalom tükröződött. Kanszuke csodálattal szemlélte. Hirtelen rájött, mitől támadt benne ekkora erő: a vetélkedni-vágyás Harunobu feleségével.

- Rendben, akkor idehozom, uram hitvesét – mondta Kanszuke anélkül, hogy arckifejezése megváltozott volna.

Elment, majd hamarosan visszatért Szandzso no Udzsi és szolgálói társaságában. Szandzso no Udzsi közel lépett a verandához.

- Ő Szuva lánya? – kérdezte gögösen és lenézett Juu hercegnőre, aki enyhén meghajolva ült. – Tehát azért jött ide Szuvából, mert azt akarta, hogy annak a férfinak legyen az ágyasa, aki megölte az apját! Nos, örülök, hogy nem a mi családunk pusztult el! – mondta Szandzso no Udzsi, majd megfordult és távozott.

Juu hercegnő egy ideig ugyanabban a helyzetben maradt, még miután Szandzso és kísérete eltávozott, majd felemelte arcát.

- Igen, tényleg szerencsés, hogy nem az ő családját irtották ki – mondta Kanszukénak. Kis idő múlva pedig elszántan hozzátette: - Kanszuke, tényleg úgy kellene tennem, ahogyan tanácsolta, és beolvasztani a Szuvák vérét a Takeda családjába. Nem tudom, hogy mi lesz a vége ennek, de végül is ez lehet az oka, hogy életben maradtam – hirtelen könnyek öntötték el a szemét, amelyek végigpereregtek az arcán. Kanszuke csendes ámulatban figyelt.

Miután Harunobu elpusztította a Szuva családot, elkezdte ostromolni a szomszédos területeket, Szuvát használva a támadás kiindulópontjaként. Tenbun tizenötödik évének harmadik hónapjában hadjáratra fogott, hogy megtámadja Sinano tartományban a Toisi kastélyt, és szembeszálljon Murakami Josikijó

hadseregével. Murakami Josikijo a Sinano északi részét uraló hatalmas család vezetője volt és a Kacurao kastélyban lakott. A Toisi kastély is az ő tulajdonában állt.

Mikor Harunobu elhagyta Kofucsu városát, a harmadik hónap nyolcadik napja volt, a tengeri ló³¹ órája. Már lehullottak a cseresznyefa virágai és a tavaszi napsütéstől igencsak melegük támadt Takeda harcosainak.

Takedának az volt a szokása, hogy két zászlót vitt magával, amikor nagyobb csatába készült. Mindkettő a ház kincsei közé tartozott; a nevük Szuva Hosso³² és Szonsi Nirju³³ volt.

A zászlók lobogott a tavaszi szélben. Az első zászló, a Szuva Hosso, piros volt és arany betűkkel ez állt rajta: „Szuva, a hatalmas kami³⁴ leszármazottja”. A másik lobogón, a Szonsi Nirjun szintén arany színrőre festették a feliratot, de háttere sötétkék volt. Ez állt rajta: „Légy olyan sebes, mint a szél! Légy olyan csendes, mint a fa! Támadj olyan ádázul, mint a tűz! Légy olyan nyugodt, mint a hegy! (*fu-rin-ka-zan*).³⁵ Mindkét függőleges zászló körülbelül négy méter hosszú volt. A harcosok ezeknek a lobogóknak kisebb másolatait viselték a hátukhoz erősítve. A hadsereg éjjel-nappal menetelt, elhaladtak Szuva mellett, majd tovább, észak felé. Két nappal később már Komuróban voltak.

Amikor Harunobu felkészült a Toisi kastély megtámadására, seregét négy kisebb csapatra osztotta és stratégiailag fontos helyekre állította fel őket, hogy megakadályozzák a támadást a négy ellenséges irányból. Maga Harunobu a maradék négyezer samurájjal elindult, hogy megtámadja a kastélyt.

A Toisi kastély kicsi volt, hegyoldalra épült és elég könnyű volt elpusztítani, de várható volt, hogy Murakami Josikijo had-

³¹ Reggel nyolc óra.

³² A Szuvák származására utal, a Szuvák szentélyében a Háború istenét tisztelték.

³³ Szun Cu: *A hadviselés művészete* című művéből átvett tizennégy írásjel, amelyet két sorba írtak fel. Szonsi a kínai Szun Cu név japán kiejtése.

³⁴ Japán ősi vallásában, a sintóban a háború egyik istene.

³⁵ Ez a mondat Sun Cu: *A hadviselés művészete* című könyvéből származik. Összevonva *furin kazanként* olvasható; ez lett ennek a könyvnek a címe is.

serege segítséget nyújt a Toisi kastély seregének. Emiatt Harunobunak hadseregét két csapatra kellett osztania, egyik, amelyik megtámadja a kastélyt és a másik, amelyiknek a feladata az erősítést nyújtó hadsereg megállítása.

Éppen mielőtt támadást intéztek volna a kastély ellen, Harunobu hadserege azt a hírt kapta, hogy hetvenhatezer szamuráj harcol Murakami Josikijo hadúr irányítása alatt. A Takeda parancsnokai – Amari, Ojamada és Jokota – által vezetett csapatok a kastély északi oldalán küzdöttek, hogy megállítsák Murakami hadseregét. Mivel Harunobunak már nem volt ideje, hogy átgondolja az eseményeket, támadást kellett indítania fő csapatával a kastély nyugati oldala felől.

Jamamoto Kanszuke Harunobu fő csapatába került, irányítása alá pedig huszonöt szamuráj.

Amint a csata elkezdődött, Kanszuke érezte, hogy nem győzhetnek. Először is az egész háború értelmetlen volt, továbbá még kis létszámú hadseregük is két részre oszlott.

Ha Itagaki tábornok, aki a legközelebb állt Takedához, ott lett volna, megkérte volna, hogy javasolja Harunobunak: talán jelen helyzetben a visszavonulás lenne a legmegfelelőbb cselekedet. De Itagaki azt a csapatot vezette, amely Szuvát védelte. Ha Harunobu megkérdezte volna Kanszuke véleményét, ő visszavonulást javasolt volna. De Harunobu nem kérdezte meg, tehát a csata változatlanul folytatódott tovább.

Amari, Jokota és Ojamada seregei már kezdetektől fogva hátrányban, feleannyian voltak.

Az ellenség szamurájai közül kiemelkedett egy, akit Kodzsima Gorozaemonnak hívtak; nevét jól ismerték még Takeda tartományában, Kaiban is, mivel bátor és ádáz harcos hírében állt. Kivételesen magas lovon vágatott és hatalmas lándzsáját könnyedén vitte magával.

Habár az ellenség seregében harcolt, Takeda csatlósai mind elismerték, hogy teljesítménye kimagasló. Takeda hadseregéből most egy fiatal szamuráj indult meg lovával eme vad harcos ellen. Kodzsima Gorozaemonthoz képest borzasztóan kicsinek tűnt. Az ifjú szamuráj, Jokota Hikodzsiro fogadott fia, a huszon-

harmadik évében járt. Néhányszor lecsaptak egymásra, és amikor teljesen összegabalyodtak, mindketten leestek lovukról. A rövid, de ádáz küzdelem után az egyik vérrel borított szamuráj felállt. Közelebről szemlélve látszott csak világosan, hogy a fiatal Hikodzsiro az. Rendkívüli harc volt és senki sem számított arra, hogy Hikodzsiro győzedelmeskedik. Nagyszerű teljesítményét azonnal jelentették a főhadiszálláson.

– Megölte Kodzsima Gorozaemont!

A hír nagy hatást tett Harunobura, aki ezt jó ómennek tekintette.

– Mire jó az nekünk, ha megölte Kodzsima Gorozaemont? – kérdezte tőle Kanszuke. Kanszuke számára ostobaságnak tűnt, hogy egy csatában egyéni párviadalokat dicsérjenek. Egy ilyen csatában még egy nagy tiszteletnek örvendő szamuráj is pillanatok alatt meghalhat. Hogyan is alapozhatnának a harcosok egyéni kardforgató tudására? Kanszuke úgy érezte, hogy a csata legjelentősebb pontján senki sem érti a lényegét.

Kanszuke szavai önhittnek tűntek Harunobu számára.

– Kodzsima Gorozaemon megölése olyan, mintha száz harcost öltek volna meg – mondta.

– Ez veszélyes – szolt Kanszuke. A körülötte állók közül senki sem értette szavainak jelentését.

– Mi a veszélyes? – érdeklődött Harunobu.

– Amari és Jokota tábornok is veszélyben van.

– Hogyan látod innen, hogy milyen helyzetben vannak most?

– Innen tökéletesen látom mindkettejük helyzetét.

Amikor Kanszuke ezt mondta urának, többé már nem tűnt ellenségesnek, sőt, lángésznek hatott, akinek a feje fölött dicsfény ragyog.

Körülbelül egy órával később hallották a hírt Amari és Jokota haláláról. Szinte ezzel egy időben különálló egységeik hirtelen széthullottak. A Koszeki kastélyt ostromló seregbe rossz hatást tett a hír és tétovázni kezdtek. Harunobu megpróbálta csapatait újrászervezni, de sikertelenül. Elkérülhetetlennek tűnt a közelgő vereség. Harunobu felvetette az ötletet, hogy köveket küldene Ojamada és Morozumi csapataihoz és velük együtt az egész hadsereg lerohanná Murakami seregét. Harunobu ekkor

már fölöttébb kétségbe volt esve és hajlandó lett volna saját maga vezetni a hadat.

– Úgy gondolja, hogy helyes lenne, ha maga a hadsereg főparancsnoka vezetné seregünket? – kérdezte Kanszuke Harunobu-tól követelőzve.

– Miért, mi más választásunk lenne a csatának ezen a pontján?

– És arra is felkészült, hogy elesik a csatamezőn?

Harunobu erre nem válaszolt. Kanszuke számára Harunobu ebben a határozatlan pillanatban nagyon fiatalnak tűnt. Kanszuke teljesen nyugodtan így szólt:

– Igen, az tényleg nagyon fontos, hogy az ember a végső győzelmet élete kockáztatásával érje el. Most azonban uram túl zaklatott, mivel olyan sok harcosunk veszítette már az életét. Mikor az emberek dühösek, gyakran hajlamosak meggondolatlanul cselekedni.

Harunobu lovának nyergéből lenézett Kanszuke alacsony alakjára. Azt nehéz volt megítélni, hogy Kanszuke ostoba vagy éppen zseni, mert egyszerre tűnt hihetetlenül csúfnak és nyugodtnak is. Ennek ellenére Harunobu érezte, hogy bárki másnál jobban bízhat benne.

– Van esetleg másik terved az ellentámadásra?

– Igen, van!

– És megvalósítható ebben a zűrzavarban?

– Csak egy stratégia vezethet a győzelemhez. Adjon nekem ötven lovas! – kérte Kanszuke.

Amint összegyűjtött ötven lovas, megfordultak és körülbelül két mérföldön keresztül teljes erőből vágattak, majd Murakami hadserege mögött lyukadtak ki. Ott ezt a parancsot kiáltott a lovasoknak:

– Azt akarom, hogy mindannyian teljes sebességgel vágtazzatok keresztül Murakami hadseregén, akár életetek kockáztatásával is. Semmi mást nem kell tennetek, csak teljes erőből vágatni. Nem kell megölnötök senkit. Majd én vezetlek benneteket.

A hátulról érkező mind az ötven lovas, két részre osztódva, keresztülszáguldott Murakami hadseregén. Szédítő sebességgel vágattak, de egyszer sem bomlott fel egyenes támadási vonaluk.

Kanszuke azt találta ki, hogy nem kell mást tenniük, csak az ellenség harci alakzatát szétzilálni. Ha ez sikerül, akkor az ifjú eszes Harunobu is újra tudja rendezni részben felbomlott csatarendjét.

Kanszuke teljes erőből vágatott az ötven harcos élén. Teste kétrét görnyedt és kardját előre-hátra lengette. Stratégiája azt volt, hogy szétzilálja az ellenséget, amitől harcalakzatuk teljesen felbomlik. Ha Harunobu kihasználja azt a kaoszt, amit Kanszuke okoz, akkor tétovázás nélkül újra magához ragadhatja a kezdeményezést.

Amikor az ellenséges seregnek körülbelül a felénél járt, hátrapillantott. Az ötven lovas fekete áradatként hömpölygött utána.

Kanszuke hirtelen harci kiáltást hallott. Rájött, hogy a vágta után a sereg harcalakzata teljesen összezilálódott, éppen olyaná vált, mint a darázsfaszkek, amit levernek az ágról. Messzebb, a dombtetőn a Takeda főhadiszállásánál kitűzött hatalmas kék zászló hullámozott, lobogott a szélben. Fogalma sem volt, hány óra lehet, de a zászlók aranyszínű írásjelei ragyogtak a lenyugvó Nap fényében.

A harci kiáltás Takeda hadseregétől jött. Kanszuke végigvágatott az ellenség egész seregén, majd egy másik hajtűkanyarral teljes sebességgel visszafelé száguldott. Nem az volt a lényeg, hogy rátámadjon az ellenséges harcosokra, csak az, hogy az útjában álló szamurájokat vágja le. Harci kiáltások, kürtök és dobok hangja hallatszódott minden irányból. Ezt a zajt pedig elnyomta a fegyverek csörgése.

Kanszuke hirtelen leesett a lováról, mert az egy fenyőfa hatalmas gyökerében megbotlott. Vér ömlött homlokából és a szemébe csorgott. Megpróbálta felemelni a kezét, de jobb karja nem mozdult. Habár nem emlékezett rá, mi is történt, testét mindegyütt sebek borították.

Kanszuke stratégiáját kihasználva Takeda erői védekezésből támadásba lendültek át. Takeda lovasszázada rátámadt és megszorongatta Murakami ellenséges erőit, akinek alakzata mostanra más teljesen felbomlott, s végül az ellenség hátrálni kezdett. A csata során Takeda serege hétszázhusz harcost veszített. Az ellenség vesztesége százkilencvenháromra rúgott. Takedát sokkal

nagyobb veszteség érte, azonban a győzelmi kiáltások mégis az ő főhadiszállása felől hallatszódtak.

Jamamoto Kanszuke nyolcszáz *kan*³⁶ kapott és olyan rangba emelkedett, hogy hetvenöt gyalogos vezetését bízták rá.

A Toisi kastély csatája után másfél hónappal Juu hercegnő fiúgyermeknek adott életet. Akkoriban saját háza a kastély mögött vezető út felénél volt. Kanszuke azonnal meglátogatta, amint meghallotta a hírt. Senki nem járt még nála látogatóban, ő érkezett elsőnek.

Kanszukét az úrnő hálószobájába vezették. Juu hercegnő csendesen feküdt a hátán. Még arra sem volt ideje, hogy gratuláljon neki, mert a hercegnő rögtön így szólt:

– Parancsát teljesítettem, fiúgyermek született, akiben a Takedák és a Szuvák vére is folyik. Ki tudja, milyen sorsot tartogat számára a jövő, de most nyugodtan alszik itt mellettem.

Kanszuke felnevetett:

– Nos hát, megszületett Szuva ura. Nagyon örömteli ez az esemény. Gratulálok.

De a hercegnő vádlón így folytatta:

– Maga tervezte ki apám ellen a támadást. És ennek ellenére boldoggá teszi fiam születése?

– Igen – Kanszukénak nehezebbre esett folytatni mondandóját. A nőnek teljesen igaza volt. Kanszukénak mostanáig fogalma sem volt arról, hogy Juu hercegnő tudja, ő eszelte ki Szuva meggyilkolását. Kanszukét mindez megdöbbenette.

– Nem neheztelek emiatt, ezt csak úgy megjegyeztem – folytatta a hercegnő. – Ne aggódjon miatta. Igazából azt akartam kérni öntől, hogy gondját viselné-e a gyermekemnek? – fordult Juu hercegnő Kanszuke felé.

– Igen – válaszolta Kanszuke.

– Ért engem?

– Hogyan? – Kanszuke érezte, hogy teste megremeg a felelős-

³⁶ Az arany mértékegysége. Egy *kan* körülbelül 8,3 font súlyú aranynek felelt meg. Takeda gyakran jutalmazta meg néhány maréknyi arannyal azokat a samurájokat, akik kimagaslóak voltak a csatában.

ség súlya alatt. Térde láthatóan reszketni kezdett és észrevette, hogy térdén nyugvó keze is reszket.

– Azt szeretném, ha majd ez a gyermek lenne a Takeda klán örököse – mondta ki vágyát Juu hercegnő rendíthetetlenül.

Kanszukét lenyűgözte nyíltsága és riadtan nézett körül.

– Hagyom, hogy életem az ön irányítása alatt folyjon. Azt mondta, hogy ne öljem meg magam, ezért életben maradtam. Arra kért, hogy jöjsek Kaiba, hát idejöttem. Azt mondta, hogy legyek Takeda ágyasa, hát az lettem. Azt akarta, hogy szüljem meg ezt a gyereket, és így is tettem. – Egy pillanatra abbahagyta a beszédet, majd így folytatta: – Kérem, legyen gondja a gyermekre.

Miután Kanszuke elhagyta Juu hercegnő házát, leereszkedett a domboldalon és a kastély keleti oldalán bukkant elő. A rizsföld másik oldala tele volt azálea virágokkal. Úgy nézett ki, mintha az egész hegyet beborítanák a csodálatos szirmok. Langyos szellő fújdogált nyugatról kelet felé. Ez a ritkaságszámba menő, csata nélküli hónap a végéhez közeledett.

Aznap Kanszuke ellátogatott Harunobuhoz, hogy gratuláljon fia születéséhez.

– Fia születése meg fogja lágyítani Szuva népének gyűlölködő szívét – mondta Harunobunak. – A lehető legjobb az lenne, ha ezt a gyereket a hatalmas Ina és Szuva tartományok urává tenné, amilyen hamar csak lehet.

Kanszuke érezte, hogy a Takedák számára létfontosságú lenne Juu hercegnő gyereket Ina és Szuva vidékére vinni, egyrészt a fiú biztonsága érdekében, másrészt hogy megszüntesse a vidék népének nyugtalanságát és ellenségeskedését.

Juu hercegnő fia a Siro³⁷ nevet kapta. Harunobunak két fia született a hitvesétől. Mivel Juu hercegnő gyereke Harunobu harmadik fia volt, Szaburónak³⁸ kellett volna elnevezni, azonban mégis a Siro nevet adták neki.

³⁷ Takeda Siro Kacujori, akit főleg Kacujori néven ismertek. A Siro név azt jelenti: negyedik fiúgyermek.

³⁸ Ennek a névnek a jelentése: harmadik fiúgyermek.

Itagaki Nobukata eljött Szuvából és megkérdezte Harunobu-tól ennek a furcsaságnak az okát. Harunobu ezen nagyot nevetett, de döntését nem indokolta meg; ám később azt mondta:

– Ha igazán tudni akarod kérdésedre a választ, akkor sokkal jobb lenne, ha azt inkább Kanszukénak tennéd fel.

Itagaki elhívta Kanszukét a Kofucsuban lévő szállására és megkérdezte:

– Miért javasoltad urunknak a Siro nevet?

– Mert úgy éreztem, hogy fontos lenne, ha uramnak lenne egy harmadik gyermeke is – válaszolta Kanszuke.

– Harmadik gyereke?

– Igen, előbb-utóbb Takeda rá fog kényszerülni, hogy örökbe fogadjon egy gyereket.

– Örökbe fogadni egy fiút? De honnan?

– Fogalmam sincs. Talán valahonnan a Hódzsó vagy az Ueszugi klánból. Akkor aztán teljesen más lesz a helyzet, ha a fogadott fiát életkorától függetlenül ágyasa fia fölé fogja helyezni. Mindig előrelátóan arra kell gondolnunk, hogy háborús korban élünk.

Kanszuke nyilvánvalóan arra gondolt, hogy a gyereket politikai okokból kell örökbe fogadni.

– Lehetne talán a Hódzsó klánból? – kérdezte Itagaki.

– Nos...

– Akkor esetleg az Ueszugi klánból?

– Hát...

– Na, akkor honnan kerítsük elő Takeda Szaburót?

– Szerintem bármelyikből megfelelő lenne – válaszolt Kanszuke anélkül, hogy ülő helyzetét megváltoztatta volna. Ez alkalommal Itagaki csontjait hűvös és zavaró érzés árasztotta el, mert Kanszuke szavai mögött merész terveket sejtett.

Egy hónappal később Jamamoto Kanszuke korábbi lakóhelyére, Imagava városába utazott, és meglátogatta Iohara Ava-no-kamit. A hőség közepette Kanszuke szabadságot kért Takedától, mondván, szeretné tiszteletét tenni korábbi uránál. Szuruga tartományba igyekezett, de látogatásának titkos célja volt.

SZERETET ÉS GYŰLÖLET

HÁROM ÉV TELT EL AZÓTA, hogy Jamamoto Kanszuke utoljára járt Szunpu városában. Kanszuke ellátogatott Iohara Tadatane Kejaki-kúriájába. Iohara kisség udvariasabban bánt Kanszukével, mint általában.

– Még a mi tartományunkba is eljutott a híre a Kaiban elért sikereidnek. Szerencséd van, hogy uradat szolgálhatod – mondta Iohara és hozzátette: – Milyen embernek tartod Harunobut?

Iohara Tadatane még mindig úgy beszélt Kanszukével, mintha az egyik alattvalója lenne, akit ő küldött Kaiba. Kanszuke azóta azonban teljesen megváltozott. Nem hihette, hogy komolyan gondolta, hogy a Takedáktól és az Imagaváktól is szeretne fizetséget kapni.

– Harunobu úr ragyogó és becsületes hadúr. Nagyszerű vezér, ügyet sem vet a talpnyalókra, az sem érdekli, hogyan néznek ki hűbéresei. Szamurájait bátorságuk és tudásuk alapján ítéli meg. Én pedig három év alatt olyan rangba léptem, hogy nyolcszáz kan évjáradékot kapok. Mi sem bizonyítaná jobban ezt, mint amit az előbb meséltem róla.

Nyilvánvaló volt, hogy Kanszuke soha nem becsülte nagyra az Imagava klánt, akik még azután sem foglalkoztatták, hogy kilenc évig nekik szolgált. Azt tervezte, hogy valamikor a jövőben Takeda erőivel leigázza az Imagavákat. De addig az a fontos, hogy Takeda jó viszonyban maradjon Imagavával.

– Ám most nem azért vagyok itt, hogy urammal hencegjek. Harunobu úrnak két fia van, Josinobu és Rjúho. Az az igazság, hogy Josinobu semmiféle vezetési képességgel nem rendelkezik, Rjúho pedig vak. Uramnak egy fiút kell örökbe fogadnia, hogy legyen örököse.

– Azt akarod ezzel mondani, hogy az Imagava klánból szeretne magának gyereket választani?

– Nem számít, hány éves a gyermek. Úgy nevelné fel, mintha saját harmadik fia volna.

- Sajnos, nincs egy ilyen sem – mondta Iohara.
- Még az uraság ágyasaitól sem?
- Nem, egy sincs.

Kanszuke tisztában volt azzal, hogy az Imagava családból nem tud törvényes gyermeket adoptáltatni. De neki az sem számított, hogyha a gyerek az egyik ágyastól született volna. Azt gondolta, hogy talán akad itt egy alkalmas gyerek, vagy esetleg Iohara tud egy ilyenről.

- Csak ez az oka, hogy itt vagy? – kérdezte Iohara és nevetett. Kanszuke nem válaszolt erre a gúnyolódásra.

Kanszuke elhagyta Iohara házát és aznap éjjel abban az Abe parti templomban szállt meg, ahol kilenc évig lakott.

Egy ifjú szamuráj, aki éppen akkor keresett szolgálatot az Imagaváknál, amikor Kanszuke ott járt, csendben ellátogatott hozzá, tudván, hol tölti az éjszakát. Amikor belépett a szobájába, meglepődött, amint meglátta, hogy Kanszuke a szoba közepén ül és medítál.

- Mester, min elmélkedik most? – kérdezte közvetlenül a fiatal szamuráj.

Kanszuke habozás nélkül válaszolt:

- A következő tíz évben a Hódzsó, Imagava és Takeda klánoknak szövetséget kell kötniük. Hogyan lehetne ezt elérni?

- Nos... – a szamuráj egy ideig zavartan gondolkodott a kérdésem, majd visszakérdezett: – Miért pont tíz év alatt?

- Nem érted? Takedának Ueszugival kell megküzdenie, Imagava gyorsan megtámadja a nyugati tartományokat, Hódzsó pedig a Fanto³⁹ vidéken harcol.

- És tíz év múlva?

- Akkor ők hárman egymással fognak háborút vívni. Addig a tíz évig viszont hogyan tudnánk közöttük fenntartani a békét?

- Fogalmam sincs.

- Pedig egyszerű. A Takeda, az Imagava és a Hódzsó családban is vannak fiú- és lánygyermek. Házassági kapcsolatokat kell kötni a három család között.

³⁹ Keleti, középső tartományok.

– Lehetséges ez?

– Takeda Josinobu nevű fia, Hódzsó Udzsimasza és Imagava Udzsizane nevű gyermekei mind kilenc-tíz évesek. Josinobunak kellene elvennie Imagava lányát, Udzsimaszának Takeda lányát és Udzsizanének Hódzsó lányát... – mondta Kanszuke rezzenéstelen arccal, majd hirtelen a harmadik fiúra gondolt, akit a Hódzsó klánból kellene örökbe fogadni. Ha a Takedák lányukat a Hódzsókhoz küldenék, akkor a Hódzsóktól egy fiút kellene magukhoz venni.

– Néhány éven belül ezt el lehet intézni – mondta Kanszuke. Minél hamarabb, annál jobb. A Takedáknak szövetséget kell kötnie az Imagavákkal és a Hódzsókkal és mindeközben a Takedáknak le kell győzniük az Ueszugikat. A háború az Imagavákkal és a Hódzsókkal csak ezután következhetne. Juu hercegnő gyereke majd véghezviszi mindezt.

Az ifjú szamuráj nem sokkal ezután elment. Mivel Kanszuke saját gondoltaiba merült, a fiatal szamuráj semmi értelmét nem látta, hogy ott maradjon. Szemében most teljesen más embernek tűnt, mint akit három évvel ezelőtt ismert meg: ötvennégy éves korára sokkal zárkózottabb és visszahúzódnóbb lett.

Kanszuke viszont úgy érezte, hogy most sokkal szabadabb. Még azt sem bánta volna, ha meghal egy csatában. A halálfélelem nem létezett az elméjében. Szerette urát, Harunobut. Szerette Harunobu ágyasát, Juu hercegnőt is és újszülött fiát, Kacujorit. Az volt az álma, hogy keresztül-kasul belovagolja Kai és Sinano hegyeit és völgyeit. Tudta, hogy számára, aki ilyen fogya-
tekosan született, mindez csak álom marad.

Azon az éjjelen Kanszuke ezzel az álommal aludt el. A kisgyerekekről, Kacujoriról álmódott, kis testét szorosan a karjában tartotta.

A Koszeki kastély márciusi ostroma óta, azóta, hogy a Takedák legyőzték Murakami Josikijo seregét, Kofucsuban szokatlan módon békeidőszak uralkodott. Az éjszakák és a nappalok csendben teltek, tavaszról úgy lett nyár, és nyárból ősz, hogy az évszakok nyugalma nem háborgatta lázadás vagy csata zaja. Nemcsak a városban honolt béke, hanem a körülötte lévő falvakban, hegyekben, völgyekben is.

Harcok helyett azonban a természet tombolt. A heves esőzés, amely július 5-e reggelén kezdődött, nem szűnt meg három napig és egész Kai tartományban hatalmas árvizeket okozott. Sok rizsföldet árasztott el a víz. Kofucsuban, a Harunobu kastélya mögötti dombon, erős földcsuszamlás történt.

Ugyanennek a hónapnak a tizenötödik napján annyira erősen fújt a szél éjjel, hogy sok helyütt súlyos kár keletkezett a rizstermésben. Másnap reggel sok paraszt döbbsen látta, amikor kiment a földekre.

Ennek a két természeti katasztrófának a hatását ősszel kezdték el érezni, amikor is sok ember halt meg éhínségben és alultápláltságban. Mindennek megemelkedett az ára. Habár csaták nem zajlottak, Kai tartományban sokat szenvedtek az emberek.

Szeptember kilencedikén, a krizantém ünnepének napján Takeda csapatai a Kofucsu kastélyban gyülekeztek. A nagyterem padlóján csodaszépen rendezték el a krizantémokat, és a virágdíszek mindkét oldalán sorokban ülő szamurájokat szakéval és egy tálka gesztenye-rizzsel kínálták. Csakúgy, mint Újév napján. Takeda tábornokai a harcosokkal szemben, egy asztalka mögött foglaltak helyet. Ez alkalommal, a Koszei kastély ostroma után két tábornok hiányzott: Amari és Jokota, akik életüket vesztették a csatában. Csak hárman: Obu Toramasza, Ojamada Maszamacu és Itagaki Nobukata ültek az asztalnál. Ez mindenkit nagy szomorúsággal töltött el.

A Koszei kastélynál vívott csata óta két tábornok, Obu és Ojamada Sinano északi részén állomásozott, hogy védelmezzék a népet Murakami hadseregétől, de erre a jeles alkalomra most ők is Kofucsuba jöttek. Itagaki Nobukata szintén eljött hadiszállásáról, Szuvából. A Takeda klánból aznap Szamanoszuke Nobusige, Szonroku Nodeszura, Emontaju Nobutacu és Anajama Nobujosi vett részt az ünnepségen. Néhány új arc is felbukkant: Baba Nobuharu, Jamagata Maszagake, Naitou Suri és Akijama Nobutomo, akiket nemrég neveztek ki várnagyi rangba. Mindannyian olyan híres családok sarjai voltak, akik régóta szolgálták a Takedákat.

Obu és Ojamada tábornok is röviden tájékoztatta Harunobut ellenségük, Murakami Josikijo hadmozdulatairól.

Murakami Josikijó a Toisi kastélynál vívott csata óta visszavonult, de tudták róla, hogy nem olyan ember, aki örökre így akar maradni. Egyértelműnek látszott, hogy hadseregét már a közeljövőben mozgósítani fogja. Valószínű időpontnak a következő tavasz látszott, amikor a hó olvadni kezd. Ebben Obu és Ojamada is egyetértett.

– Én nem hiszem, hogy jövő tavaszig számítanunk kellene csatározásra. Akkorra kellene jól felkészülnünk és elkapnunk Murakamit. Ezzel megakadályoznánk, hogy a továbbiakban bármiféle bajt okozhasson nekünk – mondta Obu Hjóubei. Senki sem fejezte ki ellenvetését véleményével kapcsolatban és már azt kezdték el megbeszélni, hogyan készüljön fel a hadsereg.

Kanszuke Harunobuval szemben, a jobb oldal közepén ült. Hirtelen meghajolt és így szólt:

– Szeretnék mondani valamit. Én úgy hiszem, még az idén vívunk csatát, sőt, az is lehet, hogy már holnap.

Mindenki kicsiny alakjára fordította figyelmét.

– Hogy mikor támad Murakami hadserege, azt senki sem tudja jobban Obunál és nálam – mondta vádlón Ojamada Kanszuke-nak.

– Én nem Murakami hadseregéről beszéltem.

– Nincs senki a négy szomszédos tartományban annyira erős, hogy aggódnunk kellene, csak Murakami.

– Én, Kanszuke, is tudok nem egyről, aki megtámadhat bennünket. De tudom, hogy kell lennie valakinek, aki úgy véli, most jött el a megfelelő alkalom, hogy a Takedákra támadjon. Igen, most tavasszal legyőztük Murakamit, de Amari és Jokota úr is meghalt a csatában és mostanra már biztosan azt is hallotta mindenki az egész országban, hogy több mint háromezer harcost elvesztettünk. Azt fölösleges mondanom, hogy Obu és Ojamada tábornokok bátorsága közismert, azonban nem lehet mindkettőjüket elhívni az északi Sinano tartományból, hogy megvédjenek minket Murakami hadseregétől. Túl messze van. Ráadásul, kérem bocsássák meg, hogy ezt mondom, de a többi szamuráj rajtuk kívül igen alacsony rangú és egyiküknek sincs többje száz lovasnál. Ezen felül még az utóbbi időben rengeteg természeti katasztrófa is sújtott bennünket. Ha valaki hatalmas katonai erő-

vel támad meg minket, Kai tartományt... – Kanszuke felemelte a tekintetét és ránézett Harunobura, anélkül, hogy befejezte volna a mondatot, de mindenki értette, hogy mire céloz. Kanszuke Harunobuhoz beszélt. Nem érdekelte egyetlen másik szamuráj véleménye sem.

Harunobu nevetett és így fejezte be Kanszuke mondatát:

- Akkor reményünk sem marad?
- Nem, uram.
- Ez azt jelenti, hogy a Takedák elpusztulnak?
- Vannak olyan ellenségeink, akik így gondolkoznak, épp ezért alig várják, hogy megtámadhassanak bennünket.
- Akkor hát ki fog minket megtámadni?
- Nem tudom. Azt sem tudom, hogy ki az, aki ezt fontolgatja. Ha azonban vannak ilyenek, és ha az a dédelgetett álmuk, hogy megtámadják a Takedákat...

Hirtelen valaki felkiáltott:

- De ki az, aki erre gondolni mer? – Anajama Nobujosi volt.
- Imagava és Hódzsó is a szomszédunkban élnek, de lehetetlen, hogy azon gondolkozzanak, hogy esetleg megtámadjanak minket.

Harunobu azonban hirtelen felállt és beszélni kezdett.

- Ha ebbe belegondolok... – majd megállt és átment az egyik belső szobába. Nem látszott feldűlnak. Kanszuke azt gondolta, hogy Harunobu most biztosan megpróbál rájönni, hogy ki akar-ná megtámadni.

Miután Harunobu kiment, senki sem volt hajlandó megszólalni.

A Toisi kastély ostromakor Kanszuke volt, aki stratégiájával a véres vereséget ígérő csatát végül győzelemmé változtatta, ezért mindenki nagyra becsülte, de senki sem értékelte nagyra megbotránkoztató ötleteit. Mindenki előtt úgy hangzott, mintha nagyon beképzelt lenne önhitt véleményére.

Szokásához híven Itagaki Nobukata próbálkozott meg a közvetítéssel.

- Talán egy kicsit sok alkoholt ittál, Kanszuke, hogy ilyen javaslataid támadtak. Megjegyzem, igen érdekes ez a vélemény. Na jó, rendben, fogadjunk. Ha ebben az évben háborúra kerül

sor, megengedem, hogy válassz egyet a legerősebb csatlósaim közül. Ha viszont te veszítesz, mit ajánlász fel cserébe?

Nobukata megpróbálta Kanszuke szavait kevésbé komolyra fordítani. Kanszuke azonban habozás nélkül válaszolt.

– Az életemet adom cserébe! – nem viccelt. Arcán nem látott mosoly. Válaszát nem is magának Nobukatának célozta. Az volt a szándéka, hogy minden samuráj meghallja.

– Te ostoba idióta, az elméd teljesen megrészegedett a szakétól! – próbált Nobukata mosolyt erőltetni az arcára. De Kanszuke füleinek ez nem hangzott viccként; már hallotta is magában az összecsapó kardok hangját. Hallotta a kürtök zengését, dobok pergését és sok száz lovas dübörgését, akik egymás után vágatnak át a dombon.

Kanszuke arra gondolt, hogy egy olyasvalaki, akinek az a szándéka, hogy leigázza a Takedákat, soha nem hagyna ki ilyen kiváló lehetőséget. Ennél jobb alkalom nem is adódhatott volna. Kell, hogy legyen valaki, aki ugyanúgy gondolkozik, mint ő, az állandó polgárháborúk korában, élet és halál időszakában, abban az időben, amikor a birtokokat ismétlődően el lehet veszíteni vagy meg lehet szerezni.

Elkerülhetetlen egy újabb csata a közeljövőben. De maga Kanszuke is nehezen tudott rájönni, hogy ki lehet a következő ellenségük. Bár akkor sem lepődött volna meg, ha Imagava, Hódzsó, Nagao Kagetora vagy Murakami Josikijo közül valaki támadná meg őket.

Egyetlen hónap sem telt el azóta, hogy Kanszuke megjósolta a háború eljöttét, amikor huszonzáromezer szövetséges harcos rajzott lefelé a Fuefuki hegycsúcsról Ueszugi Norimasza vezetése alatt.

A közelgő támadásról az első hír Szanada Jukitakától érkezett Sinano tartományba. Lovasok hozták a hírt, hogy Ueszugi hadserege az őszi esőben elindult Josu tartományból. Az első lovast Takeda néhány samurája hozta be, amint leszállt a lováról, de a második ló lovasa nélkül érkezett meg. A lovas nélküli ló egy nyíllal a hátában eszeveszetten vágatott a Takeda kastély irányába. Mindenki számára érezhető volt, hogy milyen súlyos vészhelyzetbe kerültek.

Kevesebb mint egy órán belül a város minden ellenőrzési pontján dobpergés hallatszott, amellyel fegyverbe hívták a csatlósokat.

Minden utca sarkán máglyákat gyújtottak és a lovasok egymás után sorra megérkeztek a kastélyba. Különböző tartományokból, Aiki, Sibata és Unno fellegváraiból jöttek.

Valóban szükségállapot állt fenn. Nem maradt vesztegetnivaló idejük. Ueszugi támadása teljesen váratlanul érte mind Harunobut, mind Kanszukét. Az Ueszugi család már hosszú ideje háborúban állt a Hódzsó családdal Kanto járás központjában, és a csatározást gyakran a Hódzsó család kezdeményezte. Hogy miért változtatták meg hirtelen támadásuk irányát a Takeda család felé? Bizonyára azért, hogy visszavágást kíséreljenek meg.

Sajnos Harunobu éppen magas láztól szenvedett, és a tábornok találkozáját is Harunobu betegága mellett kellett megtartani.

– Kire bízhatom ezt a csatát Ueszugi ellen? – kérdezte Harunobu. Szamanoszuke Nobusige és Anajama Nobujosi is azonnal elvállalták a felkérést. A döntés egyértelműnek tűnt mindenkinek, hiszen a három vezető tábornokot, Obut, Ojamadát és Itagakit nem lehetett posztjukról elmozdítani, és rajtuk kettejükön kívül nem akadt senki más, aki képes lett volna a hadsereg irányítására.

Harunobu Kanszukéra nézett. Kanszuke töprengés nélkül válaszolt:

– Mi lenne, ha Itagaki tábornokot hívnánk ide a csata levezénylésére és Anajamát Szamanoszukéval együtt Szuva tartomány védelmére küldenénk?

– Van valamilyen különleges oka, amiért így kellene cselekednem?

– Itagaki tábornok már három éve Szuvában állomásozik, ezért jobban ismeri a Sinano járásban élők észjárását és viselkedését, emellett még bizonyára sok olyan csatlósa is van, akik jól ismerik a vidéket.

Kanszuke javaslatára Harunobu elhatározásra jutott és így szólt:

– Rendben, akkor iderendelem Itagakit, hogy vegye át az irányítást.

Tekintélyt sugárzott Harunobu hangja, mint minden más olyan esetben, amikor gyors döntéseket hozott és szinte felüldítő volt látni eltökéltségét.

Itagaki Nobukatát nevezték ki a hadsereg főparancsnokának; neki kellett harcolnia a támadást irányító Ueszugi ellen, az ő helyére, Szuvába pedig Anajama Nobujosit és Szamanoszuke Nobusigét küldték, a gyalogosok négy vezérével együtt.

Kanszuke azt gondolta, hogy ilyen válságos helyzetben a Takedáknak a legjobb harcost, Itagaki tábornokot kellene odahívatni. Természetesen Harunobu még jobb választás volna vezérnek, de mivel ő éppen betegen feküdt, senki sem tudta volna a helyét átvenni, csak Itagaki. Anajamának és Szamanoszukének is voltak olyan gyengéi, amelyek hátrányosan érintették volna a háború kimenetelét.

Kanszuke megkérdezte Harunobut, hogy ő maga is tagja lehet-e Itagaki csapatának és erre meg is kapta az engedélyt. Úgy jósolta, hogy ez a küzdelem igencsak elkeseredett lesz és tökéletesen tisztában volt azzal, hogy miféle gyengéi vannak Itagakinak a reménytelennek tűnő csatában. Indulás előtt még meg akarta látogatni, hogy néhány jó tanáccsal lássa el.

Aznap éjjel Kanszuke pár váltás jó lóval elindult Kofucsu városából Szuva tartományba. A lovakon ülő szamurájok mind fiatal, tehetséges lovasok voltak, de az ötvennégy éves Kanszuke nem maradt el mögöttük. Lovaglási stílusa igencsak furcsa volt. Kicsiny testével ülte meg a hatalmas lovat és olyan közel hajolt a nyakához, hogy szinte úgy nézett ki, mintha a ló sörényét rágná.

A lovascsapat úgy vágatott, mint a szél, és másnap reggelre már el is érték Szuva városát. Amikor a kastély oldalán leszálltak lovaikról, Kanszuke leült a földre, de felállni már nem tudott. Az ifjú lovasok alig tudták elhinni, hogy Kanszuke tényleg képes volt rá, hogy a Szuvába vezető úton végig kövesse őket, főleg hogy ilyen képzetlen módon lovagolt.

– Azt szeretném, ha odavinnétek a kastélyhoz – mondta. Egy hordágyra tették, behozták a kastélyba és Itagaki elé vitték.

Nobukata már felöltözött és fel is fegyverkezett, készen állt, hogy a csatába induljon.

– Mielőtt átvágnak a Fuefuki hegycsúcson... – Kanszuke csak ezt a pár szót dünnyögte, majd mosolyogva hozzátette: – Fáradt vagyok.

– Csak ennyit akartál nekem mondani? – kérdezte Nobukata.

– Igen, csak ennyit akartam mondani.

– Ezzel viszonzod azt a szívességet, hogy beajánlottalak a Takedákhoz?

– Igen, uram.

– Ezért felesleges volt idejőnnöd, hiszen ennyit azért én is tudok.

– Ezzel tisztában vagyok, de annyit azért mégsem tud, amennyit én. Hiányzik uramból az állhatatosság és a kitartás, amikor egy vesztesnek látszó csatában kell harcolnia.

– Ne légy ostoba!

– A korábbi csatákban is mindig így viselkedett.

– Ne légy ostoba – ismételte meg újra Nobukata és sértődöttnek látszott. Habár mindig, minden esetben belátóbban bánt a szörnyszülött külsejű Kanszukével, mint bárki más, részben azért tette, mert ő volt az, aki Kanszukét beajánlotta a Takedáknak. Azonban nem azért tette, mintha igazából törődött volna vele, épp ellenkezőleg: gyakran utálatot érzett iránta.

Ebben a pillanatban azonban biztosan érezte Kanszuke őszinteségét, valamint megbízható és pozitív gondolkodásmódját.

– Velem tartasz te is a csatamezőre?

– Ha akkor támadja meg őket, mielőtt elérik a hegycsúcsot, akkor egyáltalán nem érzem szükségét, hogy önnel tartsak, uram.

– Ne aggódj, tudom! Akkor inkább maradj itt és pihenj egy kicsit – mondta sápadt arccal Itagaki.

Azon az éjjelen Itagaki Nobukata csapatainak egy része a hadsereg előőrseként el is indult Szuvából. Kanszuke pedig azonnal visszatért Kofucsuba.

Maga Nobukata október negyedikén indult saját seregével, hogy csatlakozzon a Kofucsuból induló főhadsereghez.

Ötödikén Harunobu úr egy kissé jobban érezte magát, és a teljes megmaradt negyvenöt századával együtt tizenegy óra tájban ő is elhagyta Kofucsut, hogy csatlakozzon a fősereghez.

Itagaki és Harunobu között folyamatosan lovasok hozták-vit-

ték a híreket. Hatodikán tizenegy órakor az a hír érkezett, hogy elhagyták a pontot, ahol az út kettéválk Komoróban. Ezután egy időre elvesztették egymással a kapcsolatot. A következő futár azzal a hírrel érkezett, hogy Itagaki csapatai megvívta Ueszugi hadseregével a Fuefuki hegycsúcson és nagyszerű győzelmet arattak. 1219 katonát ejtettek foglyul és délután kettő órakor kiáltották ki győzelmüket. Másnap reggel, amint Harunobu megérkezett az új csatamezőre, azt parancsolta Itagaki csapatainak, hogy vonuljanak vissza, majd saját tartalék katonáit helyezte a frontvonalba és 16.000 ellenséges katonával vívott újabb harcot, akik a Fuefuki hegycsúcsonál képeztek második alakulatot. Itagaki csapatainak előző napi győzelme lendületet és harci kedvet adott Harunobu tartalék csapatainak; 4306 katonát ejtettek foglyul és a Takedák másodsorra is győzedelmeskedtek.

Aznap éjjel a főhadiszálláson feljegyezték a hősi halált halt szamurájok neveit és rituális ünnepséget rendeztek a győzelem tiszteletére. Szeles éjszaka volt. A máglya lángja magasra csapott és izzó szikrákat szórt a szamuráj felé, akik sorban ültek körülötte.

Harunobu parancsnokolt és egy széken foglalt helyet. Obu Hjóubei volt a fegyverhordozója. Harunobu jobb oldalán ült Itagaki, az ő szerepe a legyező tartása volt. Bal oldalán helyezkedett el Hara Mino-no-kami, aki egy íjjal és varjútollakból készült nyílveszőkkel ült ott. Jamamoto Kanszuke-ra azt a szerepet osztották, hogy neki kellett a hatalmas kürtöt fognia. Kanszuke szemében ura, Harunobu, aki egyenes és merev háttal ült ott, rendkívül jóképűnek, férfiasnak és bátornak tűnt.

Az óriási dob hangja, amelyet Obata Oribenoso szólaltatott meg, átszelte a levegőt az új csatamező fölött. Az összes szamuráj szájából az 'óóó'-hang, a győzelmi kiáltás hallatszott.

A szamurájok mind fiatalok voltak. Csak Kanszuke nézett ki különösen öregnek. Szíppantott egyet és azt gondolta, hogy szeretett ifjú ura ugyanígy fogja legyőzni Murakami Josikijót, majd pedig Nagao Kagetorát (későbbi nevén Ueszugi Kensin), aki Murakami másik oldalán lakott. De még ezek előtt sok kis csatával kell szembenézniük, olyanokkal, mint amelyet aznap is vívtak, gondolta Kanszuke, miközben a kürtöt tartotta. Arca mindenki előtt olyannak látszott, mint egy tűzgolyó, melyből harag

árad; olyan volt, mint a templom kapuját őrző istenség a máglya izzó szikráinak fényében.

Juu hercegnő Tenbun tizenötödik évében, november végén tért vissza Szuvába. Majdnem két év telt el azóta, hogy Tenbun tizennegyedik évében a barackfák virágzásának hónapjában (március) Kai tartományba érkezett. Mindeközben Juu hercegnő szült egy gyermeket, Kacujorit, akinek ereiben mind a Takedák, mind a Szuvák vére csörgedezett.

Az emberek gyakran beszélgettek Juu hercegnő hazautazásáról. Néhányan azt mondták, hogy az egészet Harunobu hitvese, Szandzso-no-udzsi tervelte ki, mások pedig azt rebesgették, hogy hazatérésének politikai oka van: enyhíteni a Szuvák gyűlöletét, amit a Takedák iránt tápláltak.

Ákármi is volt az igazság, Juu hercegnőnek fogalma sem volt arról, miért is utazik haza. Egyszerűen csak megfogadta Kanszuke javaslatát, amikor az meglátogatta őt egy nap, és azt mondta, hogy elérkezettnek látja az időt, hogy bemutassa fiát a Szuva tónak, még mielőtt túlságosan hidegre fordul az idő.

Itagaki Nobukata kormányozta a Szuva birtokot, amióta a Szuva család elpusztult. Nem sokkal azután, hogy Kanszuke megkapta Itagaki üzenetét, hogy megtették az előkészületeket Juu hercegnő fogadására, a hercegnő és Kacujori elhagyták Kofucsut.

Hosszú karaván tartott Sinano tartományba Kaiból, mely több száz szolgából és nyolc gyaloghintóból állt; ezek vitték Juu hercegnőt, Kacujorit és szolgálóikat a hegyeken és síkságokon át, amelyek már az eljövendő tél jeleit mutatták.

A hercegnő a második gyaloghintóban utazott, míg a harmadikban Kacujori dajkája, karjában a kisfiút tartva. Jó néhány erős és hatalmas szamuráj vette védőgyűrűként körül ezt a két gyaloghintót. Egy kiváló lovas tügetett Kacujori hintója mellett. Jamamoto Kanszuke volt az.

Amikor Juu hercegnő utoljára utazott Sinanóból Kaiba, igen szeszélyesen viselkedett és gyakran megállította a menetet, de ez alkalommal teljesen más volt a helyzet. Egyetlen egyszer sem emelte fel a rolót, csak csendben üldögélt a ringatózó gyaloghintóban. Nem egész két év alatt elveszítette lányosságát és érett fiatal nő lett belőle. Természetes szépsége mellé még a korából

adódó ragyogás is társult, és új, kifinomult természetre tett szert. Halvány krémszínű bőre, rózsás orcája, csodálatos fekete szeme, valamint hosszúkás, szép formájú orra mind a kiemelkedő, de azóta elpusztult Szuva család öröksége volt.

Második nap a karaván a sebes sodrású Kamuna folyó mentén haladt. Dél körül egy időre megálltak pihenni a folyóparton, Niraszaki közelében. Ekkor történt, hogy Kanszuke letérdelt a gyaloghintó mellett és halkán megkérdezte:

– Nem szeretne kijönni?

– Nem, inkább a hintóban pihenek – válaszolta derűs hangon.

– Nem fáradt?

– Nem, jól vagyok.

– Miért nem húzza fel kissé a rolót? Kai területének ez talán a legszebb vidéke és ez a hely stratégiaileg is jelentős. Egy napon, amikor a fia fel akarja építeni a kastélyát, ez a hely ideális lehetne számára.

Juu hercegnőt bizonyára mélyen megérintették szavai, mert csendesen felemelte a rolót. Kanszuke csodálattal bámulta karcú, sápadt csuklóját.

– Hol építené fel a kastélyt?

– Ott lenne a legjobb helye, azon a fennsíkon.

Kanszuke egy olyan fennsíkra mutatott, ami úgy nézett ki, mint egy sziget a távoli, hatalmas zöld síkságon, és amelyet a helybeliek Hétmérföldes sziklának hívtak.

– A Kamuna folyó és a Sio folyó öleli körül azt a fennsíkot. Három meredek hegy, a Jakusi, a Kannon és a Dzszio hegyek állnak a fennsík közelében és veszik körül. Egyik oldala a hegyekre néz, a másik három oldala pedig a síkság felé tekint. Aká az a fennsíkon áll, mindenhol csak síkságot lát. Mire a fia eléri a felnőttkort, a samurájok már löfegyverekkel fognak harcolni. Nem annyira fontos, hogy a kastély megközelíthetetlen helyen álljon. Ez lenne a kastélya számára az ideális hely. És mégis, az ilyen fennsíkokat négy oldalról sziklák határolják, ami nagyon megnehezíti a feljutást.

Kanszuke érezte, hogy ez lenne a legjobb hely, ahová fel lehetne építeni a kastélyt. Ezen a síkságon már sokszor lovagolt keresztül, és amikor csak erre vágatott, mindig felmerült benne

a gondolat, hogy a kastélyt a fennsíkon kellene felépíteni. Tíz vagy húsz év múlva ez lesz Kai tartomány központja, és akár tesszik, akár nem, a Takedáknak ide kell majd átköltöztetniük főhadiszállásukat. Kacujori lesz az, aki a legnagyobb valószínűséggel itt kastélyt épít. Igen, neki kell lennie.

Juu hercegnő körbenézett a végtelen tájon.

– Gyönyörű színben pompáznak a levelek – mondta. Tényleg, a fennsíkot, amelyikre Kanszuke mutatott, a búcsúzó őszlángoló, bíborvörös levelei borították.

– Azok a színes fák *haze fák*?⁴⁰

– Hm... – Kanszuke szóhoz sem tudott jutni, amikor fákra vagy virágokra terelődött a szó. Különösnek és lenyűgözőnek találta, hogy a nőket tényleg érdekelheti a fák elnevezése.

– Kofucsuban nincsenek körisek, de Szuvában nagyon sokat lehet látni belőlük – sóhajtott Juu hercegnő.

– Szereti a körist?

– Kisgyermekkorom óta úgy nevelkedtem, hogy azokat nézegettem. Ősszel szeretem nézni a vörös körisleveleket.

– Mostantól fogva már örökké nézegetheti őket, hercegnő – mondta Kanszuke.

– Hogy? – kapkodott levegő után a meglepett Juu hercegnő, majd teljesen felemelte a rolót, kilépett a gyaloghintóból és megállt egyenesen a férfi előtt.

– Kanszuke, mit mondott? Azt akarta ezzel mondani, hogy mostantól fogva Szuvában fogok lakni? – kérdezte élesen. – Azt akarja mondani, hogy itt éljek Szuvában, távont uramtól? Ez valamiféle cselszövés?

Arckifejezése nyugodt volt és éles, amely úgy fúródott Kanszuke szívébe, mint a lándzsa hegye.

– Hmm... – Kanszuke nem válaszolt; vagyis képtelen volt válaszolni.

– Kanszuke!

– Igen, hercegnő.

– Ugye nem fog otthagyni engem Szuvában Itagakival?

– Nem, soha!

⁴⁰ Hegyi köris.

– Akkor hát minden rendben van.

Kanszuke térdre ereszkedett, jobb kezével a földet érintette, anélkül hogy felemelte volna a fejét; megdöbbsent, hogy a hercegnő milyen gyorsan átlátott a tervükön.

Juu hercegnő Szuvai utazásáról Harunobu, Itagaki és Kanszuke hozott döntést. Itagaki Nobukata vállalta a gyám szerepét Juu hercegnő és kisbabája, Kacujori fölött Szuvában.

Ennek fő oka az volt, hogy Kacujori alkalmazkodhasson a szuvai emberekhez és hogy azok ne nehezteljenek többé a Takedákra. Kanszuke azt is érezte, hogy ezáltal Kacujori életét is védelmezhetik. Tökéletesen tisztában volt azzal, hogy mivel ebben a gyermekben a Szuvák vére folyik, Takeda népe éberem fogja figyelni. Amíg Kacujori Kofucsuban élt, ennek az újszülött kisbabának az élete törékeny alapokon nyugodott.

Amikor Juu hercegnő és kísérete átlépte Szuva határát, ki tudja, honnan szereztek róla tudomást, de a szuvai parasztok mind térdre borulva köszöntötték a menetet; a sivár, kora téli rizsföldek mentén húzódó út szélén vállt vetve sorakoztak, fejük mind a földet érintette.

Juu hercegnő felemelte a rolót, amikor meghallotta Kanszukét:

– Hercegnő, innen már látszik a tó.

A konvoj megállt. Juu hercegnő megpillantotta a tó sötétkék felszínét, amelyet éles, fodrozódó hullámok tarkítottak.

– Hát nem csodálatos, hercegnő?

– Tényleg, gyönyörű!

Juu hercegnő ott üldögélt egy ideig a tónál, majd megrázkódott és így szólt:

– Ó, de hideg van! – s azzal lehúzta a rolót.

A karaván pihenés nélkül továbbhaladt a tó mentén, ahol alkalmanként vízimadarak röpdöstek, és a Takasima kastély felé vették útjukat.

Itagaki Nobukata elhatározta, hogy Juu hercegnőnek a Kannon-in templomban kerít szállást, és nem a Takasima kastélyban, ahol korábban lakott. Itagaki azért találta ki ezt, hogy ne szenvedjen az emlékektől, amelyek arra emlékeztetnék, hogy valaha Szuva hercegnőjeként a Takasima kastélyban élt.

A Kannon-in templom a Koszaka nevű faluban volt, körülbelül egy mérföldre a Takasima kastélytól. A templomot körülvevő falucskát nemrégiben csodálatosan újjáépítették, olyannyira, hogy rá sem ismertek. Koszaka apró falvában, ahol az emberek halászatból és gazdálkodásból éltek, sok új házat és hivatalt építettek azoknak a szamurájoknak, akik azért költöztek oda, hogy védelmezzék a hercegnőt és gyermekét. Juu hercegnő csak három éjszakát tervezett a kastélyban maradni, majd át akart költözni a templomba.

Kora reggel hullott le az első hó Szuva környékén. A Jacugatake hegység teljesen fehérbe burkolózott és a körülötte lévő tópartot és mezőket is ragyogóan behintette a hó. Juu hercegnőnek és kisbabájának, Kacujorinak a gyaloghintója dél körül indult el a Takasima kastélyból, és a tó keleti oldalán haladtak Koszaka felé. Kanszuke, aki már múlt éjjel óta a faluban volt, jó néhány szamurájjal együtt várta a két hintót a Kannon-in templomnál.

A gyaloghintókat már messziről látni lehetett, de még sok időbe telt, míg megérkeztek. Mivel az út sáros volt, igen nehézkesen ment az előrehaladás. Végül megérkeztek a faluba, és éppen Kanszuke és csapata előtt álltak meg.

– Remélem a szobáját befűtötték – erről Kanszuke többször is meggyőződött, majd így szólt a hercegnőhöz: – Biztosan megérőltető volt az utazás ebben a hideg időben.

Nem érkezett bentről válasz.

– Hercegnő, megérkezett. Kérem, szálljon ki a hintóból – szólt ismételten Kanszuke, de megint nem kapott választ. A második gyaloghintóból kiszállt a dajka, aki Kacujori babát fogta, és megállt a hóban. Kanszuke aggodalmat érzett. Kissé felemelte a hintó rolóját.

Hirtelen elsápadt. Nem Juu hercegnő volt bent. A gyaloghintóban azt a szolgálót találta, akivel együtt Juu hercegnő a Szuvák pusztulásának éjszakáján elmenekült a Takasima kastélyból. Ez az ifjú szolgáló most hason feküdt a padlón, arcát vér borította. Két kezével egy tört szorongatott, amelyet a torkába döfött.

Kanszuke halkán lecsukta a rolót, kezét benyújtotta a hintóba és a nő homlokára helyezte. Még meleg volt. Megparancsol-

ta az egyik szamurájnak, hogy vigye a hintót a Kannon-in templomban lévő szállásra. Bevitte Kacuorit, és mindenkit azonnali távozásra szólított fel. Amikor megbizonyosodott róla, hogy senki sincs ott, megint felemelte a rolót.

– Mi történt a hercegnővel? – felsőtestével behajolt a gyaloghintóba, megemelte a nő testét és hatalmas erővel megrázta.

– Hol van a hercegnő, hol van? – ordította.

De a nő többé nem nyitotta ki a szemét. Már nem adott semmiféle életjelet. Kanszuke nem próbálkozott tovább. Újra finom hó kezdett el szitálni.

Azt gondolta, hogy senkinek sem kellene megtudnia Juu hercegnő eltűnését.

Elhatározta, hogy egy mondvacsinált ürüggyel kiviszi a hintót Koszakából, a Kannon-in templomból, mondván, hogy valamilyen fontos dolog történt az éjjel és Juu hercegnőnek vissza kell mennie a Takasima kastélyba. A hó még mindig folyamatosan hullott. Csak két szolga cipelte a gyaloghintót, Kanszuke lóháton kísérte őket.

Leügetett a Kannon-in templomtól a tóhoz vezető úton. A Takasima kastély felé most egy másik utat választott és nem azt, amelyiken aznap délután jöttek. Az egyik szolga megjegyezte, hogy az egy sokkal hosszabb út; Kanszuke nem foglalkozott a megjegyzésével.

– Előre, tovább! – adta ki a parancsot.

Amikor megtettek vagy fél mérföldet, megállította a hintót.

– Juu hercegnő fázik, siessetek vissza a Kannon-inbe és szerezetek neki egy lábmelegítőt – mondta. Miután a szolgák eltűntek a szeme elől, tekintetével még pásztázta egy ideig az utat, amerre mentek. Amikor megbizonyosodott róla, hogy senki sincs a közelben, leszállt a lováról és gyorsan munkához látott.

Éppen annál a torkolatnál volt, ahol a Tenrju folyó kiömlik a tóból. A hatalmas Tenrju folyó a Szuva tónál indul, átfolyik az Ina völgyön, míg el nem ér Tótomiiig.

Kanszuke felemelte a gyaloghintó rolóját, kivonszolta a nő kihűlt holttestét és a lába alatt ropogó mély hóban a tópartra vitte. A tó felszíne nyugodt volt, a Tenrju folyó kiáramlását kivéve. Megállt, és a holttesttel a kezében nézte egy ideig a folyó tor-

kolatának zúgó áramlatát, majd a testet a folyó sodrásába dobta. Amikor elnyelte a víz, Kanszuke hátraesett. Csípőig besüppedt a lágy hóba. Belekapaszkodott a hóból kiálló bambuszlevelekbe és kiemelkedett. Néhány méterrel arrébb attól a ponttól, ahol állt, pár vízimadár röppent fel. Csattogó szárnyuk hangja elvegyült a víz morajlásával. Hirtelen nyomasztó magányt érzett.

Úgy gondolta, hogy az a legjobb, ha megszabadul a szolgáló holttestétől. Senki sem tudta, hogy a lány szeppukut követett el, csak ő. De hol van Juu hercegnő? Meg kellett találnia, még mielőtt bárki más is felfedezi, hogy eltűnt. Nem akarta, hogy Harunobu vagy Itagaki Nobukata tudomást szerezzen a történekről.

Nem arról volt szó, hogy azt nem akarta, hogy tudomást szerezzenek a mulasztásáról, erre tulajdonképpen egyáltalán nem is gondolt. Mindennek semmi köze sincsen Harunobuhoz vagy Nobukatához. Mi történne, ha megtudnák? Kanszuke úgy érezte, csak ő értheti meg a hercegnőt és beszélheti meg vele gyötrelmeit úgy, mintha azok saját problémái volnának. Egyedül kellett őt megkeresnie. Kanszuke úgy gondolt rá, mint egy apa, aki saját elcsavargott lányáért aggódik.

Mikor a két szolga visszatért, Kanszuke berakta a lábmelegítőt a gyaloghintóba, amelyikbe korábban néhány nehéz követ tett. A hintó elindult. Ettől fogva Kanszuke a szokásos úton közelítette meg a Takasima kastélyt.

Arra gondolt, hogy ha a szolgák észrevennék, hogy a gyaloghintó üres, akkor arra is készen állna, hogy megölje őket. Ahogy előre haladtak, a hó lerakódott Kanszuke fején és vállán.

Juu hercegnő biztosan megpróbált visszatérni Kaiba, mert attól fél, hogy Harunobu meg akar tőle szabadulni. Habár a szolgáló a hercegnő parancsát teljesítette, biztosan megérezte, hogy milyen hatalmas felelősséget vállalt magára és ezért döntött úgy, hogy szeppukut követ el. Kanszuke számára ez volt az egyetlen elképzelhető lehetőség.

A vadkan⁴¹ második órájában jártak, amikor a gyaloghintó megérkezett a Takasima kastélyhoz. Amint beléptek a kapun, a szolgákat visszaküldte Koszakába, a Kannon-in templomba. A

⁴¹ Este 11 óra.

köveket egyedül szedte ki a hintóból és megparancsolta a kastélyban szolgáló samurájoknak, hogy vigyék el a gyaloghintót.

Feladatának első részét elvégezte. A bejáratnál lévő fülkében Kanszuke azonnal levelet írt Itagaki Nobukatának. A levél csak egy rövid üzenet volt, miszerint Juu hercegnő megfázott és pihenésre van szüksége, és mivel Kanszuke gondoskodik róla, senki másnak nem szabad meglátogatnia.

– Holnap reggel késlekedés nélkül vidd el ezt a levelet Itagaki tábornoknak, és győződj meg arról, hogy üzenetem tényleg eljut hozzá.

Miután kiadta a parancsot, felpattant a lovára és elhagyta a Takasima kastélyt.

Még mindig havazott. „Hol lehet a hercegnő ebben a havazásban és mit csinálhat?” Fogalma sem volt arról, hogy mikor és honnan szökhetett meg. Amikor kiért a kastély kapuján, lova megtorpant egy kissé. Egyáltalán nem volt biztos benne, hogy melyik irányba kellene elindulnia. Általában képes volt jól átgondolni a dolgokat. De ez alkalommal gondolatai sűrű ködbe burkolóztak. Elképzelése sem volt, hol lehet Juu hercegnő. Megsarkantyúzta lovát és vágatni kezdett a Kai felé vezető úton. Ez volt az az út, amelyen csupán négy nappal ezelőtt utazott Juu hercegnővel. Négy nap alatt minden teljesen megváltozott. Az első hóesés miatt még a vidék is felismerhetetlenné vált.

A Takasima kastélyt maga mögött hagyta, megérkezett az első faluba, amit Mijakavának hívtak. Az utcán minden ajtón bezörgetett.

– Nem látták a hercegnőt? Nem jött erre a helyre szállást keresni? Ha nem mondjátok meg nekem az igazat, akkor a családokat vonják felelősségre.

Kanszuke minden ajtónál kiabált. Bárki is nyitott ajtót a házaknál, mindenkit elöntött a félelem. Szemük előtt egy lovas szörny állt, kezében lándzsával. Még amikor a legbarátságosabbnak mutatkozott, arca akkor is félelmet keltett. Aznap éjjel viszont arcán megmagyarázhatatlan kifejezés ült. Olyan volt, mint ha megszállta volna az ördög.

Felkelt a Nap, miközben átkutatta a falut. A hóesés hajnalban abbamaradt. Két láb mély hóban gázolt a lovával, mialatt a

síkságon átvágvva délkeleti irányba tartott. Minden alkalommal, ha egy falun vágott keresztül, minden ajtón bekopogott. Amint haladt az idő, egyre elkeseredettebb lett.

– Hercegnő, hercegnő! – ismételte a nevét magában, és reménytelenül ösztökölte lovát tovább. Körülbelül dél lehetett, amikor először megpihent. Amikor a ló megállt, Kanszuke a kimerültségtől és az elkeseredettségtől fejfelé előre belezuhant egy hófödte bambuszbokorba.

Most sem a várak elfoglalása, sem a birtokokért folytatott háborúk nem jelentettek számára semmit. Nem álmodozott már arról, hogy hogyan kebelezi be a szomszédos területeket, mint ahogyan a selyemhernyó zabálja be a szeder leveleit. Amióta a csodaszép hercegnő eltűnt, nem vágyott többé arra, hogy éljen. Életében először döbönt rá, hogy milyen erősen kötődik a szépséges hercegnőhöz.

– Hercegnő, hercegnő!

Kanszuke számára a hercegnő volt az álma, csakúgy, mint Harunobu. Ők ketten alkották a világon az egyedüli és legnagyobb álmot. Harunobu jelentette az okot, hogy éljen, és Juu hercegnő legalább ugyanolyan fontos volt neki. Nagyszerű álma soha nem válna valóra, ha egyikőjük nem lenne.

Már majdnem este hét óra volt. Számos falun keresztüllovagolt a hegyekben és most visszatért Mijakavába, ahol előző éjjel járt. Több mint egy nap telt el azóta, hogy a hercegnő eltűnt.

Éjszaka a hó ráfagyott az útra és nagyon csúszóssá vált. Mivel a lóva nehezen tudott előre haladni, elhatározta, hogy azonnal visszatér a kastélyba, és mindent elmond Nobukatának. Úgy tűnt, nincs más választása, mint hogy Itagaki csapatainak segítségével kutasson át minden házat.

Amikor a Mijakava és a Takasima kastély közötti út feléhez ért, meglátott egy különféle fákból álló bozótost, és a mélyén fényt vett észre. Megállította lovát, és alaposabban megnézte a fákat. A fény eltűnt. Újra folytatta útját az erdő mellett, de megérzése nem hagyta, hogy továbbmenjen. Megfordította lovát és visszament oda, ahol mintha fényt látott volna.

Ez alkalommal is fény áradt a bozótból. Lovát az erdő sűrűjé-

be irányította. Hamarosan egy keskeny ösvényre lelt, amely egy kicsi szentélyhez vezetett. Innen szűrődött ki a fény.

A szentély régi, lepusztult és annyira kicsi volt, hogy csak két vagy három embert fért be. Ha napközben nézett volna rá, azt gondolta volna, hogy csak egy ütött-kopott viskó, de mivel hó borította, így legalább szentély formája volt.

– Van ott valaki? – kiáltott be a lova hátáról.

A fény hirtelen kialudt.

– Van benn valaki? – ordította újból.

Nem érkezett odabentről válasz. Lova hátáról lándzsájának nyelvél kopogtatott a szentély ajtaján. Erre végre egy tiszta, csodás hang válaszolt:

– Ki az?

– Hercegnő, maga az? – kiáltott fel, majd néhány másodperc múlva nagyon nyugodt hangot hallott. Juu hercegnő tiszta hangja volt:

– Kanszuke!?

Erre a férfi lepattant lováról, felrohant a szentély kőből készült lépcsőjén és az ajtó elé térdelt.

– Jól van, hercegnő? – kérdezte.

Anélkül hogy a nő válaszolt volna a kérdésre, meglehetősen vádaskodó hangon kérdezett vissza:

– Miért jött ide? Megmondom magának az igazat, Kanszuke, nem számít, mi a véleménye. Visszamegyek Harunobu úrhoz és nem fogok Szuvában élni.

– Igen, hercegnő.

– Tiszteletben tartja a szándékomat, Kanszuke?

– Igen, hercegnő – annyira izgatott volt, hogy végre belé phessen a szentélybe és saját szemével láthassa a hercegnőt. – Megígérem, hogy bármit megteszek, amit csak mond, hercegnő.

– Ebben az esetben kinyithatja az ajtót.

Bemászott a sötétbe és tűzkövet vett elő. Meggyújtott egy tálat a padlón, ami tele volt olajjal.

Juu hercegnő elegánsan ült a nedves padlón. Hosszú haja a hátára omlott, hosszú ruhája pedig szétterült a padlón. Szépsége és méltósága még ezt a hófödte régi szentélyt is beragyogta.

– Hercegnő, kérem, jöjjön azonnal vissza Szuvába. Ott meghallgatom minden kérését – mondta Kanszuke.

- Nem tudok már többet gyalogolni – válaszolt Juu hercegnő.
- Biztos abban, hogy nem tud lábra állni?
- Annyira fázik a lábam, hogy egyetlen lépést sem tudnék tenni.
- Értem, de ez azt jelenti, hogy Kaiba sem tudna elmenni, ahol az ura van?

Juu hercegnő semmit sem szólt.

- Evett valamit, hercegnő?
- Tegnap reggel óta semmit sem ettem.

Kanszuke rájött, hogy ő is a hercegnővel evett utoljára. Nem érzett éhséget, mégis át tudta érezni, milyen éhes lehet Juu hercegnő, és még a gondolatát is alig bírta elviselni annak, hogy a nő éhezzen.

- Menjünk vissza Szuvába amint csak lehet, és együnk valami meleg ételt.

Juu hercegnő ekkor különösen halk hangon felelt:

- A fagyos lábaknak vagy az éhségnek semmi köze sincs az emberi szenvedéshez. Kanszuke, maga egyáltalán nem ért semmit.

- De igen. Természetesen átérzem minden szenvedését, amit átélt.

- Nem, ez nem így van – zihált Juu hercegnő hevesen.

- Arról a fájdalomról beszél, hogy távol kell lennie Harunobu úrtól, nemde?

- Ez csak az egyik, ám nem minden – majd hozzátette: – Tudja, hogy miért szöktem meg a gyaloghintóból és jöttem erre a helyre? Tényleg érti, hogy miért akarok annyira visszatérni uramhoz?

Csekély aggodalmat érzett Juu hercegnő hangja miatt, ezért vonakodott válaszolni. Ekkor a nő így folytatta:

- Azért, mert meg akartam őt ölni.

- Micsoda? – képtelen volt elhinni, amit hallott. Még soha életében nem döbbsent meg ennyire.

- Mit mondott, hercegnő?

- Megismételhetem, ahányszor csak kívánja. Meg akartam ölni.

Kanszuke abban a pillanatban elképzelte, amint ez a szépséges hercegnő éppen levágja Harunobu fejét, és érezte, hogy borzongás fut végig a hátán.

- Ne aggódjon, Kanszuke. Most már csak egyszerűen látni akarom, ennyi az egész.

Kanszuke megkönnyebbülten sóhajtott fel. Megkönnyebbülése azonban nem tartott sokáig.

– De holnap talán megint meg akarom gyilkolni.

– Na de hercegnő!

– Holnapután pedig esetleg megint úgy érzem majd, hogy csak találkozni akarok vele.

– Hercegnő!

A nő szavai annyira megdöbbsentették, hogy Kanszuke mást nem is tudott mondani. Nem tudott mit kezdeni ezzel a zavaros helyzettel. Érezte, hogy ha nem ismételteti, hogy „Hercegnő!”, akkor összeomlik.

– Amíg csak élek, mindig e két érzés között fogok tépelődni. Gyűlölöm uramat, mert megölte az apámat, mert a tulajdonává tett, és mert most újból el akart küldeni magától. És mégis, ő az, aki Kacujorit nemzette, és állandóan csak azt mondogatja nekem, hogy mennyire szeret.

A hercegnő halkán zokogott, vállai megremegtek. Kanszuke teljesen zavarban volt, miközben végignézte, hogyan remeg a kicsiny Juu hercegnő, miközben a hideg, nedves padlón fekszik.

Kanszuke számára ez volt az első alkalom, hogy ráébredt: szeretet és gyűlölet egyszerre is létezhet valakiben és ezek az ellentétes érzések mindenféle logikát nélkülözve felváltva is megjelenhetnek az emberben. Ez a felfedezés meghaladta felfogóképességét és fogalma sem volt, hogyan birkózzon meg vele.

Ha a nőt Szuvában tartja, akkor a Harunobu iránt érzett gyűlölete egyre csak növekszik majd. Ezt el kell kerülnie. Ha viszont visszaviszi őt Kaiba és Harunobu oldalán marad, akkor sohasem lehet tudni, miféle cselszövés vár rá. Harunobu törvényes felesége, Szandzso-no-Udzsi és Takeda közeli rokonai féltékeny szemmel fogják vizslatni. Ez pedig a biztonságát fenyegetné. Valószínűleg az lenne a legjobb, hogyha saját biztonsága érdekében Szuvában maradna és Harunobu irányában érzett szerelmét mégis valahogy fenntartaná.

Másnap Kanszuke meglátogatta a Kannon-in templomban, ahova vitte. A hercegnő fejfájásra hivatkozva az ágyában feküdt.

– Hogy van a lába, nem fáj már?

- De igen, még fáj.
- Hát ez kár. Nem kellett volna ilyen haszontalan dolgot csinálnia. Egyébként jól van?
- Csak éhes vagyok.
- Most azt mondja, hogy éhes, pedig azt hallottam, hogy semmit sem evett.
- Nem.
- Nem lesz ez jó, hercegnő – mondta Kanszuke feddően.
- Hát nem emlékszik, hogy megfogadtam: nem vagyok hajlandó addig egyetlen falatot sem enni, míg gyaloghintómon vissza nem visznek Kaiba?
- Igen, így volt, de...
- Én mindig megtartom a szavamat.
- Úgy tűnt, hogy szándékától semmi sem tudja eltántorítani.
- Hercegnő, feltehetnék egy kérdést? Amint visszamegy Kaiba, rá fog jönni, hogy külön kell élnie Kacujoritól. Ezt érti, ugyebár?
- Igen, értem.
- Nem fog hiányozni?
- Nincs a világon olyan anya, aki ne hiányolná és szeretné a gyermekét.
- Akkor hát itt kellene élnie Kacujorival. Harunobu úr itt is bármikor meglátogathatja.
- Nem bízhatok meg benne. Nem fog eljönni Kofucsuból, ha csak nem tör ki háború.
- De ha visszamegy Kaiba, itt kell hagynia Kacujorit.
- Kacujorit is magammal viszem.
- Nem, hercegnő, ezt semmiképp sem teheti meg! – mondta Kanszuke. Érezte, hogy elérkezett az idő, amikor mindent nyíltan és őszintén el kell mondania a hercegnőnek.
- Kacujori Kofucsuban nem élne sokáig. Soha nem tudnánk, miféle veszélynek lenne kitéve. Hát nem érti? Kacujoriban a Szuvák vére folyik. A Takeda család némely tagja úgy véli, hogy a Szuvák vére átkot jelent a Takedáknak. Ezért hát bármi megtörténhet a kisbabájával...
- Ilyen cselszövést terveznek?
- Ó, nem, nem, még nem tudunk semmiféle tervről. De hadd

mondjam el újra, soha nem lehet tudni, ki és miféle cselszövést fontolgat. Ezért kell itt hagynia Kacujorit Szuvában. Amíg itt van, addig a biztonsága is megoldható.

Juu hercegnő sápadtan a távolba meredt.

– Ezt értem... Még én is meg akartam ölni... az uram.

– Hercegnő! – szakította félbe Kanszuke. – Most már nem az erdőben vagyunk egyedül. Itt van, amit kimondhat, de van, amit nem.

Kanszuke szavaira Juu hercegnő engedelmesen csendben maradt. Egy ideig gondolkodott, majd halkán így szólt:

– Akkor itt hagyom Kacujorit.

– Remek ötlet. Biztosíthatom, hogy Szuvában az összes ember szívvel-lélekkel fog gondoskodni róla.

– Én akkor viszont vissza akarok menni Kaiba.

– De ha nem megy el Kaiba, akkor is ugyanolyan lesz a helyzete, mint rég, ha ura elég gyakran látogatja meg itt, nem?

– Biztosan el fog jönni? Ezt biztosan állítja?

– Ha a Sinano vidéken fogunk háborúzni, akkor ura állandóan Szuvában lesz. Sok évig tartó folyamatos csatározás vár ránk. Harcolnunk kell Murakami Josikijo ellen. Miután leigáztuk, meg kell küzdenünk az ecsigói Nagaóval. Így hát Harunobu úr főhadiszállását Kofucsu helyett többnyire Szuvába kell áthelyezni.

Kanszuke ebben komolyan hitt. A Takedáknak Észak-Sinanonban nehéz csatákat kell megvívniuk. És akár tetszik, akár nem, Juu hercegnő érdekében a Takedák stratégiáját mindig észak felé kell irányítani – gondolta Kanszuke.

MEG KELL ÖT ÖLNÖM...

AMINT AZT KANSZUKE PONTOSAN MEG IS JÓSZOLTA, a Juu hercegnővel történt incidens után Harunobunak meg kellett küzdenie északi ellenségeivel. A rettenthetetlen Murakami Josikijóval, akinek mindig is szándékában állt, hogy dél felé támadjon, Harunobunak egymás után többször is élet-halál küzdelmet kellett vívnia.

Murakami Josikijo, aki már a Toisi kastély ostrománál meg tapasztalta, milyen ádázul lehet csatározni a Takedákkal, fokozatosan szervezte újjá és készítette föl csapatait, és Tenbun tizenhatodik évére már készen állt seregével Sinanó egész északi körzetében. Ezekre a megmozdulásaira Harunobu szintén átcsoportosította haderejét, így gyakran tartózkodott Szuva tartományban.

Ilyen körülmények között Harunobu úr és Juu hercegnő gond nélkül élhették közös életüket. Kanszuke alkalomadtán el látogatott Juu hercegnőhöz a Kannon-in templomba.

– Örömmel hallok, hogy jól érzi magát, hercegnő – Kanszuke feszülten figyelte Juu hercegnő arcát. Mikor szépséges tekintete boldognak és nyugodtnak tűnt, megkönnyebbülést érzett.

– Kérem, tudassa velem, ha bármikor bármivel is elégedetlen – mondta Kanszuke fürkésző tekintettel.

– Semmire síncs panaszom, kivéve, hogy aggódom Kacujori miatt, aki nem igazán egészséges és az utóbbi időben eléggé ingerlékeny. Az jutott az eszembe, hogy talán nem megfelelő neki a szuvai éghajlat.

Igaz, alaposan megvizsgálva tényleg beteges külsejűnek tűnt a gyermek. Jelentéktelenségek miatt is sokáig görcsösen sírt. Az is furcsa volt, hogy akármilyen erősen is bömbölt, sohasem hullatott könnyeket. Zokogott, teste reszketett és rángatózott, arca ellilult, ám könnyei soha nem hullottak.

Kanszuke emiatt igencsak kedvelte. Úgy érezte, hogy erőteljes személyiségre vall, amellyel mindenki mástól különbözött.

– Ne aggódjon miatta, hercegnő. Amikor felnő, olyan lesz, mint Marisiten⁴² vagy Asura,⁴³ mert olyan tulajdonságokkal rendelkezik, amellyel kirí más gyermekek közül – mondta a hercegnőnek Kanszuke. Teljes szívéből hitte is, amit mondott.

Ám ezt csak Juu hercegnő előtt mondta. Mások előtt azt állította, hogy Kacujori nagyon beteges és nem olyan a természete, mint akiből erős samuráj lesz majd. Ez sokkal biztonságosabb volt Kacujori számára. Csak Itagaki Nobukata látott keresztül Kanszuke álcáján. Talán mivel ő gondoskodott Juu hercegnőről és Kacujoriról, fokozatosan megkedvelte őket.

Kezdt olyan helyzet kezdett kialakulni, hogy Juu hercegnő és Kacujori miatt Itagaki és Kanszuke, akik Szuvában éltek, konfliktusba kerültek sok magas rangú samurájjal, akik Takeda hitvesét támogatták Kofucsuban.

Tenbun tizenhetedik évének augusztusa volt. Harunobu lerombolta a Siga kastélyt Sinano tartományban és 10.000 harcosával elfoglalta és megszállása alatt tartotta a Komuro kastélyt.

Murakami Josikijo végre kapott ezen a ritka alkalmon, hogy Harunobu Sinano északi részén tartózkodik, és a lehetőséget kihasználva el akarta dönteni, melyikük lesz a győztes. Hétezer katonával indult el a Kacurao kastélyból és átgázolt a Csikuma folyón. Amikor megéreztek a kellemes őszi szellőt, az uedaharai síkságra, a döntő csata helyszínére értek.

Harunobu olyan egyedi stratégiát alkalmazott, melyet Kanszuke ötlete ihletett. A szokatlan alakzat a „*simarino szonae*”⁴⁴ nevet kapta. Itagaki Nobukata állt a csapatok élén. Obu Hjóbusoju Toramasza, Ojamada Maszatacu és Takeda Nobusige vezették a második alakulatot. A harmadik alakulat vezére Nobukata csatlósa, Baba Nobuharu és Naito Suri lett. Egy mérfölddel mögöttük Hara Toratane vezényelte az utolsó alakulatot háromszáz lovassal.

A csata augusztus huszonnegyedikén, a tengeri ló⁴⁵ órájában kezdődött. A 3.500 harcos élén Itagaki Nobukata hat sort alakí-

⁴² A háború istene, a buddhizmus védelmező istensége.

⁴³ A tűz istene, szintén a buddhizmus védelmező istensége — japánul Fudomjóo.

⁴⁴ Tömör harcrend.

⁴⁵ Reggel nyolc óra.

tott ki, előre nyomult és megállt az ellenséggel szemben. Íjakkal és löfegyvereikkel azonnal tüzelni kezdték Murakami élcsapatait.

Kanszuke egyáltalán nem aggodalmaskodott Itagaki miatt, mivel az kiváló vezetői képességekkel rendelkezett. Amikor a csata kissé zűrzavarossá vált, Itagakinak némi gondja támadt és gyengülni látszott, de a háború kezdetén olyan hatalmas erőt mutatott fel, amit senki sem tudott túlszárnyalni. Mindig már a csata kezdetekor magához ragadta a vezetést és rendkívül erőteljesen rohamozta meg az ellenséget. Ebben a csatában is ugyanígy történtek a dolgok. Néhány óra múlva Itagaki összezúzta Murakami vezető alakulatát és csapatával az ellenség többi részére támadt. Igazán lenyűgöző volt nézni, hogyan harcol a csatában.

A csatamező végül elcsendesedett. Messze a síkságon még láthatók voltak a dombok zugaiban külön-külön távolodó katonák csapatai, Murakami hadseregének maradványai, a menekülő ellenséget pedig Itagaki hadserege üldözte. Nagy volt a csend, ami igazán szokatlan egy csata helyszínéhez képest.

Nem egészen egy óra múlva Kanszuke Harunobu mellett ült a dombtetőn, ahol a főhadiszállásuk volt. Majd hirtelen felállt.

– Itagaki tábornok halott!

Biztos volt benne, hogy hallotta, amint valaki ezt ordítja. Nem, ez nem lehet. De a hangot egyre közelebből hallották.

– Itagaki tábornok halott!

Kanszuke egy lovas látott, aki a domb oldalán vágatott föl feléjük. Hirtelen úgy érezte, hogy hideg szélfuvallat hatol a szíve mélyébe. Olyan érzés tört rá, mintha Juu hercegnő, fia, Kacujori és ő is el lennének zárva a világ többi részétől és magányosan ott hagyták volna őket a hatalmas síkság közepén.

– Itagaki tábornok halott! – a közeledő lovas utoljára kiáltott és tompa puffanással leesett lováról.

Kanszuke szilárdan, szétvetett lábakkal állt a dombon, lándzsáját jobb kezében tartva, miközben az Uedahara síkságot nézte, ami alatta terült el.

Itagaki csapatai, akik elveszítették vezértüket, különböző irányokból, a dombok vagy a völgyek felől vonultak vissza, amelyek

olyannak tűntek, mint az emelkedő és süllyedő hullámok. Kanszuke Murakami főhadserégét is látta, akik kettévágták Itagaki alakulatát és viharfellegként hömpölyögtek arra, ahol Kanszuke éppen állt. Egy vagy kétszáz lovasból állt mindegyik csapat; sok ilyen lovascsapat közeledett felé fekete áradatként. Többé már nem figyeltek Itagaki menekülő seregére. Egyértelmű volt a szándékuk, hogy azonnal Takeda főhadiszállását akarják megtámadni.

– Meg tudjuk őket állítani a második alakulattal?

Harunobu, aki a síkságot egy székről figyelte, ugyanazt kérdezte, amit az előbb Kanszuke. Mivel Itagaki hadserege felbomlott, az Obu, Ojamada és Takeda Nobusige által vezetett seregnek kellett szembenéznie az ellenséggel.

– Nos... – Kanszuke nem tudott válaszolni.

– Ugye nem úgy tűnik, mint akik megmozdulnának? – szólalt meg végül Harunobu. Takeda katonái, akik a második hadrendet alkották annak a dombnak az aljában, ahol a főhadiszállás volt, olyan csöndben voltak, mintha visszatartanák a lélegzetüket. Egyetlen szamuráj sem mozdult. Harunobu láthatóan aggódott amiatt, hogy harcosai nem cselekednek azonnal.

– Biztos vagyok benne, hogy Obu tábornok kitalál valamit – mondta Kanszuke. Amikor egy erőszakosan rohamozó ellenség megállításáról volt szó, Obu Toramasza kiválóan harcolt. Ilyen helyzetekben hatalmas erőt mutatott, ezért is helyezte őt Kanszuke a második alakulatba.

Hirtelen harci kiáltást hallottak a domb mögül. Ojamada és Takeda Nobusige csapatai is pontosan az ellenség előtt helyezkedtek el. Ugyanakkor Obu lovassága mindkét oldalról rohamot indított az ellenség ellen. A Takedák zászlói úgy ragyogtak, mint a pampafű kalásza. A harci kiáltásoknak, a dob pergésének és a kürt zúgásának a hangja tisztán kivehető volt az alattuk zajló zűrzavarból.

A síkság azonnal vérontás helyszínévé változott. Sok ezer harcos és ló rontott egymásra. Arról a dombról szemlélve, ahol a főhadiszállás volt, lehetetlennek tűnt megállapítani, hogy ki az ellenség és ki a szövetséges. Néha Obu vezetésével újabb lovascsapatok vegyültek a csata véres zűrzavarába.

– Úgy tűnik, ötven-ötven százalék esélyünk van a győzelemre. De a mi csapataink fognak nyerni. Ők fognak győzni, de... – Kanszuke belekezdett a mondatába, de hirtelen felállt és arca nagyon elsápadt.

– Josikijo itt fog támadni!

Igen, az ő serege már útban van errefelé. Igen, hadserege elveszítette a csatát, de most egy teljesen különálló csapat érkezett a másik irányból. Körülbelül háromszáz lovas próbálta meg kettőtörni Ojamada hadseregét. Elszántan nyomultak előre abban a reményben, hogy utat tudnak nyitni a hadseregen keresztül. Egyértelmű volt, hogy céljuk a dombon lévő főhadiszállás.

– Mi lenne, ha a csapatokat háromnegyed mérfölddel odébb mozdítanánk? – javasolta Kanszuke, de Harunobu nem válaszolt. Harunobu egyértelműen támadni akart volna a visszavonulás helyett.

– Arrébb kell mozdulnia a csapataival egy kicsit! – mondta Kanszuke újra, most már egy kissé erélyesebben. Éppen egy ilyen helyzetre tartalékkolták a harmadik alakulatot, amely Baba Minbu és Naito Suri vezetésével hátul várakozott.

Harunobu csöndben maradt. Talán arra gondolt, micsoda szégyen az egy hadseregpáncsnoknak, ha az ellenség mindössze háromszáz lovas katonával visszavonulásra kényszeríti.

– Ha most hátrál egy kicsit, Murakami Josikijo csapatát megtámadhatják.

– De kik?

– A hátvéd lovasaink vagy Naito csapatai. Azok a hátvédek éppen erre a célra vannak, uram. Ez most nagyszerű lehetőség lenne, hogy megtámadhassák Josikijót.

Kanszuke egyre elkeseredettebben beszélt. A háromszáz lovas rettentő gyorsan vágatott fel a dombon. Ha most visszavonulnának, a Takeda legerősebb harcosaiként ismert katonák jobb oldalról támadhatnák meg az ellenséget, Naito emberei pedig balról rohamoznának és az egész lovasságot az ellenség ellen vezényelnék.

– Nem támadhatunk innen, a főhadiszállásról? – kérdezte Harunobu.

– De, persze, ám az mire lenne jó? Akkor mire való a stratégia?

A harmadik alakulatot éppen ilyen célból állítottuk fel. A lovaság és Naito csapatai megtámadhatnák őket. Attól nem tisztelnék jobban, ha uram támadná meg őket.

– Rendben, akkor visszavonulunk! – egyezett bele végül Harunobu vonakodva.

Dobpergéssel adták hírtül Naito hadseregének a támadási parancsot. Ugyanakkor meglengették a „Furin kasan” zászlót és a főhadiszálláson lévő harcosok hátán lévő lobogók szép lassan a domb keleti lankája felé mozdultak. Kanszuke olyan gyorsan akart visszavonulni, amennyire csak lehet. De Harunobu lassan és kényszeredetten mozgott.

Kanszuke, aki éppen lenézett a síkságra, megdöbönt. Láta, hogy lovasok csapata vág át az előhegységen. Az ellenség serege volt az! A szövetséges hátvéd sereg éppen akkor kezdte megváltoztatni a helyzetét.

– Uram! – állt meg lovával Kanszuke pont Harunobu mellett. – Elkéstünk a visszavonulással. Az ellenség a domb alján lévő alakulatot már megbontotta. Josikijo biztosan úgy határozott, hogy hadseregével közvetlenül ránk támad. Ebben a helyzetben viszont azt kell tennie, amit én, Kanszuke, parancsolok, máskülönben végünk van.

Amint ezt kimondta, Kanszuke máris azt a parancsot adta ki Harunobu hadseregének, hogy készüljenek fel az ellenség csapatainak megtámadására. Többé már ügyet sem vetett Harunobu véleményére.

Kanszuke Harunobu oldalán maradt és egy pillanatra csend lett.

A körülbelül két és fél mérföldre lévő kicsi domb tetején megjelent az ellenség lovascsapata, majd lefelé vágatott a völgybe. Nemsokára oda fognak érni hozzájuk. Egy kis időbe még beletelik, mire a hátvéd lovasok és Naito csapatai megérkeznek a harmadik alakulattól.

Nemsokára felerősödött a harci kiáltásoknak és a lovak patáinak a zaja, és egy pillanattal később a domb mészárlás és halálos ütközet színhelyévé vált.

Kanszuke a Harunobut körülvevő száz lovassal együtt megpróbált levágtatni a dombról, de nagy különbség volt a támadók

és a védők között. Amikor az ellenség hatvan lovasa körbevette Harunobut, az öt védő száz lovas gyűrűje felbomlott. Ezek után a csata tökéletes zűrzavarba torkollott.

Kanszuke Harunobu mellett próbált maradni és két támadóval küzdött meg, akiket letaszított a lovukról. Majd körbenézett Harunobut keresve, aki mindeközben eltávolodott Kanszukétől.

Ezután Kanszuke meglátta, hogy Harunobu épp egy ellenséges lovassal vív kardpárbajt. Harunobu körülbelül ötven méter távolságra volt, fekete lovának hátán és fehér-kék sávos páncélban, amely az *unohana*⁴⁶ színe volt, fején Szuvahoso⁴⁷ sisakjával. Mindkét harcos olyan kecsesen vívott, mintha *nó* táncosok volnának, miközben könnyedén ültek lovuk nyergében. Amikor közel kerültek egymáshoz, ádázul csatázni kezdtek. Mindketten egyenlő arányban kerekedtek fölül, illetve maradtak alul.

Kanszuke azt gondolta, hogy a szembenálló lovas bizonyára az ellenség vezére, Murakami Josikijo. A kiváló és bátor harcstílus egyértelműen Josikijóra vallott. Többé már nem egy hatalmas hadsereg vezérei voltak. Egyszerű bajvívókként küzdöttek, akik ellenfelük életére törnek. Olybá tűnt, mintha az egész hadsereg csatájától elkülönültek volna, távol álltak a vérontás helyszínétől, ők ketten csak az életükért harcoltak megszakítás nélkül.

Kanszuke és a két nemes párbajozó között sok száz ellenséges és szövetséges szamuráj küzdött a csatában. Kanszuke mélyen előrehajolt lóva hátán és a ló fejét a két főparancsnok felé irányította. Fájdalom hasított a vállába – biztosan oldalról támadta meg valaki.

Amikor újra összeszedte magát, megint sok ellenséges és szövetséges harcos vette körül Harunobut és Josikijót. A hátvéd lovaság éppen akkor érkezett meg a csataterre. Josikijo lóva a magasba szökkent és Kanszuke látta, hogy Josikijo a földre esik. Vagy hatvan ellenséges lovas sietett oda, hogy segítsen. Gyorsan felemelték lovukra és egy tömbben vágattak le vele a dombról. Gyorsan támadtak, de sebesen is vonultak vissza.

– Uram – húzódott közel Kanszuke Harunobuhoz.

⁴⁶ Egy japán, fán nyíló kék virág.

⁴⁷ Szuva vidékének védelmező istensége.

– A mindenit! Elhibáztam! – kiáltotta Harunobu.

– Most ő is biztosan ugyanezt gondolja, Uram.

Kanszuke összegyűjtötte maga köré Harunobu hadseregét és leügetett a dombról. Folyamatos harci kiáltásokat hallottak. A hátvéd lovasok és Naito csapatai biztosan akkor váltottak át üldözésbe.

Amikor a csata véget ért, eleredt az eső. A számlálást az eső zuhogása közben ejtették meg. Az ellenséges holttestekből 2919-et számoltak össze, míg a szövetségesek közül körülbelül hétszázat.

Nem sokkal a csata után az egész hadsereg összegyűlt és diadalüvöltésben tört ki. Kanszuke Harunobu elé járult.

– Uram!

– Ne szólj semmit – szakította félbe mondandóját Harunobu, aki azt gondolta, hogy Kanszuke meg akarja őt feddni, de Kanszukénak ez nem állt szándékában.

– Josikijo soha nem fog felépülni. Arra számítok, hogy a következő csatát Josikijo birtokának másik oldalán élő nagy vezérrel fogjuk vívni.

– Ki az?

– Nagao Kagetora⁴⁸ – mondta Kanszuke.

– Miért?

– Úgy hiszem, hogy Murakami Josikijo ez alkalommal végső támadást kísérelt meg. Ez nem egy szokványos támadás volt. De most, hogy stratégiája megbukott, egyedül már nem fog újból ránk támadni. Nagao Kagetora hadseregével együtt fog érkezni, és akkor Kagetora erőinek segítségével a cél megint uram lesz.

Mindössze ennyit mondott Kanszuke, majd kimentette magát, és távozott Harunobu színe elől. Magához vette Itagaki Nobukata levágott fejét, lovára pattant és elindult hazafelé Szuvába. A hadsereg többi része előtt ő vezette Itagaki harcosait. Elöntötte a szomorúság, amit Nobukata elvesztése miatt érzett, és amit szinte el is feledezt az ádáz küzdelem során. A fájdalom most visszatért és Kanszuke szívét mardosta; a szél a halál vérszagát fújta felé.

⁴⁸ Később az Ueszugi Kensin néven vált ismertté.

Az uedaharai csata nagy éket vert Takeda Nobuharu és Murakami Josikijo közé. A Nisina és a Szarasina megye is Harunobu birtokává vált, következésképpen az összes kastély ezen a környéken, mint például a Kouszaka, Inoue, Men-nai, Szuda, Takanasi és Szeba a Takedák kezére került. A Takedák a Kotani kastélyt is bekebelezték és hatalmuk jelentősen megnövekedett.

Ezzel ellentétben Murakami Josikijo hatalma számottevően csökkent az uedaharai csata után, mivel elveszítette a legtöbb magas rangú szamuráját, s ennek eredményeképpen erejét sem tudta visszanyerni, és a saját lábán sem tudott újra megállni.

Harunobu két sebesülést szerzett ebben a csatában, de hamar felépült. Kanszuke számos újabb vágást szerzett a már meglévőkhöz, de azok is nagyon gyorsan begyógyultak.

Szeptember végén, egy hónappal az uedaharai csata után Itagaki Nobukatának hatalmas temetést rendeztek Szuvában. Nobukata törvényes fia, Jadzsiro Nobuszato lett az örököse és ő lépett apja tisztjébe is, azaz ő kezdte el kormányozni a Szuva birtokot. Ténbun tizenhetedik évének őszén a szél Kanszuke számára különösen hűvösen fúj. A csata után a Takasima kastélyban szállt meg és nem ment vissza Szuvába, hogy készülődjön Itagaki Nobukata temetésére és más, ezt követő vallási szertartásra.

Nobukata halála nagy csapást jelentett Kanszuke számára. Itagaki nem állt mindig egyértelműen Kanszuke oldalán, de mivel ő volt az, aki segített neki, hogy Harunobu szolgálatába lépjen, mégsem számított Kanszuke ellenségének. Ő volt az egyetlen, aki megértette Kanszuke személyiségét: folyton valamiféle cseles tervet eszelt ki, és magányos ember lévén nem volt hajlandó kompromisszumokat kötni. Ám mégis Juu hercegnő volt az, akit Itagaki halálának a híre a leginkább lesújtott. Csak Itagaki, Harunobu és Kanszuke tudta annak valós okát, hogy a hercegnő miért lett Harunobu ágyasa és miért költözött a Kannon-in templomba, Szuvába. Tehát egészen természetesnek számított, hogy Kanszuke elszigeteltséget és magányt érzett Nobukata nélkül.

Október tizenegyedikén három küldött érkezett lovon, röviddel egymás után. Mindannyian Harunobu kofucsui kastélyából

jöttek. Harunobu a következő utasítást adta: „Nagao Kagetora Ecsigóból azt tervezi, hogy hatalmas hadseregével Sinsu járásba megy, elfogadva Murakami Josikijo felkérését. Holnap, tizenkettedikén, a majom órájában,⁴⁹ főhadsereggel én is elindulok Kofucsuból. Tizenötödikén vagy tizenhatodikán érkezünk meg Komuróba, ahol tábornokot verünk és Kagetora hadseregére Un-no-Dairánál várakozunk. Itagaki szuvai hadseregének Jamamoto Kanszukével együtt kellene Komuróba mennie.”

Amit Kanszuke említett Harunobunak közvetlenül az Uedahara síkságon aratott diadalmas győzelem után, az most két hónapon belül valósággá vált.

Kagetora még csak tizennyolc éves volt, de már Ecsigo uraként bátorságáról volt nevezetes. Ez idáig, mivel Murakami Josikijo közöttük élt, Harunobunak és Kagetorának még nem volt lehetősége kapcsolatba lépnie egymással. Most viszont Murakami Josikijo vereséget szenvedett; Kagetora és Harunobu két nagy seregének tehát meg kell vívnia a döntő csatát. Akár tetszett Kanszukénak, akár nem, ő már előre tudta, hogy egy nap majd ezzel a helyzettel kell szembenézniük, de soha nem gondolta volna, hogy ez a nap ilyen hamar eljön.

A Takasima kastély a lovasok megérkezése után nagy készülődés helyszínévé vált. Kanszuke irányította az egész folyamatot, bátorítva Itagaki fiát, a fiatal Nobuszato Jadzsiro tábornokot. Elhatározták, hogy másnap reggel, tizenkettedikén hajnalban indulnak.

Aznap késő este, a kutya órájában,⁵⁰ Kanszuke úgy érezte, hogy meg kell látogatnia Juu hercegnőt. Maga sem tudta, hogy miért éppen ennek a káosznak a kellős közepén, a hadba indulás előestéjén támadt ez a különös előérzete, de annyira izgatott volt, hogy úgy döntött, lóra pattan és elmegy a Kannon-in templomba.

Amikor egy ötlet merült fel a fejében, képtelen volt várni. Kivezette lovát, megostorozta és végigvágatott a Szuva tó partján.

⁴⁹ Délután négy óra.

⁵⁰ Este kilenc óra.

Amikor Kanszuke a Takamacu kastélyba érkezett küldöttként, máglyákat gyújtottak a tó szélén és a lobogó tűz most visszatükröződött a víz felszínén. A késő őszi szél hidegen csapott az arcába.

Sebes vágására ösztökelte lovát, és pihenés nélkül robogott, így hamarosan meg is érkezett Koszakába, a Kannon-in templomhoz. A vaskos fák között megbújó ház csendes volt és úgy tűnt, mintha már mindenki aludna. Kanszuke bekukucskált a paplak melletti őrállomásra. A két szamuráj, akik aznap éjjel teljesítettek őrszolgálatot, meglepetten jött elő.

– Történt valami? – kérdezte Kanszuke.

– Nem, uram.

– Járjátok körbe a házat.

– Igen, úgy teszünk, uram.

– Hogy van a hercegnő?

– Visszatért a hálófülkéjébe, uram.

– Akkor minden rendben.

Kanszuke már készen is állt, hogy hazatérjen. Nagyon szeretne volna a hercegnőt látni, de mivel azt mondták, hogy már a hálósobájában van, elhatározta, hogy hazatér és nem megy be hozzá. Amúgy se lett volna semmi fontos megbeszélnivalójuk. Semmi különös oka nem volt annak, hogy idejött. Egyszerűen csak látni akarta. Az egyik harcos lekísérte a domb aljáig, ahol nyeregbe pattant.

– A te gondjaidra bízom a hercegnőt – mondta Kanszuke és ugyanazon az úton indult haza, amelyiken jött.

Amikor beért abba a kicsi faluba, amelyik körülbelül két mérföldre volt a templomtól, Kanszuke egy körülbelül húsz főből álló menetet látott elhaladni. Erős szamurájok voltak, akik gyaloghintót cipeltek, körülöttük pedig néhány udvarhölgy ment.

Mivel a szamurájok körülvették a gyaloghintót, egyértelmű volt, hogy a benne ülő személy csak magas rangú lehet. A komornák jelenlétéből arra következtetett, hogy egy hölgy ül bent. Furcsa érzés kerítette hatalmába. Ha bárki magas rangú ment is arra, arról Kanszukét, aki a Takasima kastélyban élt, is értesíteni kellett volna. Ráadásul későre járt. Úgy tűnt, mintha valamilyen titkos utazásról lenne szó.

Ki lehet az? Kanszuke lóháton követte őket úgy száz méterrel mögöttük, hogy közelebb sem került hozzájuk, de le sem maradt tőlük.

A menet hirtelen megállt egy tanya előtt. Csak a gyaloghíntőt vitték be a tanya udvarára, amely egy kőhajításnyira volt az úttól.

Kanszuke lepattant a nyeregből, lovát az út mentén egy fához kötötte és a tanya az oldalbejáraton keresztül lépett be. Amikor közelebb ment ahhoz a nagyobb házhoz, ahonnan fény szűrődött ki, kinyílt a bejárati tolóajtó. Egy fiatal hölgy ült a magas fapadlón a főbejárat közelében. Néhány lépéssel mögötte három samuráj és egy idős nő térdelt a piszkos földön. A tanya lakói mind a fapadlós szoba sarkába tömörültek, és az a nő, akiről úgy látszott, hogy ő a tanya gazdájának felesége, teát szolgált fel a hölgynek, aki a magasított fapadlón ült.

Kanszuke megfigyelte a fiatal hölgyet. Két vagy három évvel idősebbnek nézett ki, mint Juu hercegnő. Körülbelül húsz éves lehetett. Kanszuke nyugodtnak és kifinomultnak vélte. Minden alkalmal, amikor kortyolt a teájából, kíváncsian nézett körbe a házban. Nem volt annyira megdöbbentően gyönyörű vagy kifinomult, mint Juu hercegnő, Kanszukét mégis lenyűgözte a szépsége. Telt, rózsás arca volt, és nagy ártatlan fekete szemével úgy nézett, mint ha álmodna. Az ő szépsége éles ellentétben állt Juu hercegnő szépségével. Jelképesen szólva Juu hercegnő képviselte a tüzes, a szenvedélyes szépséget, ez a hölgy pedig a vidámságot és az élénkséget.

– Hercegnő, készen áll arra, hogy induljunk?

– Igen.

– Vagy szeretne még maradni egy kicsit? – kérdezte megint az idős nő.

– Igen – válaszolta ugyanazt, anélkül hogy arckifejezése megváltozott volna. A háziasszony már többször kínált neki friss teát, és állandóan tiszteletudó tekintettel csodálta. A fiatal hercegnő felemelte a teáscsészét. Egy ideig a kezében tartotta, mint ha csak fel akarna melegedni, de nem ivott belőle. Majd a padlóra helyezte.

– Nem kérek többet, köszönöm – mondta, és hálásan mosolygott a tanya gazdasszonyára.

Ki lehet ez? Biztosan valamilyen előkelő családból származik, de hová tart?

Amikor nemsokára a három szamuráj és az idős nő felállt, a fiatal hölgy is lassan felemelkedett. Csak a idős nő maradt ülve.

– Elnézésüket kérem, hogy előzetes értesítés nélkül megzavartuk önöket, de mivel a hercegnő forró teát akart inni, nem volt más választásunk. Hadd fejezzem ki ezzel a köszönetünket – mondta a idős nő és egy kis összehajtogatott papírdarabba helyezett pénzt tett a padlóra. A gazdasszony vonakodott elfogadni, de a idős nő nem foglalkozott vele, csak azt kérdezte:

– Vezet errefelé olyan út Niraszakiba, hogy ne kelljen a Takasima kastélyon átvágnunk?

A gazdasszony elmagyarázta neki az utat. Kanszuke nem hallotta, hogy mit mondott, de az idős nő kérdésében az „anélkül, hogy átvágnánk a Takasima kastélyon” rész megragadta a figyelmét. Azonnal távozott a raktáépület titkos oldalajtaján és kiment az útra. A menet már elindult és az idős nő, aki utoljára jött ki a tanyáról és most szaladt, hogy utolérje a többieket, körülbelül száz méterrel előtte volt. Kanszuke otthagya lovát és az idős nő után futott.

– Elnézését kérem – kiáltott utána Kanszuke. A nő meglepetten hátrafordult. Kanszuke keze hirtelen kinyúlt érte és a nő hátraesett, egyenesen Kanszuke karjaiba.

Kanszuke megtartotta az idős nőt és körbenézett. A magatehetetlen asszonyt egy füves rétre vitte, és leültette a nedves fűbe, amit éjszakai harmat borított, majd erőteljesen megrázta.

– Nem áll szándékomban bántani önt, de szeretnék feltenni néhány kérdést – mondta Kanszuke.

– Ki maga?

Bár a hölgy ijedtnek tűnt, hangja mégis magabiztosnak hallatszott. Anélkül hogy válaszolt volna neki, Kanszuke visszakérdezett:

– Hová tartanak?

– Kai felé tartunk.

– Kain belül hová?

– Nem mondhatom meg, mert urunk megtiltotta.

– Ki utazik a gyaloghintóban?

- Nem mondhatom meg.
- Ugye egy nő?
- Nem, téved.
- Ne hazudjon! A saját szememmel láttam.

Kanszuke érezte, hogy így nem sokra megy a nővel, ezért így folytatta:

- Ha nem mondja meg az igazat, meg kell, hogy öljem.
- De hát kicsoda maga? – kérdezte megint az idős nő. – Pénzt akar tőlem?

Kanszuke erre a kérdésre nem számított, de végül is jól jött neki ez az ötlet.

- Igen.
- Mennyit pénzt akar?
- Miután megtudtam, ki van a gyaloghintóban, majd eldöntöm, hogy mennyit.

A nő rájött, hogy Kanszuke zsarolni próbálja, ezért viselkedése hirtelen fölényessé vált.

- Aburagava Gjóbu-no-kami lánya.

Olyan hangnemben beszélt, amely mindenkit eltántorított volna attól, hogy ennek a nagyszerű családnak bajt okozzon. Majd távozásra szólította fel Kanszukét és fel is állt, hogy ezzel is hangsúlyozza, mennyire komolyan beszél.

Aburagava Gjóbu lánya! Az Aburagava régebben hatalmas és jó nevű család volt Sinano megyében. De ennek a klánnak már ki kellett volna halnia mostanra! Kanszuke egy ideig ülve maradt. Aburagava lánya épp útban van Kai felé, ráadásul éjjel, hús szamuráj kíséretében, és megpróbálják elkerülni azt az utat, ami a Takasima kastélyon vezet keresztül!

Kanszuke feszülten feltérdelt. Mit jelenthet ez?

- Várjon! – kiáltott az idős nő után, aki már el is indult. Azt gondolta, kikényszeríti belőle, hogy elmondjon neki mindent, vagy különben...

- Nekem teljesen mindegy, hogy az Aburagava család sarja vagy sem. Senkinek sem szabad áthaladni a Szuva birtokon engedély nélkül, bár egyértelmű, hogy éppen az éjszaka sötéttségét használják ki erre.

A nő erre nem tudott mit felelni.

– Ez az a birtok, amelyre uram parancsából nekem kell felügyelnem.

– Akkor hát a Takasima kastélyból jött? – majd megváltoztatva dölyfös hangnemét így folytatta:

– Azt tanácsolom, legyen nagyon óvatos. Akár most azonnal távozhat is, mert én is a maga urának parancsára vagyok itt.

– Micsoda?

– Kofucsuba tartunk, Kofucusu urának parancsára. Távozzon!

Az idős nő azonnal el is indult. Kaiba megy Harunobu parancsára! Kanszuke is felállt, de nem kiáltott utána és nem is üldözte tovább.

Visszatért arra a helyre, ahová a lovát kikötötte és felpattant rá. Majd megostorozta és elvágtatott. Nem sokára újra meglátta őket, de csak vágtatott lassítás nélkül, amíg a menet mellé nem ért. Majd tovább ösztökélte lovát, amíg el nem ért a Takasima kastélyba.

A kastély körül egyre több máglyát gyújtottak. Akkor tért csak észhez, amikor meglátta az első tüzet. Megfordult, míg körülbelül egy mérföldre ért a kastélytól, majd újból visszafordult és lassan haladt a Takasima kastély felé.

Ez nem lehet! – ötlött Kanszuke fejébe egy gondolat. Testét elöntötte az izzadság. Nem, az nem történhet meg, hogy Harunobu megpróbálja Aburagava lányát másik ágyasává tenni, semmibe véve a szépséges Juu hercegnőt! Azonban ez volt az egyetlen ok, amire gondolhatott, máskülönben miért menne Aburagava lánnya Kaiba éjnek évadján?

Ha ez igaz, akkor sajnos nekem, Kanszukénak, ki kell oltanom ennek a csodaszép nőnek az életét. Meg kell ölnöm őt Juu hercegnő, Kacujori és a Takedák érdekében!

Anélkül hogy észrevette volna, Kanszuke már a Takasima kastély kapujánál járt. Az udvar annyira tele volt egymás mellett felsorakozott, felfegyverkezett szamurájokkal, hogy alig tudtak megmozdulni. Számtalan máglya lángolt és a dobok megállás nélkül peregtek. Amikor odaért, eszébe jutott a huszonnyolc éves Harunobu fiatal és energikus arca és teste, s annyira elkecseregedett. Vajon tehet-e bármit annak érdekében, hogy megaka-

dályozza, hogy bármely más nő a közelébe jusson Juu hercegnőt kivéve? Talán szenteltesse fel pappá? Még ez sem lenne elég. Létezik-e arra bármiféle módszer, hogy megeskesse: aszketikus életet fog élni? Kanszuke komolyan ilyeneken gondolkozott. Mind-ezidáig csodálatot érzett Harunobu vágyakozó szemének villanása és erős, energikus teste iránt, ami mintha sohasem tapasztalta volna meg a fáradtságot. Ezek eddig olyan tulajdonságok voltak, amelyek Kanszukénak mindig ígéretesnek és megbízhatónak tűntek Harunobu úrban. De most épp az ellenkezőjét érezte: ezek voltak azok a jellemzői, amelyek kellemetlenné és zavaróvá váltak.

Amikor átlövagolt az egymást taszigáló tömegben és a kastély főterére ért, két-három szamuráj hirtelen belekapaszkodott lova kantárájába. Az egyikük azt mondta:

– Itt az idő, hogy csatába induljunk. Kérem, készüljön, és menjünk!

– Tudom! – mondta Kanszuke és kicsiny teste a földre csuszszant.

– Igen, ki kell oltanom az életét. Saját kezemmel kell véget vetni neki – mondta olyan hangosan, hogy a körülötte álló emberek mind megrökönyödtek. Gondolataiban Ecsigo ifjú urának, Nagao Kagetorának az arca, amit Kanszuke még sohasem látott és Aburagava lányának az arca összemosódott, és ez teljesen összezavarta. Ki is volt most az ellensége?

NAGAO KAGETORA FENYEGETÉSE

TIZENHATODIKÁNAK A DÉLUTÁNJA VOLT, amikor Itagaki szu-vai csapatai megérkeztek a komurói táborba.

A kofucsui főhadserég már az előző nap az északi domb aljára tűzte ki a zászlaját és a többi szövetséges városból érkező csapatokat várták.

Amint Kanszuke megérkezett Komuróba, meglátogatta Harunobut.

– Köszönöm, hogy eljöttél. Igazad volt abban, amit az uedaharai csatánál mondtál.

Kicsit más volt a hanglejtése, mint ahogyan általában szokott beszélni. Hangjában nem érződött a szokásos erő. Hangja inkább tétovázónak tűnt és valójában igen erőteljesen hangzott, amit mondott.

Amikor Kanszuke meglátta, egyszerre olyan sok mindent akart elmondani neki. Meg akarta dorgálni azért, amit Aburagava lányával tett, és hogy elfeledkezett a Juu hercegnő és Kacujori iránti felelősségéről.

– Uram, azt kell most tanácsolnom, hogy nagyon fontos lenne egy jó ideig kizárólag a csatára összpontosítania.

– Én is csak erre tudok gondolni – mondta Harunobu anélkül, hogy egyetlen arcizma is megrezdült volna.

– Semmi másra?

– Nem én.

– Aburagava... – kezdte Kanszuke és rögtön felnézett, Harunobu arckifejezését feszülten figyelve.

– Mi van Aburagavával?

– Aburagava Gjobu-no-kami úr lánya...

– Mi!? – arckifejezéséből egyértelműnek tűnt, hogy még soha nem hallott a lányról.

– Ki vele! Mi van a lánnyal?

– Nem ismeri őt?

– Nem hát.

– Még sohasem látta?

– Nem – majd közönyösen hozzátette: – Mi van ma veled, Kanszuke? – nevetett.

Az a kétség, ami Kanszukét ama bizonyos éjszaka óta gyötörte, úgy elillant, mint a köd, amely eltűnik napfelkeltekor. Kanszuke hirtelen remekül érezte magát.

– Miért olyan különleges Aburagava lánya? – érdeklődött szelíden Harunobu.

– Ó nem, semmiség, csak hallottam valamit róla, ez minden.

– Gyakran gondoltam, hogy találkoznom kellene az Aburagava családdal. Alkalmadtán felmerült bennem a gondolat, de még sohasem szakítottam erre időt. Há van lánya, szívesen találkozna velem.

„Nem, ez lehetetlen!” – gondolta Kanszuke. „Ki tudja, mi történne, ha Harunobunak lehetősége nyílna találkozni egy ilyen szép fiatal nővel.”

– Nos, sokáig fogunk háborúzni, uram – próbált témát váltani Kanszuke, amint rápillantott az ifjúsága és életerejére teljében lévő tehetséges tábornokra.

Az Aburagava lánya miatt érzett kétsége egy pillanatra szertefoszlott, de ha ránézett Harunobura, olyan volt, mintha egy új és veszélyes férfi állna előtte, akit korábban még sohasem látott.

– Tehát végre Nagao Kagetorával fogunk megküzdeni. Hol kezdjük a háborút? – kérdezte Kanszuke Harunobut.

– Mit szólnál Un-no-Dairához?

– Remek hely lenne.

Kanszuke büszkeséget érzett fiatal ura miatt. Boldogan halott, amint habozás nélkül Un-no-Dairát választotta.

Mivel a csata Sinano megyében zajlott, természetes volt, hogy ő akart elsőként az ellenségre támadni, de ennek ellenére úgy tűnt, inkább hagyja, hogy ők támadjanak először, és majd Un-no-Dairánál akart visszavágni. Mindez azt bizonyította, hogy Harunobu mennyire megbízik Kanszuke harcászati tudásában.

Mindenki egybehangzó véleménye szerint Kavanakadzima⁵⁶

⁵¹ Navato előljáróságban található, a Csikuma és a Szai folyó találkozásánál.

lett volna a legmegfelelőbb helyszín a csatához. A kavanakadzsimai csata viszont a terepviszonyok miatt az egyik félnek mindenképpen döntő jelentőségű lett volna. Harunobu elővigyázatosságát bizonyította, hogy megpróbálta elkerülni a harcot Kavanakadzsimánál. Jó választás volt a csatamezőt Un-no-Dairába tenni, mivel ott mind az ellenség, mint Harunobu erőinek meg lehet az esélye a visszavonulásra, ha szükséges.

Habár megtettek minden előkészületet az elkövetkező csatához, Harunobu mégsem kerekedett fel hadseregével. A tizenhatodikát, tizenhetedikét, tizennyolcadikát és tizenkilencedikét Komuróba töltötték semmittevéssel.

Tizennyolcadikának éjjelén kürtök hangja harsant fel. Tervük az volt, hogy amint megérkeznek Un-no-Dairába, megkezdődik a csata. Arra számítottak, hogy az Ecsigóból elindult ellenséges hadsereg körülbelül a Kai-beli hadsereg megérkezésével egy időben jelenik meg a helyszínen.

Hajnalban három szamuráj, Jamamoto Kanszuke, Obata Toramori és Hara Toratane elhagyták a tábornak és előrevágtattak, hogy becserkésszék az ellenséget. Ez volt az első alkalom, hogy Harunobu a három magas rangú szamurájt arra utasította, hogy együtt vegyenek részt egy közös küldetésben. Csendben vágtattak, lovaik között körülbelül két méter távolságot tartva. Kanszuke lovagolt az élen. Pontosan tudta, hogy mit gondol a másik két szamuráj. Úgy vélte, hogy mindketten csodálkoznak azon, vajon Harunobu miért hármójukat kérte fel az őrzőre, amikor egy harcos is bőven elég lett volna arra, hogy teljesítse a feladatot. Mind a ketten olyan természetűek voltak, hogy elégedetlenséget okozott nekik, hogy nem egyedüli járőrnek választották ki őket.

Kanszuke nagyon elégedett volt, hogy Harunobu mennyire körültekintően cselekedett.

– Urunk most már annyi tapasztalatot szerzett, hogy bármely ellenféllel könnyedén szembenézhet, nemde? – állította meg Kanszuke lovát, és Toratane felé fordult.

– Igazad van. Amikor stratégiáról van szó, senki sem múlhatja felül képességeit – válaszolt Toratane. Úgy tűnt, Toratane való-

ban hisz abban, amit mondott. Kanszuke azt gondolta, hogy ő sokkal kiválóbb tudású, amikor a stratégiáról van szó. Feltűnt neki Harunobu elővigyázatossága, amelyet korábban még soha nem tapasztalt; nagyon elégedett volt ura fejlődésével.

Hajnalhasadtakor a három szamuráj különvált. Kanszuke vágára ösztökélte lovát és a Csikuma folyó szikláit mentén haladt, ahol nem volt fedezéke. Messze maga előtt meglátta néhány lovas körvonalát, akik hol megjelentek, hol eltűntek a folyó párájában. Látta, hogy az ellenség járőrei. Óvatosan követte őket, lovának patái kopogtak a sziklákon. Mikor a homály eloszlott, már egyiküket sem látta. Biztosan visszavonultak.

A folyópartról felkaptatott a dombra. A messzi távolban emberek és lovak hosszú fekete sorát látta maga előtt, ami pont felé tartott.

Megállította lovát és érdeklődéssel figyelte a menetet. Nagao Kagetora [későbbi nevén Ueszugi Kensin] hadserege volt, akit Kanszuke korábban még sohasem látott. Ők az ellenfeleink, gondolta, egy nap majd le kell győznünk őket. A sereg csendben haladt előre, legalábbis ahhoz képest, ahogyan Kai hadserege vonult. Nem a megszokott módon haladtak, úgy, hogy a főhad-sereg szinte láthatatlan maradjon. Nagao hadseregének nagy része méltóságteljesen és pompásan masírozott a síkságon, hogy bárki láthatta őket.

A hadsereg főparancsnoka, Kagetora, mindössze tizennyolc évesnek látszott. Tíz évvel fiatalabb volt, mint Harunobu. Kanszuke hosszú ideig figyelte a hadsereget, melynek ez a fiatal vezér állt az élén. Lelkesen vizsgálgatta az ellenség sorait, z mint azok a folyó kanyarulatait mentén vonultak el előtte. Mivel a Csikuma folyó természetesen kanyargott, az ecsigói hadsereg is természetes vonalban haladt. Ugyanolyan hajlékony és lágyp volt, mint a folyó.

A kigyó órája⁵² volt, amikor Kanszuke visszalovagolt Harunobuhoz. Egy cédrusligetben tartózkodott, körülbelül háromszáz méterre a Csikuma folyó partjától. Harunobu nem a lova hátán ült, hanem egy széken foglalt helyet. Hara Toratane és Obata

⁵² Délelőtt 10 óra.

Toramori már korábban megérkeztek, és mindketten Harunobu előtt ültek, várva Kanszuke visszatértét.

– Mondd el Kanszuke, hogy mit látrál! – utasította Harunobu, még mielőtt Kanszuke bármit is szólhatott volna.

– Már meghallgatta Hara és Obata urakat?

– Igen.

– Azt hiszem, ez éppen elég. Biztosan nem tévedtek. A harcosok száma körülbelül hatezer.

– Hatezer. Ők is pontosan ezt mondták – válaszolt Harunobu.

– Nem vagyok meglepve. Az ellenség közeledik. Még nem vettek fel semmiféle harci alakzatot, de az a legvalószínűbb, hogy úgy kezdik el a háborút, ahogyan most vonulnak. Szerintem természetes alakzatban fognak csatázni, ami igencsak eltér az eddigi ellenségeinktől. A többiek alakzata mindig nagyvonalú volt.

– Toratane és Toramori is egyetértettek, hogy a háborút abban az alakzatban fogják megkezdeni, ahogyan most menetelnek – jegyezte meg Harunobu.

– Ám véleményem egy valamiben biztosan eltér az övékétől. Mégpedig abban, hogy hogyan kellene ellenük harcolnunk. Gondolom mind a ketten úgy vélik, hogy nekünk kell először támadnunk, mivel a 15.000 fős hadseregünk sokkal nagyobb, mint az övék. Én azonban azt hiszem, hogy sokkal inkább a hasznunkra válna, ha a támadó stratégia helyett védekezőt alkalmaznánk. Ha hosszabb ideig védekezünk, végül a kisebb létszámú ellenség meggyengül és miénk lesz a győzelem. Ha viszont kihasználva számbeli fölényünket rögtön támadunk, akkor az ütközetből fejtelenség lesz és veszítünk. Kagetora bátorsága közismert. Ha a csata zűrzavarba torkollik, akkor ő és csatlósai megpróbálnak urammal és csatlósaival megvívni. Annak pedig ugyanaz lesz a vége, mint az előző csatának, hogy végül a tizennyolc éves ecsigói főparancsnokkal kell kardpárbajt vívnia, csakúgy, mint Murakami Josikijóval – mondta Kanszuke.

Az előző párbaj említésekor Harunobu arcát elöntötte a düh, de haraga ellenére beleegyezett.

– Kanszuke javaslatát fogadom el.

Amikor Harunobu meghallotta, hogy a Josikijóval vívott csa-

táról van szó, teljesen Kanszuke uralma alá került, ezért fogadta el a tanácsát.

A csata a bika órájában⁵³ kezdődött. Takeda alakulata darumadár szárnyához hasonlatos formát vett fel. A főhadssereg lett a daru teste, a test két oldalán pedig a csapatok a kitért szárnyát alkották, amelyik fokozatosan haladt enyhén a főtest előtt. Ojamada⁵⁴ Maszatacu vezette a jobb szárnyat, a bal szárnyat pedig Ojamada Nabusige. Szanada Jukitaka irányította az első védelmet ötszáz méterrel a fő-alakulat mellett, jobb oldalon pedig Obu Toramasza állt.

A hat zászlóalj vezérei: Baba, Naito, Hjúga, Kacunuma, Anajama és Nobusige védelmezték az alakzat hátsó részét. Úgy követték őket, mint a vadludak csapata. Még hátrébb pedig Hara Kaga-no-kami Maszatosi vezette a leghátsó véderőt kilencezer lovasával.

Kanszuke a főhadtestben vonult Harunobuval együtt, és a csata kezdetét várta.

– Kérem ne higgye, hogy ma mindenképpen meg kell támadnia Kagetorát. Éppen elég lesz megtudnia, hogy Kagetora hogyan csatározik – figyelmeztette Kanszuke Harunobut.

Kanszuke érezte, hogy maga sokkal izgatottabb, mint Harunobu. Habár azt javasolta Harunobunak, hogy legyen türelmes, Harunobu sokkal higgadtabb és magabiztosabb volt, mint az előző csatában Murakami Josikijóval.

Kanszuke elővigyázatosan arra gondolt, hogy az embernek mennyire hiábavaló túlságosan is felizgatnia magát. A közeljövőben Nagao Kagetóra ügyis vereség vár. Ha legyőzzük őt, a Takedák hatalma elér majd a Japán-tengerig. Harunobu uralja majd a szárazföldet szinte teljes egészében.

A csata elkezdődött; Ojamada és az ecsigói Nagao Maszakage első vonalban lévő csapatai egymás felé közeledve tüzet nyitottak egymásra.

⁵³ Délben. A valódi időszámítás szerint a bika órája az éjjel 2 óra, ám a szerző itt zárójelben egyértelműen a déli 12 órát adta meg.

⁵⁴ A szerző az eredeti szövegben Ojamadát írt, de ez bizonyosan tévedés és Jokota Takatosira gondolt.

A fegyverek ropogása csak rövid ideig tartott. Hamarosan harci kiáltások harsantak az ég felé. Ojamada Maszatacu katonái a Csikuma folyó mentén lándzsákkal kezükben vágta át a mezőkön.

– Nos, mit gondolsz? – kérdezte Harunobu.

– Ojamada csapatai fognak nyerni. Megháttrálásra kényszerítik az ellenség elővédjeit. De a következő vonalban valószínűleg ők fognak megháttrálni. Ez ilyen alakzat.

Nem volt más lehetőség. Mindkét alakulat tökéletes volt, hibátlan. Olyanok voltak, hogy ha először az egyik oldal győz, akkor a következő csatában a győzelem egyértelműen a másik oldalnak ígérkezik.

Ojamada csapatai hátraszorították az ellenséget. Furcsa módon, talán mert olyan volt a szélirány, a csatakiáltásokat teljesen másfelől lehetett hallani: a Csikuma folyó alsó szakasza felől.

Végül, ahogyan azt Kanszuke is jósolta, az ellenség arcvonala nem tudott ellenállni Ojamada csapatainak és soraikat körülbelül kétszáz méterrel hátrébb kellett újra rendezniük.

A bal szárnyon lévő, Ojamada Nobusige által vezetett első csapat küzdeni kezdett az ellenség élen álló harcosaival, de csapatait visszavonulásra kényszerítették.

– Érdekes, nem? – kérdezte Kanszuke, akit a csata teljesen lebilincsel. Soha nem látott még ilyet. Ojamada Maszatacu csapatai, akik épphogy nyertek, hamarosan az ellenség újra rendeződött sorai elé hátráltak vissza, az ellenség bal első hadteste pedig győzedelmeskedett, de végül őket is legyőzte a szövetségesek új sora.

A harci kiáltások folyamatosan zengtek a levegőben a síkság fölött. A lovak dühödt nyerítése fájdalmasan visszahangzott a mezőn át.

A Napot mögöttük felhő takarta el. Amikor a Nap eltűnt, az Un-no-Dairai síkság nyomasztóvá vált. Az alacsony, hullámzó mezőt magas gaz borította és késő őszi szél fújdogált felette.

Kanszuke hangosan sóhajtott.

– Uram – szólta Harunobuhoz, aki figyelmesen szemlélte a csatát, és nem válaszolt.

Kicsit később Kanszukéhoz fordult és így szólta:

– A csata még nem dőlt el, igaz?

– Még nem, uram.

– És mi lesz a vége?

– Az a hadsereg fog nyerni, amelyiknek nagyobb a létszáma. A mi harcosainkból marad több.

– Hm.

– Ez a csata sok áldozatot fog követelni. Az ellenségnek 6.000 harcosa van, nekünk viszont 15.000. Tehát ha mindegyik hadsereg 6.000 katonát veszít, akkor ők eltűnnek, mi viszont megmaradunk 9.000 fővel.

Harunobu arcára undor ült ki. Egyértelmű volt, hogy nem tetszik neki az ilyen jellegű háború.

– Azt azonban nem hiszem, hogy Kagetora végigküzd egy ilyen értelmetlen csatát. Minél hamarabb visszavonul hadseregével, annál jobb lesz neki. Nézze csak, uram, meghátrál előlünk.

Kanszukénak még arra sem volt ideje, hogy befejezze mondatát. Hátborzongató kürtszó áramlott végig Un-no-Daira sötét földje fölött. A Kai csapatok még soha nem hallottak ilyen szokatlan jelet. Amikor Kanszuke meghallotta, gyorsan így szólt:

– Elnézését kérem, uram, – és enyhén meghajolt Harunobu felé, majd nyeregbe pattant. Levágtatott a dombon és a csatamező irányába száguldott. Mindeközben a kürt hangja még mindig visszhangzott. Biztosan ez jelezte, hogy vonuljon vissza a hadsereg. Kanszuke a saját szemével akarta látni, hogyan hátrál meg az ecsigói sereg. Nem lehetett könnyű feladat minden egyes harcost visszahívni a csata közepén, amelyben kétségbeesetten forgatták lándzsáikat és vágtak kardjaikkal. Pontosán ezt akarta megnézni.

Amikor Kanszuke lova felcaptatott egy kis fennsíkra, a kürt hirtelen elhallgatott. Habár még több mint száz méterre volt a csatamezőtől, megállította lovát. A magas fennsíkról jobban lehetett látni a csatateret.

Abban a pillanatban azt látta, hogy két lovas zászlóalj kezd el vágtatni az ellenség táborából. Remek manőverezésüktől elállt a lélegzete.

Minden lovas egy *batont*⁵⁵ tartott a kezében. A batonokkal ügyesen dirigálva vágtattak a csatamező körül egy nagy félkört

⁵⁵ A *baton* egy hosszú nyél, aminek a végére bolyhos anyagot erősítettek. Nagy hadseregek irányítására használták.

alkotva, majd nyílsebesen iramodtak a főhadiszállásuk irányába. Alakjuk egyre kisebbé vált, majd eltűnt Kanszuke szeme elől.

Az egyik lovas, aki ezt a hadműveletet levezényelte, biztosan a hadsereg főparancsnoka, Nagao Kagetora volt, gondolta Kanszuke. Az őt követő harcos pedig valószínűleg a nevezetes és bátor tábornok, Uszami Szuruga-no-kami. Nem tudott senki másra gondolni, aki ilyen ügyesen irányította volna a manővert.

Újabb visszavonulásra hívó kürtszót hallott, amelyik a Take-dák táborából érkezett. Biztosan Harunobu adta ki a parancsot. Természetéből megítélve Harunobu valószínűleg alig várta, hogy megtámadhassa a menekülő ellenséget, azonban bizonyára uralkodott magán és ezért parancsolta meg, hogy fújjanak visszavonulót. Harunobu jellemét annyira ismerő Kanszuke ezen eléggé meglepődött, de jó döntésnek gondolta ebben a helyzetben. Meg kellene várnunk egy másik lehetőséget, amikor megtámadhatjuk Nagao Kagetorát. Ha most rárontunk a menekülő ellenségre, talán száz vagy kétszáz katonát ölhetünk meg. Saját harcosaik életét kockáztatnák fölöslegesen, ha pusztán azt akarnák most megmutatni, hogy milyen ügyesen tudják őket üldözni.

Ekkor Harunobu főhadiszállásából, amint Kanszuke nemrég hagyott maga mögött, jó pár lovasat látott, akik lefelé száguldottak a dombról. Mindegyikük mélyen ráhajolt lova nyakára, szoroson kapaszkodtak és felemelték hátsófelüket, nehogy leeszenek a lovukról. Szélvészént robogtak le a dombról, majd lent különböző irányba fordultak és szétszóródtak.

Ketten a lovasok közül Kanszuke mellett vágattak el hihetetlen sebességgel. Mivel mindketten mélyen a lovuk nyakára hajoltak a hátukra erősített zászlók lobogtak a szélben. Ezeket a lovasokat *mukade no szasimonóknak*⁵⁶ hívták. A *mukade* nevű különleges samuráj csapathoz tartoztak, azaz a százlábúakhoz, akiket egy mondattal így lehetne jellemezni: „Egy harcos, aki ezer harcossal ér fel.” Különösen tehetséges fiatal harcosok közül választották ki őket, minden zászlóalj azt a parancsot kapta, hogy ne támadjanak a menekülő ellenségre.

⁵⁶ Zászlóvivő lovasok, akik olyan laposan hajoltak lovuk nyakához, mint egy százlábú. A japánban szintén százlábúnak nevezik ezt a rovat.

Kanszuke ott maradt egy ideig, hogy figyelhesse a visszavonulást. A csatakiáltások még mindig visszhangzottak, de fokozatosan elcsendesedtek. A háború igen furcsa módon ért véget. A Nap még a felhők mögött volt és bárhova nézett, a síkságot még sötétség borította.

Mostantól kezdve Harunobunak elszánt háborút kell majd vívnia Nagao Kagetora ellen, amelyik teljesen különbözni fog az eddig vívott csatáktól. Eltarthat öt vagy akár tíz évig is. Nem számít, mennyi ideig fog tartani, mindenképpen jó küzdelem lesz. Harunobu huszonnyolc éves volt, Kagetora pedig tizennyolc. Habár nagy volt közöttük a korkülönbség, mindketten olyan erősek voltak, mint egy tigris; egyikük sem volt erősebb a másiknál. „Amíg vele vagyok, Harunobu fog győzni” – gondolta Kanszuke. Aztán egy nap eljön az idő, hogy Nagao Kagetora többé már nem fogja tudni megmutatni senkinek sem vezéri képességeit. Néhány év múlva a Takeda klán kioltja majd a fiatal tábornok életét.

Megfordította a lovát, és lassan visszaporoszkált a táborba.

A két hatalom közötti küzdelem a bika órájában kezdődött és a birka órájában ért véget. Ebben a küzdelemben az ecsigói hadsereg 236 harcost veszített, a szövetségeseik pedig csak 132-t. Feljegyezték a halottak számát és már a majom órájában jártak, amikor diadal-kiáltásuk felzengett.

Harunobu csendesen várakozott, míg csapatai össze nem gyűltek az új csatamezőn. Úgy tűnt, mintha a Nagao Kagetorával vívott első csata kimagaslóan éles eszű vezérré változtatta volna.

Takeda hadserege huszonharmadikáig maradt az Un-no-Dairai síkságon. Ennek az volt az oka, hogy az ecsigói hadsereg nem vonult vissza a területről, de még csak a jelét sem mutatták a visszavonulásnak.

Másnap Harunobu több üzenetet is kapott. Azoktól a tábornoktól érkeztek, akik az erődöket védelmezték és mindannyian arról értesítették, hogy a kisebb csatákban mind győzelmet arattak az ellenség felett. Mindannyian előnyt akartak kovácsolni az Un-no-Dairai nagy csatából; a kastélyokat védő csapatok – melyek urai Takeda Singennel együtt harcoltak – a környező vidékeken

szintén megvívtak az ellenséggel. Mindez természetesen Harunobu utasításai alapján történt.

Akijama Nobutomo például az Ina kastélyt védelmezte és kisebb csatát vívott az inai csapatokkal. Tizenhét lovast és huszont gyalogost ejtett foglyul és 3.000 *kan*⁵⁷ területet foglalt el. A két tábornok, Amari és Tada, akiket Simo Szuvába és Siodzsiri Gucsiba helyeztek, azt jelentette, hogy az éjszaka közepén megtámadták Ogaszavara klánját, és 93 katonája került a fogságukba. Komijama és Aszari tábornokok, akik a Fuefuki hegycsúcson állomásoztak, az Ueszugi hadsereggel bonyolódtak küzdelembé és 33 harcost ejtettek foglyul.

Miután ezeket a jó híreket megkapta, huszonharmadika reggelén egy lovas hírnök érkezett Kofucsuból. Az üzenet Jamasita Isze-no-kamitól, a Takeda-háztartás felelősétől jött. A hír szerint tizenkilencedike délutánján tűz ütött ki Takeda kastélyának főépületében, de mindenki keményen dolgozott annak érdekében, nehogy tovább terjedjenek a lángok. Ennek eredményeképpen az épületnek csak kis részében esett kár. Az üzenetben még az állt, hogy míg égett a tűz, két nagy fehér sas repült elő a semmiből, akik letelepedtek a ház tetejére és három nap, három éjjel ott tanyáztak, még azután is, hogy eloltották a lángokat.

Harunobu hitt abban, hogy ez az isteni védelem a szuvai Ivasimizu Hacsiman szentélyből érkezett; habár távollétében elborította a tűz a kastélyt, végül mégsem szenvedett nagy károkat és azok a fehér sasok biztosan az istenség megtestesülései lehetnek. Harunobu mindenkinek azt parancsolta, hogy forduljon Szuva irányába és mondjon el egy imát.

Miután a szertartás befejeződött, magához hívott két fiatal szamurájt, akik kiválóan lovagoltak és megkérte őket, hogy nézzenek el a Kofucsu kastélyba. Mindkét szamuráj levelet vett át urától és azonnal el is indultak Un-no-Dairából Kai felé.

Hirtelen Kanszuke szívét különleges érzés járta át. Fogalma sem volt arról, mi okozhatta ezt az érzetet. Nem sokkal azután, hogy a két fiatal szamuráj eltávozott, egy pillanatra felnézett Harunobu arcára.

⁵⁷ 2286 hold, azaz 0,41 hektár.

Semmi gyanús nem volt abban, hogy leveleket küld Kofucsuba, de miért volt arra szükség, hogy két hírnök menjen két levéllel? Úgy érezte, hogy ura valamilyen cselszövésben mesterkedik.

Amint eltávozott Harunobu színe elől, közönyös arccal nyeregbe pattant és rögvest a két szamuráj után eredt, akik már Kofucsu felé tartottak.

Miután úgy egy órát vágatott, láthatóvá vált a két lovas apró alakja

– Hé! – kiáltott utánuk olyan hangosan, ahogyan csak tudott, és utánuk iramodott. Látta, hogy a két lovas azonnal megáll. Amint közeledett feléjük, leszálltak a nyergükből és megvárták.

– Hadd lássam a leveleket, ami Harunobu úr adott nektek – szólt Kanszuke.

– Igen, uram.

Habozás nélkül átadták a leveleket, amelyeket a derekukhoz rögzítve vittek.

– Jamasita Isze-no-kamínak kell átadnotok ezeket, igaz?

– Igen, uram.

– Nehogy valami hibát kövessetek el! – mondta Kanszuke miközben a levelekre pillantott. Az egyik Harunobu törvényes feleségének volt címezve, de a másik valaki másnak. A címzett Aburagava úr volt.

Pont erre számított! Harunobu ártatlan képpel azt mondta neki, hogy sohasem látta Aburagava lányát, hogy még csak nem is ismeri őt. Kanszuke elsápadt, de a tőle megszokott méltósággal visszaadta a leveleket a lovasoknak.

– Látom, uramnak semmi oka sincs az aggodalomra. Menjetelek hát óvatosan – mondta.

A két szamuráj meghajolt Kanszuke előtt és lóra pattantak. Amikor a lovak patáinak dobogása már elhalt, csak akkor vette észre, hogy egy *szuszuki*⁵⁸ földön van, ahol a fű a derekáig ér. Jobb kéz felől egy hegy állt és oldala enyhén arrafelé lejtet, ahol Kanszuke állt a völgyben.

⁵⁸ Japán fű, ami hasonlatos a pampafűhöz, ám annál rövidebb. Ez a növény a japán költészetben gyakran jelképezi az őszet. Hivatalos neve japánul ezüstfű, latinul *miscanthus sinensis*.

A szél a völgy felől fújt és lágyan ringatta a szuszuki kalászatit. „Szegény lány, sajnálom, de meg kell ölnöm, anélkül, hogy bárki is megtudná” – gondolta Kanszuke.

„Ki fogom oltani Aburagava lányának életét. És mostantól fogva uramat éjjel-nappal figyelnem kell, nehogy más nőhöz közeledjen. De hol az ördögben találkozhatott Aburagava lányával? Egyetlen pillanatra sem vehetem le róla a szemem. A háborúkat eszesen vezényli le, de most már nyilvánvaló, hogy nemcsak a harcban ilyen ötletes.” Kanszuke képzeletben felidézte Harunobu arckifejezését azon a napon, amikor táborot vertek Komuróban. Aznap Harunobu olyan ártatlan tekintettel csapta be Kanszukét, mint aki még egy bogarat sem tudna agyoncsapni. „Mindazonáltal hogyan szabadulhatnék meg attól a lánytól?”

Lovát kantárán vezetve vágott át a szuszuki mezőn. Ez sokkal nehezebb, mint a csatározás. „Hiba volt aznap megemlítenem Aburagava lányának nevét Harunobunak. Ha megölöm, rögtön tudni fogja, hogy én tettem. Nem számít, milyen ügyesen is csinálom, a gyanú mindenképpen rám terelődik majd.” Sokkal körültekintőbben akarta kitervelni stratégiáját ebben a kis cselszövévésben, mint bármely más csatában, amelyikben korábban részt vett.

Másnap reggel azt a hírt kapták, hogy Ueszugi hadserege visszavonul Ecsigóba és már le is bontja táborát Kavanakadzsimában. Így hát Harunobu is úgy döntött, hogy hadseregével visszatér Kofucsuba. Végül is az Un-no-Dairánál vívott csata nem folytatódott az első kis ütközet után, de hatása azért nagy volt. Ez előtt a csata előtt Észak-Sinano hatalmas urai, mint például Nisina, Un-no, Urano és mások nem voltak teljesen biztosak benne, hogy kivel kellene szövetséget kötniük, de most már Harunobu mindegyiküktől ejtett foglyokat, ezáltal az alárendeltjeivé váltak.

Harunobu kihirdette a visszavonulást és huszonötödikén visszaindult Kofucsuba. Kanszuke Harunobu oldalán helyezkedett el a főhadseregben és csatlakozott a diadalmenethez. A tizenhatezer harcos hosszú oszlopban haladt északi irányba Sina-

no hegyein és völgyein át a kora téli időben.

Mivel Kanszuke Szuva felé tartott Itagaki csapataival, urától félúton el kellett válnia. Három nap telt el azóta, hogy elindultak Un-no-Dairából.

– Hamarosan ellátogatok Kofucsuba – szólt Kanszuke Harunobuhoz.

– Nagyon várom, hogy újra találkozzunk. Akkor majd szeretném hallani részletes véleményedet Nagao Kagetora stratégiájáról – mondta vidáman Harunobu.

Kanszuke Itagaki csapataival együtt elbúcsúzott a főhadseregtől, akik Kai hegyvidéke felé vették útjukat.

Egy órával azután, hogy elváltak a főhadseregtől, Kanszuke azt mondta Itagaki Nobuszatónak, hogy egy fontos dolgot elfelejtett elmondani Harunobunak, ezért visszafordul és megpróbálja utolérni a főhadser eget.

– Adjak kíséretül néhány harcost? – kérdezte Nobuszato, de Kanszuke udvariasan visszautasította ajánlatát.

– Ó, nem, jobb lesz ha egyedül megyek. De kérlek gondoskodj Juu hercegnőről, amikor hazatérsz.

Kanszuke rögtön ezután búcsút vett a szuvai csapatoktól. Ez egy kis tölgyerdő lábánál történt, ahol barna levelek susogtak a szélben.

Amikor egyedül maradt, az erdő bokrai közé dobta nehéz páncélzatát és fegyvereit. Sebcsen kellett Kofucsuba vágatnia. Egy nappal előbb kellett odaérnie Kofucsuba, mint Harunobu főhadserége. Az volt a szándéka, hogy megöli Aburagava Gjóbu-no-kami lányát.

Nem a főúton vágatott lovával. Keskeny ösvényt választott az alacsony hegyek lábánál. Napnyugtáig egyetlen emberrel sem találkozott. Az avarban gázolva robogott lova hátán. Amikor már majdnem elérte a fennsíkot, ahol a terep szinte dél felé dőlt, a tél sötétje elnyelte Kanszukét.

Miközben vágázott, paták zaját hallotta messziről; teljesen máshogy hangzottak, mint saját lovának patái. Leszállt a nyeregből és lova mögé rejtőzött. Hamarosan három lovast pillantott

meg, akik széleseben száguldottak el nem messze tőle. Tisztán látta a lovasok egyikét. Annyira egyedi stílusban vágatott. Előre hajolt és arcát lova nyakának jobb oldalához érintette. Senki sem lovagolt így, csak Harunobu. Biztosan ő volt az. Hihetetlen, hogy egy 16.000 fős hadsereg főparancsnoka egy ilyen önálló akcióba kezd! Lehetetlen!

De semmi kétség, a lovas Harunobu volt. Ő is saját hadserege előtt próbált meg Kofucsuba érni. Kanszuke azt gondolta, talán a fiatal tábornok kiszimatolta tervét. Egy ideig töprengett, majd elhatározta, hogy másik úton megy tovább. Kanszukének bármi áron a három lovas előtt kellett Kofucsuba érnie. Máskülönben Harunobu még elrejti valahová Aburagava lányát, ahol Kanszuke nem talál rá.

Harunobut ismerve Kanszuke attól tartott, hogy a siker érdekében bármit képes lenne megtenni. Mindig is úgy érezte, hogy életét bármikor kockára tenné érte, de a szolgálat sok vesződéssel járt. Felpattant lovára. Ekkor vette észre, hogy a mezőn hal-kan ciripelnek a tücskök.

OGOTO HERCEGNŐ

HAJNAL VOLT, mire megérkezett Kofucsuba, miután éjjel-nappal száguldott lovával. A város még aludt.

Végighaladt a város mélyebben fekvő részén, ahol az iparosok és a kereskedők éltek, majd befordult a samurájok lakónegyedébe. A negyed központjában egy széles utca állt, enyhén emelkedve. A főutca végén állt a Takeda kastély, ami már sok nemzedéket kiszolgált.

Kanszuke az utca szélén haladt a várarok mentén és lovát lassú vágására ösztökdélte, míg fel nem értek a domb tetejére, a kastély mögé. A kora reggeli hideg szél a dombtetőről az arcába fújt. Ahogy a kaptató egyre meredekebb lett, lova lelassult. Minden lépést egyre nehezebben tett meg, erőteljesen zihált. Kanszuke nem is csodálkozott rajta, hiszen Sinanótól Kai-ig végig vágásra ostorozta, és alig hagyott neki szusszanásnyi időt pihenésre vagy evésre.

A Jogai hegy lábánál bukkant elő, amelyen erődök álltak; felkaptatott a hegyre. Félúton állt egy Szekiszui nevű kis templom, amelyet szándékosan úgy építettek, hogy elrejtse a sűrű erdő. Azt gyanította, hogy a közelben lehet az a hely, ahová Aburagava Gjóbu-no-kami lányát elrejtették. Harunobu éjjel-nappal ezek közt a hegyek közt lovagolt. Gyerekkorától fogva mindig is ezt tette. Senkinek sem volt oka gyanakodni rá, amikor erre lovagolt. Mivel ez a terület épp szemközt volt a várossal, még azt sem vette volna észre senki, ha éjszaka titokban hagyná el a kastélyt. Úgy sejtette, hogy a templom-együttesen belül kell lennie egy újabb építménynek. Az új épületet bizonyára nemrégiben fejezték be, hogy Harunobu végre idehívhatta a szépséges hercegnőt.

Kanszuke gyanúja helyesnek bizonyult. Nem a Szekiszui templom bejáratánál, hanem azzal szemközt, feljebb a hegyoldalban nyílt egy új kapu, ami úgy nézett ki, mintha a templom

hátsó kijárata lenne. Korábban már többször lovagolt erre, de nem emlékezett rá, hogy valaha is látta volna ezt a kaput. Teljesen értelmetlen volt kaput építeni ide.

Leszállt a lováról. A közelből zúgók hangját hallotta. Lovát a Szekiszui templommal szemben lévő erdőbe vezette és abba az irányba indult el, ahonnan a zuhatag hangja hallatszott. A zúgók keskenyek voltak, de a meredek lejtőn lezúduló víz a sziklákra zuhant. Ez volt az Ai folyó felső áramlata; hagyta, hogy lova csillapítsa a szomjúságát, majd a zuhatag mellett álló egyik fához kötötte. Kelet felé tekintett, a felkelő Nap irányába, amint megtöri a hajnali ég szürkességét.

Újra visszament a Szekiszui templom hátsó kijáratához és megpróbálta kinyitni a kaput, de azt belülről erősen elreteszelték. Felkapaszkodott a sárfal tetejére és gyorsan átmászott rajta. A földre huppant, majd titkon átlopakodott a templomon és egy hozzácsatolt épületet látott meg, amit a szerzetesek főépületével egy keskeny folyosó kötött össze. Körbejárta ezt a melléképületet. Elkérülte a kis bejáratot, és inkább a nyitott veranda előtt állt meg.

Kanszuke kétszer halkán kopogott.

– Hercegnő – suttogetta.

Nem jött válasz odabentről. Megint kétszer kopogott az ajtón.

– Hercegnő.

Ekkor hallotta, hogy valaki feltápászkodik. Hallotta a selyem kimonó susogását. Kis idő múlva nő hangot hallott bentről.

– Dzsijja?⁵⁹

Kanszuke nem válaszolt.

– Dzsijja? – hallatszott megint, majd az ajtót belülről kinyitották

– Én vagyok az, hercegnő – mondta Kanszuke a földre térdelve.

– Ah!?! – sikított fel a hercegnő ijedten, majd hozzátette: – Milyen felelőtlen vagyok, azt hittem, Dzsijja az!

Kanszuke felemelte fejét és ránézett a hercegnőre. Kétségtelenül Aburagava Gjóbu-no-kami lánya volt. Biztosan hidegnek érezte a hajnali levegőt, mivel köpenyének egyik oldalát a má-

⁵⁹ Ezt a kifejezést olyan idős férfira szokták használni, aki már hosszú ideje szolgál a családnál.

sikra hajtotta kimonója fölött és finom kezével szorosan összefogta magán. Telt és kerek arca volt, és óriási fekete szeme.

– Én vagyok – ismételte Kanszuke.

– Nem hinném, hogy ismerem magát. Uram küldte?

– Igen, hercegnő. Sürgős üzenettel jöttem.

– Ó, sajnálom, hogy olyan sok gondot okozok, inkább felébrsztek valakit. Akkor bejöhet a főbejáraton át, idekint nagyon hideg van.

Kanszuke azt tervezte, hogy ott rögtön átvágja a torkát. Bőségesen adódott volna rá lehetősége. De képtelen volt megtenni, méghozzá azért, mert ellenfele a legkisebb mértékben sem éreztetette vele, hogy bizalmatlan lenne. Inkább szinte meggondolatlanul naiv volt.

– Nem, inkább beszéljessünk itt, nem szeretném, ha bárkit is felébrsztenénk – mondta Kanszuke halk rekedtes hangon.

– Rendben, akkor inkább nem ébrsztek föl senkit – mondta a hercegnő. Kanszuke keze lassan átfogta kardja markolatát. Ám hirtelen egy gyermek sírása hallatszott.

– Ezek szerint felébrdt a hercegnő. Mostanában nagyon fáj a hasa és egész éjjel csak sírt.

– Hogyan? – hőkölt hátra Kanszuke. Álmodni sem merte volna, hogy a hercegnőnek és Harunobunak gyermeke van.

– Mikor született? – kérdezte Kanszuke.

– Most a nagyobbik gyermekem sír.

– Bocsásson meg!! – alig hitte, amint az imént hallott.

– A nagyobbik? Ez azt jelenti... –

– Az idősebbik tavaly tavasszal született, a fiatalabbik pedig idén nyáron. Haru hercegnőnek és Nacu hercegnőnek neveztem el őket.⁶⁰

A férfi még mindig nem tudta elhinni, hogy az előtte álló hercegnő kétgyermekes anya.

– Tényleg az ön gyermekei? – kérdezte döbbenten Kanszuke.

A nő nevetve válaszolt:

– Igazán vicces dolgokat mond, Dzsijja.

Kanszukével rögtön úgy beszélt, mint egy idős szolgálóval.

⁶⁰ Haru: tavasz, nacu: nyár.

Mivel még sűrke volt a hajnal, a nő valószínűleg nem látta tisztán az arcát. Ezért a beszédstílusából és mozgásából úgy vélhette, hogy öregember.

– Még vagyok fázva, szeretném, ha becsukná az ajtót. Odamenne kérem ahhoz a másik ajtóhoz? Azt hiszem, ez a hideg levegő nem tesz jót a magzatomnak.

Ettől a harmadik csapástól Kanszuke már elveszítette lélekjelenségét.

– Magzat?!

– Tudja, most már tényleg fiúgyermeket kell szülnöm. Nagyon kell hát vigyáznom magamra.

– Rendben, akkor majd a másik bejárathoz megyek.

Míndez most már teljesen eltántorította Kanszukét gyilkos szándékától, és kimerültnek is érezte magát. Semmi sem kényseríthette volna, hogy megölje ezt a csodaszép fiatal nőt.

Nem akart Harunobura gondolni. Két gyermeke is született Aburagava lányától, most pedig a harmadikat várja. És ezt a súlyos titkot mindeddig rejtgette Kanszuke és Juu hercegnő elől.

Az előcsarnokban kellett várakoznia egy ideig, majd a cseléd bevezette. A szoba bejáratánál leült a fapadlóra. A hercegnő megjelent a szobában, és leült Kanszukével szemben.

– Ó, egek, mi történt az arcával? – szakadt ki a meglepett őszinte kiáltás a hercegnőből, amikor először megpillantotta Kanszuke arcát. – Nagyon fáj?

– Nem, egyáltalán nem fáj. Az igaz, hogy többször is megsebesültem, de az összes seb begyógyult. A legnagyobb része azonban velem született.

– Így született? Ó, milyen szomorú! – fintorgott bánatosan, majd hozzátette: – Ó, sajnálattal hallom, hogy így született.

– Hercegnő, ön szépnek született, én viszont csúnyának – mondta Kanszuke udvariasan és nyugodtan. Furesamód egyáltalán nem hozta zavarba, amit a nő mondott. Annyira esett neki rosszul, mintha egy virágszirommal csapták volna arcul; egyáltalán nem volt fájdalmas.

– Hercegnő! – emelte fel a fejét Kanszuke komolyan és így folytatta: – Kérem, parancsolja meg mindenkinek, hogy távozzon.

– Szeretném, ha egy időre elhagynátok a házat! – kiáltott ki

a szomszédos szobába a hercegnő, aki megint teljes bizalmáról tett tanúbizonyságot.

Mikor a két fiatal szolgáló kiment volna a szobából, Kanszuke rájuk szólt:

– Hagyják nyitva a tolóajtót!

A verandáról, ahol kinyitották az ajtókat, a reggeli fehér fény beáradt a szobába. A *sódzsi*⁶¹ is fehér színben kezdett el ragyogni. Kanszuke meggyőződött arról, hogy senki sem rejtőzik a másik három szobában. Amikor biztos volt abba, hogy egyedül vannak, suttogva szólalt meg:

– Azt említette, hogy megint várandós. Most fiút szeretne?

– Mivel a két idősebb gyermekem lány, most már szeretnék egy kis herceget.

– Sokat fog szenvedni, hogyha fiút szül.

– Ugyan miért?

– Mert törvényes feleségének, Szandzsónak már van két fia. Josinobu és Rjúho hercegek.

– Igen, én ezt tudom, de...

A hercegnő kissé felemelte a fejét és egy ideig tétovázott, majd azt mondta:

– De én azt szeretném, ha lenne egy erős fia is. Egy olyan herceg, aki tovább tudja vinni a Takeda család nevét.

– Értem.

– Uram azt is mondta, hogy nagyon szeretné, ha legalább egy erős fia lenne.

– De hiszen már van egy erős fia – mondta Kanszuke nyersen. – Ön semmit sem tud Juu hercegnőről?

– Nem! – döbönt meg a hercegnő a kérdés hallatán.

– Juu hercegnő már szült neki egy fiút, akit Kacujori hercegnek neveztek el; ő lesz Japánban a legerősebb harcos.

– Nem, ez nem lehet! – szólt ingerülten. – Ki az a Juu hercegnő?

– Szuva néhai urának a lánya.

Bár úgy érezte, kegyetlenség, mégis elhatározta, hogy kihasználja a kínálkozó lehetőséget és mindent elmond neki.

⁶¹ Papírból készült tolóajtó.

– Most Szuvában él, a Kannon-in templomban. Valószínűleg ön az egyetlen, aki még sohasem hallott róla.

– Ó, nem – majd sápadtan megkérdezte: – Szébb nálam?

Kanszuke nem tudta, hogyan válaszoljon erre a kérdésre.

– Nehéz azt megállapítani, hogy kettejük közül ki a szébb. Mindketten nagyon szépek.

– Tényleg annyira szép? Uram azt mondta, hogy én vagyok a világon a legszebb nő.

– Igen, ön nagyon szép. De Juu hercegnő is nagyon szép.

A hercegnő hirtelen előrehajolt és a földre vetette magát. Teste kínlódva vonaglott.

– Most meggyűlölte az urát, hercegnő?

A hercegnő erre csak fejének ingatásával válaszolt. Nem sírt.

– Miért nem gyűlöli?

A hercegnő felemelte a fejét. Tiszta tekintettel mondta:

– Mert szeretem őt.

– Még ha annyira is szereti...

– Igen, én vagyok az egyetlen, aki jobban szereti őt bárki másnál. Tisztában voltam a feleségének, Szandzsónak a létezésével. Habár tudtam, hogy ha gyermekeim lesznek, az majd gondot okozhat a Takeda családon belül, én akkor is akartam a gyermekeiket. Most pedig megtudtam, hogy uramnak van egy másik aszszonya is, akiről tudomásom sem volt. Mindez azonban mit sem változtat azon, hogy szeretem őt. Most döböntem rá, hogy ettől fogva kibírhatalan szenvedés vár rám. Ám ez az én hibám; nem tehetek mást, csak szomorkodom.

Szépséges arca olyan kifejezéstelen volt, mint egy nő-maszk.⁶²

– Azt tudja, hogy miért vagyok itt? – kérdezte Kanszuke.

– Nem tudom. De rossz és félelmetes érzés tölt el.

– Azért jöttem, hogy kioltsam az életét.

Kanszuke arra számított, hogy a nő pánikba esik, ám ez nem így történt.

– Éreztem.

– Akkor miért nem volt elővigyázatosabb?

⁶² Hagyományos japán tánc. A főszereplők álarcot viselnek, hogy elrejtseik az emberi arckifejezéseket és érzéseket.

– Mert úgy gondoltam, hogyha ez uram kívánsága, akkor hajlandó vagyok érte az életemet adni.

Milyen különös érzéseket táplálnak a nők – gondolta Kanszuke. Ez a fajta önfeláldozás olyan volt, amiről még csak nem is álmodhatott.

– Ennek semmi köze sincsen uramhoz. Saját akaratomból akartam megölni, erről uram mit sem tud.

– Akkor miért nem ölt meg?

Most lehetett hangjában először szenvedélyt érezni. Csodaszép szemével Kanszuke arcát bámulta.

– Mert úgy éreztem, hogy mindenki, a két hercegnő, és a házában lévő gyermek is mind értékesek lesznek a Takeda családnak. Az összes gyermeke jó testvére lesz Juu hercegnő fiának, Kacujorinak.

– Én ebben nem vagyok annyira biztos. Az is lehet, hogy megzavarnák a Takeda család békéjét.

– Nem, ha a gyermekeket ön neveli fel, akkor hiszem, hogy a Takeda család kincsei lesznek. Ebben egészen biztos vagyok – mondta Kanszuke, majd hozzátette: – A nevem egyébként Jamamoto Kanszuke.

– Sejtettem. Már akkor gondoltam, amikor belépett a szobába.

– Mostantól fogva segíték önnek. Teljes erőmmel védelmezni fogom mindannyiukat, a hercegnőket és a testében lévő gyermeket. Nem számít, milyen sokat szenved és mennyire szomorú, önnek a Takeda-ház jövőjéért kell szenvednie. Egy valamit tudnia kell: mivel Kacujori herceg egy évvel korábban született, mint az ön fia, el kell ismernie őt a fia bátyjaként.

A hercegnő Kanszukéra nézett, és szomorúság tükröződött arcán.

– Ha ezt elfogadja, akkor a védelmembe veszem őt.

A hercegnő egy ideig hallgatott.

– Ahogy kívánja – mondta halkan, és enyhén meghajolt.

– Jobban szeretném, ha nem említéné meg uramnak, hogy itt jártam, legalábbis egy ideig.

– Értem.

– Még lenne egy kérésem: kérem ne... – azt akarta kérni, hogy ne vágja le Harunobu fejét, míg az alszik, de aztán úgy érez-

te, teljesen felesleges erre figyelmeztetni a hercegnőt. – Kérem, ne gyűlölje az urát. A gond... a gond csak a testével van. Nekem kell tennem valamit érte.

– Hogy én gyűöljem az uram... – bár arckifejezése bánatos volt, távol állt attól, hogy gyűlölködőnek tűnjön.

– Elnézését kérem, de még a nevét sem tudom, hercegnő.

– A nevem Ogoto – mondta.

– Ogoto hercegnő. Gyönyörű név.

Kanszuke körülbelül egy órát maradt a házba, aztán elnézést kért és távozott Ogoto hercegnő titkos hajlékából.

A hazafelé vezető úton már nem vágatott. A hercegnő nem túlzottan fedte fel érzéseit előtte, de végül is nő volt. Kanszuke azt gondolta, néha biztosan nagyon nehéz vele kijönni. De úgy érezte, Juu hercegnővel még nagyobb kihívások elé kell néznie. Ha ezt megtudja, a természetét ismerve nem fogja életben hagyni se Harunobut, se Ogoto hercegnőt. Egy nap valamikor úgymond tudomást fog valahogyan szerezni a hercegnőről. Jobb lenne, ha Kanszuke azonnal elmondana neki mindent, nehogy túl nagy megrázkódtatás érje.

Abba a helyzetbe került, hogy két hercegnőt kellett védelmeznie Harunobu törvényes feleségétől, Szandzso-no-udzsitól. De ezt nem érezte túl nagy tehernek. Ha úgy tudná irányítani a dolgokat, hogy az Kacujori hercegnek előnyös lenne, az Ogoto hercegnőnek is jó példát mutatna, hogyan nevelje föl gyermekeit – és ez a fiatal herceg javát szolgálná.

Mezállt enni egy paraszt házában, és ugyanazon az úton ment vissza, amelyiken jött.

Lova hét mérföldön át megállás nélkül vágatott, míg meg nem érkezett Niraszakiba. Amikor a falu másik végéhez ért, látta, hogy a Kanna folyó partján három ló legelészik. Gazdáikat nem látta. Biztos elmentek valahová enni. Lovát az ellenkező irányba fordította, messze a parttól. Tudta, hogy kitérő lesz, de egyszerűen nem akart Harunobuval itt találkozni. Egy nap majd Kanszukének jelentőségteljesen el kell beszélgetnie Harunobuval és rábírnia, hogy fogja vissza kéjvágyát.

Niraszakiból az út a Takasima kastélyig körülbelül harminc-

két mérföld. Kanszuke végig vágára fogta lovát és egész út alatt a legkisebb pihenőt sem engedte neki.

Alig várta, hogy láthassa Juu hercegnőt és fiát, Kacujorit. Ráadásul még a Takasima kastély Un-no-Dairából éppen hazatért harcosainak is ki kell adnia a parancsot, hogy páncéljuk levétele nélkül azonnal menjenek tovább Takatóba. Kanszuke célja az volt, hogy ez a terület is a Takedák birtoka legyen.

Amikor meghódítják Takatót, úgy tervezte, hogy Juu hercegnő és Kacujori odaköltözik.

Tenbun tizenhetedik évének ősztől a tizennyolcadik év elejéig sok kisebb csatát vívtak. Mielőtt újra találkoznak az ecsigói Nagao Kagetorával, ki kell söpörniük Takeda ellenségeit Sinsu megyéből. Kanszuke sok kis csatában vett részt Ina, Kiszó és Macumoto környékén, és arra számított, hogy a Takedák hatalma megszilárdul ezeken a területeken.

Augusztus elején Kanszukénak volt néhány nyugodt napja, amikor pihentek a fegyverek. Ekkor érkezett egy üzenet Juu hercegnőtől, amelyben arra kérte Kanszukét, hogy sürgősen látogassa meg a Kannon-in templomban. Már vagy három hónapja nem látta Juu hercegnőt, gyorsan lóra pattant és Juu hercegnőhöz sietett.

Amikor belépett a Kannon-in templom kapuján, furcsa érzése támadt. Rögtön az első terembe sietett, Juu hercegnő szalonjába lépett és leült.

– Hercegnő! – szólította.

– Kérem, jöjjön be!

Kanszuke ekkor kinyitotta a papírból készült tolóajtót. Juu hercegnő sápadt arccal ült ott, ágyneműje mögötte hevert. Amint meglátta Kanszuke arcát, rögtön így szólt:

– Nézzen a szemembe! – remegett a hangja.

– Hogyan? – kérdezte Kanszuke, miközben tekintetét önkéntelenül is lesütötte. Még soha semmit nem titkolt el Juu hercegnő elől, kivéve Ogoto hercegnőt. Azt hitte, hogy Juu hercegnő semmit sem tud majd meg Ogoto hercegnőről. Nagyon kevés ember volt, aki bármit is tudott volna Ogoto hercegnőről, nemhogy Juu hercegnő.

– Idenézne, közvetlenül a szemembe, Kanszuke?

Kanszuke nem szólt, de a hercegnő szemébe nézett.

– Ilyen szemekről azt sem tudom megállapítani, hogy vajon rám néznek-e vagy sem – mondta Juu hercegnő mérgesen, majd folytatta: – Tudomása van arról, hogy uramnak van egy ágyasa, akit Ogotónak hívnak és körülbelül egy hónappal ezelőtt fiúgyermeket szült Kofucsuban?

Ez volt az első alkalom, hogy Kanszuke értesült az eseményről. Habár tudta, hogy Ogoto szülésének ideje közeleg, az állandó csatározások miatt nem volt rá ideje, hogy látogatást tegyen nála Kofucsuban.

– Erről nem volt tudomásom.

– Mit jelentsen ez? Azt jelenti, hogy most hall először ennek a gyerekeknek a születéséről?

– Igen, azt jelenti.

– Most viszont azt kérdezem, hogy tudta-e vagy sem, hogy Ogotónak gyermeke fog születni? Mondja meg nekem az igazat! Ha most hazudik, akkor soha nem fogok megbocsátani.

Kanszuke szemében rejtett félelemmel csöndben bámult a nőre.

– Ismeri Ogotót?

Ha a hercegnő már a nevét is tudja, úgy érezte, semmi értelme sem lenne, ha eltitkolná előle a tényeket. Arra azonban nem tudott rájönni, honnan szívároghatott ki ez hír. Az úgy különös volt, és igencsak rejtélyes. Kanszuke végül határozottan válaszolt:

– Igen, találkoztam Ogoto hercegnővel.

– És miért titkolta el ezt előlem?

Amikor Juu hercegnő látta, hogy Kanszuke néma marad, újabb kérdést intézett hozzá: – Meg tudja mondani, miért?

– Az jobban érdekel, ki mondta ezt el önnek.

– Az uram volt.

A férfinak a meglepetéstől néhány pillanatra elállt a lélegzete.

– Harunobu úr tényleg elmondta önnek...?

– Gondolja, hogy egy ilyen dolgot nem árulna el nekem?

Juu hercegnő arckifejezése mit sem változott. Majd ajkain hűvös mosollyal folytatta:

– Én magam csaltam ki mindezt uramból, ugyanúgy, ahogyan most magából szedtem ki a híreket.

Kanszuke csendben maradt. Most hirtelenjében nagyon meg kellett fontolnia, hogy mit is mondjon.

– Uram sokkal becsületesebb önnél, Kanszuke. Azt is elmondta nekem, hogy meglátogatta a rejtekhelyén, a Szekiszui templomban.

– Óóóó – hördült fel Kanszuke.

– Uram tudta mindezt!

– Ez nem az én dolgom.

– Honnan szerzett tudomást Ogoto hercegnőről?

– Tényleg szeretné tudni? – mintha Juu hercegnő teste hatalmasra nőtt volna a szeme láttára, legalább is Kanszuke így érezte. – Soha nem találná ki, hogy honnan jöttem rá az egészre. Az illata árulta el. Azt hallottam, hogy a felesége (Szandzso-no-udzsi) nem használ parfümöt. Mindezek ellenére gyakran erős illatot éreztem uramon.

– Hát, igen – Kanszuke többet nem is tudott szólani.

– Egész egyszerűen valakit Kofucsuba küldtettem és megbíztam, hogy nyomozza ki, kitől ered ez az illat.

Kanszuke még ekkora félelmet soha nem érzett Juu hercegnő jelenlétében.

– Kanszuke!

– Igen.

– Lenne önhöz egy kérésem. Kérem, hozza ide Ogoto hercegnőt.

– Ha ide is hoznám, mit tenne vele? –

– Erről még nem gondolkoztam. Majd akkor kitalálom. Mindössze azt akarom, hogy idehozza nekem.

Kanszuke ismét sokáig hallgatott.

– Ha nem teszi meg, amit kérek, majd megteszem én magam.

Kanszuke elhitte, hogy tényleg így is tenne. Olyan nő volt, aki mindenképpen véghezviszi, amit akar, nem számít, hogy milyen nehézségek árán is kell megtennie.

– Megértettem. Elhozom – válaszolt Kanszuke.

– Mikorra tudja idehozni?

– Hát...

– Egy hónapot adok – szakította félbe a nő.

– Értem.

Aznap, miután Kanszuke eljött a Kannon-in templomból, az

éjszakát a Takasima kastélyban töltötte, majd másnap reggel Kofucsuba indult, hogy találkozhasson Harunobuval. Ha már itt tart a dolog, nincs más lehetőség, mint beszélni Harunobuval, aki egymaga felelős a történetekért. El kell döntenie, mit is tegyen. Elhatározta, hogy kihasználja a lehetőséget, és azt tanácsolja urának, hogy fogja vissza érzéki vágyait.

Amint megérkezett Kofucsuba, rögtön Harunobu kastélyához sietett, hogy beszéljen vele.

Harunobut szokatlanul vidám hangulatban találta.

– Uram, bizonyára tudja, hogy miért vagyok itt – mondta Kanszuke mogorván.

– Biztosan arról akarsz beszélni velem, hogy mikor támadjuk meg Kagetorát.

– Egyáltalán nem.

– Akkor hát miről van szó?

– Szerintem nagyon jól tudja. Amiatt, amit uram okozott.

– Fogalmam sincs, miről beszélsz.

– Juu hercegnőről és Ogoto hercegnőről.

– Tehát tudad! – mondta Harunobu meglepetten. Majd hirtelen zavart tekintettel nézett rá: – Nem túl jó a helyzet, igaz?

– Nem tréfálok, uram. Hát nem látja, mekkora bajba sodort?

– Semmit sem tudok arról, miféle bajba kerültél. Honnan szereztél tudomást az egésztől? És én mit tehetnék most? – kérdezte Harunobu.

– Hogy mit tehetne? Hiszen ön mesélte el az egészet Juu hercegnőnek! És emiatt a hercegnő engem szidalmazott.

– Ó ne! Itt bizonyára valami tévedés történt. Én soha nem mondtam semmit Juu hercegnőnek.

– Pedig nekem azt mondta, hogy amikor megpróbálta kiszedni önből a titkot, akkor uram maga mondott el neki mindent.

– Gondolod, hogy ennyire ostoba vagyok?! – hördült fel Harunobu. És arcán Kanszuke nem fedezett fel semmi megtévesztő szándékot.

– Úgy látszik, becsapott téged, Kanszuke.

– Nem hiszem, de... – Kanszuke teljesen reménytelennek kezdte érezni helyzetét.

– Biztos abban, uram, hogy nem mondott el neki semmit?

– Vannak, amikről beszélhet az ember és vannak, amiket nem szabad elmondania. Úgy hiszem, különbséget tudok tenni közöttük.

– Nos, akkor az egész az én hibám – mondta Kanszuke önkéntelenül. – De hiszen még azt is tudta, hogy meglátogattam Ogoto hercegnőt.

– Ezt tetted volna!?

– Igen.

– Mikor látogattad meg és miért?

– Biztos abban, hogy erről nem tudott semmit?

– Nem, fogalmam sem volt az egésztől.

– Nos, akkor nagy bajban vagyok.

– Inkább én vagyok bajban – mondta Harunobu.

– Juu hercegnő elrendelte, hogy vigyem el hozzá Ogoto hercegnőt.

– Hát, ez a te dolgod és Juu hercegnőé. Ebbe ne keverj engem bele! – nevetett hangosan Harunobu, majd hozzátette: – Mondd neki azt, hogy visszaküldtem Ogotót Aburagava házába, Sinsuba.⁶³ Ilyen egyszerű az egész – nevetett újra.

Kanszukének igencsak nehéz volt megállapítania, hogy mi is az igazság és mi a hazugság, de abban a pillanatban nem tehetett mást, mint egyelőre megbízott Harunobuban.

– Mondd neki ezt, és akkor megmenekülsz a gondoktól.

Fordult a kocka, és ahelyett, hogy Kanszuke segített volna Harunobunak, valójában Harunobu nyújtott segítséget Kanszukének. Kanszuke akarta Harunobut kikérdezni Ogoto hercegnőről és megleckéztetni őt, hogy hogyan is viselkedjen a jövőben. De erre most semmi alkalma nem adódott.

– Mivel most úgy döntöttünk, hogy Ogoto hercegnőt visszaküldjük Sinanóba, téged kell arra megkérjelek, Kanszuke, hogy gyámkodj a három gyermeke felett, mivel senki mást nem ismerek, akire rábízhatnám nevelésüket.

– Igen, én majd gondoskodom róluk.

– Holnap innen indulsz a gyermekekkel.

⁶³ A Sinsu és a Sinano szavak ugyanazt a helyet, a mai Nagano előljáróságot jelölik.

Aznap Kanszuke teljesen zavarodott állapotban hagyta el Harunobu kastélyát.

Másnap, amikor megint a kastélyhoz ment, már három gyaloghintó várakozott a kapunál. A két kis hercegnőt és az újszülött babát három szolgáló tartotta karjában, akik a gyaloghintókban ültek. Kanszuke a gyaloghintókat védelmező hűsz szamuráj kíséretében hagyta el Kofucsut. A heves nyári nap teljes erővel tűzött a gyaloghintókra. Régebben Juu hercegnő gyaloghintóját kísérte Szuvába, most pedig újból Szuva felé tartott, egy másik nő gyerekeivel.

Amikor jobban belegondolt, nehéz volt megértenie, miért is ment Kofucsuba. Arra nem volt lehetősége, hogy tanácsait elmondja Harunobunak, ám végül neki kellett ura ügyeit elsimítania. Amikor kastélyok elfoglalásáról vagy csatáról volt szó, Kanszuke mindig olyan világosan átlátta a helyzetet, mint amikor a reggeli napfény felszárítja a hajnali harmatcseppeket, ám amikor férfiak és nők közötti ellentétéről volt szó, akkor mindig összezavarodott.

Egyedül csak arra tudott gondolni, hogy most már négy kastélyt kell elfoglalnia. Szuva Kacujorié lesz, a Takatóban lévő kastély pedig a gyaloghintóban ringatózó kisbabáé, de azt is lehet, hogy pont fordítva. És még a hercegnők is jogosultak egy-egy kastélyra. „Ó, mennyi dolog vár még rám!” Miközben ezekről morfondírozott, hátulról egy felderítő vágatott el Kanszuke csapata mellett, lova patáinak hangjával az egész vidék csendjét felverte. Nemsokára egy második lovas is elsuhant mellettük. Amikor már a harmadik ló tűnt fel mögöttük, Kanszuke mellé vágatott és átkiáltott a futárnak:

– Mi történt?

– Nagao Kagetora meg akarja szállni Észak-Sinanót. Takeda úr ma éjjel indul Kofucsuból.

– Rendben, menj! – szólta Kanszuke és visszakozott. A hírnök lova ragyogott az izzadságtól, mintha valaki egy vödör vizet öntött volna rá. A ló és lovasa hamar eltűntek tekintete elől.

Kanszuke egy pillanatra megremegett. Nem lesz nagy csata, gondolta, mivel Kagetora serege elég gyenge a nyári forróságban. Az előző percekkel ellentétben a háború gondolatára elméje most teljesen kitisztult.

ELVONULÁS A VILÁGTÓL

TENBUN TIZENNYOLCADIK ÉVÉTŐL a tizenkilencedikig a Takeda hadsereg állandó csatározásba állt, még arra sem volt idejük, hogy lovaik vagy ők maguk megpihenhessenek. Több alkalommal kiálltak Nagao Kagetora ellen Sinano körzet északi részén, de ezekből a csetepatékból sohasem lett nagy háború. Legtöbbször az történt, hogy Kagetora megfelelő időben visszahívta csapatait. Mindig irigylésre méltó ügyességgel vonult vissza seregével, amit csodálatos volt megfigyelni.

A tizennyolcadik évben, amikor az Un-no-Daira-i síkságon ütközött meg egymással a két sereg, egy küldött érkezett Kagetorától, levelet hozott Harunobunak. Ez állt benne:

„Nem azért vonultam sereggemmel egészen Ecsigóból Észak-Sinanóba, mert az a célom, hogy elfoglaljam birtokait, hanem azért, mert Murakami Josikijo kért meg erre. Egyszerűen azért kell kihívnom csatára, mert követnem kell a szamurájok útját. De ha visszafogadja Murakami Josikiót, akit elüldözött Sinanóból és megengedi neki, hogy újra Észak-Sinanóban éljen, akkor én soha nem foglom el ezt a területet.”⁶⁴

Erre a levélre válaszképpen Harunobu rögvest elővette írócssetjét, és anélkül, hogy megbeszélte volna Kanszukéval, a következő választ írta:

„Szó sem lehet róla, hogy Murakami Josikijót visszaengedjem észak-sinanói birtokára, és amíg élek, ezt így lesz. Ezért hát el

⁶⁴ Takeda Singen és Nagao Kagetora — későbbi nevén Ueszugi Kensin —, habár ellenségek voltak, mégis tiszteletteljes kapcsolatot tartottak fenn egymással. Jól ismert az a történet, hogy amikor egy alkalommal Takedát a környező tartományok embargóval sújtották és nem jutott sóhoz, Ueszugi Kensin hatalmas mennyiségű sót küldött Takedának, mondván, egy szamuráj legyen mindig becsületes és tisztességes. Amikor később Ueszugi meghallotta Takeda halálának hírt, könnyeivel fejezte ki bánatát, és azt mondta, hogy méltó ellenfelet veszített el.

kell utasítanom az ajánlatát. Ha harcolni akar velünk, akkor arra bármikor készen állunk."

Miután Harunobu befejezte a levél írását, magához hívatta Kanszukét és odaadta neki a levelet, hogy olvassa el. Kanszuke elolvasta és így szólt:

– Rendben van, egy kivétellel. Azt javasolnám, hogy a „Ha harcolni akar velünk” kezdetű mondat után még írjunk oda egy sort: „Azt szeretném, ha ön küldene hadüzenetet.”

– De miért? – kérdezte Harunobu hangjában némi elégedetlenséggel.

– Jobb lenne, ha most nem provokálnánk Kagetorát. Fontos lenne azt a benyomást kelteni, hogy nem áll szándékunkban harcolni ellene. Ezt itt ismételten hangsúlyoznunk kellene.

– Azt akarod ezzel mondani, hogy nincs elég erőnk ahhoz, hogy megküzdjünk ellene?

– Nem, egyáltalán nem ezt akartam sugallni. Annyira erősek vagyunk, hogy akár most azonnal legyőzhetnénk Kagetorát. De amikor győzünk, a Takedák legtöbb tábornoka is elesik majd a csatában. Én ennek a következményeitől félek. Meg kellene próbálnunk most nem felingerelnünk, hanem inkább megszilárdítani az egész Sinano tartományt, ami azt jelenti, hogy meg kell hódítanunk Kiszót,⁶⁵ hogy ne kelljen semmit se megbánnunk a háború után. Majd csak ezek után üzenhetünk hadat Kagetorának. Ekkor megpróbálunk győzedelmes csatát vívni, olyan csatát, amilyenben még sohasem küzdöttünk.

– És mikor lesz ez?

– Ezt még nem tudom.

– Kanszuke, te örökké fogsz élni? – szólta Harunobu nevére.

– Én? – még mielőtt Kanszuke válaszolhatott volna, önkéntelenül is lepergett előtte életének hatvan éve. Hat. háborúval töltött év telt el azóta, hogy Harunobu szolgálatába lépett.

– Addig nem halhatok meg, míg három dolgot nem teljesítek.

– Három dolgot?

– Egy: döntő csata Nagao Kagetorával. Szeretném átadni ön-

⁶⁵ Sinano tartományban a Kiszo hegység és a Kiszo folyó vonulata mentén húzódó terület, amely nyugatra volt a Takedák Kai tartományától.

nek Nagao Kagetora fejét. Bár nem tudom, mikor következik ez be, már nagyon várom a lehetőséget.

– Mi a második?

– A második dolog Szuva ifjú hercegének az első hadjárata – amikor ezt mondta, lehalkította a hangját. Olyan veszélyes szavak voltak ezek, amiket nem volt szabad senki másnak meghallania. Mondanunk sem kell, hogy Szuva fiatal hercege Juu hercegnő fia, Kacujori volt. Erre Harunobu nem válaszolt semmit, csak elmerengett a távolba.

– És mi lenne a harmadik?

– Nos, a harmadik dologról nehéz beszélnem – mondta Kanszuke félreérthetetlenül sokatmondóan.

Erre Harunobu nevetni kezdett.

– Tudom már! Tudom, hogy mire gondolsz. De arra még legalább két vagy három évet várnod kell.

– Két vagy három év túl hosszú idő. Fontos lenne, ha már sokkal korábban rászánná magát.

Kanszuke harmadik kívánsága az volt, hogy rávegye Harunobut: vonuljon vissza a világtól és legyen szerzetes.⁶⁶ Minden alkalommal, amikor Kanszuke találkozott Harunobuval, felvetette neki ezt a javaslatot. Kanszuke mindezt azért akarta, mert ő maga is el akart vonulni a világtól és le akarta borotválni a fejét. És akkor Harunobunak is ugyanezt kellett volna tennie.

Ez az ajánlat nem volt igazán igazságos. Jelentős különbség volt Harunobu és Kanszuke között; egyikük épp most múlt csak el harminc éves, másikuk viszont már a hatvanadik évében járt. Nem ugyanazt jelentette nekik a fejük leborotválása és az elvonulás a világtól.

Harunobu különféle indokokkal utasította már vissza ezt a javaslatot és nem hallgatott Kanszukéra. De mégsem utasíthatta vissza nyíltan, mivel mégiscsak ő gondoskodott Juu hercegnőről, Ogoto hercegnőről és négy gyermekükről.

Habár Kanszuke azt mondta, hogy addig nem hal meg, míg

⁶⁶ A samurájok megszokott tette volt, hogy különböző okok miatt szándékosan elvonultak a világi élettől. Ez azonban nem jelentette azt, hogy feladták a samuráj életformát.

ez a három kívánsága nem teljesül, valójában volt még egy álom, amit halála előtt meg akart valósítani. Ezt természetesen még soha nem említette senkinek és olyasmiről volt szó, amit soha nem is akart elmondani senkinek. Halála előtt még meg akart szabadulni Harunobu törvényes fiától, Josinobutól. Amíg Josinobu a Takeda család örököse, addig Kacujorira nem vár fényes jövő.

Kanszuke nem szerette sem Josinobut, sem az őt támogató hatalmi csoportot. A körülötte legyeskedő talpnyalók ködként illannak el, ha már nem Josinobu lenne az örökös. Furcsa társaság volt, akiknek csakis Josinobu társadalomban betöltött szerepe volt vonzó.

Az első az lesz, hogy ráveszi Harunobut: vonuljon el a világtól, a második, hogy megszabadul törvényes fiától, Josinobutól, majd lehetővé teszi, hogy Kacujori élete első hadjáratán dicsőséges tetteket hajtson végre. És amikor már mindez teljesül, akkor megöli Nagao Kagetorát. Kanszuke abban nem volt biztos, hogy mi történik majd először: Kagetora meggyilkolása vagy Kacujori első hadjárata. De egy valamit biztosan tudott: Kagetora elpusztítása nem annyira könnyű, mint amilyennek azt Harunobu gondolta.

Ez volt az oka, amiért Kanszuke mindig gondoskodott róla, hogy a két főparancsnok sohase harcoljon egymással szemtől szemben. A Harunobu és Kagetora közötti háborút el kell halasztani addig, amíg a Takedák hatalma el nem éri erejének teljét.

Tenbun tizenkilencedik évében, amikor Kagetora a Zenkodzsi hegynél állította fel táborát, Harunobu már égett a vágytól, hogy végre háborút robbantson ki, Kanszuke mégis visszakoázásra intette és egy levelet íratott vele, amit egy követtel küldött el Kagetorának. A levél tartalma a következő volt:

„Ha személy szerint nem neheztelünk egymásra, erőpocsékolásnak tűnne, ha kiállnánk egymással szemben a csatamezőn. Ön mit gondol erről? Ha valaki a saját birtokomat, Kait próbálná meg elhódítani, akkor egy pillanatig sem haboznék, és példátlan háborút robbantanék ki, nem számít, hogy ki az, aki rám támad, ám az nem áll szándékomban, hogy háborúba kényszerítsem.”

Egy nappal azután, hogy a küldött elhagyta Harunobu tábo-

rát, a bika órájában Nagao Kagetora azonnal tábort bontott és hadseregét visszaküldte Ecsigóba.

Kanszuke aggódni kezdett, amikor ezt látta a fiatal Kagetorától. Nem olyan tett volt, ami jellemző lehet egy hadsereg húszéves főparancsnokára. Úgy tűnt, mintha azzal, hogy olyan sokszor ver tábort Észak-Sinanóban, megpróbálná provokálni és kigúnyolni Harunobut, hogy annak végül ne legyen más választása, mint hadseregével birtoka védelmére kelni. Kagetora tehát a legkedvezőbb alkalmat várta csak, hogy kirobantassa a háborút.

Tenbun huszadik évének januárjában Kanszuke, miután meghívást kapott Juu hercegnőtől, látogatást tett a Kannon-in templomba. Másfél év telt el azóta, hogy a hercegnő a tizennyolcadik év nyarán kifaggatta őt Ogoto hercegnőről és annyira kínos helyzetbe hozta. Azóta egyetlen egyszer sem tett fel neki kérdést Ogoto hercegnőről. Ezt kihasználva Kanszuke sem hozta elő Ogoto hercegnőt Juu hercegnő előtt.

Am ez alkalommal Juu hercegnő volt az, aki Ogoto hercegnőre terelte a szót.

– Hogy érzi magát Nacu és Haru hercegnő, meg Nobumori herceg? Mind egészségesek?

– Igen, mindannyian jól vannak – válaszolt Kanszuke. Nem mert megmondani Juu hercegnőnek, hogy ő gondoskodik Ogoto hercegnő három gyermekéről, de mostanra már világossá vált előtte, hogy Juu hercegnő bizonyára valahonnan tudomást szerzett róla, ezért nem volt különösképpen meglepve, amikor a hercegnő ezt is szóba hozta.

– Tudnánk alkalmat találni arra, hogy Kacujorinak valamilyen lehetősége nyíljon hivatalosan is találkozni velük? Mivel azt említette, hogy Kacujori jó barátai lehetnének, szívesen látnám, hogy hogyan jönnek ki egymással.

Kanszuke ezt nem ellenezte, de kissé kellemetlenül érezte magát amiatt, amilyen arckifejezéssel és ahogyan mindezt elmondta a hercegnő. Aggodalma megalapozott volt, mivel a hercegnő így folytatta:

– Egy éven át rengeteget szenvedtem. Most már elegendő lett a szenvedésből; nem fogom tovább ezt elviselni. Régebben gyak-

ran gondoltam arra, hogy levágom uram fejét, de többé már nem jutna ilyesmi az eszembe.

Kanszuke felemelte arcát és ránézett Juu hercegnőre, de nem értette, hogy mire gondol.

– Bizonyos vagyok abban, hogy Ogoto hercegnő is ugyanúgy érez, ahogyan én – mondta a hercegnő.

– Igen – válaszolt Kanszuke, és úgy érezte, mintha a hercegnő őt vádolná mindezért.

– Ezért hát – folytatta Juu hercegnő – Ogoto hercegnő és én úgy döntöttünk, hogy többé nem leszünk urunk ágyasai. Arra gondoltam, hogy Ogoto hercegnővel együtt itt, a Kannon-in templomban békésen éldegélhetnénk.

– És mit szól Ogoto hercegnő ehhez az ötlethez?

– Már küldtem hozzá egy követet és a beleegyezését adta.

– Mit mond?! – a hercegnő mondatai mindig megdöbbeneték Kanszukét és ez most sem volt másképp. – Üzenetet küldött az Aburagava családnak?

– Az Aburagava családnak? – Juu hercegnő kissé erőltetetten kacagott fel. – Kanszuke, tényleg azt hitte, hogy Ogoto hercegnő visszatért a családjához?

– Igen, úgy hittem, ezt tette.

– Maga nagyon naiv, Kanszuke! – nevetett fel újra, majd hirtelen abbahagyta. – Mindegy, nem számít. Viszont azt szeretném, ha döntésünkről ön számolna be Harunobu úrnak.

– Igen, hercegnő.

Kanszuke másképp nem is válaszolhatott volna. A helyzetet nem értette túl jól. Az azonban lenyűgözte, hogy hogyan juthattak el ezek a hírek Juu hercegnőhöz, aki elzártan élt a Kannon-in templomban.

– Akkor tehát itt fognak együtt élni?

– Igen, ez a tervünk.

– Nem lesz egyszerű – Kanszuke úgy érezte, hogy a két hercegnő együttléte meglehetősen nehéz lesz.

– Nem kell miattunk aggódnia, mivel mindketten szerzetesnőnek állunk.

– Mi!?

– Igen, így döntöttünk.

– Miért? Mi készítette arra, hogy ennyire durván változtassanak életükön, és ilyen hirtelen?

– Uramat teljesen lefoglalja most Kiszo elfoglalása. Ön valószínűleg nem értené meg, miért is merült bele annyira Kiszo meghódításába.

– Azért, mert én javasoltam neki, hogy tegyen így.

– Igen, ebben igaza van, de uram valami mást is tervez – mondta a hercegnő jelentőségteljesen. Néhány perc hallgatás után folytatta: – Azt hallottam, hogy van ott egy kivételes szépségű nő, aki Kiszo ura feleségének az unokatestvére.

– Lehet, hogy él ott egy ilyen hölgy, de mi köze van neki Harunobu úrhoz?

– Az, hogy a fő célpontja nem Kiszo, hanem ez a nő.

– Ez nem lehet – hördült fel Kanszuke. De Harunobut ismerve nem tudta teljesen elvetni a gondolatot. Mikor ennek fényében újra belegondolt, Harunobu tényleg egészen másfajta lelkesedéssel vetette bele magát ebbe a csatába, mint ahogyan korábban próbált meg más hűbérbirtokokat elfoglalni.

Annak ellenére, hogy Kanszuke is rájött Juu hercegnő állításának igazára, mégis megpróbálta megcáfolni.

– Jól ismerem Harunobu urat. Ami Kiszo meghódítását illeti, úgy vélem...

– Alaptalan gyanú, ezt akarta mondani?

– Nem azt mondom, hogy alaptalan, de mégis úgy vélem, túl sokat aggodalmaskodik.

Anélkül, hogy erre felelt volna, a hercegnő így folytatta:

– Nos hát, mi is történt, amikor apám elveszítette birtokát? Ön nagyon is jól emlékszik, hogy milyen volt akkor a helyzet. Feltételezem, hogy most is azért készül Kiszóba, hogy egy másik nőt szerezzen uramnak. Biztosan nagyon elfoglalt lehet!

Kanszuke nem szólt egy szót sem, amikor a nő saját régi emlékeire utalt.

– Mindenesetre beszélni fogok erről Harunobu úrral. Az nem számít, mit tesznek, de azt a gondolatot ne dédelgessék, hogy szerzetesnőnek állnak! – Kanszuke attól tartott, hogy ha Juu és Ogoto hercegnő is szerzetesnőnek áll, akkor Harunobu kétségkívül új ágyas után fog nézni.

– Rendben van, ebben az esetben választhat: vagy lemond Kiszó elfoglalásáról vagy elvonulunk a világtól.

– Lemondani Kiszó elfoglalásáról, ez...

– Miért, nem lehet megtenni?

Kiszó meghódítása igen fontos és sürgős lett volna a Takeda klán érdekében. Elképzelhetetlennek tűnt leállítani az elfoglalását.

– Ezt majd megvitatom Harunobu úrral – válaszolt Kanszuke.

Másnap Kanszuke Kofucsuba ment, hogy beszéljen Harunobuval. Úgy gondolta, azt fogja neki javasolni, hogy vonuljon el a világtól és álljon szerzetesnek. Harunobunak le kell borotválnia a fejét és szüzességi fogadalmat kell tennie, hogy Juu hercegnő többé már ne kételkedjen cselekedeteiben, és akkor meghódíthatják Kiszót is. Kanszuke úgy gondolta, nincs más út.

Késő délutánra járt már az idő, amikor Kanszuke találkozott Harunobuval. Magántalálkozóra kért tőle engedélyt.

– Uram, valamit kérnem kell öntől – kezdte. Úgy tervezte, hogy rögtön a tárgyra tér és gyorsan túlesik rajta.

– Hol rejtette el Ogoto hercegnőt?

Harunobu arcán türelmetlen kifejezés suhant át, de határozottan, mégis közönyösen válaszolt:

– Még mindig a Szekiszui templomban van.

– Hiszen azt mondta nekem, hogy hazaküldte Sinanóba. Jól emlékszem az ígéretére, ami ezek szerint hazugság volt, ugye?

– Nos, szándékomban állt vissza küldeni, de Ogoto erre nem volt hajlandó, ezért még mindig ott lakik.

– Jó, rendben van. De Juu hercegnő is tud erről és azt a döntést hozta, hogy Ogoto hercegnővel együtt szerzetesnőnek áll.

– Hmmm.

– Mit tegyünk most?

– Hát, nagy a baj, igaz?

– Mit fognak szólni a többi birtok népei, ha meghallják, hogy a két hercegnő elvonult a világtól? – folytatta Kanszuke hangját lehalkítva. – Nincs mit tennie uramnak, mint szerzetesnek állni és elvonulni a világtól. Ha ezt megteszi, akkor a hercegnők talán lemondanak erről a visszatetsző ötletéről.

– Visszatetsző ötlet?

Kanszuke nem adott rögtön magyarázatot a kérdésre.

– Mitől olyan iszonytató ez a gondolat?

– Nemcsak uram hercegnőiről van szó. Azért is szükséges lenne uramnak elvonulnia a világtól, hogy mentesülhessen a közvélemény gyanúsításai alól...

– Mivel gyanúsít engem a nép?

– Az emberek általában mindig valami olyanról pletykálnak, amit még csak elképzelni se tudnánk. Az a szóbeszéd járja, hogy Kiszó meghódításának valódi oka egy csodaszép nő – mondta Kanszuke, miközben arcát felemelve Harunobura pillantott. Erőteljesen összpontosított Harunobu arcára. Bár nehéz volt meglátni, Kanszuke gyakorlott szeme mégiscsak észrevette, hogy Harunobu arckifejezése megváltozik.

– Lehet, hogy ez nem a közvélemény, Kanszuke. Szerintem ez a te saját véleményed.

– Ha csak az én saját véleményem lenne, akkor a hercegnők agyában soha nem merült volna fel a gondolat, hogy szerzetesnőnek állnak.

– De én nem akarok elvonulni a világtól – mondta Harunobu megfontoltan. Szokatlanul elővigyázatosan válaszolt, nem hagyta, hogy Kanszuke kétségbe vonhassa a döntését.

– Szeretném, ha ezt holnapig átgondolná – mondta Kanszuke és távozott.

Aznap éjjel Itagaki Nobukata volt házában szállt meg, ahol régebben mindig, amikor csak Kofucsuba látogatott, számos éjszakát töltött. Késő éjjel ellátogatott egy paphoz, akit Toso-anak hívtak, és Katagava városában lakott. Arra kérte, hogy javasolja Harunobunak, vonuljon el a és hagyjon fel érzéki vágyaival. Kanszuke az utóbbi két évben közeli és baráti viszonyban állt ezzel a Toso-an nevű pappal, és megbízott benne.

A pap azt mondta, hogy nem túl jó a meggyőző készsége, de hozzátette, hogy ismer egy Csosuzsua nevű papot Asikagában, akit mérhetetlenül tisztel. Azt javasolta, hogy hívják meg ezt a papot és vegyék rá, hogy ő vesse fel a javaslatot Harunobunak. Akkor talán Harunobu úr hallgatni fog rá.

Másnap Kanszuke nyeregbe pattant és ellovagolt Asikagába

Csosuzához. Úgy vélte, így sokkal gyorsabb, mintha követet küldene hozzá.

Február eleje volt, amikor a két pap, Toso-an és Csosuza együtt ellátogattak Kofucsuba, Haronobu kastélyába. Csosuza így szólt Harunobuhoz:

– Uram, azért jöttünk ide együtt, hogy valami nagyon fontosról ejtsünk szót. Nemrégiben tanulmányoztuk a jövőjét, és az derült ki, hogy elődei mind nagyszerű és jómódú családból születtek, de a jóslat szerint a nap első fele jó óment mutat, a nap második fele viszont rosszat. Azért vagyunk hát itt, hogy figyelmeztessük: legyen nagyon elővigyázatos.

Kanszuke, aki szintén jelen volt a beszélgetésen, csendben figyelte Harunobu arckifejezését. Harunobu elégedetlen arccal figyelte a papokat. Csosuza tovább folytatta:

– A nap első fele uram életének korai szakaszát jelképezi, a nap második fele viszont életének hátralévő részét. Az emberi élet hosszúságát hatvan évnek tekintjük; tehát annak első fele egy harminc éves időszak. Uram, most már elmúlt harminc éves és belépett életének második szakaszába. Ha a jóslat azt állítja, hogy életének második szakaszára a meggondolatlanság lesz a jellemző, akkor nagyon alaposan meg kellene fontolnia cselekedeteit.

– Akkor hát mi a javaslatotok? – kérdezte Harunobu.

– Elérkezett az idő, uram, hogy beteljesítse az ég akaratát és elvonuljon a világtól. Ha megnézzük az egész országot, láthatjuk, hogy sok nagy múlttal rendelkező család bukott már el. Nem lenne meglepő, ha a Takeda család is elbukna a Gekokudzso nevű háborús időszakban.⁶⁷ A Takeda családnak több nem-

⁶⁷ Az alacsonyabb rangú legyőzi a magasabb rangút. A japán történelem során a családok helyzete és rangja örökletes volt. A sógunátus hatalmának hanyatlásával egyidejűleg Japánban birtokháborúk törtek ki. Ezt hívták a háborúk korának (1467—1600). A tartományok urai és csatlósai között a földbirtokokért vívott háborúk során az örökletes rangok kora lejárt. Társadalmi hátterére, származására való tekintet nélkül bárki lehetett vezér, ha megvolt hozzá a képessége és a hatalma. Ezt hívták Gekokudzsonak („Az alacsonyabb rangú legyőzi a magasabb rangút”).

zedéken át sikerült hatalmát ijjal és nyilakkal megtartania, ezért az ön nemzedékében...

– Értem – mondta Harunobu.

– Nem, nem érti, vagy legalábbis nem jól, uram.

– De igen, tényleg értem. Ha tehát elvonulok a világtól, szerzetesnek állok és megadom magamat az Ég akaratának, akkor minden rendben lesz, igaz?

– Ha csak formálisan vonul el a világtól és nem igaz szívéből akarja azt, akkor az egésznek nincs semmi értelme. Ha tényleg elvonul a világtól, akkor nagyon fontos lenne, ha döntését nem másítaná meg, és nem szerezne magának új asszonyt – Kanszuke ezt az alkalmat kihasználva mindent tanácsát elmondta neki.

Február tizenkettedikén, a majom órájában vonult el Harunobu a világtól és az Ikuzan vallási névvel együtt felvette a Tokueiken Singen nevet. Ettől fogva Harunobut Singen néven ismerték.

Takeda Singennel együtt a következő tábornokok borotválták le szintén a fejüket: Hara Toratane, Jamamoto Kanszuke, Obatajama Siro-no-kami és Nagaszaka Szaemon-no-dzso. Hara Toratane a Njúdo Szeigan, Kanszuke a Doki, Obatajama Siro-no-kami a Njóí, Nagaszaka Szaemon-no-dzso pedig a Csókan nevet vette fel.

Február huszonharmadikán Kanszuke visszament Szuvába. Néhány nappal később meglátogatta Juu hercegnőt a Kannonin templomban.

Kanszuke leült Juu hercegnő elé és bejelentette, hogy Harunobu leborotválta a fejét. Juu hercegnő rövid ideig csak nézte Kanszukét, miközben megpróbálta magában a nevetést visszafojtani, majd azt mondta:

– Nagyon köszönök mindent. Annyira rossz volt, hogy ebbe még ön is belekeveredett, Kanszuke! – és nevetésben tört ki.

– Nos, akkor hát nem kell szerzetesnőnek állnia, hercegnő.

– Szerzetesnőnek? Te jó Isten, csak nem hitte el ezt az egészet?

– Miért, hazudott, amikor azt mondta nekem, hogy szerzetesnőnek áll!

– Hazudtam-e vagy sem, mindenesetre soha még csak álmodni sem mertem arról, hogy elvonuljak a világtól. Ha szerzetesnőnek állnék, az azt jelentené, hogy uram legyőzött engem, ugye, Kanszuke?

– Akkor Ogoto hercegnőről is hazudott!

– Nem tudok semmit Ogoto hercegnőről. Habár az is lehet, hogy mostanra már szerzetesnőnek állt.

„Mi? Te aljas ringyó!” – akarta kiáltani Kanszuke. De ehelyett inkább azt mondta:

– Ha Ogoto hercegnő már szerzetesnőnek állt...

– Valószínűleg így történt, mivel én parancsoltam neki.

– Akkor őt is becsapta!

– Kanszuke, maga kinek az oldalán áll?

– Én? – Kanszuke erre képtelen volt válaszolni.

– Kanszuke! – mondta újra Juu hercegnő nyomatékosabban, majd meggondolta magát és halkán így szólt: – Kanszuke, nem sétálunk kint egyet? Gyönyörködjünk a barackfák virágaiban.

Kanszuke követte Juu hercegnőt, amint lesétált a Kannon-in templom előtti dombon, amely az útra vezetett. A Tenrju folyó torkolatánál az egyik kisebb leágazásnál sétáltak végig a folyó mentén húzódó ösvényen. Azon a vidéken rengeteg barackfa állt. Halványpiros virágok nyíltak az erdőkben, a hegyeken és a völgyekben is, habár a hűs levegő azt jelezte, hogy a tél még nem ért véget teljesen.

– Kanszuke, úgy érzem, hogy nem fogok sokáig élni – szólt Juu hercegnő, miközben tovább sétált. – Nézze, hogy lesoványodott a karom.

Kanszuke kénytelen volt ezzel egyetérteni. Eredetileg karcsú karja sokkal soványabb lett. Karján a bőr annyira fehér volt, hogy azt szinte fájdalmas volt még nézni is.

– Nem fázik, hercegnő?

– Nem, nem fázom – majd hozzátette: – Nagyon gonosz vagyok, hogy uramat és önt is rákényszerítettem, hogy vonuljanak el a világtól és Ogoto hercegnőt is becsaptam, hogy álljon szerzetesnőnek?

– Nem, soha... – válaszolt Kanszuke. Soha nem gondolta volna, hogy a hercegnő helytelenül cselekedett. Bármit is tett vagy

gondolt, Kanszuke képtelen lett volna bármiféle gonoszszággal vádolni.

– Milyen csodálatos virágok nyílnak a barackfákon! De érzem azt is, hogy ez az utolsó év, hogy így megcsodálhatom őket.

– Ilyenre még csak ne is gondoljon!

– Ám ha őszinte akarok lenni, már nem is szeretnék tovább élni. Nyomorult dolog nőnek lenni. Erre nemrégiben döbbenem rá. Amikor tudomást szereztem Ogoto hercegnőről, akkor megundorodtam uramtól. Majd szép lassan hozzászóltam a gondolathoz és máig a felesége és Ogoto hercegnő között vergődök. Ha pedig uramnak a jövőben új asszonya lesz, és ez biztosan be fog következni, semmi kétségem sincs efelől, akkor életem még gyötrelmesebb és bánatosabb lesz. Mégis, amikor uram ellátogat hozzám, megpróbálom megkérni őt. Elegem lett ebből az életből! – ezeket az utolsó szavakat érzelmesen ejtette ki.

– Emiatt többé már nem kell aggódnia, hiszen elvonult a világtól.

Juu hercegnő felnevetett. Nevetése hűvösen csengett a kora tavaszi levegőben.

– Gondolja, hogy meg fog változni, csak azért, mert szerzetesnek állt? Mindez csak azt jelenti, hogy *daiszódzsjó*⁶⁸ címet fog kapni a fővárostól. Daiszódzsjó! Az én uram daiszódzsjó lesz, hát ez neveltséges! – most másképpen hangzott a nevetése, mint az előző kifakadásakor.

– Hercegnő! – Kanszuke úgy érezte, mintha a hercegnő megbolondult volna. Bárki ugyanezt gondolhatta volna, aki látta a viselkedését.

– Az uram csak akkor tetszik nekem, amikor csatára kész. Szeretem, ha nem gondol sem a feleségére, sem Ogoto hercegnőre, még csak rám sem. Akkor a legjobb, amikor semmi más gondolat nem jár az eszében, csak a háború. Más alkalmakkor nem tetszik nekem. Szeretném, ha Kacujori csak bátorságában hasonlítana uramra. Kanszuke, kérem, segítsen Kacujorinak, hogy ugyanolyan nagyszerű tábornokként harcoljon a háborúban, mint uram. Könyörgöm, Kanszuke, segítsen!

⁶⁸ A buddhista papok közt a legmagasabb rang.

– Emiatt nem kell aggódnia. Igérem, hogy ő lesz az egész országban a legjobb íjász. Ő lesz a legnagyobb tábornok, aki valaha is élt. Csak képzelje el őt Szuva Hosso sisakjában!

Amikor Kanszuke maga elé képzelte Kacuorit Szuva Hosso sisakjában, majd elalélt az örömtől. Az is nagy álma volt, hogy Kacuorit felnőttként láthassa.

Szerette Harunobut is és Juu hercegnőt is. Mindkettőjüket szerette, jobban, mint bárki mást a földön. De mostantól kezdve életének egyetlen célja csak az volt, hogy védelmezze ezt a gyereket, aki annak a két embernek a vérét örökölte, akiket mindenkinél jobban szeretett és nagyszerű tábornoknak nevelhesse fel.

– Kanszuke, ne menjünk már vissza?

Amíg Juu hercegnő nem szólt hozzá, Kanszuke tekintetét egy távoli domb lankáira szegezte. Semmit se látott, miközben a jövőről álmodozott. Annyi mindent át kellett gondolnia.

Ekkor azonban egy fiatal szamuráj közeledett feléjük, lova teljes sebességgel vágatott. Amikor Kanszuke közelébe ért, leszállt a nyeregből:

– A nagyúr hamarosan itt lesz – mondta.

– Micsoda, a nagyúr? Azonnal visszatérek – mondta Kanszuke. Biztosan újabb csatáról van szó – gondolta.

Singen látogatásának híre azonnal életet lehelt Juu hercegnőbe. Arcának változását Kanszuke is egyértelműen megfigyelhette.

– Gyorsan vissza kell mennünk a Kannon-in templomba – mondta neki Kanszuke.

– Kanszuke, kérem, menjen és törjön le neki egy virágzó barackfa-ágot! Még csak meg sem tudom jutalmazni azt, aki az én kérésemre elvonult a világtól. Legalább a barackvirágokat megmutatom neki.

Kanszukét elbűvölte a nő szépsége, akinek arca ragyogott az örömtől. Azt gondolta ekkor, hogy igen, tényleg sokkal ragyogóbb szépségű, mint Ogoto hercegnő. És ezzel a gondolatával igencsak meg volt elégedve.

Kanszuke és Juu hercegnő sebesen visszatértek a Kannon-in templomhoz. Kanszuke úgy vélte, biztosan megint valamilyen háborúról van szó, de Singen tőle szokatlan nyugalommal üldö-

gélt a ház verandáján. Nézegette a barackvirágokat, amiket Juu hercegnő hozott, majd így szólt:

– Barackvirágok. Már most nyílnak?

– A barackfák virágzása már több mint egy hónapja tart – válaszolt Juu hercegnő.

– Tényleg? Egyáltalán nem vettem észre – mondta Singen. Túl elfoglalt volt ahhoz, hogy észrevegye a barackvirágokat, mivel nappalait és éjszakáit haditervek kiötlésével töltötte, pedig a gyümölcsfák Sinano és Kai összes hegyét és völgyét beborították.

Singen leborotvált fejfel meglehetősen hűvös benyomást keltett. Feje biztosan mulatságosnak hatott Juu hercegnőnek. Úgy tűnt, mint aki a nevetését fojtja vissza, de sikerült ellenállnia a kísértésnek és egyáltalán nem említette meg a dolgot.

– Azt hittem, hogy megint csatamezőre kell vonulnunk – mondta Kanszuke.

– Csatamezőre? Adj egy kis időt a pihenésre! – mondta megcsömörlötten. Majd ránézett Juu hercegnőre és így szólt: – Előkészítenéd a vacsorát?

Kanszuke éppen arra készült, hogy visszavonul és kettesben hagyja őket, de Singen szívélyesen invitálta:

– Mi lenne, ha innánk egy pohár szakét a változás tiszteletére, Kanszuke?

Ez volt az első alkalom, hogy ők hárman együtt ültek le szakét inni; Singen kérése igencsak meglepőnek tűnt.

A lenyugvó Nap fényében a tó felszíne egyre sötétebbé vált. Vize szokatlanul nyugodt volt és egyetlen hullám sem fodrozódott rajta. A másik partján a hegyek csúcsát még mindig hó borította.

– Nos, most mindketten visszavonultunk a világtól, akkor hát mit tegyünk? – kérdezte Harunobu viccelődve. – Megteszek bármit, amire kérsz, Juu. Ha azt kéred, hogy támadjam meg Kiszót, azt teszem. Ha azt akarod, hogy foglaljam el Ecsigót, akkor azt is megteszem.

– Megtenné mindezt, csak az én kedvemért!?! – kérdezte a nő halkán, majd hozzátette: – Miért mond ma nekem ilyen kedveseket, uram?

– Ebben nincs semmi kedvesség. Mivel kétségek között vergődöm, olyan sok teendőm gyűlt össze, ezért hát a te kéréseidet követve fogok cselekedni. Életem legnehezebb időszaka előtt állok. Habár nemrégiben alaposan átgondoltam a dolgokat, mégsem tűnik úgy, hogy problémáim megoldódnának. Ezért is szeretném hallani a véleményedet. Kanszuke és én is már kimerítettük összes gondolatunkat.

Takeda Singen hangja most már sokkal komolyabban hallatszott. Miközben Kanszuke ura szavait hallgatta, egyetértett azazal, hogy a fele igaz annak, amit Singen mondott. Tényleg ez az időszak volt a legnehezebb a Takeda család számára. De az, hogy a tetteit Juu hercegnő javaslatai alapján akarja véghezvinni – mindez úgy hangzott, mintha Singen megpróbálná Kanszukét kényszer helyzetbe hozni.

Singen valójában le akarta rombolni Kiszót, Ueszugit és bárki mást, aki az útjába mert állni, hatalmas erejét olyan gyorsan akarta latba vetni, amennyire csak lehetett. De Kanszuke mindig visszatartotta őt, és Singennek ez egyáltalán nem tetszett. Ezért akarta Juu hercegnő tanácsait legfelsőbb parancsként elfogadni, azt pedig nem hagyta, hogy Kanszuke közbeszóljon és azonnal előhozakodjon javaslataival. Kanszuke viszont azonnal és könnyedén átlátott ura tervén.

Nem számítottak a hercegnő kívánságai, ez a fiatal tábornok, aki épp most vonult vissza a világtól, elég magabiztos volt ahhoz, hogy diadalmaskodjon a háborúiban.

– Rendben. Akkor azt szeretném... – nyitotta szájára a száját Juu hercegnő, egy pillanatig tétovázva. Kanszuke felemelte tekintetét és Juu hercegnőt figyelte.

– Miért nem hódítja meg Kiszót? Mindig is ezt akarta tenni, nemde? Hogy leigázza Kiszót – hangjából enyhe cinizmus érződött.

– Kiszót? – kérdezte Singen homlokát ráncolva.

– Igen, először meghódítaná Kiszót, aztán miért is ne adná férjül a lányát Kiszó urához? Mostanáig csak foglyokat ejtett azokból a családokból, akik behódoltak önnek, mint ahogyan az velem is történt... – mondta Juu hercegnő és nevetett egy kissé.

– De én úgy vélem, igen veszélyes vérrokonságba kerülni egy olyan családdal, amelyet elpusztított. Az én esetemben uram nagyon szerencsés volt, mert rám talált. Egyszerűen megúsza az azzal, hogy leborotváltatta a fejét. Ha bárki más lett volna a helyemben, akkor biztosíthatom, hogy már nem élne – hadarta Juu hercegnő.

– Ne beszélj ostobaságokat! – hüledezett Singen.

– Komolyan beszélek. Kanszuke nagyon jól ismeri az érzéseimet. Mindezt nem azért mondom, mert féltékeny vagyok a kiszói nőkre. Ha az a terve, hogy egy szép nőt hoz magával Kiszóból Kaiba egy gyaloghinton, azt meg fogja bánni. Életének gyorsan vége szakadna. Rajtam kívül nincs más olyan ember, aki meg tudja érteni azoknak az érzéseit, akiknek az egész családját elpusztította. Ehelyett inkább azt javaslom, hogy ön küldjön foglyot az ellenséghez.

– Hmmm – tűnődött Kanszuke. Képtelenségnek tűnt, hogy egy hódító küldjön foglyot az ellenségéhez. Azonban Juu hercegnő javaslata nagyon hatékony stratégia is lehetne, amilyenre még soha senki nem gondolt korábban. Ilyen ötlet csak olyan ember agyából pattanhatott ki, aki megtapasztalta, milyen érzés fogolynak lenni.

– Hmmm – mormogott újra Kanszuke.

Úgy tűnt, hogy Singent teljesen megdöbbentik a nő szavai és olyan arkifejezéssel válaszolt egy pillanat alatt, mintha egy hatalmas falaton rágódna éppen.

– Rendben, akkor elfoglalom Kiszót – majd Kanszukéhez fordult, minden szót hangsúlyozva: – Kanszuke, szerinted is rendben lesz így?

– Egyetérték azzal az ötlettel, hogy Ecsigo előtt inkább Kiszóra koncentráljunk és Kiszo meghódításával egyidejűleg azt is fontosnak tartanám, hogy felbonthatatlan szövetséget kössünk Imagavával és Hódzsóval.⁶⁹

Az a fény, amit Juu hercegnő ébresztett fel Kanszuke fejében, most már minden irányba sugárzott.

⁶⁹ A Takeda klán túszerék segítségével jó kapcsolatokat tartott fenn a Szugaruban élő Imagava családdal és a Szagamiban lakó Hódzsó klánnal.

A Hódzsókkal kötött szövetség stabilizálása érdekében Singen legidősebb, a törvényes feleségétől született lányát be kell házasítani a Hódzsó családba. Ekkor Hódzsó úr az Imagavákhoz adja az ő lányát, Imagava lánya pedig beházasodik a Takeda családba. Ez a hadicsel, amit Kanszuke már több évvel ezelőtt kitervelt, most új fényben ragyogott fel. Szeme csillogni kezdett. Ha ezt a tervet véghez tudjuk vinni, akkor a három család: a Takeda, a Hódzsó és az Imagava egymás rokonai lesznek. És ezután Singen úgy tud majd szembeszállni Ueszugi Kagetorával, hogy egyáltalán nem kell majd tartania ezektől a családoktól.

A Tenbun huszadik évének augusztusában, Nagao Kagetora *daimjó*⁷⁰ rangot kapott és felvette az Ueszugi Norimasza nevet.⁷¹ Attól fogva az Ueszugi Kensin Kagetora nevet használta.

Kanszuke mindezt részletesen is elmagyarázta Singennek, aki sokáig csendben gondolkozott a dolgon és nem válaszolt azonnal Kanszukénak.

Singen hirtelen felszólította Juu hercegnőt, hogy hagyja el a szobát.

– Juu hercegnő, magunkra hagyna most bennünket?

A hercegnő engedelmesen távozott.

Kanszuke kettesben maradt Singennel. Mielőtt észrevették volna, a Nap a látóhatár alá bukott és körülvette őket a sötétség.

– Gyűjtsak fáklyát? – kérdezte Kanszuke.

– Ne! – rázta meg fejét Singen és fáradtan kérdezte: – Az Imagava, Hódzsó és Takeda klánok közötti szövetség örökké fog tartani?

– Nos, abban nem vagyok biztos, hogy örökké. Azonban ha az elől b elmagyarázott stratégiát követjük, akkor legalább addig ki fog tartani a szövetség, amíg el nem pusztítjuk Ueszugi Kensin Kagetorát. Ha már eltemettük Kagetorát, akkor akár a szövetség is felbomolhat...

⁷⁰ Egy földbirtok ura. Ezt a címet a kiotói császár adományozta.

⁷¹ Egészen a Tokugava korszak végéig [1868] a magas rangú szamurájok különböző alkalmakkor – mint például a felnőttkor elérésekor, új tisztség betöltésekor, akkor, amikor szerzetesnek álltak vagy amikor meghaltak – nevet változtattak.

– Nem gond, igaz?

– Nem, nem lesz túl nehéz; utána majd leigázzuk a Hódzsókat és a Imagavákat, még hozzá ebben a sorrendben.

– Kanszuke! – szólt rá Singen élesen. – De akkor mi lesz a lányommal, aki a Hódzsó klánba házasodik? És a fiammal, Josinobuval, aki Imagava lányát veszi feleségül?

Kanszuke enyhén remegni kezdett. Úgy tűnt, mintha Singen átlátna Kanszuke tervén. És Singen tovább folytatta:

– És mi lesz a másik lányommal, akit Kiszóba küldök, ahogyan azt Juu hercegnő javasolta? Abban az esetben Josinobu és két nővére... – Singen félbehagyta a mondatot. Majd utólagos gondolatként hozzátette: – Szegény lelkek.

– Uram – szólt gyorsan Kanszuke. De mielőtt tovább tudta volna folytatni, Singen ünnepélyesen félbeszakította:

– Ne aggódj! Ezt csak megemlítettem, mint egyfajta lehetséges végkifejlet. A Takeda család számára az lenne a legjobb, ha a teátlad említett tervet valósítanánk meg. A Takedák vagyónának gyarapodása érdekében a mai háborús időszakban ezt a tervet kell teljesítenünk. Szeretném, ha elméletedet megvalósítanánk a gyakorlatban.

Ebben a pillanatban Kanszuke életében először félelemmel vegyes tiszteletet érzett Takeda Singen iránt. Úgy tekintett urára, mintha veszélyes ellenség lenne Juu hercegnő és a maga számára is. Singen nagyon is tisztában volt azzal, hogy törvényes felelőségétől született gyermekei veszélynek vannak kitéve, és mégis, a tények ellenére is hajlandó volt életüket kockára tenni, és Kanszuke hadicselét a gyakorlatban megvalósítani. Mindezidáig Kanszuke Singent fiatal és tapasztalatlan vezérnek tartotta. Habár kivételes hadsereg-főparancsnokként tisztelte, mindig az járt az eszében, hogy sokkal fiatalabb mint ő, ezért állandóan azt gondolta, hogy Singen nem annyira érett, mint jómaga. Ám ez a gondolat abban a pillanatban elillant.

Nem volt biztos abban, hogy vajon Singen szereti-e Juu hercegnőt vagy sem. És ezt nemcsak Juu hercegnővel kapcsolatban érezte, hanem saját helyzetével is bizonytalan volt. Tudta, hogy Singen megbízik benne és mégis ott volt valami, ami miatt Kanszuke mindig elővigyázatos volt Singennel szemben. Singen

iránti érzelmei is zavarosak voltak. Kétségek nélkül kockáztatta volna érte életét. Hajlandó volt megtenni bármit, hogy támogassa az egész ország meghódításában. De amikor Juu hercegnő belépett a kettejük kapcsolatába, a helyzet bonyolultabbá vált. Kanszuke nem tudta letagadni, hogy Juu hercegnőt és Kacujorit védelmezni próbálja Singentől.

Néhány nappal azután, hogy Singen visszatért Kofucsuba a Kannon-in templomból, Juu hercegnő és Kanszuke újból találkozott, s ekkor Juu hercegnő megkérdezte Kanszukét:

– Kanszuke, mit beszélgettetek urammal, miután kiküldött a szobából?

– Semmi különöset. Azt parancsolta, hogy váltsam valóra azt a tervemet, hogy szövetségben egyesítem a három családot: az Imagavákat, a Hódzsókat és a Takedákat.

– Úgy vélem, hogy uram nagyon is tisztában van azzal, hogy milyen előnytelen helyzetbe fog kerülni törvényes felesége és gyermekei, ha a terv megvalósul – mondta Juu hercegnő.

– Honnan tudja?

– Ó, ezt az arckifejezéséből meg tudtam állapítani. Kimerültek és gondterheltek tűnt, de azt is tudta, hogy mindezt meg kell tennie a Takeda család érdekében, ezért úgy döntött, hogy kockáztat és vállalja azokat a veszélyeket, amik ezzel a tervvel járnak –, majd hozzátette: – És egy másik dolog: habár nem említette, mégis valahogy tudta azt is, hogy nem élek sokáig. Ha azt gondolta volna, hogy sokáig élek még, akkor sohasem határozott volna így. Láta, hogy életemből már nincs sok hátra, és nem hozha ok a fejére több balszerencsét. Ezért döntött uram úgy, hogy megteszi ezt a lépést.

– Miért jelentene neki balszerencsét, ha hercegnőm egészséges? – kérdezte Kanszuke nyíltan.

Juu hercegnő szomorú arckifejezéssel válaszolt.

– Ha a törvényes feleségétől született gyermekei előnyös helyzetbe jutnának, akkor én soha nem hagynék nekik nyugtot. Én a saját fiamat, Kacujorit szeretem, és gyűlölöm törvényes feleségének gyermekeit. Habár uram vére csörgedezik bennük, mégis gyűlöletet érzek irántuk. Ó, Kanszuke, annyira szégyellem

magamat!

– Hercegnő, túl hangosan beszél. Nem szabadna ilyeneket mondania.

– De ez az igazság.

– Ha igaz, akkor annál inkább figyelnie kellene, hogy ne mondja ki az érzéseit.

– De Kanszuke! – kiáltotta Juu hercegnő. – Csak azért mondok ilyen borzalmas dolgokat, mert szeretem az uramat. Korábban gyakran gondolkoztam azon, hogy kioltom az életét, de most már nem gondolok erre. A gyermekeit akarom megölni, uram más nőktől származó gyermekeit.

– Ne mondjon ilyeneket!

– Senki sem hall bennünket, Kanszuke. Hát nem vagyok borzalmas? Uram természetesen ismeri rettenetes természetemet. Tart is tőlem. Viszont azt is tudja, hogy nem fogok sokáig élni.

Hirtelen felállt és úgy kezdett nevetni, mintha megőrült volna.

– Nem szabadna az életet ennyire félvállról vennie. Egészségesnek kell maradnia és hosszú ideig élnie, hogy láthassa Kacujori urat...

Kanszuke rájött, hogy ugyanazt akarja elérni, amit Juu hercegnő. És elkéseredetten azt kívánta, bárcsak Juu hercegnő élete hosszabb ideig tartana, mint ahogyan azt a hercegnő megjósolta. Bele sem mert gondolni a nő halálának következményeibe. A világ Juu hercegnő nélkül mit sem ért volna számára.

JUJ HERCEGNŐ HAZATÉR

TENBUN HUSZONEGYEDIK ÉVÉNEK VÉGÉN TÖRTÉNT, hogy Imagava lányát feleségül adta Takeda Singen törvényes fiához, Josinobuhoz. Tenbun huszonkettedik évének júliusában Hódzsó Udzsijaszu lánya férjhez ment Imagava fiához, így a családok közötti házasság valósággá vált. A következő év decemberében pedig Takeda legidősebb lányát Szoósuba⁷² küldték, hogy Hódzsó Udzsijaszu fiának, Sinkuroónak a hitvese legyen. Így közel négy évbe telt Kanszukénak és Singennek, hogy valóra váltsák azt a tervet, amit a Kannon-in templomban beszéltek meg Juu hercegnővel.

A Takedáktól a Hódzsókhoz tartó esküvői menet lenyűgöző volt. Több mint tízezer ember csatlakozott a tömeghez. Velük tartott háromezer szamuráj lóháton, akik előlről és hátulról védelmezték a menetet. A nyergeket, a gyaloghintókat és a hatalmas, hosszúkás kepengyeladákat mind arannyal borították vagy díszítették, amelyek ragyogtak a gyenge téli napsütésben. Hideg, téli nap alkonyán ért el a menet Odavara városába.

Kanszuke is tagja volt az esküvői menetnek. Mindenki, aki a Takeda klánból érkezett, Újév napjáig maradt Odavarában; mindenki – Kanszukét kivéve. Ő visszament Kofucsuba és jelentést tett Singennek arról, hogyan zajlott az ünnepi felvonulás.

– Nos, végre semmin sem kell már aggódnunk. Most már elkezdhetjük tervezni Kiszó elfoglalását.

– Mikor lenne a legjobb időpont, hogy megtámadjuk Kiszót?

– Úgy vélem, hogy augusztus körül lenne a legjobb alkalom. A hóolvadás miatt a Kiszó folyó vízszintje egészen áprilisig tetőzik, vagy akár ki is árad – válaszolt Kanszuke.

Egészen augusztusig zajlottak az előkészületek, hogy megtámadhassák Kiszót.

⁷² Tartomány Szagamiban; a Hódzsó klán birtoka, a Hódzsók főhadiszállása, a mai Kanagava előljáróság.

Mikor Kanszuke visszatért Kofucsuból Szuvába, meglátogatta Juu hercegnőt. A hercegnő még sápadtabb lett és bőre anynyira fehér volt, hogy szinte már átlátszott. Sötét szeme hatalmasnak tűnt, döbbenetes szépsége miatt bármely férfi térdre borult volna a lábai előtt. Kanszuke is letérdelt előtte és így szólt:

– Urunk törvényes feleségének lánya beházasodott a Hódzsó családba.

– A következő akadály a Kiszó elleni háború lesz, aztán pedig Ecsigo megtámadása. Úgy szeretnék még addig élni! – sóhajtott a Juu hercegnő bánatosan.

– Mit beszél? Erősnek kell maradnia. Miután meghódítottuk Ecsigót, megtámadhatjuk Hódzsót, majd eztán Imagavát.

– Amikor megtámadják a Hódzsókat és az Imagavákat, akkor én már nem leszek az élők sorában.

– Ha addig nem marad életben, akkor azt sem láthatja majd, amikor Kacujori úr veszi át a Takedák vezetését.

– Pedig azt nagyon szeretném látni – Juu hercegnő álmodozó tekintetét egy pillanatra az ég felé fordította.

– Csak mondogassa magának, hogy addig kell élnie.

Mostanában még Kanszuke is egyértelműen látta, hogy a hercegnő halála közeleg.

Augusztus vége felé járt, amikor Singen első hadseregét Kiszó megtámadására irányította. Mivel Szeba, a Kiszó megye bejáratánál fekvő város behódolt, Singen egyelőre visszavonta csapatait Kaiba.

A következő évben, Tenbun huszonnegyedik évében, Szeba vezetője Kofucsuba látogatott, hogy átadja újévi üdvözlést Takedának; kísérete 213 csatlósból állt. Singen rájuk támadt, és mindegyiküket elpusztította. Habár Szeba megadta magát, Kanszuke attól tartott, hogy amikor a Kiszó elleni támadásra kerül sor, meglesz az esély arra, hogy Szeba elárulja a Takedákat és megkíséreljen Kiszó oldalára állni. Ezért javasolta hát Singennek, hogy bár kegyetlen dolog, mégis irtsa ki őket.

Március hetedikén Takeda hadseregét teljes erővel a Kiszó elleni támadásra vezényelte. Serege átnyomult a Kiszoniekava folyón, átkelt a Narai hegycsúcson és Janeharánál vert tábort. Kanszuke úgy érezte, hogy ez a legjobb hely, ahol erődeiket felépíthetik.

Miközben a Takedák Kiszo megtámadására készülődtek, Ueszugi Kensin Kagetora behatolt Kavanakadzsimába. Singen Észak-Sinanóba küldte csapatait, hogy megakadályozza Kagetora előrenyomulását, ám semmi komoly esemény nem történt. Amint Kagetora visszavonult seregével, Singen újból tábort ütött Janeharánál és újra a Kiszo elleni támadásra próbált koncentrálni. A csapatok élére Amari Szaemon-no-dzsót nevezte ki a hadsereg főparancsnokának, Baba, Naito, Hara és Kaszuga pedig a második alakulat négy parancsnoka lett. A Takedák hadserege első célpontként az Ontake hegyekben lévő kastélyt akarta megtámadni.

Takeda erői már kezdettől fogva könnyedén legyőzték ellenségeiket. Ez alól a mostani háború sem különbözött. A sereg az összes olyan nehezen bevehető várost és kastélyt leigázta, mint például Kokiszo és Mizogucsi, és gőzerővel nyomult Kiszo Josimasza kastélya felé. Gyorsan haladtak előre, villámként támadtak és forgószélként sepertek végig a csatamezőn. A kastély egy napig tartó csata után elesett és Kiszo Josimasza, aki sokáig ellenállt a Takedáknak, végül behódolt.

Singen a törvényes feleségétől, Szandzso-no-udzsitól született lányát Kiszo Josimaszához adta feleségül és birtokának védelmet ígért. Annak az évnek a novemberében diadalmenetben vonultak haza Kaiba. Amint Kanszuke visszatért, ötszáz katonájával együtt Észak-Sinanóba indult.

Több mint tíz év telt el azóta, hogy Kanszuke Takeda szolgálatába lépett. Számára ez a hadjárat volt életének legcsodálatosabb pillanata. Most már csak Ueszugi Kensin Kagetora volt az ellenségük Ecsigóban, vele kellett Takedának szembeszállnia és elpusztítania. Olyan sokáig voltak elővigyázatosak és megfontoltak, visszafogták magukat és passzív stratégiát alkalmaztak Ueszugi seregével szemben, de többé már nem kellett így tenniük. Természetesen Kai és Észak-Sinano egész területe behódolt Takeda hatalmas seregének. Ráadásul még a Takedák nagyon erős szövetségben álltak a Hódzsóval és az Imagavával. Most már csak Ueszugi Kensin miatt kellett aggódni. Végre elérkezett a támadás ideje.

Kanszuke csapatait Észak-Sinano felé irányította, annak ellenére, hogy Kagetora most épp semmi jelét sem adta, hogy megakarná támadni Takedát. Elhatározta, hogy diadalmas háborút fog vívni, amelyben sorsát az isteni gondviselésre bízta majd. Ezért akarta most teljesen más szemszögből átvizsgálni Észak-Sinano összes leendő csatamezejét.

Amikor harcosai elértek Komuróba és táborot vertek a vidék enyhe lankáin, egy küldött érkezett lóháton Szuvából, a Takasima kastélyból. A követ Juu hercegnőtől jött. Levelében ez állt:

„Látni kívánom, amilyen hamar csak lehetséges. Látogatására nagyon számítok.”

Kanszuke épp akkor telepedett le Komuróban, de egyetlen pillanatnyi habozás nélkül úgy döntött, hogy egyedül megy vissza Szuvába. Ott és akkor nem számított semmiféle háborúra, és annak sem adta semmi jelét az ecsigói hadsereg, hogy megakarná támadni Észak-Sinsut.

Kanszuke három nap múlva ért a Takasima kastélyba. Juu hercegnő, aki épp a Kannon-in templomból jött, már várt rá a kastély előtt. Gyors látogatást tett nála a szobájában.

– Nagyon sajnálom, hogy olyan messziről, Komuróból hívatam ide – mondta Juu hercegnő halkán. – Pedig valójában semmi különös mondanivalóm sincsen. Egyszerűen csak látni akartam.

Szakét és ennilót hozatott be. Kanszuke felemelte a csészéjét, miközben Juu hercegnő szakét töltött neki, amivel felfrissítette fáradt testét.

– Hány éves most, Kanszuke?

– Hatvanhárom.

– Tíz év telt el, mióta először megláttam ugyanebben a kastélyban – mondta Juu hercegnő érzelmesen.

– És ön hány éves most, hercegnő?

– Huszonöt.

– Repül az idő.

– Kacujori már tíz éves.

Miután a mondat elhangzott, Juu hercegnő megkérte a cselédet, hogy hozza be a szobába Kacujorit. Kanszuke az elmúlt tíz év során csak évente kétszer vagy háromszor látta. Annyira le-

foglalták a folytonos háborúk, amelyekben ura részt vett, hogy nem maradt sok ideje, amit Kacujorival tölthetett volna. Ebben az évben ez csak a második alkalom volt, hogy találkozott vele.

Miután édesanyja hívatta, Kacujori bejött és csöndben leült mellé. Habár hallgatag és törékeny külsejű fiú volt, Kanszuke minden szempontból tökéletesnek találta. Egyáltalán nem hasonlított Singenre, a szemeit kivéve. Szeme Singen szemének hű mása volt.

– Kérem, vigyázzon rá! – esdekelt a hercegnő. – Ez minden, amit ma este mondani akartam magának. Hirtelen elszánt készletést éreztem, hogy erre kérjem. Annyira sajnálom, hogy ezt követelem egy hatvanéves férfitől, aki épp most tért vissza messzi vidékről. Kérem, bocsásson meg nekem az önzőségemért!

– Már hozzászórtam a szeszélyes viselkedéséhez, Juu hercegnő – válaszolta Kanszuke nevetve. Habár nem mondta ki, mégis vidámnak tartotta megtapasztalni Juu hercegnő hóbortjait.

Azon az estén a hercegnő egyáltalán nem tűnt betegnek. Arca sugárzott, szeme pedig elevenen ragyogott. Kanszuke a Takasima kastélyban szállt meg, majd másnap kora reggel visszavágtatott Komuróba, ahol katonáit hagyta.

Nagyon kimerült, és amikor visszatért, úgy aludt, mint a bunda, annak a templomnak a szobájában, ahol tábort ütöttek.

Csak a következő nap reggelén ébredt fel. Odakint már világos volt és a reggeli napfény beáradt a szobába.

– Azt a figyelmeztetést kaptuk, hogy az ellenség őrzárata Unno-Dairából a táborunk felé tart – hallott Kanszuke egy hangot a másik szobából.

- Mi?! Az ellenség előőrse?
- Igen, állítólag ecsigói harcosok.
- És mennyien vannak?
- Több mint ezren.
- Rendben van.

Amikor felkelt, csatlósai már mind teljes fegyverzetben gyülekeztek. Leheletük hófehéren látszott a hűvös novemberi reggelen. Habár ezer embert is lehet előőrsnak hívni, ez mégis rendkívül sok egyetlen őrzárathoz. Ha errefelé tartanak Unno-Dairából, akkor egyértelmű, hogy csatázni akarnak.

– Azonnal visszavonulunk – parancsolta Kanszuke. Nem állt szándékában csatlósai életét ilyen semmisségért kockáztatni, nem akarta, hogy értelmetlen kis csatákban vegyenek részt. Tábort bontott Komuróban és útnak indultak dél felé. Úgy vélekedett, hogy amíg csapataival visszavonul, addig az ellenség nem fogja őket üldözőbe venni.

Amikor úgy három mérföldet haladtak, egy nyílvessző röpült a visszavonuló sereg felé. Kanszukét meglehetősen feldúlta az ellenséges szamurájok állhatatossága. De még ekkor sem állt szándékában válaszolni a kihívásra.

Gyorsították tempójukat és egy hegy lábánál folytatták útjukat dél felé. Egyszer csak egy hírnök lova jelent meg Kanszuke szeme előtt a távolban. A lovas szamuráj egyenesen Kanszukéhoz vágatott, aki serege közepén haladt és majdnem lebukfenchezett lova hátáról. Zihálva mondta el az üzenetét, miközben levegő után kapkodott:

– Múlt éjjel Juu hercegnő elhunyt!

Váratlanul érkezett Szuvából a hír; Kanszuke kételkedett az ímént hallottak hitelességében.

– Mondd újra?!

– Múlt éjjel Juu hercegnő elhunyt! – ismételte meg a hírnök.

– Juu hercegnő meghalt!? A hercegnő!

Kanszuke majdnem lezuhant lováról, mivel az hirtelen hanges nyerítések közepette a levegőbe rúgott hátsó lábával, ugyanis épp egy nyíl találta el a farát.

– A hercegnő meghalt, a hercegnő!

Ekkor már több nyíl süvített el a füle mellett.

Messziről kiáltások hangzottak.

– Visszavonulás! – parancsolta Kanszuke szigorúan, ám lova nem mozdult. Néhány másodpercnyi gondolkodás után leszáll a nyeregből, és kihúzta a nyílvesszőt lova farából. Csatlósai eközben sebesen vonultak vissza, villámgyorsan vágatva el mellette.

– Visszavonulni, visszavonulni! – üvöltötte egyfolytában Kanszuke.

Amikor újból lóhátra pattant, a domb másik oldaláról váratlanul egy tíz-tizenöt főből álló ellenséges csapatot fedezett fel. Mindannyian kivont karddal, gyorsan közeledtek felé.

– Ez lehetetlen, a hercegnő nem... nem, ez nem lehet! – Kanszuke nem tudott Juu hercegnő halálára valóságként gondolni.

Több nyíl suhant el mellette. Minden irányból kiáltások hallatszottak. Kanszuke nyugati irányba vágatott, majd hirtelen össze-vissza kezdett el forogni lovával. A harcosok hamarosan bekerítették. Lovát a szélrózsa minden irányába próbálta irányítani, miközben mindig csak ugyanazokat a szavakat ismételte:

– A hercegnő, a hercegnő!

Végül hirtelen rádöbbsent, hogy ellenséges szamurájok rontanak rá minden irányból és csak most vette észre igazán, hogy milyen helyzetbe került. Óriási gyűlölet járta át a testét. Szorosan ráfeküdt a ló hátára, erősen megmarkolva lándzsáját. Elhatározta, hogy kiverekszi magát a katonák gyűrűjéből. Soha életében nem törődött a veszéllyel és soha nem félt. Rendkívüli gyűlöletet érzett az ellenséges szamurájok iránt, akik be akarták keríteni.

Egyedül akart maradni, amilyen gyorsan csak lehet.

Amikor úgy döntött, hogy kiverekszi magát szorult helyzetéből, lóva fejét nagy elszántsággal fordította a kiválasztott irányba. Nem hagyta egyetlen ellenségének sem, hogy megakadályozza menekülését.

Kanszuke néhány szamurája is visszatért, akik bizonyára aggódtak vezérük életéért, mivel Kanszuke körül jó pár harcos volt már, akiknek fényes kardja ragyogott a kora reggeli napfényben.

Kanszuke leszúrt egy ellenséges harcost, egy másikat pedig lerúgott lováról. Vér spriccelt lóva hasára. Ezt Kanszuke jelnek tekintette. Ekkor átugrott valami fekete fölött, de nem tudta pontosan, mi is lehetett ez a valami. Olyan arca volt, mint Asurának.

Ütötte-vágta maga előtt az ellenséget, és végül sikerült utat törni magának közöttük. Lovát észak felé irányította. Olyan sebesen száguldott a nyílt mező felé, mintha nyílvessző volna, föl s le vágatott Észak-Sinano dimbes-dombos tájain, mindvégig tartva az északi irányt.

– A hercegnő! – amikor megint ugyanazt a szót kiáltotta, amit már addig vagy százszor elismételt, a ló hangosan felnyerített, behajlította mellső lábát és az oldalára zuhant. Kanszuke is leesett a földre, néhányszor meghempergőzött a fűben, majd egy bokor tövében állt meg.

– A hercegnő!

Kanszuke felült és körbenézett. Azt a küldöttet kereste, aki Juu hercegnő váratlan haláláról hozta a hírt. Senkit sem látott sehol. Közel s távol egyetlen ember sem volt körülötte. Érezte maga körül a gyenge téli napsütést, de vele együtt ugyanezt csak az aranysárga szuszuki érezte, aminek a kalászai fagyosan szikráztak. Nem fúj a szél, a szuszuki zászlóhoz hasonlatos kalászai mozdulatlanok maradtak.

Kanszuke most először ejtette ki azokat a szavakat a száján, amelyeket nemrégiben hallott a hírnöktől:

– Múlt éjjel a hercegnő elhunyt.

Igen, biztos volt benne, hogy ezeket a szavakat hallotta. Juu hercegnő elhagyta ezt a világot. Ez azt jelenti, hogy lélegzete megállt, lelke pedig eltávozott ebből a világból. Nem, ez lehetetlen, egy ilyen gyönyörű és becses lény nem tűnhet el a világból!

Akárhogy próbálta is elhinni, mégis képtelen volt rá. Juu hercegnő teste tényleg annyira vékony volt, hogy derekát akár két keze közé szoríthatta volna, hatalmas, tiszta szeme pedig fényesebben ragyogott, mint a gyertyaláng. Aki látta őt, mind arra gondolt, hogy nem fog sokáig élni. Még maga Kanszuke is érezte ezt. De nem, nem pontosan így...

Felállt a kiszáradt gyomnövények között. Lovát nem lehetett megülni. A távolból gyülekezőre hívó kürt hangját hallotta. A szövetséges kürt hangja volt.

Egész nap észak felé gyalogolt, mintha megőrült volna: néha gyorsan szedte a lábát, néha pedig lassan ballagott.

Elhaladt néhány falu mellett. Ezek a falvak olyanok voltak, mintha szellemek lakták volna. Egyetlen embert sem látott sehol. Az ajtókat mindenütt szorosra zárták. Néhány felröppenő madarat kivéve minden falu olyan néma volt, mint a halál. Mindegyik ugyanolyan volt. Amikor Kanszuke beért egy faluba, vizet ivott valaki kútjából, majd végiggyalogolt az utcákon, véres lándzsáját botként használva.

Amikor az egyikén ballagott keresztül, hirtelen felkiáltott:

– Hercegnő! – gyötrődő, elkeseredett kiáltás volt. Lándzsájának kőből készült hegye jó öt centire süllyedt bele a száraz, poros földbe. Ebben a pillanatba a fal mögül valaki felsikoltott.

Kanszuke ugyanakkor sok-sok ember lépéseinek hangját is hallotta, akik előle menekültek. Nem is volt kísértetváros. Nemcsak ebben a faluban, hanem az összes olyan településen, amin végighaladt, az emberek házaikba rejtőztek és szorosán beretesztették ajtajaikat, nehogy összetalálkozzanak ezzel a borzalmas külsejű idős férfival, akinek olyan volt az arca, mint Asurának.

Beesteledett, de ezt még csak észre sem vette. Egy diófa ligetben járt. A téli Hold kék fényét egy hatalmas diófa szórta szét, amint keresztül pillantott a fa ágain.

– Hercegnő! – ordított fel. Hangos szárnycsattogással hirtelen néhány éjszakai madár röppent fel.

Két nap és két éjjel telt el, hogy megállás nélkül gyalogolt.

– Hova mész? – Kanszukének eszébe jutott, hogy valaki ezt kérdezte tőle. Arra már nem tudott visszaemlékezni, hogy mikor és hol. Csak arra emlékezett, hogy valaki feltette neki ezt a kérdést.

Éjfél volt, mikor felébred. Egy kiszáradt folyómederben hajtotta álomra a fejét. Akármerre nézett, nem látott mást, csak fehér köveket. Mindenütt fehér kövek heverték. Egyetlen növényt sem látott. És messze a kőmezőtől kék vizű patak csörgedezett, vize csillámlott a Hold ragyogó fényétől. A patak másik oldalán is fehér kövekből álló síkság terjeszkedett el.

– Hmm – leült a folyómederhez, öklével eltakarta a szemét. Hirtelen kényszer tört rá, hogy kirobbanjon belőle a sírás, de – habár képtelen volt visszafogni teste remegését – mégis megpróbálta kordában tartani szomorúságát.

Juu hercegnő halott. Többé nem létezik ezen a világon. Nem számít, merrefelé keresi, soha nem látja többé viszont csodaszép alakját, arcát, kezét, szemét és fekete haját. Kanszuke most először törődött bele, hogy a hercegnő halott és a bánattól teste összerándult.

...A hercegnő meghalt.

Könnyek borították el a szemét. Kersztbe tett lábbal ült, kezét a térdére helyezte, majd felemelte arcát és hagyta, hogy könnyei végigcsorogjanak az arcán. Most már szabadon zokoghatott.

Következő éjszaka a Szuva tó keleti részén bukkant elő. Azt sem tudta, hogy hová vagy melyik irányba menjen. Végül az

észak felé vezető utat választotta és a Takasima kastély felé vette az útját. Amikor a kastély közelébe ért, látta, hogy a tóparton sorra máglyák gyúlnak. Olybá tűnt, hogy a kastélytól a Kannon-in templomig vezető utat végi máglyákkal szegélyezték. Mind-egyik máglya tüze a tó felszínén tükröződött, ami annyira csodálatos volt, mintha a tükörképek egy másik világhoz tartoztak volna.

Amikor átlépte a kastély területének határát, megkérdezte az első szamurájtól, akivel találkozott, hogy mikor tartották a temetést.

– Ma este, a hatodik órában – válaszolta a szamuráj udvariasan, amikor észrevette, hogy Kanszuke az.

– A koporsót a Takasima kastélyból vagy a Kannon-in templomból vitték?

– A Kannon-in templomból.

– Uram hol van?

– Állítólag a Kannon-in templomban.

– Jól van!

Most, hogy Kanszuke befejezte a kérdezősködést, a szamuráj gyorsan tovább futott a kastély felé.

Biztosan Kanszuke visszatéréséről adott hírt. Amikor a kapuhoz ért, már sok szamuráj állt ott, rá vártak.

– Egyenest a Kannon-in templomba megyek – mondta nekik Kanszuke és be sem lépett a kastélyba, rögtön a templom felé vette útját. Valaki egy lovat ajánlott fel neki, de ő visszautasította. Lovas harcosok csapata bukkant fel mögötte, majd haladt el mellette. Lassan sétált, fáradt lábát alig tudta az úton végigvonzolni a tó mentén, amiben Juu hercegnő annyira szívesen gyönyörködött.

A Kannon-in templomhoz vezető lankánál sok szamuráj várakozott rá, de Kanszuke még csak tudomást sem vett róluk, csak ment, ment lándzsájára támaszkodva, amit vándorbotnak használt. Aztán hirtelen megállt és magához hívta az egyik szamurájt. Odaadta neki a lándzsáját, és két kezével igazgatta meg rendetlen pánclóját.

Hallotta, hogy egy buddhista szútrát kántálnak odabenn, és rezgéseket is érzett a Kannon-in templomból. Kanszuke a főbe-

járaton lépett be, végigsétált a folyosón és a legbelső szoba felé tartott, amely Juu hercegnő lakhelye volt.

Sok embert talált a szobában. Ott volt a Takeda klán összes jelentős csatlósa. Egy buddhista oltárt helyeztek a *tokonomába*,⁷³ a harcosok pedig a két oldalán helyezkedtek el.

– Tehát visszatértél, Kanszuke! – hallotta Takeda Singen hangját.

– Igen, uram – mondta Kanszuke, miközben ura lába elé térdelt.

– Juu hercegnő soha többé nem tér vissza, de abban reménykedtem, hogy te igen.

– Igen, uram, itt vagyok.

– Bizonyára kimerültél. Rád férne egy kis pihenés.

Kanszuke felállt és az oltárhoz sétált, ahol meggyújtott egy füstölőt az eltávozott lélek nyugalmaért. A gyász-táblára ezt írták: Sukoin Koran Szejgen Daitei.⁷⁴

Kanszuke hátr lépett az oltártól és leült Singen elé. Éppen részvétét akarta kinyilvánítani, de mielőtt még szólásra nyithatna volna száját, Singen szólalt meg.

– Az inai⁷⁵ emberek fellázadtak.

– Ina? Miért nem veri le a felkelést?

– Akkor a jósui⁷⁶ Nagano Sinano-no-kami és a busui⁷⁷ Ota Njúdo nem hagyna nekünk békét.

– Akkor őket is el kellene pusztítania.

– Elpusztítani őket?!

– Igen, bárkit, aki urammal szembeszegül, el kell pusztítani.

– De akkor az késleltetné Kensin Kagetora megtámadását.

– Nem hiszem, hogy olyan sokáig késleltetné. Fojtsa el a lázadást Inában, pusztítsa el Jósut és Busut, s ezután azonnal ki-

⁷³ A *tokonoma* olyan falifülke, amelyet a szoba egyik falába szoktak építeni, és amibe kalligráfia tekercset, ikebanát stb. tesznek. A XIV. századból származik.

⁷⁴ Juu hercegnő neve a halála után, amelyet egy buddhista pap választott neki.

⁷⁵ Kiszótól keletre fekvő terület a Tenrju folyó mentén.

⁷⁶ Kouzuke tartományban lévő vidék, a mai Gunma elöljáróság.

⁷⁷ Vidék a Muszasi tartományban, a mai Szaitama elöljáróság.

olthatjuk Kagetora életét – emelte fel Kanszuke a fejét és egyenesen Singenre szegezte tekintetét.

– A következő három-négy évben meg kell ölnünk ezt a férfit.

– Három-négy évben!? Túlságosan kapkodsz, Kanszuke.

– Ha ezt nem tesszük meg, akkor uram élete sem lesz biztonságban, ebben bizonyos vagyok – mondta Kanszuke.

Singen ezúttal nem válaszolt neki. A következő néhány évre tchát megvannak a céljai: lerombolni Inát, Jósut és Busut, majd mindezek végén elpusztítani legnagyobb ellenségét, Kagetorát. Ennél jobb nem is lehetne az élete. Kanszuke úgy vélte, hogy Singen ugyanezeket a terveket dédelgette magában.

– Kanszuke, már megint megsérültél az arcodon. Hány heg van most már a testeden?

– Ha jól számolom, harminchat. Hány éves is most, uram?

– Kezdesz szenilissé válni, még a koromat is elfelejtetted!? Mindjárt betöltöm a harminchatot. Annyi éves vagyok, amennyi forradás van a testeden.

Csak azok az emberek hallották a beszélgetésüket, akik a közelükben ültek. A többiek nem hallhatták őket, mert a szútra kántálása elnyomta beszélgetésük hangját.

Ebben az évben, Tenbun huszonnegyedik évében változás történt, és elkezdődött Kodzsi korszaka.⁷⁸ Ekkor már tizenöt nappal Kodzsi első évének vége előtt jártak.

Kanszuke kiment a szobából és a verandára lépett. A tópart mentén még mindig fényesen ragyogtak a máglyák. Azt gondolta, hogy ezt a Juu hercegnő nélküli üres napot mással nem töltheti meg, mint ellenségei elleni harccal. Elégedett volt, hogy terével Singen is egyetértett.

Kanszuke Kacujori szobájába ment. A fiú már aludt a fáradtságtól, mivel már vagy két napja semmit sem pihent. Kanszuke nagyon halkán nyitott be.

– Ki az? – hallotta a tízéves Kacujori félelmetes hangját. A fiú felült az ágyán. Kanszuke úgy érezte, ez nagyon ígéretes jel.

– Az öregember vagyok, Kanszuke.

⁷⁸ A japán történelem korszakainak neve mindig megváltozik a császár halálakor.

– Dzsii [öregember], te élsz!

– Hogy is halhattam volna meg? Hogyan is lehetnék boldog a másvilágon, ha meghalnék, még mielőtt láthatnám az első hadjáratodat?

– A kényes Dzsii még él! Mivel anyám meghalt, azt gondoltam, hogy esetleg te is meghaltál. Ha élsz, akkor hát azt akarom, hogy még legalább öt évig élj.

– Miért pont öt évig?

– Mert akkor leszek tizenöt éves. Én is azt szeretném, hogy lásd az első hadjáratomat.

– Ó! – erőteljes érzések járták át Kanszuke idős testét. – A te Dzsiiid, Kanszuke még... – de nem tudta befejezni a mondatot. Érzéseinek erőteljes hullámai áradatként söpörtek át rajta. Elképzelte Kacujorit élete első hadjáratán. Képzeteiben Kacujori ifjú arcában annak a fiatal lánynak a tekintete tükröződött, akit életében először tíz évvel ezelőtt pillantott meg a Takasima kastélyban. Nem tudott különbséget tenni a két arc között. Juu hercegnő és Kacujori arcvonásai összekeveredtek a fejében. Olyan volt, mintha a hercegnő, aki nemrég tűnt el ebből a világból, most újból életre kelt volna.

Juu hercegnő még él. Még életben van. Olyan volt, mintha egy szikrázó fénysugár jelent volna meg a semmiből, és beragyogta volna a következő néhány évben rá váró, egymás utáni sorozatos csatározásokkal eltelt boldogtalan éjszakáit és nappalait.

A KAIZU KASTÉLY

MIKÖZBEN SINGEN MÉG MINDIG Juu hercegnő halálát gyászolta, hadserege sebesen haladt Ina felé. Koudzsi⁷⁹ második évének márciusában Kanszuke is részt vett a hadjáratban.

A Kiszó elleni csatában, a hegyekben még használhatták lovaikat, de ebben a hadjáratban már aligha. A csapatok egyetlen hosszú sorban meneteltek a meredek hegyi ösvényeken, kopár sziklán mentén, melyek a Tenrju folyó⁸⁰ zuhatagaira néztek. Számos olyan hegyet másztak meg, amelyeken korábban még ember fia nem kelt át.

Takeda serege egymás után sorra támadta meg és foglalta el azokat a kisebb kastélyokat, amelyek az inai völgyben helyezkedtek el szétszórtan. Két héttel a hadjárat kezdete után azt a jelentést kapták, hogy Ueszugi Kensin Kagetora is elindult Ecsigóból, és elkezdte hadjáratát Kavanakadzsimában. A Takedák serege ekkor épp egy kis faluban állomásozott, amelyben jó néhány tanya épült egymás közelében, a Tenrju hatalmas, kiszáradt folyómedrének csücskében. Amint eljutott hozzájuk a hír, azonnal tanácskozást tartottak, hogy megbeszéljék, mit is kezdjenek az új helyzettel.

– Nem hinném, hogy komoly dologról van szó. Egyelőre ne törődjünk velük, inkább folytassuk a hadjáratot és foglaljuk el az összes kastélyt és erődöt Ina környékén. Amikor Ueszugi északról levonul, akkor majd visszavonhatjuk az összes katonát Inából és megütközhetünk vele – mondta Singen. A Takedák szemmel láthatóan megbíztak csapataikban.

– Egyetérttek – mondta Kanszuke. A többi tábornok meglepő-

⁷⁹ Új császári korszak, ami 1555-től mindössze 1557-ig tartott.

⁸⁰ A Sinano tartomány három legnagyobb folyójának egyike. A Tenrju folyó párhuzamosan folyik a Kiszó folyóval; a Tótomai tartományon folyik át, majd beleömlik a Csendes-óceánba.

dött, hogy így válaszolt ura javaslatára. Általában az volt a szokása, hogy rendszeresen ellentmondott Singen merész ötleteinek, és mindig sokkal óvatosabb stratégiákkal rukkolt elő.

Obu Szaburobei Maszakage volt az első szamuráj, aki ellenvéleménnyel volt.

– Ha most nem Kensin Kagetoráról lenne szó, hanem valamelyik másik ellenségről, akkor teljesen egyetértenék. De most az a határozott javaslatom, hogy ne alkalmazzuk Ueszugi Kensinnel szemben ezt a stratégiát – tanácsolta a fiatal tiszt, akinek szavait alátámasztotta, hogy igen szép eredményeket ért el a háborúk során. Akijama Nobutomo is egyetértett az ifjú harcos szavaival. Úgy tűnt, hogy Singen ekkor már mintha tétovázott volna, hogy esetleg mégis felhagy Ina megye leigázásának tervével, mivel nem akarta, hogy Ueszugi Kensin megjelenésének a híre félelmet keltsen a többiekben.

– Rendben.

Singen megpróbálta leplezni csalódottságát, ezért hát Kanszukehoz fordult kérdésével: – Kanszuke, te mit gondolsz?

– Teljes mértékben megértem Obu tábornok véleményét is. Én azonban mégis azon az állásponton vagyok, mint uram, persze ha mindenki egyetért. De ha valakinek más a véleménye, akkor persze azt is figyelembe fogjuk venni.

– Akkor hát mit tegyünk?

– Obu tábornok szavait is figyelembe véve az a javaslatom, hogy hadseregünk felét küldjük Észak-Sinanóba⁸¹ – mondta Kanszuke. Nagyon engedékenynek tűnt, pedig nagy volt a különbség Singen és Kanszuke személyisége között.

– És melyikünk menjen velünk?

– Szerintem uramnak kellene mennie.

– Nem, nem nekem – mondta Singen. – Ezt biztos csak a megfélemlítés miatt csinálja, úgyhogy ott úgysem várhatók komoly csatározások.

– Teljesen igaza van. Ueszugi Kensin nem fogja önt megtá-

⁸¹ Az a terület, ahol Ueszugi Kensin csapatai állomásoztak. A Csikuma és Szai folyó torkolata közötti vidéket nevezték Kavanakadzsimának. Az évek során Ueszugi és a Takeda klán számos csatát vívott itt.

madni, de csakis azért, mert a hadsereg főparancsnoka áll a csapatok élén.

– Engem nem érdekel, hogy ki megy. Csak azt szeretném, hogy valaki más menjen és ne én.

– Igen, de ha valaki más megy, akkor csatára kerül sor. És akkor nagy bajban leszünk. Ezért legyen uram a vezér.

Ez volt Kanszuke véleménye. Azt az ötletet is támogatta, hogy ne küldjenek senkit Sinanóba. De ha valakit már küldeni kell, akkor az csakis a hadsereg főparancsnoka lehet, azaz Singen.

Amikor a megbeszélés véget ért, Singen elindult Kavanakadzsimába, hadseregének egy részét pedig Inában hagyta. Úgy határoztak, hogy Kanszuke is ott marad, és tovább folytatja a várak elfoglalását.

Singen számításai helyesnek bizonyultak, hiszen ekkor még nem került sor háborúra Kavanakadzsimában. Ueszugi Kensin egyetlen pillanatra sem hagyta el a Zenkódzsi templomban lévő táborát, miközben Singen a Csauszu hegyen ütött tábort. Egy hónapig egyikük sem volt hajlandó engedni a másiknak, majd végül május elsején Ueszugi Kensin tábort bontott és visszaindult Ecsigóba. Kensint követve Singen is összeszedte csapatait és visszament Inába.

Miközben Singen Észak-Sinanóban volt, a Takeda hadsereg Jamamoto Kanszuke vezetése alatt Ina egész területét meghódította. Aki behódolt, annak megkegyelmeztek, aki viszont ellenállt, azt a halálba küldték.

– Nincsen már Inában senki, aki ne borulna le a lába előtt, uram – mondta Kanszuke.

– Mi a helyzet Mizogucsival, Kurokavagucsival és Odagi:ivel?

– Őket mind a halálba küldtem. –

– Mi történt Mijata Macusimával, Tonodzsimával?

– Őket is megöltem.

– És Hanju, Inabe és...?

– Őket is...

– Megölted?

Kanszuke arckifejezése egy cseppet sem változott meg. Singent ez hátborzongató érzéssel töltötte el.

– Ez azt jelenti hát, hogy mindenkit megöltél.

– Igen, mivel mindannyian bizonytalan érzéseket tápláltak uram irányításával kapcsolatban, ezért tanácsosabbnak éreztem a rosszat már a gyökerénél kiirtani. De azokat egyáltalán nem bántottam, akik megadták magukat.

Kanszuke állításai szerint akik behódoltak, sokkal többen voltak, mint saját harcosai, és ekkor már mindannyian a Tenrju folyó kiszáradt medrében gyülekeztek. A többi tábornoknak igen nehezebbre esett megérteni, hogy történhetett, hogy Kanszuke egyedül, kicsiny seregével olyan rengeteg erődöt tudott elfoglalni Inában, melyek már sok éve ellenálltak a Takedáknak.

Aznap éjjel a győzelem örömeire Takeda serege nagy ünnepséget rendezett.

Akijama Nobutomo kapott parancsot Ina megye kormányzására és a Takato kastély védelmezésére. Obu Szaburoheibei Maszakage ötszáz lovas szamuráj tábornoka lett, Kaszuga Dandzso-no-csu pedig a híres családnév továbböröklője lett Sinano megyében, Koszakában. Felvette a Koszaka Dandzso-no-csu nevet és négyszázötven lovas szamuráj vezéréként áthelyezték Észak-Sinanóba. Tökéletes lett a felállítás: Akijama Nobutomo ellenőrzése alatt tartotta Inát, Koszaka Dandzso-no-csu pedig rajta tarthatta szemét az csesigói Ueszugi Kensinen.

Azon az estén Singen és Kanszuke késő éjszakáig ült egymással szemtől szemben a főhadiszállás belső vendégszobájában.

- Most akkor mit tegyünk?
- Támadjuk meg Dzsósut.
- És mi legyen Busuval?
- Remek, akkor Busut is megtámadjuk.
- Nem gondolod, hogy valaki majd megint nem ért egyet velünk?
- Nem hiszem.

Tekintetük találkozott egymással. Singen mosolygott, de Kanszuke nem. Egy ideig mélyen egymás szemébe néztek.

- Ez nem igazság! – háborodott fel Singen hirtelen.
- Mire érti ezt?
- Ina leigázásakor én húztam a rövidebbet.
- Erről nem én tehetek.
- Legközelebb én megyek harcolni, és ebben még te sem akadályozhatsz meg.

– Egyetlen szót sem fogok szólni, de akkor én is urammal megyek. Könyörgöm, ne hagyjon itt házörzőnek.

Erre mindketten elkezdtek nevetni, de amilyen hamar kitört belőlük a nevetés, olyan gyorsan abba is hagyták. Hirtelen rájuk tört a szomorúság Juu hercegnő hiánya miatt. Olyan volt, mintha hideg szélfuvallat söpört volna át a szobán.

Attól az évtől kezdve a *Furin kazan* zászló soha sem maradt Kofucsuban fél évnél hosszabb ideig. Takeda serege úgy szomjazott a háborúra, mint ahogyan a kiéhezett tigris az ennivalóra. Számtalanszor folytattak háborút egymás után; mind a négy égtáj felé ellovagoltak, harcoltak, győztek, majd újra visszatértek Kofucsuba.

Koudzsi harmadik évében jártak, amikor Singen hadseregével átkelt a Fuefuki hegycsúcson és épp Dzsósu megye felé tartott, ahol a Kamedzsiri melletti csatában megsemmisítette Nagano Sinano-no-kami hatalmas seregét. Még ennek a csatának a vége előtt kapott Singen hírt arról, hogy Kensin megjelent Kavanakadzsimában és seregét Észak-Sinanóba vitte át.

Mint mindig, a két sereg most sem ütközött meg egymással, hanem moccanás nélkül töltötték a nyári és az őszi hónapokat egymás mellett, ugrása készen, és amint Kensin visszavonult seregével, Singen is összeszedte embereit és elvonult.

A Koudzsi negyedik évében új korszak köszöntött be, ez lett az Eiroku⁸² első éve. Ennek az évnek az áprilisában Ueszugi Kensin 8.000 harcossal ment Sinano tartományba és az Un-no-Daira síkságon táborozott le, ami a Takedák fennhatósága alatt állt. Singen akkoriban a Komuro kastélyban tartózkodott, de nem törődött Kensin fenyegetésével, figyelmét inkább erődeinek megerősítésére fordította. Baljós csend honolt a két sereg között. Mindenki előtt világos volt, hogy közeleg a kai és ecsigói seregek hatalmas összecsapása.

Singen augusztusban váratlanul bizalmas levelet kapott Jositeru⁸³

⁸² 1558-tól 1569-ig tartó új császári időszak.

⁸³ A 13. Asikaga sógun Muromacsiban, Kiotóban lakott. Ezen időszak alatt az Asikaga sógunátust Muromacsi sógunátusnak is nevezték. Jositeru

sóguntól,⁸⁴ aki azt sugalmazta, hogy a kai és ecsigói seregek között meg kellene kezdeni a béketárgyalásokat.

A levél tartalma a következő volt:

„Mi értelme van, hogy seregét minden évben Ueszugi Kensin ellen küldi és birtokainak határain megbolygatja a békét? Ezzel semmi mást nem okoz a népnek, csak szenvedést.”

Singen megmutatta a levelet Kanszukénak.

– Válaszolt erre a levélre? – kérdezte azonnal Kanszuke.

– Igen.

– És mi volt a válasza?

– Itt van, olvasd! – Singen egy hosszú levelet mutatott Kanszukénak, amely hivatalos levélpapírra, nyomtatott stílusban íródott. Ez azonban nem közvetlen válasz volt Jositeru sógunnak, hanem egy ima Sinano tartomány biztonságáért, amelyet a Togakusi szentélynek szántak.

Singen számára nem létezett komikusabb és értelmetlenebb dolog a sógun tanácsadó-levelénél.⁸⁵

A levél utolsó részéből ítélve, melyben az állt: „Ugyanezt tanácsolom Ueszugi Kensinnek is”, feltételezték, hogy a sógun hasonló levelet küldött Kensinnek is. Ám erről Kensin egyáltalán nem tett említést Singennek. Kensin valószínűleg ugyanúgy érezte, hogy a sógun levele nevetséges és értelmetlen.

Eiroku második évének februárjában egy Zuirin nevű pap látogatott Jositeru sógun követeként Kaiba. A sógun ugyanekkor Oodate Harumicut küldte Kensinhez Ecsigóba. Singen nagyon előzékenyen bánt vele, de semmi különöset nem mondott neki.

---

volt a 13. sógun. Az utolsó Asikaga sógun (a 15-et) Japán első egyesítője, Oda Nobunaga száműzte 1573-ban.

⁸⁴ Japánt az első sógun (katonai parancsnok), Minamoto Joritomo 1192-ben (a Kamakura korszakban) hajtotta uralma alá. A sógun örökletes tiszttség volt, akinek uralmát a császár törvényesítette. A sógun által vezetett kormány volt a sógunátus. Japánban a sógun és a sógunátus közel 700 évig uralkodott, a háborús időszaktól az egyesítésig tartó időszakot kivéve.

⁸⁵ A háborús időszak alatt létezett ugyan az Asikaga sógunátus (1338–1573), azonban egyáltalán nem rendelkezett semmiféle hatalommal, olyan ünnepléses szertartásokat kivéve, mint például daimjók kinevezése földesurak kérésére.

Április elején, két hónappal a pap érkezése után Singen magához hívatta Kanszukét. Éjfél volt, amikor Kanszuke belépett Singen lakosztályába, ahol Singen mosolyogva mondta:

– Olyan hírt kaptam, hogy Ueszugi Kensin épp most indult el Kiotóba, ahol a sógun fogadja őt – ekkor teste egy pillanatra megremegett, azt a benyomást keltve, hogy azonnal meg akarja támadni Ecsigót.

– Tényleg, erre a mostaninál nem is kínálkozna jobb lehetőség. Ezt az alkalmat hatékonyan ki kell használnunk. A döntő háborúnak azonban még nem érkezett el az ideje – mondta Kanszuke.

Kanszuke úgy vélte, hogy Kensinnel Észak-Sinano mezein kell megvívniuk a csatát. Ha most rohamozzák meg Ecsigót, miközben Kensin Kiotóban van, a Takedáknak olyan nagy kárt kell okozniuk az ecsigói hadseregben, hogy soha nem tudjanak újból talpra állni. Ám Kensint magát nagyon nehéz lenne megölni.

Kanszuke gondolatait megosztotta Singennel is.

– Akkor hát, hogyan használjuk ki legjobban ezt a ragyogó lehetőséget? – kérdezte Singen.

– Szerintem Koszaka Maszanobunak adja ki parancsba, hogy öljön meg minden ellenséget Kavanakadzsim szomszédságában. Aztán kérem, engedje meg, hogy építsek itt egy kastélyt. Ha ide építünk egy kastélyt, akkor készen állhatunk arra, hogy Kensint bármikor megtámadhassuk.

– Ehhez tényleg egy kastélyra van szükség?

– Egyértelműen. Szeretném, ha egy stratégiaileg fontos helyen, vagy a Szai vagy a Csikuma folyó mentén lenne itt egy kastély.

– Rendben, ha így gondolsz, hát gyerünk – mondta Singen halkán. Azt nem kérdezte meg, hogy pontosan miért is van ott Kanszukének szüksége egy kastélyra.

Mivel a döntő háború élet és halál kérdéséről szól, a kastélyra nem igazán stratégiai szempontból volt szükség. Nem olyan háborúra készültek, amelyben a kastélyból intéztek volna támadást, vagy amelybe visszatudtak volna vonulni. De Kanszuke mégis akart itt egy kastélyt. Nem az volt a fontos, hogy nagy legyen, hanem az, hogy erős. Csak annyira kellett nagynak lennie, hogy szállást tudjon nyújtani két-háromszáz harcosnak.

Valószínűleg a Takedák fognak nyerni. Ueszugi Kensin hadserege a vereség után hanyatlani kezd. Ekkor érkezhetnek a kastélyból a friss csapatok, akik oldalról támadhatnak rájuk. Az ecsigóiakra az utolsó, döntő csapást ez a kevés harcosból álló csapat fogja mérni. És a legjelentősebb csapat vezére lesz a fiatal Kacujori, élete első hadjáratán.

Kanszuke a kastélyt Kacujorinak akarta; azt akarta, hogy Kacujori első hadjáratán legyen a vezérnek egy kastélya egy stratégiai fontos helyen. Singen készséggel támogatta Kanszuke ötletét, akár sejtette tervét, akár nem.

És azon az éjszakán egyetlen pillanatot sem késlekedve már ki is adták a parancsot Koszaka Maszanobunak, aki Észak-Sinanóban állomásozott. Gyors egymásutánban küldték hozzá a lovas hírnököket Kofucsuból.

Koszaka Maszanobu, aki az Amakazari kastélyban lakott, azonnal engedelmeskedett a parancsnak, és a Sinano és Ecsigo közti határ felé indult. Gyorsan egymás után sorra győzte le az útjában álló erődöket. Májusra már a Takanasi kastélyt is elfoglalta, amely az ecsigói sereg legelső bázisának számított.

Amint erről Kanszuke hírt kapott, Kofucsuból Észak-Sinanóba indult. Előre fel akarta térképezni a csata legvalószínűbb helyszínét, amely reményei szerint nemsokára zajlik majd a kai és az ecsigói seregek között. Éppen ezen a helyen szeretne volna felépíteni Kacujori kastélyát. Lovát ügetésre fogta, amikor a Kai és Sinano határán húzódó fennsíkon haladt végig, ahol korábban már sokszor járt. Akkoriban egyedül lovagolt és elképesztő sebességgel száguldozott, ám Kanszuke most már hatvannyolc éves volt. Több mint húsz samuráj védelmezte, miközben a környező mezők és hegyek tavaszi tájában gyönyörködött; lovával alkalmanként megállt pihenni, mialatt ő maga a nyeregben pihent.

Egyszer azonban kisujját hirtelen a fülébe dugta. Kanszuke a távolból folyvást csatadobok hangját és csatakiáltásokat hallott.

Miután megérkezett Uedába, másnap már a Csikuma folyó folyását követte. Koszaka Maszanobuval a Csikuma folyó és a Szai folyó csatlakozásánál találkozott. Maszanobu épp egy hatalmas csatából tért hazafelé. Koszaka letáboroztatta csapatait a

Csikuma folyó partján és néhány szamuráj társaságában meglátogatta Kanszukét ott, ahol ő és szamurájai a folyótorkolat egyik csücskében pihentek. Kanszuke felállt és üdvözölte a fiatal tábornokot, aki körülbelül annyi idős lehetett, mint Singen, de alacsony termetű volt. Mellette egy jelentéktelen külsejű szamuráj állt.

– Köszönöm, hogy idős kora ellenére szívesen vállalta ezt a fáradságot – motyogta Koszaka mély hangján.

– A vesződség az öné volt, és meg kell mondjam, remek munkát végzett. Bizonyára nagyon elfáradt – válaszolt Kanszuke hasonló udvariassággal. Koszaka erőfeszítéseinek köszönhetően mostanra már egész Észak-Sinano a Takedák fennhatósága alá tartozott.

Kis székekre ültek le egymás mellé. A Szai folyó négy-öt méterrel előttük folyt el; a folyó partját nád fedte be. Azzal a helylyel szemben, ahová letelepedtek, a Csikuma folyó folyt. A tavaszi Nap csillogott a partot borító fehér köveken és a Szai folyó fekete hullámain. Minden nagyon békés volt.

A két hallgatag, ám kiváló szamurájnak szakét szolgáltak fel. Olyanok voltak, mint apa és fia.

Kanszuke valójában nem ismerete jól Koszakát, csak azt tudta róla, hogy a csatákban meglepően jól harcol. Ez a fiatal tábornok alig szólalt meg az értékelő vagy a tervező megbeszéléseken. Bárki előtt úgy tűnhetett, mintha nem is lenne önálló véleménye és boldogan hagyott mindenkit, hogy helyette és nélküle hozzon döntést; elfogadott minden parancsot és tökéletesen végre is hajtotta ezeket.

Személyisége előnyt és hátrányt is jelentett neki. Az emberek megbíztak ebben a fiatal szamurájban, de soha nem tartották nagyszerű tábornoknak. Ezt még Singen is ugyanígy érezte. Amikor olyan dologról volt szó, ami nehézséggel vagy kellemetlenséggel járt, egyszerűen csak azt mondta: – Küldjük Koszakát. – Ebben a mondatában nyolcvan százalék bizalom, de húsz százalék sértés is rejtett. Az emberek azt gondolták, hogy Koszaka addig lesz boldog és elégedett, amíg lehetőséget biztosítanak neki a harchoz. Akkoriban az Amakazari kastélyban lakott az Ecsigo elleni első hadsereg főparancsnokaként. Természetesen senki

nem volt alkalmas erre a fontos feladatra, csak Koszaka, ám ugyanakkor a tény, hogy ilyen veszélyes és távoli vidékre szolt a küldetése, azt bizonyította, hogy Singen azon emberei, akik részt vettek a haditanácsokon, nem tartották kulcsfontosságú vezérnek.

Kanszuke mindig is szimpatizált ezzel a szamurájjal, habár az ő véleménye sem különbözött túlságosan a többiekétől. Kanszuke szerint kellemes élmény volt szakét inni azzal a férfival, aki-vel nem érezte magát zavarban, ha hosszú ideig csendben maradt. Időnként felemelte a szakés csészét és hagyta, hogy társa töltsön neki az italból.

Ez a zárkózott szamuráj azonban hirtelen megszólalt.

– Van valami, amiről szeretném megtudni a véleményét – kezdte Koszaka és megparancsolta csatlósainak, hogy lépjenek jóval hátrébb, hallótávolságon kívülre.

– Miről lenne szó? – emelte fel a fejét Kanszuke és belenézett a fiatal férfi szemébe.

– Azt szeretném, ha egy a kastély épülne a közelben, körülbelül két-három mérföldre innen.

– Érdekes gondolat – mondta Kanszuke nyugodtan, ám magában igencsak meglepődött. Ő is éppen azért utazott ide, hogy megkeresse a legalkalmasabb helyet egy kisebb kastély építéséhez.

– Egy kastély? – kérdezett vissza Kanszuke.

– Igen, egy kastély. Nagyon szeretnék ide egy kastélyt. Azt is tervezem, hogy magamnak építtetek egy kastélyt, de most az előbbi témáról szeretném kikérni a véleményét.

– Miért lenne szükség itt egy kastélyra? – kérdezte Kanszuke.

Koszaka némán felemelte az arcát és ránézett Kanszukéra.

– Úgy vélem, hogy az ecsigóiak elleni döntő harcot ezen a környéken fogjuk vívni.

– Igaza van.

– A Zenkódzsi templom mellett, a Uedahara síkságon...

– Meglehet.

– A Szai folyó és a Csikuma folyó között.

– Valóban.

– Szerintem ez a háború ennek az évnek a végén lesz, vagy

legkésőbb jövő nyáron. Úgy gondolom, elegendő időnk lesz addig, hogy megépítsük ide a kastélyt.

– Miért gondolja úgy, hogy ehhez a háborúhoz kastélyra lesz szükségünk?

– Nos – állt meg Koszaka és igen lassan folytatta tovább –, ebben a kastélyban szeretném elszállásolni Kacujori urat és támogatni, hogy túlélje ezt a háborút. Meg kell akadályoznunk, hogy a Takedák elpusztuljanak ebben a háborúban.

Kanszuke önkéntelenül is rábámult Koszaka Maszanobura, miközben elviselhetetlenné vált a csönd.

Kanszuke szintén egy olyan kastélyt akart itt, amelyben elhelyezhetné Kacujorit. De neki azért volt fontos a kastély építésének ötlete, mert elsőprő győzelemre számított. Ebben a kastélyban állomásoztak volna azok a kisebb létszámú csapatok, akik a döntő csapást mérték volna a visszavonuló ecsigói hadseregére. Ez a kastély adott volna lehetőséget Kacujorinak, hogy diadalmasan győzedelmeskedjen, és mások ezért nagyra becsülnék. De Koszaka épp ellenkezőleg gondolkozott. Ő azért építette volna a kastélyt, mert a Takedák vereségére számított.

– Tehát arra számít, hogy a szövetségesek vereséget szenvednek? – kérdezte Kanszuke.

– Kilencven százalék az esélye annak, hogy igen. Nagyon nehéz lesz győznünk – válaszolt Koszaka habozás nélkül.

– És miért vélekedik így?

– Kétségtelen, hogy ebben a csatában mind a Takedák, mind az ecsigói sereg az utolsó samurájáig küzdeni fog. Ebből a vég nélküli szembenállásból, valamint urunk és Ueszugi Kensin személyiségéből arra következtetek, hogy nem lesz lehetősége egyiküknek sem, hogy a háború közben visszavonuljon seregével.

– Ez eléggé nyilvánvaló. Ebben a tekintetben egyet értek önnel.

– Egyiküknek nyerni kell, a másiknak pedig veszíteni. És ha az egyiknek veszítenie kell...

– Akkor ön úgy véli, hogy azok mi leszünk.

– Igen.

– A mi Takedánkat legyőzik?!

– Takeda még nem szerzett tapasztalatot ilyen nehéz háborúban. Stratégiáink segítségével ez idáig még mindig győzelmet

arattunk; kisebb hadseregünk győzedelmeskedett a nagyobb ellenség felett és úgy sikerült elpusztítanunk őket, hogy saját hadseregünkben igen kevés veszteség keletkezett. Azonban ebben az ecsigóiak ellen vívott döntő ütközetben nem fogjuk tudni, hogy mi lesz a harc kimenetele, csak a legvégén. Mindkét sereg el fogja veszíteni szinte az összes harcosát, a táborokban és az erődökben teljes lesz a fejetlenség és a zűrzavar. A győzelem és a verség kérdését el kell dönteni. A stratégia itt már nem sokat segíthet. Életre-halálra menő küzdelem lesz, szemtől-szembe. Az ecsigói hadsereg már hozzá van szokva az állandó dulakodáshoz és marakodáshoz az ikkó buddhizmus⁸⁶ követőivel szemben, ezért ők fognak nyerni, és a mi tapasztalatlan seregünk, ami még nincs hozzászokva az ilyen küzdelemhez, veszíteni fog.

Koszaka ekkor abbahagyta a beszédet. Szavai kissé pimaszul hangzottak, de Kanszuke ennek ellenére mégis csodálta, hogy kimondta a véleményét.

Csöndben rágódott az ifjú tábornok szavain. Úgy érezte, mintha ez a fiatal vezér, akire sohasem fordított különösen nagy figyelmet, váratlanul igen érzékeny pontra tapintott volna. Koszaka Maszanobu ezután halk, kifejezéstelen hangon dűnnyögve folytatta tovább mondandóját:

– Bocsánat, hogy ezt mondom, de hogyha a Takedák veszítenek, akkor egyértelmű lesz, hogy urunk, Josinobu úr és egész családja meg fog halni a csatában. De a legifjabb Takedának életben kell maradnia, hogy ne szakadjon meg a Takedák vérvonala. Meg kell mentenünk Kacujori urat. Őt senki sem fogja hibáztatni a vereségért. Hogy ki tudjuk menekíteni az ellenség elől, egy kastélyra van szükségünk, hogy az ellenségeinket távol tartsuk, és a fiatal úrnak legyen ideje a menekülésre.

– Értem – mondta Kanszuke határozottan. – Annyit fogok segíteni, amennyit csak lehet, hogy a kastély, amire vágyik, megépülhessen itt – majd elhallgatott. Kanszuke néha szakét töltött

⁸⁶ A háborús időszakban Japánban igen gyakoriak voltak a parasztfelkelések, melyeket az ikkó buddhista szekta vezetett. A parasztok nem örültek neki, hogy a samurájok kihasználták őket. A csatamezőkön elhullajtott fegyvereket összeszedve sokszor felláztak a samurájok ellen.

Koszaka kupájába és viszonzásképpen Koszaka is megtöltötte Kanszuke kupáját. Ám a csend változatlan maradt.

A hatalmas folyóparton mindenütt harcosok voltak, kisebb csoportokba rendeződve. Nyugodt elégedettség volt érezhető azok körében, akik hazafelé tartottak a diadalmas csatából. Ez volt az első alkalom azóta, hogy Kanszuke a Takedák szolgálatába lépett, hogy úgy érezte, megöregedett. Érezte, nem tudja felvenni a versenyt Koszakával.

Koszaka szavaival pontosan rámutatott Takeda seregének gyengéjére. Singen eddig mindig az ötletes stratégiáknak köszönhetően volt arra képes, hogy meghódítsa a környék földbirtokait és emiatt a Takedák helyzete most igen veszélyessé vált. Senki más nem vette ezt észre, de Koszaka Maszanobu szeme mindezt világosan látta.

Koszaka szavai igen fájdalmasan hatottak Kanszukéra. Koszaka véleménye könyörtelenül bírálta Kanszuke stratégiáját, amivel katonai tanácsadóként eddig segítette a Takeda klánt. De igaza volt: szokásos stratégiája többé már nem volt használható a Kensin ellen háborúban. Ueszugi Kensin stratégaként is kiváló volt. Ami a stratégiát illeti, Singen és Kensin tényleg egyformán remekeltek benne. Az viszont, hogy ebben a vérre menő csatában ki lesz a győztes, az utolsó szamuráj kitartásán múlik majd. Azon, hogy ki hogyan tud küzdeni. Amint azt Koszaka is jósolta, nagy az esélye, hogy Singen és törvényes fia, Josinobu is meghalhat a csatában. Maga Kanszuke a többi idős hírséges szolgálóval együtt talán közszemlére bocsátja majd holttesteiket a kavanakadzsimai csatamezőn.

Soha nem gondolkozott a vereségről. Az összes korábbi háborúban mindig csak a győzelemre gondolt. Ez a magabiztosság egy pillanat alatt úgy elillant ebből a hatvannyolc éves férfiből, mint ha egy gonosz szellem, ami hosszú ideig megszállta, most hirtelen eltűnt volna belőle. Ezen a ragyogó tavaszi napon rövid szakézzgatásuk körülbelül egy óráig tartott. Több szót egyikük sem szólt.

Kanszuke az Amakazari kastély felé vette útját Koszakával együtt. Szeretett volna kicsit hosszabb időt tölteni ezzel a fiatal tábornokkal.

Ezután visszatért Kofucsuba, és ekkor már elegendő embert vitt magával, hogy felépíthessék a kastélyt, majd újból Észak-Sinano-ba indult. Június volt.

Az építkezés közepén Kanszuke-nak vissza kellett mennie Kofucsuba. Ennek oka az a hír volt, hogy miközben Ueszugi Kensin Kiotóban látogatást tett a sógunnál, Nagai Maszakage, aki a Kaszugaszan kastélyban élt, megszállta Togakusi vidékét, ami a Takeda klán birtokainak határain belül volt. Észak-Sinano, amit Koszaka Maszanobu nemrégiben hódított meg, most újra csatatérre változott.

Július közepén Kanszuke visszaindult Kofucsuból, és Singennel meg a harcosaival a Komuro kastélyban szállt meg. Mindeközben Ueszugi Kensin visszatért Kiotóból és csatlakozott a többiekhez a Kaszugaszan kastélyban. Ekkor már elkerülhetetlennek látszott, hogy összecsapásra kerül sor a két hatalmas daimjó között.

Kanszuke azonban nem feledkezett meg Koszaka szavairól. A kastélynak még azelőtt meg kell épülnie Észak-Sinano vidékén, mielőtt elkezdődik az ütközet. Habár Singen már nagyon nem akart Kofucsuban maradni, és égett a vágytól, hogy főhadiszállását végre Komuróba költöztesse át, Kanszuke mégis azt tanácsolta, hogy maradjon Kofucsuban. Attól tartott ugyanis, hogy ura felingerli Kensint.

Következő évben Újév napján, Eiroku harmadik évében az újévi ünnepséget a kofucsui kastélyban rendezték meg. Erre az ünnepélyre minden tartományból összegyűltek a tábornokok. Singen ezt az alkalmat használta ki, hogy tájékoztassa tábornokait arról a tervéről, hogy át akarja telepíteni főhadiszállását Komuróba. Mivel már nagyon számítottak arra, hogy a Kensin elleni döntő háború nemsokára elkezdődik, ötlete mindenki számára logikusnak tűnt.

Egyedül Kanszuke volt az, aki nem támogatta a javaslatot.

– Előbb vagy utóbb tényleg át kell majd költöztetnünk a főhadiszállást, de az áttelepítést még egy kis időre el kellene halasztani.

– Milyen hosszú időre gondolsz? – kérdezte Singen. Szokás szerint nem örült a helyzetnek.

– Várjunk, amíg fel nem épül a kastély. Ha a kastély készen lesz márciusra, akkor tavasszal át lehet költözni.

Ha Kanszuke egyszer valamit kimondott, utána sohasem változtatta meg a véleményét. Bárkinek, aki a beszélgetést hallgatta, úgy tűnt, mintha egy csökönyös vénember lenne.

Koszaka Maszanobu szokásához híven úgy ült ott, mint aki megnémult. Kanszuke arra vágyott, bárcsak Koszaka mondana valamit, ami alátámasztaná javaslatát, de az eddigiekhez hasonlóan most sem támogatta Kanszukét egyetlen segítő megjegyzéssel sem.

A megbeszélés után Koszaka mégis Kanszuke után sietett.

– Nagyon köszönöm, uram – mondta, majd hirtelen lehalkította a hangját és így folytatta: – Van egy falu Macuiban, aminek a neve Gokobucsi. Úgy érzem, az lenne az ideális hely a kastély felépítéséhez. Szeretném, ha azonnal odalátogatna és megnézné a helyet – majd hozzátette: – A falu a Csikuma folyó mentén található.

– Valóban?

– Védekezésre tökéletesen alkalmas.

– És mi a helyzet a támadással?

– Nos, ahhoz nem igazán ideális.

– De védekezéshez tökéletes...

– Igen, védelmi szempontból ennél tökéletesebb földrajzi adottságokkal rendelkező helyet keresve sem találunk.

– Akkor minden rendben.

Ez után a rövid beszélgetés után elbúcsúztak egymástól.

Az ecsigói hadsereg azonban kisebb megszakításokkal egész tavasszal és nyáron támadta Észak-Sinanót. Nem maradt idő a kastély felépítésére.

Ha a kastélynak csak Kanszuke kívánalmainak kellett volna megfelelnie, akkor már réges-rég felépítette volna, de ő meg akart vitatni mindent Koszakával és az ő ötleteit és terveit is figyelembe szeretne volna venni. Koszakának minderre azonban nem volt ideje.

Kanszuke kétszer utazott Észak-Sinanóba és megvizsgálta a Macuiban lévő Gokobucsi nevű falucskát. Koszakának tényleg igaza volt: ha a védelem szempontjából nézték, lehetetlen lett volna ennél jobb helyet találni.

Dombos vidék volt a Csikuma folyó mentén, és ez szolgáltatta a védelmet a kastély számára. A Csikuma folyó, amely északnyugati irányból folyt, egy szakadékot mosott ki magának, amely akadályt jelentett annak, aki Kavanakadzsimából akart behatolni. Az északi és északkeleti területeken a Kanai, a Szenbjó vagy az Ugen hegy természetes akadályt képezve zárultak össze. Emellett azért tudtak volna hátsó utat is vágni, amelyen visszavonulhattak az Amakazari kastélyba. Keleten a Kimjó, a Horikiri és a Tate-isi hegy tornyosult volna védőfalként a leendő kastély fölé, amin egyetlen lovas harcos sem lett volna képes áthatolni. Komuróba, a főhadiszállásra csak ezeken a hegyeken keresztül lehetett eljutni. Nyugaton a terep szintén magas és hegyes volt. Az egyetlen nyitott oldal a falu északnyugati része volt, amely a Csikuma folyó másik oldalán Kavanakadzsimára felé nyúlt el.

Kanszukének nem volt ellenvetése azzal szemben, hogy itt épüljön meg a kastély. Csak azt kellett megvárnia, hogy Észak-Sinanóban lecsendesedjenek a csatározások, hogy Koszaka Maszanobunak is legyen elegendő szabadideje. Amikor meglátta ezt a vidéket, arra gondolt, hogy a kastélyt Kaizu⁸⁷ kastélynak nevezi el, mert a Csikuma folyó úgy hömpölygött ott, mint az óceán, ennek a folyónak a szélén akarta megépíteni.

Szeptember volt, amikor a kastély alapjait lefektették. Kanszuke eltökélte, hogy a kastélyt három hónap alatt építi fel, úgy, hogy éjjel-nappal dolgoznak rajta. Ekkor már feszült volt a helyzet, az idő nagyon sürgette őket.

Novemberre a terveknek megfelelően sikerült befejezniük a kastélyt. A főkastély és a külső kastélyok mellett még öt tornyot építettek, amelyeket a Csikuma folyó és a külső várak vett körül. A külső várak szélessége még a legkeskenyebb helyen sem volt kisebb, mint 15–16 méter. Az erődítmény északkeleti részén egy szentélyt is építettek, amelybe bevitték Kongóból⁸⁸ a Hacsiman szentély⁸⁹ védőistenét.

⁸⁷ A *kai* szó óceánt jelent, a *zu* pedig azt, hogy „ahol a víz folyik”.

⁸⁸ Kongóban áll a legismertebb Hacsiman szentély. Innen származik a samurájok védelmező istene.

⁸⁹ Sok japán szentély viseli ezt a nevet. Azt jelenti, hogy a szentély Oudzsín

Mivel Kanszuke volt a felelős a kastély építéséért, Singen őt jelölte ki, hogy adjon neki nevet. Azt a nevet adta, amit már az elején kiválasztott: Kaizu kastély lett. Amint befejeződött az építkezés, Koszaka Maszanobu odaköltözött az Amakazari kastélyból, mint helytartó. Koszaka helyét Ojamada Maszatau vette át az Amakazari kastélyban.

Azon a napon, amikor Koszaka beköltözött a Kaizu kastélyba, Takeda Singen, aki már több mint egy hónapja állomásozott Komuróban, Kanszukével együtt eljött meglátogatni. Koszaka vezetésével felmásztak a főkastély északnyugati csücskében lévő kilátó-toronyba. Szemük előtt terült el az a mező, amely körbevette Kavanakadzsimát, és amelyet az Ecsigo és Kai közötti döntő ütközet helyszínének tartottak. A Szai folyó két lágy kanyaral osztotta ketté a területet.

Késő ős volt, amikor lenéztek erre a földre, miközben mindannyiukban más-más érzelmek dúltak. Kanszuke pontosan tudta, hogy Koszaka merrefelé néz. A szemében tükröződő mező nem töltötte el jó érzésekkel.

Kanszuke fejében másféle gondolatok cikáztak. Miközben a kastélyt építette, ugyanúgy gondolkozott, mint Koszaka, de most, hogy már majdnem teljesen elkészült, megváltozott a nézete.

Hirtelen az a kérdés ötlött az eszébe, hogy vajon mit fog az el-lenséges hadsereg főparancsnoka, Ueszugi Kensin gondolni erről a kastélyról? Biztosan tett valamilyen hatást Kensinre, hogy épp a háború kezdete előtt épült ide. Az, hogy éppen ide épült, megváltoztatta ezen a területen minden egyes fának és fűszálnak a jelentőségét.

Kanszuke szeme úgy ragyogott fel, mint mindig, amikor egy kastély tornyában állt. Azt gondolta, hogy neki kell győznie.

Singen hirtelen szólásra nyitotta a száját.

– Az országban egyetlen kastély sem veheti fel a verseny ez-zel – mondta halkán.

---

császár – a japán mitológia, azaz a *Nihon Soki* szerint Japán 15. császára – tiszteletére épült. Uralkodása alatt (i.e. 310–270) Japán hatalma nagyon erőteljesen növekedett, ezért ő lett a samurájok védőistene.

– Hogy mondja? – kérdezte Kanszuke.

– Ez a kastély ideális helyen van ahhoz, hogy az ember a Holdat nézegesse. Igen, a holdfényre gondolok. Mi lenne, ha minden évben a holdfényben tartanánk itt ünnepséget?

Amikor végiggondolták, a Hold látványa innen tényleg szebb volt, mint bárhol máshol. Kanszuke nagyon büszke volt az urára. Lenyűgözte nagyszerű személyisége, hogy most, amikor mindenki azt hitte, hogy semmi másra nem tud gondolni, csak a harcra, akkor mit sem törődött a háborúval, ehelyett inkább a holdfényt nézte.

Koszaka pedig arra gondolt, hogy vereség esetén hogyan lenne a legmegfelelőbb visszahívni ide a harcosokat. Kanszuke olyan stratégián törte a fejét, aminek a következménye vagy a mikéntje mit sem számított, csak az volt a lényeg, hogy a csata győztes ütközet legyen. Mindeközben Singen gondolatban már a holdfényben rendezendő ünnepséggel foglalkozott.

KÉSZÜLŐDÉS A CSATÁRA

EIROKU NEGYEDIK ÉVÉBEN JÁRTAK. Kensin halogatta Singen megtámadását, és lándzsája hegyét inkább Hódzsó felé, Odavara⁹⁰ irányába fordította. Újév napján Kensin már az Umajabasi kastélynál járt és nemcsak a Kantóban⁹¹ lévő nyolc tartomány tábornokainak, hanem a Kanto tartományon kívül eső Oou⁹² számos tábornokának is elküldte felhívását, hogy csatlakozzanak hadjáratához.

Amint a hír elérkezett Singenhez Kofucsuba, rögtön ráébredt a helyzet súlyosságára, és felszólította tábornokait, hogy gyülekezzenek a Kaizu kastélyban.

Ha Kensin elpusztítaná a Hódzsókat, akkor egyértelmű lenne, hogy egyetlen csata segítségével hatalmát megkétszerezné, sőt megháromszorozná. Arra is meglenne az esély, hogy a győzelem hajtóerejét kihasználva benyomulna a Takedák birtokára, Kaiba és Sinanóba. Ebben a helyzetben égetően szükségessé vált, hogy erőit Takeda Sinano és Ecsigo határára összpontosítsa és Ecsigo szíve felé irányítsa fegyvereit.

Amint mindenki megérkezett a Kaizu kastélyba, Singen meghatározta minden tábornoka helyzetét és felkészült arra, hogy előrchalad Ecsigo felé. A hadseregnek teljes készenlétben kell lennie. Singen harcosainak egy kisebb csoportját a Hódzsó család védelmére küldte. Nagyobb zászlóaljat nem tudott odaküldeni, mivel Kofucsu védelmére csak kevés harcosa állt rendelkezésre. A Takedák erőinek legnagyobb része ekkor már Észak-Sinanóban gyülekezett.

Márciusban Kensin körülvette az Odavara kastélyt azzal a 96.000 harccsal, akiket szövetséges tábornokai toboroztak

⁹⁰ Szagami fővárosa. Takeda lánya Hódzsó fiához Szagamiba ment feleségül.

⁹¹ Japán központi megyéinek (pl.: Kai, Sinano, Szagami, Szuruga) egyike.

⁹² Kanto megyétől északra fekvő terület.

Kanto és Oou megyékben. Ha Hódzsó odavaraai kastélya elesne, Singen egyetlen pillanatra sem habozna, hanem rögtön Ecsigo ellen indulna. Ez volt életének negyvenegy éve alatt a legeseménydúsabb és legbizonytalanabb időszak, amit átélt.

A készülődés időszaka alatt Kanszuke nem sokat beszélt. Csak abban tudott reménykedni, hogy az Odavara kastély nem pusztul el. Ha mégis elesik, akár tetszik, akár nem, Takeda seregének meg kell rohamoznia Ecsigót, és Kensin távollétében kell rajtaütniük. Hazatérésekor pedig Kensin fogja lerohanni Kait. Azt lehetetlen volt megjósolni, hogy mindezek után mi lesz a háború kimenetele. Ezt a háborút nem a stratégia vagy a hadtudomány fogja eldönteni. Minden kizárólag a szerencsén múlik. Singen tehetsége vagy bátorsága többé már mit sem ért. Sem Kanszukéra, sem Koszakára nem volt szüksége.

Nem akarta hagyni, hogy Singen ilyen háborút vívjon Kensinnel. Március tizenharmadikán Kensin teljes körű támadást intézett az Odavara kastély ellen. A kastély azonban bevehetetlenségéről volt híres, emellett még a harcosok is teljes erejükkel elszántan védelmezték, ezért annak bevétele nem ment olyan könnyen. Kensin végül felhagyott ezzel a vállalkozással, ezért ugyanannak a hónapnak a végére felfüggesztette a kastély ostromát és seregével együtt visszatért Ecsigóba.

Nyilvánvaló volt, hogy Kensin, aki félúton felhagyott az Odavara kastély ostromával, csak azért, hogy tekintélyét megőrizze, esetleg újból megkísérel csatározni Takeda seregével. Június végén visszatért szálláshelyére a Kaszugajama kastélyba, és pihentette lovasságát.

Kanszuke úgy gyanította, hogy ősz közepe lesz, amikor Kensin hadseregével újra Észak-Sinanóba indul. Az ecsigói csapatoknak, amelyek tizenegy hónapot töltöttek el hadjárattal Kanto megyében, sok pihenésre volt szükségük. De Kanszuke úgy gondolta, hogy jövő évig nem fogják a támadást halogatni. Kensin számára természetes volt, hogy amilyen gyorsan csak lehet, vissza akarta szerezni elveszett tekintélyét. Még élénken élt mindenkinek az emlékezetében az a szégyen, amit az Odavara kastélynál elszenvedett veresége okozott.

Augusztus tizenegyediké éjszakáján a Kaizu kastély táborno-

ka, Koszaka Maszanobu arról kapott híreket, hogy Kensin behatolt Észak-Sinanóba. Azt hallotta, hogy körülbelül 13.000 harcosal indult hadjáratra. Miután átkeltek a Tomikura hegycsúcsra, betörték Obuba és Kavanakadzsimá irányába tartottak.

A Norosi hegyen, a Kaizu kastély mögött, jelzőfényt lőttek fel. A tűzoszlop felszívított az égbe és a szikrák beragyogták az éjszakai ég sötétjét.

Ezután egyik hegyről a másik után sorra küldték fel a jelzőfényeket. Akkoriban ez volt a szokásos módja, hogy híreket juttassanak el dél felé. Ezek a jelző-hegyek a következők voltak: a Gorigatake, A Két Fa hegycsúcs, a Kosigoe, a Nagakubo és a Vada hegycsúcs. Egyik hegytől a másikig a hegycsúcsokról fellőtt tűzcsóvákkal jeleztek egymásnak. Ezzel a jelzéssel összhangban rengeteg lovas hírnök indult útnak a sötétségben a Kaizu kastélyból, két-három fős csoportokban.

Tizenötödike éjszakáján az egyik hegyről felküldött tűz-jelzésből Singen is megtudta a hírt. A gyors hírnökök segítségével tizenhatodikán azt is megtudta, hogy hány harcosból áll ellensége hadserege. Amikor a hírnök megérkezett, a Kofucsu kastély bejáratánál már tolongtak a szamurájok, akik teljes készségben várták, hogy csatába indulhassanak.

Ettől kezdve a harcosok három napon keresztül számos csoportba rendeződve, alakulatokba tömörülve folyamatosan hagyták el a várost. Augusztus tizennyolcadika volt, amikor az utolsó csapat Singen vezetésével elhagyta Kofucsut.

Kanszuke a hatalmas hadsereg legelső csapatához csa lakozott, miközben a harcosok Kofucsuból kifelé vonultak. Majdnem húsz év telt el azóta, hogy életében először ment csatába Tenbun tizenkettedik évében. Érezte, hogy ez lesz az utolsó alkalom, hogy harcba indul. Előre látta, hogy hosszú élete véget fog érni. Azt nem tudta megmondani, hogy melyik sereg fog győzni, de azt soha nem gondolta, hogy a Takedák veszítenének, mint ahogyan azt Koszaka Maszanobu jósolta. Singennek ebben a csatában is győznie kell. Mindenféleképpen győzniük kell.

Azonban valami oknál fogva úgy érezte, hogy többé már soha nem fog Kofucsu földjére lépni. „Ha ebben a csatában nem

halok meg, akkor semmilyen más csatában nem fogok elesni.” Érezte, hogy ha a halál nem ragadja el hamarosan, akkor még nagyon hosszú kort megélhet. De tisztában volt saját végzetével. Minden embernél eljön a megfelelő idő, amikor meghalhat. Úgy tűnt, hogy számára a megfelelő idő ezzel a csatával érkezett el.

Kanszuke elvált csapatától, akik Észak-Sinano irányába tartottak, és öt csatlósával Szuva felé vette az útját, a Takasima kastélyba. Mivel Singen főhadserége még két napig nem hagyja el Kofucsut, arra gondolt, hogy a két nap alatt két dolgot fog megtenni. Az egyik: ellátogat Juu hercegnő sírjához, ami a Kannon-in templom dombján volt, a másik pedig, hogy Kacujoriért megy. Ez persze nemcsak Kanszuke terve volt, hanem Singené is. Beleegyezett, hogy ez a háború legyen Kacujori első hadjárata.

Amikor odaért Szuvába, Kanszuke sok katonával találkozott, akik épp akkor hagyták el Szuvát, hogy csatlakozhassanak a Kofucsuból érkező főhadsereghez. Megtudta az első csapatot vezető tábornoktól, hogy Kacujori az utóbbi hat hónapot Inában töltötte, és nem Szuvában. Ina képviselője Akijama Nobutomo volt, és az ő feladata volt a Takatóban lévő kastély felügyelete. Ezért hát igen valószínűnek tűnt, hogy Kacujori értesült a Takató kastélynál zajlott eseményekről és eszerint bizonyára útnak is indult Akijama Harucsikával együtt.

Kanszuke azt gondolta, hogy Akijama hadserege aznap vagy másnap ugyanazon az úton fog elhaladni, ahol ő, ezért maga is üdvözölheti őket. Támogatni kívánta Kacujorit élete első hadjáratán. Mellette akart a csatamezőre vonulni.

Kanszuke lovát a Takasima kastély irányába fordította. Habár már beérkezett a városba, a kastélyba mégsem ment be. Tudván, hogy Kacujori már nincs itt, semmi értelmét sem látta, hogy bemerjen egy olyan kastélyba, ahol a harcosok éppen indulásra készülnek. Áthaladt a bejárati kapun és útját a Szuva tó mentén folytatta tovább. A hat ló, amelyet vezetett, szél ellen vágatott, miközben mindegyik lovas kétrét görnyedve ült a nyeregben. A Nap éppen lenyugvóban volt és utolsó sugarai rozsdavörösen tükröződtek a tó hullámain.

Néha-néha megállt pihenni lovával. Kínzó fájdalmat érzett,

amikor lova felfelé vágatott. Életkorát már nem hazudtolhatta meg. Amikor megpihentette lovát, érezte a hideg szelet az arcán. Hűvös, őszi szél volt, ami megdermesztette fájó csontjait.

Juu hercegnő sírja félúton volt a Kannon-in templom felé vezető dombon, ahol olyan sokáig élt és ahol békében halt meg. Gyorsan eltelt az öt év, mióta itt hagyta ezt a világot.

Kanszuke kint hagyta csatlósait és egyedül ment a temetőbe. Úgy térdelt le, mintha Juu hercegnő előtte ülne.

– Hercegnő! – kiáltotta hangosan. – Hercegnő, tudom, sok idő eltelt. Sajnálom, hogy nem tudom gyakrabban meglátogatni, de annyira lefoglalnak a csatározások. Bizonyára szörnyen magányosnak érzi magát. De kérem, legyen vidám. Végre elérkezett az idő, hogy urunk megküzdjön Kensinnel. Kérem, nézzen miniket odafentről, hogy láthassa, ki lesz a győztes. Hát nem lehetetlenység, hogy urunk veszítsen? Hercegnő, tényleg szerette urunkat, vagy nem? Nem telik majd sok időbe urunknak, hogy elfoglalja az egész országot. Azért maradtam életben a mai napig, hogy lássam ezt a háborút; máskülönben mi lenne annak az értelme, hogy ilyen sokáig éltem? Ha ez a háború nem lenne, már sokkal korábban meghaltam volna. Már akkor elkísértem volna, amikor elhagyta ezt a világot. Nem hideg tél volt, amikor meghalt? Ilyen hideg téli napon biztosan nagyon rossz lehetett meghalni.

És Kanszuke csak folytatta tovább a mormolást. Amikor elkezdett beszélni, nem tudta abbahagyni. A szavak folyamatosan peregték a szájából.

Hirtelen felemelte arcát. A szél süvítésén át most lovak patáinak hangját vélte hallani. Biztosan azok a csapatok, amelyek épp most indulnak útnak a Takasima kastélyból és hangjuk valószínűleg visszaverődik a tó felszínéről.

– Hercegnő, még valamit mondanom kell. Fiának, Kacujori úrnak az első hadjáratáról van szó; a tizenhat éves Kacujori első csatájáról. Nemes családjának, a Szuváknak a vére csörgedezik az ereiben. Hercegnő, ön nagyon sokat szenvedett. Egy havas napon még a kastélyból is megszökött és olyan sok aggodalmat okozott nekem. Úgy tűnik, mintha csak tegnap lett volna. De most biztosan boldog, hogy Kacujori úrban a Szuvák vére folyik.

– Ekkor Kanszuke hirtelen elhallgatott. Hallani vélte Juu hercegnő vidám hangját.

– Min nevet, hercegnő?

Most viszont zokogás hangja hallatszott.

– Sír, hercegnő?

Kanszuke felállt és körbenézett. Észre sem vette, hogy sötétség borult rá, és körülvette Juu hercegnő sírját.

– Hercegnő!

De ekkor már semmi mást nem hallott, csak a szél hangját, ami a domb lábától a tetejéig süvített fel.

Még álldogált ott egy ideig. Mit gondolhat Juu hercegnő erről a csatáról? „Vajon milyen hangot is hallottam: sírást vagy nevetést? Vajon örül a háborúnak vagy szomorú miatta?” Csak állt ott és kellemetlenül érezte magát az egész miatt. Idáig szinte bizonyos volt abban, hogy Juu hercegnő boldogan fogadja majd a híreit, de mostanra Kanszuke teljesen összezavarodott.

Mi jelenthet ez a hűvös, gunyoros nevetés? Nem, az is lehet, hogy nem nevetés volt. De ha nem nevetés, akkor talán zokogás? Ha tényleg sírást hallott, vajon mi lehetett az oka?

Hirtelen a semmiből egyik csatlósa hangját hallotta.

– Figyelne rám, kérem?

Kanszuke nem látta. Elnyelte a sötétség. Megfordult és átpillantott a kerítésen, mintha megpróbálna keresztüllátni a sötétségben.

– Mi történt?

– Uram, ennek a dombnak az aljában épp harcosok nagy csapata vonul el. Nem hiszem, hogy a Kiszóból jövő sereg ezt az útvonalat választaná. Ezért hát úgy vélem Akijosi tábornok az Takatóból, Ina megyéből.

Csatlósai tudták, hogy Kanszuke Kacujori úrra vár, aki az inai hadsereggel tartott.

– Micsoda, az inai sereg?

Bár Kanszuke úgy gondolta, még túlságosan korán van ahhoz, hogy az inai hadsereg megérkezzen, mégis azt parancsolta csatlósának, hogy menjen oda maga és győződjön meg róla. Tényleg, a szélirány változása miatt most újból hallotta a paták mennydörgő hangját, ami korábban elnémult. Tulajdonképpen

egészen közletről hallotta a közeledő lovakat. A hadsereg biztosan közvetlenül a domb alatt vonul el éppen.

– Igen, ez tényleg Akijama Harucsika úr serege, uram.

Ezt hallván Kanszuke otthagya Juu hercegnő sírját és csatlósával nyomában leereszkedett a dombról.

Akijama serege halkán, szinte némán vonult erőltetett menetben. Gyalogosok végeláthatatlanul hosszú sorát látta, itt-ott lovas harcosokkal. Ez volt az a sereg, amely Kofucsúból érkezett sürgős üzenetre és gyorsan Észak-Sinano felé tartott.

– Hol van Akijama úr? – miközben lova a harcosok sora mellett vágatott, Kanszuke folyton a hadsereg főparancsnokának a nevét kiáltozta minden sorköznél.

De úgy tűnt, senki sem tudja, hogy hol van a vezér. Valaki azt mondta, hogy a csapatok élén lovagol, valaki viszont azt, hogy hátul van. Kanszuke inkább előre indult.

– Akijama úr, itt van? – kiáltotta Kanszuke többször, miközben lovát gyorsan előre sarkallta.

Mivel a Hold csak éjfél tájban jött fel, ekkor még koromsötét volt. Semmit se látott, csak bal oldalon a tó víztükrét.

– Itt van, Akijama úr? – miután Kanszuke már vagy tizedszerre kiáltotta a nevet, hátulról egy fiatal hang szólította meg:

– Kanszuke, maga az?

Kanszuke azonnal lefékezte lovát.

– Kacujori úr? A fiatalúr az?

– Igen, én vagyok. Kanszuke, maga az?

– Ó! – Kanszuke hangja megremegett az elárasztó érzésektől. Ekkor egy lovas kilépett a sorból és Kanszukéhoz közeledett.

– Dzsii, hát maga az?

– Igen, én vagyok. Önt kerestem.

– Kanszuke, álljon be a sorba.

– Igen, uram.

– Menjünk együtt.

Kacujori visszament a sorba, Kanszuke pedig követte.

– Ötven lovas szamurájom van – dicsekedett Kacujori büszkén.

– Ez csodálatos! – válaszolta Kanszuke. Habár azt gondolta, hogy az ötven lovas harcos valójában inkább védelmezi Kacujorit.

semhogy az irányítása alatt állna. Hirtelen ellenállhatatlan erővel tört ki Kanszukeból a következő mondat: – De az ötven harcosával most el kell mennie a Takasima kastélyba.

– Mit mondott!?

– Kacujori úr, még túl korai lenne ez az első hadjáratának, ahhoz még egy évet várnia kell.

– Bizonyára tréfál! Nem áll szándékomban önt meghallgatni. Makacs fiatal hang volt, ami rendíthetetlenlégről árulkodott.

– Nem, nem tréfálok, ez uram parancsa. Csak azért jöttem el ideig, hogy átadjam önnek ezt a felszólítást.

– Az apámét?

– Igen, ez az édesapja szigorú utasítása.

– Akkor majd könnyörögni fogok neki.

– Nem, semmi értelme. Uram természetét jól ismerem, amit egyszer kimondott, azt többé nem másítja meg. Még egy évet várnia kell.

Kegyetlenül hangzott, de Kanszuke határozottan állította. Még magának is furcsa volt, hogy hirtelen úgy érezte, el kell halasztani Kacujori első hadjáratát. De tudta, hogy helyesen cselekszik. Miután ezt kimondta, váratlanul nagy megkönnyebbülést érzett.

Hirtelen valamilyen oknál fogva Kanszuke félelmet érzett és nem merte Kacujorit ebbe a csatába küldeni. Valahogy magabiztossága is elillant. A Juu hercegnő sírjánál tett látogatás okozta benne ezt a hirtelen változást. Úgy érezte, mintha Juu hercegnő nem feltétlenül örülne Kacujori első hadjáratának. Semmi értelme sincs egy ilyen fiatal férfit ennyire veszélyes csatába küldeni, mint ez. Majd később kitalál Singennek valamilyen kifogást.

Amikor megérkeztek a Takasima kastélyba, Kanszuke kihívta Kacujorit és csatlósait a sorból és a kastély kapuja felé irányította őket. A kastélyban a máglyák fényében Kanszuke látta, hogy Kacujori arca sápadt, száját pedig szorosra zárta. Mindenki előtt nyilvánvaló volt, hogy haragos érzéseit próbálja meg elfojtani. Olyan volt az arckifejezése, mint Juu hercegnőé, amikor fel volt zaklatva.

– Hát nem lesz jobb az inai Takato kastély uraként kétezer harcos élén háborúzni, mint ötven lovas szamuráj vezéréként csatla-

kozni a harchoz? Esküszöm a saját életemre fiatalúr, hogy megkérem az apját: egy éven belül a Takato kastély ura legyen. Biztos vagyok benne, hogy elhunyt édesanyja is ugyanígy vélekedne.

Mondhatott akármit, Kacujori akkor sem válaszolt. Kanszuke erre ügyet sem vetve bevitte a kertbe és azt mondta:

– Kérem, vigyázzon erre a kastélyra. Itt most én, Kanszuke, búcsút veszek öntől.

Úgy érezte, semmi értele sincs tovább maradnia, ezért gyorsan visszaindult a kastély kapujához. A téren hirtelen egy nő szólított a nevére:

– Kanszuke! – Ogoto hercegnő állt ott, a máglya fénye megvilágította arcának egyik oldalát.

– Óóó, maga az, Ogoto hercegnő!

– Kérem, vigyázzon magára, Kanszuke!

Kanszuke meghajolt és elhaladt mellette, de aztán visszafordult hozzá. Leszállt a lováról és így szólt:

– Kérem, mostantól fogva segítsen Kacujori úrnak. Senki sem tudja, hogy ki nyeri meg ezt a háborút. Ha valami történik velem, akkor szeretném, ha ön viselné gondját...

– Miért mondja ezt? – tudakolta Ogoto hercegnő. – Nem fogok tudni túl sokat segíteni, de azért ott van a két hercegnő és Nobumori is. Nobumori már tizenkét éves. Már réges-régen említette ezt nekem, és igaza van, segíték Kacujorinak.

– Ezt örömmel hallok. Most már békével megyek a háborúba – mondta Kanszuke, amikor újból nyeregbe pattant.

Amikor kilépett a Takato kastély kapuján, már nem volt mit megbánnia. Úgy érezte, most már békében halhat meg. Minélőssze az volt a vágya, hogy Kensin fejét saját kezével vágja le.

A 10.000 harcosból álló főhadssereg a terveknek megfelelően tizennyolcadikán indult el Kofucsúból. Átkeltek a Daimon hegycsúcson, ahol 3.000 harcos csatlakozott hozzájuk, majd huszonegyedikén érkeztek meg Kosigoéba, és aznap éjjel Uedában maradtak.

Hírnökök érkeztek lóháton egymás után, és sürgős híreket hoztak. Singen megtudta, hogy Kensin átkelt a Csikuma folyón és zászlóját kitűzte a Kaizu kastély közelében lévő Szaidzso hegy-

re. Ez nagyon merész, sőt vakmerő tett volt. Az, hogy a Csikuma folyó közöttük helyezkedett el, jó taktika volt arra az esetre, hogy táborot üthessen a Kaizu kastély közelében, de hogy Kensin átkelt a Csikuma folyón, azt jelentette, hogy elvágta saját menekülési útvonalát.

Singen még 5.000 harcost kapott Uedában, akik az Észak-Sinano környékén lévő erődökből jöttek. Szamurájainak összlétszáma ekkor már 18.000 rúgott.

Singen huszonharmadikán hagyta el Uedát; kora reggel átkeltek a Csikuma folyón és táborukat Kensin Szaidzso hegyen lévő táborával szemben verték fel. Öt napot töltöttek ott baljóslatú csendben. Huszonkilencedikén újra átkelt a Csikuma folyón és egész hadseregével együtt beköltözött a Kaizu kastélyba.

Szeptemberben sem a Szaidzso hegyen táborozó Kensin, sem a Kaizu kastélyban lévő Singen nem tett egyetlen lépést sem, csak mozdulatlanul farkasszemet néztek egymással. Az őszi hirtelen érkezett meg a hegyekbe és a mezőkre; a napsugarak gyengültek, az idő pedig hűvösre fordult. Szeptember kilencedikén, a krizantém fesztivál napján a Kaizu kastélyban tartózkodó összes tábornok a főépületben gyűlt össze, hogy ünnepi lakomát tartson. Mivel az ünnepséget a táborban tartották, mindenkit páncél borított. Beszélgetésük témája az volt, hogy mikor támadják meg Kensin hadseregét a Szaidzso hegyen.

– Már majdnem 20.000 harcosunk van, míg az ellenségnek csak 13.000. Ha kirontunk a kastélyból és olyan keményen támadunk rájuk, ahogyan csak tudunk, akkor már a számarányok alapján biztosra vehetjük a győzelmet. Nem hiszem, hogy jót tesz a harci szellemünknek, ha sokáig húzzuk-halasztjuk ezt a háborút – mondta Obu Hjóbei. Ez az érvelés inkább saját magának szólt, mivel Obu általában a szabályos harci taktika szerint szokott támadni. Akijama Harucsika és Koszaka Maszadata is ugyanezen a véleményen voltak.

– Te mit gondolsz, Kanszuke? – kérdezte Singen.

– Hát... – kezdte Kanszuke, még mielőtt válaszbba fogott volna. Azt most már tudta, hogy amíg ebbe a kastélyba zárkóznak, addig soha nem fogják őket legyőzni. A Kaizu kastély bevehetetlen, amelynek az építését maga Kanszuke felügyelte. Csakis vé-

delmi célokra épült. Itt soha sem győzhetik le őket. Ebben biztos volt. Ha viszont kirontanak a kastélyból és vaktában támadnak, akkor nyerhetnek, de veszíthetnek is.

– Egyetértek Obu tábornokkal, tényleg elképzelhető, hogy nyerünk, de az is, hogy veszítünk – mondta Kanszuke.

– Ez aztán igaz – nevetett Singen. Singen szerint döbbenetes volt, hogy Kanszuke mennyire óvatos, sőt szinte félfénken kezelte ennek a háborúnak a stratégiáját.

Először átkeltek a Csikuma folyón és sok nehézség árán ütöttek csak tábort a túlsó partján. Mindössze Kanszuke erőteljes ráhatásának volt köszönhető, hogy végül összeszedték csapataikat és a Kaizu kastélyba költöztették őket.

– Rendben, akkor hát mit tegyünk a győzelem érdekében?

– Várjuk ki, míg ők mozdulnak. A mi stratégiánkat majd az ő lépéseikhez igazítjuk. Ha őelőttük lépnek, a Szaidzso hegy serege is eszerint mozdulna. Akkor ők lennének előnyös helyzetben.

– Akkor hát itt kell várakoznunk örökké, míg meg nem mozdulnak, ugye? – nevetett Singen újból. Mindig is együtt érző és védelmező volt Kanszukével szemben. Kanszuke ötlete nem feltétlenül volt azonos Singenével, de ő mindig is tiszteletben tartotta idős stratéga véleményét, még annak árán is, ha ezzel saját véleményét kellett elfojtania. Meg akarta adni öreg csatlósának az utolsó esélyt a sikerre, aki óriási bajokon küzdötte át magát, míg végül elérkezett a Kensin elleni ütközethez.

Aznap éjjel Koszaka Maszanobu látogatott el a táborba visszatérő Kanszukéhez.

– Idős mester, van valami, amit tudnia kell – mondta.

– Mi az?

– Semmi különös, de én valahogy úgy érzem, hogy a szövetséges csapatok néhány nap múlva elhagyják a kastélyt és a Szaidzso hegy ellen fognak támadni.

– Igaz lenne?

– Szerintem erre urunk is igencsak hajlik.

– Hmm, vajon mi okból?

– Obu és Koszaka tábornok mellett az összes többi tábornok is támogatja az ötletet.

– És ön?

– Én? Én sem vagyok ellene, uram. Nem vagyok abban biztos, hogy a háborút itt, a Kavanakadzsima szigeten kell vívnunk, aminek a közepét folyó szeli át, de amilyen helyzetben most vagyunk, szerintem a létszámförlényünk előnyt jelent a számunkra.

Kanszuke csendben gondolkodott. A háború jeles és tapasztalt tudói mind ezt a cselekvési tervet javasolják; Kanszuke tudta, hogy ezt a tervet nyomós érvek támasztják alá. És most mégsem bízott abban, hogy nyerni fognak. Talán senki sem bízott ebben a háborúban. De ha mindenki tétovázik, vajon biztonságos dolog-e a Takedák jövőjét kockára tenni?

– Ha ön is ugyanezt gondolja, akkor ezt alaposabban meg kell fontolnom. De először találkoznom kell urammal és közvetlenül vele kell megbeszélnem a dolgot – mondta Kanszuke sápadt arcú. Amint kimentette magát és elbúcsúzott Koszakától, azonnal Singenhez sietett.

Amikor Singen meglátta Kanszukét, rögtön így szólt:

– Már hallottad, igaz?

– Igen, valóban. Uram, ön is azt gondolja, hogy azonnal támadjuk meg őket?

– Igen, így van.

– És mi ennek az oka?

– Ezt a kérdést nehéz megválaszolni. Nincs rá különösebb okom. Egyszerűen csak úgy érzem, hogy most azonnal kell őket megrohmozunk.

– Egy ilyen válaszban nem találok semmi értelmet.

– De hát ez az igazság... hiszen ez az, amire mindig is vágytál, nem? – nevetett Singen hangosan.

– Hogy mondja, uram?! – emelte fel tekintetét Kanszuke gyorsan. – Ez az, amire uram vágyott mindig, nem?! – mormogta az orra alatt.

Kanszuke tekintete egy ideig összeforrott Singenével, és nézésében erőteljes rosszallás sejlett.

– Ellátogattam Juu hercegnő sírjához.

– Ó, valóban? – válaszolta Singen. – És azt is hallottam, hogy bezártad Kacujorit a Takasima kastélyba.

– Akkor hát erről is tud.

– Az ilyen hír gyorsan terjed.

– Elhatároztam, hogy egy évvel elhalasztom az első hadjáratát.

– Mi az oka ennek a halasztásnak?

– Ez egy nagyon kritikus csata lesz, ezerből ha egy ilyen akad...

– Ha ilyen jól felkészültünk, akkor miért is halogatnánk a támadást? Semmin sem kell aggódnunk, igaz? Helyettünk majd Kacujori folytatja a háborút!

– Igen, uram.

– Juu hercegnő megbízott bennem és mindig azt mondta, hogy tegyem azt, amit akarok. „Támadja meg őket, ha akarja” – utánozta Singen Juu hercegnő hangját.

Hirtelen Kanszuke úgy érezte, hogy újra bátorság tör elő belőle. Olyan volt, mintha közvetlenül hallotta volna Juu hercegnő hangját.

– Uram! – hajolt előre Kanszuke és így szólt: – Ha támadni fog, akkor seregünket osszuk két részre. Akkor az egyik sereggel a Szaidzso hegyre támadunk, a másikkal pedig átkelünk a folyón és Kavanakadzsimában ütünk táborot. A támadáshoz az eccsigói seregeknek le kell jönnie a hegyről, át kell kelnie a Csikuma folyón, táborukat pedig őrizetlenül hagyják a Szaidzso hegyen. Ekkor pedig lecsapunk rájuk azokkal a harcosokkal, akik Kavanakadzsimában várják őket.

– Hmm, és mikor lesz erre a legmegfelelőbb alkalom?

– Amilyen hamar csak lehet.

– Holnap éjjel? Holnapután éjszaka?

– Nos, ha mindezt tényleg meg akarjuk valósítani, annak ma éjjel kell megtörténnie, mivel ha ma támadunk, akkor nem marad arra idő, hogy tervünk kiszivároгjon, mivel csak mi tudunk róla.

– Lehet, hogy Juu hercegnő is tudja – mondta Singen, miközben felállt, és már arra készült, hogy kimegy a szobából, de végül is újból visszajött és így szólt: – Mit javasolsz, ki legyen a Szaidzso hegyre támadó sereg vezére?

– Mit szólna Koszaka tábornokhoz?

– Rendben, és mennyi katonára lesz szüksége?

– Tizenkétezerre. Koszaka tábornok vezetése alatt éjjelkor fogják elhagyni a kastélyt. Az Obu, Koszaka, Szanada és Ojama-da irányítása alatt álló összes harcos csatlakozni fog Koszaka csapatához. Lesz elég időnk, hogy felkészítsük őket.

– Akkor nyolcezer fő marad a hadseregemben.

– Igen, uram, ön fogja őket vezetni és még mielőtt a Nap felkel, átkelnek a Csikuma folyón és táborot vernek Kavanakadzsimán. Jamagata, Anajama, Naito, Nobusige és Soójoken tábornokok szerencséjére a Hold csak éjfél után kel föl, ami ideális lesz Koszaka korán induló csapatának. Kora reggel pedig nagy lesz a köd, ez pedig uramnak fog abban kedvezni, hogy mozgósítsa a főhadsereget – mondta Kanszuke, majd távozott Singen színe elől.

Szinte közvetlenül ezután a kastély egész területén hemzsegetek az indulásra kész szamurájok. Senki nem szólhatott egy szót sem; csak a fegyverek csörgése és a páncélok hangja törte meg a rejtélyes csendet.

A 12.000 harcosból álló hatalmas hadsereg Koszaka Maszanobu vezetésével még a Hold felkelte előtt elhagyta a kastélyt. Felkaptattak a Szaidzso hegy meredek oldalán, hogy még a nyúl órájában megtámadják Kensin seregét.

Koszaka Maszanobu lóháton búcsúzott el Kanszukétól.

– Mester, most ön előtt távozom a kastélyból – mondta Koszaka nagy tisztelettel. Annyira sötét volt, hogy Kanszuke nem látta, csak a hangját hallotta.

– Imádkozom azért, hogy nagyszerű eredményeket érjen el.

– Én is, mester.

Koszaka lova hamarosan már a távolban járt. Hosszú időbe telt, míg a 12.000 katona elhagyta a kastélyt. Amikor a hadsereg első nagy csoportja elindult, a kastélyban csönd lett, mintha elnéptelenedett volna. Kanszuke néhány csatlósával együtt arra várt, hogy főhadserégével együtt ő is útnak indulhasson.

Két óra múlva már senki sem marad a kastélyban.

Kanszuke hosszú ideig mozdulatlanul várakozott. Tizennyolc év telt el Tenbun tizenkettedik éve óta, amikor a Takeda család szolgálatába került. Ezek a hosszú évek csaták sorozatával teltek el. Kanszuke számára nem létezett semmi más, csak a háború. A földön gördülő kisebb-nagyobb kövekhez hasonlóan az évek során ugyanúgy gördültek végig a háborúk is.

A tigris órájában a főhadsereg élén Jamagata Maszakage csapatai elhagyták a kastélyt. Őket követték sorra az Anajama Izu, Takeda Nobusige és Naito Suri vezette csapatok. Kanszuke Sin-

gen főhadseregét követve távozott a kastélyból. Amikor hátra-nézett a külső kaputól, az elhagyatott erődnek csak a fekete sziluettjét látta a sötétben. Az égbolt egyik fele világosabb volt, de a földön még koromsötét uralkodott. A kastély úgy nézett ki, mint egy nagy fekete folt. Azonban Kanszuke előtt a formája olyan tisztán körvonalazódott, mintha fényes nappal lett volna. A főépület körvonala, a melléképület és az öt torony világosan kirajzolódott a szeme előtt. Mindez azért volt, mert a saját kezével építette.

Hiroszénél keltek át a Csikuma folyón. A sűrű köd alacsonyan borította a sík mezőket. Singen Jahataharánál vert tábort. A Furin kasan vezetésével számos zászló lengedezett a ködben.

GYŐZELMI KIÁLTÁS

ÚGY TERVEZTÉK, HOGY A NYÚL ÓRÁJÁBAN a Koszaka Maszanobu által vezetett 12.000 harcos a Szaidzso hegy másik oldala felől kísérli meg a támadást Kensin tábora ellen.

Singen, aki a Jahataharán ütött tábort, folyamatosan küldözte ki a járőröket és állandóan csak a Szaidzso hegyet figyelte. Habár a sűrű köd megmaradt, és három méterre se lehetett ellátni, akkor is meg lehetett volna hallani a haragos hangokat, amint a szövetséges hadsereg megütközik az ellenséggel a Szaidzso hegyen.

Abban a pillanatban, hogy meghallják ezeket a hangokat, Kensin serege kétségtelenül összeomlik és a Csikuma folyón átkelve az ő táboruk felé fog menekülni. Ekkor pedig Takeda főhadiserege, amelyik itt várakozik, azonnal rájuk fog támadni. Singen és Kanszuke úgy érezte, már csak idő kérdése, hogy mikor lesz az övék Kensin feje.

– Még nem? – kérdezte Singen állandóan, amikor a járőrei visszatértek jelentést tenni. Kanszuke egy kis széken ült, alig három méterre Singentől.

Néha előfordult, hogy a járőröző szamurájok szinte a földön csúszva bukkantak elő a ködből.

– Még semmit sem látunk a Szaidzso hegy irányából. Csak néhány különböző helyen gyújtott tüzek halvány fényét véltük felfedezni.

Kanszuke ezeket a híreket sorra átadta Singennek.

– Élcsapatunk bizonyára a köd miatt késlekedik. Szokatlanul sűrű most a köd – mondta Kanszuke.

– Tényleg, a köd még ehhez a vidékhez képest is szokatlanul sűrű, de a szövetséges csapatoknak ez előnyt jelenthet, nem? – kérdezte Singen.

– Valóban, ez minden bizonnyal a szuvai kegyes istenség mennyei védelme.

– De ami nekünk védelmet jelenthet, az az ellenségnek is előnyös lehet, nemde?

– Igen, akkor, ha ők is éppen támadni készülnek – mondta ki Kanszuke hirtelen, miközben önkéntelenül felemelkedett a székről.

– Most azonnal magam megyek járőrözni – szólta Kanszuke, míg gyorsan lesietett az alattuk elterülő, rizsföldekkel borított fennsíkra.

A köd csak lassan kezdett oszladozni. Fenyőfák törzsének homályos árnya bukkant elő néha-néha a ködben, majd ugyanilyen gyorsan el is tűnt. Kanszuke körülbelül minden harmadik lépése után megállt. Olyan volt, mintha úszna a sűrű ködben és legtöbbször képtelen volt megállapítani, hogy mi van előtte. Tovább nyomult előre az előtte tornyosuló fehér falba. Néha fatuskókban vagy kiálló gyökerekben botlott meg és bukdácsolnia kellett, hogy újból talpra álljon. Nagy nyugtalanság töltötte el. Már nem az őt körülvevő sűrű köd aggasztotta, hanem valamilyen ismeretlen és fájdalmas aggodalom tört rá. A szövetséges csapatok most alig várják a pillanatot, hogy az övék lehessen Kensin feje. Azonban az is lehetséges, hogy Kensin is árgus szemekkel várja a lehetőséget, hogy kihasználja ellenfele gyengeségét ebben a ködben és ő maga győzedelmeskedjen? Nem, ez nem lehetséges! – De akkor vajon mi okozhatja aggodalmát? Honnak jöhet ez a nyugtalanító érzés, ami most átjárja a testét?

Kanszuke hirtelen megállt és felkiáltott:

– Ki az?

Mindezt azért, mert lovak patáinak hangját hallotta a közelében. Úgy hangzott, mintha valaki egy helyben forgott volna körben a lovával.

– A szél! – kiáltott vissza a másik.

– A hegy! – válaszolta Kanszuke.

– Ne mozduljon! – kiáltotta a lovas és hirtelen előbukkant a ködből.

– Jamamoto Kanszuke a nevem. Járőr vagy?

– Igen, uram. – A ló Kanszuke hangját meghallva mellső lábait a levegőbe emelte.

– Uram, az előttünk lévő rizsföldön hemzsegnek a lovas harcosok.

– A mi csapataink? – kérdezte Kanszuke izgatottan.

– Szerintem ők kell hogy legyenek, de erről nem vagyok teljes mértékben meggyőződve.

A szövetséges csapatok a Jahatahara mező mindkét oldalára felállították alakulataikat. Igen, lehet, hogy a mező hátsó részén ők helyezkednek el, de az nagyon valószínűtlennek tűnt, hogy ilyen messzire merészkedtek volna. Ezért tehát egyáltalán nem a szövetséges csapatok vannak előttük!

– Rendben, térj vissza a táborodhoz! – kiáltotta oda neki Kanszuke, majd ő maga is a főhadiszállásra sietett, ahol Takeda Singen már várta. A köd ebben a pillanatban kezdett el gyorsan széteszlani. Balra és jobbra tőlük a fák ágai és gyökerei kezdtek körvonalazódni.

Mire Kanszuke megérkezett a táborba, a főhadiszállást körbevevő rengeteg zászló már átsejlett a ködön, ami mostanra olyanra vált, mint egy vékony fehér selyemfátyol. Ez a vékony selyemfátyol minden egyes pillanattal egyre csak halványodott.

– Uram! – kiabált Kanszuke.

– Mi a helyzet a Szaidzso hegyen? – kérdezte Singen.

– A Szaidzso hegyen valószínűleg senki sincs most, uram.

– Micsoda?!

– Szerintem előttünk a ködben Kensin rejtőzködik.

– Az nem lehet! Akkor mit tegyünk? – ordított remegő hangon Singen.

Nemsokára már mélyen rezgett a kürtök hangja, azt jelezve, hogy a harcosok vegyék fel a katonai alakzatokat. Körülbelül ugyanabban az időben érkezett meg egymás után három lovas járőr.

– Hosszú sorokban hatalmas katonai csapatok vannak innen néhány száz méterre és jobb szárnyuk most kezdett el közeledni felénk – mondta az egyik járőr.

– A bal szárny lovasai most indultak el kelet felé – jelentette a második járőr.

– Egyértelmű, hogy az ccsigói hadsereg van előttünk. Több mint tízezer harcosra tehető a létszámuk – abban a pillanatban, hogy a harmadik járőr ezt kimondta, nyugatról fegyverek heves ropogása hallatszott. A köd egy szempillantás alatt feloszlott. Az előttük elterülő hatalmas síkságon úgy tűnt fel az alacsony fenn-

sík, a fenyőerdő, a rizsföldek, az utak, a házakat körülvevő fák és a folyók, mintha akkor nőttek volna ki a földből.

Kanszuke azonnal meglátta őket. Ami a szeme elé tárult, az a lehető legfélelmetesebb látvány volt, amit valaha is látott. Több száz, nem, inkább több ezer lovas harcos közeledett három hosszú sorban a Jahata mező felé, ahol Singen és Kanszuke állt. Kanszuke lélegzete egy pillanatra elakadt a félelemtől, amikor meglátta a közeledő ellenség pompás seregét.

A következő pillanatban a szövetséges táborból felhangzottak a harci kiáltások. Takeda Nobusige bal szárnyon lévő csapatai voltak azok. Körülbelül hétszáz lovas közeledett egy tömbben az ellenség egyik csapatához.

– Uram! – szólt Kanszuke –, rosszul ítéltem meg ellenségünket, ezért most váratlan helyzetbe kerültünk.

– Győzni fogunk? – Singen olyan nyugodt volt, mint mindig.

– Győznünk kell.

– Igen, máskülönben az életünket áldozzuk.

– Nemcsak a saját életünkről van szó, hanem őseink életéről is, akiknek a győzelmünket köszönhetjük. Ha veszítenénk, az megbocsáthatatlan veszteség lenne őseink számára.

– Még nem akarok meghalni. Élni fogok – Singen úgy mondta ezt, mintha tréfálna. Rettenthetetlenül vigyorgott saját szavain.

– Kanszuke, amíg Koszaka élvonala meg nem érkezik, a csata merő zűrzavar lesz. Próbáld meg most nem meghalni.

– Én is ugyanezt tanácsolom önnek, uram – válaszolt Kanszuke arcán mosollyal. Kanszuke egyetértett Singennel. A Takedák seregének összes kiváló tábornoka, mint például Koszaka, Ōbu, Baba és Ojamada az élbolyban voltak, akik a feltételezett ellenségre akartak támadni a Szaidzso hegyen, de az ellenség már nem volt ott. A győzelem egyedül azon múlik, hogy a Takedák 12.000 főből álló főhadserege mikor tud hozzájuk csatlakozni a csatamezőn. Ha addig kitartanak, akkor övék a győzelem. Nem számít, mi is történik, de azt nem hagyom, hogy Singen ezen a mezőn haljon meg. Kanszuke megfogadta, hogy egy pillanatra sem mozdul Singen mellől, és akár az élete árán is megvédi.

Harci kiáltásoktól zengett az egész csatamező. Megérkezett Jamagata Szaburohjőbei csapata, amely középre rontott, Naito

Surinoszuke és Morozumi Bungo csapatai a jobb szárnyon pedig szintén megpróbálták bevenni az ellenség erős sorait.

Kanszuke soha nem számított arra, hogy harcosait így, ilyen feszült helyzetben fogja Kensin ellen küldeni. Ezt a pillanatot már régóta tervezgette, megtervezte az ütközetre a megfelelő stratégiát. Ám ami most éppen a szeme előtt lejátszódott, az egyáltalán nem olyan volt, mint amit várt.

A köd ekkorra már teljesen eltűnt. A vidéket mostanra derült őszi reggeli táj váltotta fel. Az a szent vörös köpönyeg, ami Singenen volt, ragyogott a fényben. Singen egy széken ült, fekete fonallal átszőtt páncélt és a Takeda klán szuvai sisakját viselte. Kanszuke mellette ült. Csúnyán leborotvált fejét fehér fejpánttal tekerte körbe és ő is fekete selyemmel átszőtt páncélzatot viselt.

Hirtelen felerősödtek a harci kiáltások, ugyanakkor a lovak fülsiketítő nyihogása is hallatszott. Bizonyára ebben a pillanatban csapott össze a két sereg.

Ez a csata a kezdetektől fogva nehéz volt a Takedák seregének. Nagy volt a létszámkülönbség a két sereg között; a stratégia megghiúsulása is visszavetette a szövetséges harcosok harci szellemét. Nem számított most, hogy milyen helyzetben vannak, Takeda seregének a sokkal nagyobb és erősebb ecsigói hadsereg hirtelen és meglepetésszerű támadásával kellett szembenéznie.

Győzniük kellett. A győzelemhez pedig az kellett, hogy erőhátrányban lévő csapataikkal kitartóan ellenállnak, míg a szövetséges sereg maradék 12.000 katonája nem áll be a csatasorba. Kanszukének már semmi más kívánsága nem volt, csak ez. Itt már nem volt helye a stratégiának. A csatát egyszerűen a hatalom és a tiszta, nyers erő dönti el. Kensin ez alkalommal túljárt Kanszuke eszén. A Takedák az ellenség csapdájába estek.

– Hogyan halad Nobusige?⁹³ – kérdezte Singen. Nem a csatasorokat nézte, szemét félig csukva tartotta és kérdését a szokásosnál kevésbé élénk hangon tette fel.

⁹³ Takeda Singen testvére volt a Jahataránál lévő fő táborban az élvonal vezére.

– Még nem engednek, nem hátrálnak.

– Hmm, kitartóan ellenállnak, igaz? – kérdezte Singen. Kanszuke melegséget érzett abból, amit ura mondott. Kanszuke még onnan messziről is látta Nobusige elkeseredett küzdelmét. Mindössze hétszáz harcosával tartotta a frontot az ellenséggel szemben, akinek a csapata sokkal nagyobb volt, mint az övé. Habár a szövetséges csapatokat újra meg újra hátraszorították, mindig össze tudták magukat szedni és minden egyes alkalommal vissza tudtak vágni.

Kanszuke fokozatosan azt érezte, hogy veszélyben vannak, mivel az új, friss ellenséges csapatok a szemük előtt nyomultak egyre előrébb. Nobusige csapata, ami idáig hősiezen kitartott, azonnal összeomlott. Szánalmas látvány volt, amint széthullott a csapat, mivel létszámuk sokkal kisebb volt, mint az ellenségé. Pillanatok alatt bekebelezte őket az ellenséges harcosok hullámzó áradata.

Ekkor viszont a Jamagata Szaburohjőbei vezette ezer harcos jelent meg az egyik oldalon és erőteljesen próbált éket verni az ellenség csatatorába. Kiváló támadás volt, ami Kanszukéra lenyűgöző hatást tett.

– Nobusige csapata megsemmisült, de... – kezdte Kanszuke.

– Jamagatáról van szó, ugye?

– Igen, uram.

– Azon az oldalon számíthatunk rá. És mi a helyzet a jobb szárnyal?

– Morozumi csapata elkeseredetten küzd.

– Még ellen tudnak állni?

– Naito csapata most jobbra fordul. Azt azonban nehéz megmondani, hogy ki győzedelmeskedik.

Nem sokkal ezután jutott el hozzájuk Takeda Nobusige halálának híre.

– Nobusige úr elhunyt! – mondta a sár-borította hírnök. Lován hirtelen kitörte mellső lábát, a nyeregben ülő hírnök pedig előre bukfenchezett a földre, miközben hosszú kardját még a kezében tartotta. Feltápáskodott és újra csak azt kiáltotta: – Nobusige úr meghalt – majd megint az arcára bukott.

Kanszuke odafutott a szamurájhoz és a hátára fordította. Egyik

lábát a harcos mellkasára helyezte és egyenként húzta ki belőle a nyílveesszőket. Három nyíl fúródott a testébe. A szamuráj ekkora már halott volt. Valószínűleg Nobusige élete is épp így ért véget – gondolta Kanszuke.

– A szerencsétlen Nobusige halott – mondta Singen.

– Annyira sajnálom – vigasztalta Kanszuke, aki most úgy érezte, mintha ő lenne felelős mindenért, még Singen fivérének haláláért is.

– Kanszuke, én egyszerűen csak az mondtam, milyen szerencsétlen ember. Nem aggódj miatta. Ma, még a bárány órájában hallani fogod a diadalkiáltásunkat.

– Igen, uram.

Kanszuke képtelen volt felemelni a fejét. „Singen most az én tévedésemet próbálja palástolni” – gondolta. „Vagy tényleg hisz abban, hogy a végén győzhetünk?” A hibákért soha nem okolta Kanszukét. Erőteljes érzés tört rá. Bármit megtett volna, hogy segítsen. Annyira sajnálta, hogy csak egyetlen élete van, amit Singenért feláldozhat. Szürke lovának nyergébe pattan és Jaha-tahara táborból minden irányba körbetekintett.

Mostanra a csatasorokon már teljes zűrzavar uralkodott. Többé már nem volt olyan határvonal, amivel meg lehetett volna különböztetni az ellenséges és a szövetséges erőket. Ez a csata a halálig tart. Habár az őszi Nap hűvös sugarait a mezőre bocsátotta, a tájból mégis mélabús hangulat áradt. Mindenütt kardok és lándzsák villanását látta, hangjuk mégis szokatlanul csendes volt.

„Bárcsak Koszaka már itt volna! És Baba is itt lenne! Bárcsak Obu is ideérne!” Ezek a kívánságok rengetegszer cikáztak át rajta. Kanszuke téves stratégiája miatt ezek a válogatott kiválóságok, a lovaglás és lándzsavívás mesterei csapataikkal még mind messze voltak, távol a csatamezőtől.

A Takeda Nobusige csapatát helyettesítő Jamagata csapata hosszú időn át intézett támadásokat a bal szárny és a középvo-nal ellen, de végül őket is viaszorították és védekező állásba kerültek; arra kényszerültek, hogy lépésről lépésre meghátráljanak.

Ez idő alatt a jobb szárnyon az egyik összezapásban Morozumi Bungo-no-kami is életét vesztette. Abban a pillanatban.

hogy Kanszuke értesült Morozumi haláláról, észrevette, hogy a Jahataharánál lévő főhadiszállás is nemsokára csatamezővé változik majd. A jobb szárny veresége miatt a Jahataharán lévő főtábor elvesztette védelmét és végül az ellenség élvonala is rájuk fog támadni.

– Uram! – kiáltotta Kanszuke.

Singen is észrevette a közelgő veszélyt és így szólt:

– Igen, Kensin főhadserege errefelé fog támadni, igaz?

– Feltételezem.

– Akkor tudjuk még két órán át tartani magunkat?

– Igen, így kell tennünk.

– Ha ezt meg tudjuk tenni, győzni fogunk. Két óra múlva fog Koszaka serege mögéjük ér.

– Igen, kétségtelenül.

Kanszuke üzenetet küldött minden irányba. Mindenkinek Jahataharát kellett megerősítenie. A főhadiszálláson csak 1.800 harcos volt. A Hara Hajato és Takeda Sojoken által a bal szárnyon vezetett 1.000 fős tartalék csapat, valamint a Takeda Josinobu és Mocsizuki Kanhacsiro által a jobb szárnyon irányított 800 fős tartalék csapat már előre nyomult. A Takedák táborából minden katona arra készült, hogy bekapcsolódjon a csatába.

Kanszuke hamarosan harci kiáltásokat hallott, amelyek olyan erősek voltak, mintha meg akarnák rengetni a földet. 3.000 ecsigói harcost látott, akik a fennsíkon át épp feléjük tartottak, közülük mindössze néhány száz méterre. Minden pontosan úgy történt, ahogyan számította.

Singen most először vette át a parancsnokságot. A főhadiszálláson lévő teljes hadseregnek azt parancsolta, hogy induljanak előre Jahataharából és ütközzenek meg az ellenséggel.

– Uram, ön fogja vezetni az embereit? – kérdezte sietve Kanszuke.

Singen még mindig a székén ült, és egyszerűen csak megingatta a fejét. Egyáltalán nem mozdult, úgy ült ott mereven, mintha egy szobor, mintha egy ólomkatona volna.

– Uram, akkor én megyek.

Kanszuke eltökéltsége, hogy ő vezeti a harcosokat a háborúba, most teljes volt.

– Látsz már valakit az élvonalból?

– Nem, még nem, uram.

– Rendben, akkor menj! – küldte Singen. A hadsereg fiatal főparancsnokának ragyogott a szeme.

Kanszuke kirontott a csatamezőre. Messzire elnézett a hatalmas földön. Egyetlen szövetséges harcost sem látott. Mi történhetett Koszakával?! És vajon hogyan boldogul Baba? Kanszukét a kétségbeesés már majd megőriztette.

A kétszáz hátra maradt katonából álló csapatnak azt parancsolta, hogy maradjanak ott, ahol vannak, és várják ki a megfelelő pillanatot, amikor a csapat előre ronthat és utolsó védőpajzsként oltalmazhatja Singent.

Kósza nyílvevesszők ütköztek néha a fenyőfáknak, majd lehullottak a földre. Lőfegyverek zaja visszhangzott. Mindenhol harc kiáltások hallatszottak. A totális vérontás és mészárlás mindössze száz méterre előtte zajlott. Mindkét hadsereg előre-hátra taszította a másikat, és a harcosok az életükért küzdöttek.

Kanszuke előre-hátra lépdelt lovával ugyanazon pont körül újra meg újra. Azért imádkozott, hogy a mező távoli végében végre feltűnjenek a szövetséges katonák mákszemnyi méretű pici pontocskái. Győzelmük ezektől a fekete homokszemektől függött. Más megoldás nem volt.

– Uram – lépett oda Singenhez Kanszuke újra.

– Hát nem ugyanez volt a helyzet a Murakami Josikijóval vívott csatánál? Akkor sem volt körülöttem egyetlen csatlósom sem – mondta Singen.

Igen, tényleg, ám a Murakami Josikijóval vívott csata végén mégis felhangzott az üdvözlőkiáltás! Kanszuke úgy érezte, Singen most erre céloz. Úgy tűnt, Singen még egy ilyen zúrávaros csatában is csak a győzelemre tud gondolni. Halálfélelemnek vagy kétségbeesésnek még csak a szikrája sem látszott rajta.

Míndeközben Takeda Sojoken csapatának alakulatait két részre vágták, és Kanszuke látta, ahogy az ellenség harminc lovas harcosa egy csoportban átvág a közöttük nyíló résen. Teljes sebességgel feléjük közeledtek. Várakozó csapatának kiadta a parancsot az előre támadásra. Most érkezett el az idő, hogy az utolsó szálig minden katona részt vegyen a vérfürdőben.

A küzdelem több mint egy órán át tartott. Kanszuke még soha nem vett részt ilyen erőszakos és nehéz csatában. Az ellenség elhatározta, hogy egyetlen támadással pusztítja el Singen főhadiszállását. Az ellenséges harcosok csoportjának időről időre mindig sikerült nekitámadnia a Takedák táborát védő seregnek. Amikor csak ez történt, kiáltások, sikolyok és a lovak nyerítésének borzalmas hangja remegtette meg a földet. Takeda erői minden alkalommal merészen visszavágtak, megpróbálták a támadókat bekeríteni és mindegyiküket megölni. Szó szerint félelmetes, halálos küzdelem volt.

Kanszuke harcosait állandóan jobbra-balra mozgatta. Az ő feladata volt megakadályozni, hogy az ellenség közel kerülhessen a táborhoz, ahol Singen tartózkodott. Csatlósainak száma minden egyes megmozdulás után fokozatosan csökkent.

Amikor egy lélegzetvételi szünete akadt, mindig ellenőrizte a fenyőerdőben lévő főhadiszállást. Annak a területnek a közepén, ahol több mint 20.000 katona harcolt, csak abban az egyetlen tömbben honolt csend és nyugalom. A Takedák rengeteg zászlója egyenesen állt ott. Az ellenséges harcosok közül még egynek sem sikerült betörni. Azonban mindez csak idő kérdése. A csatát az idő ellen vívták. Az ecsigói erők nemsokára már ezt a területet is elborítják.

– Jamamoto Kanszuke!

Kanszuke megfordult a hangra. Singen törvényes fia, Josinobu száguldott felé. A huszonnégy éves ifjú tábornoknak nyílt seb volt a homlokán, arcának jobb oldalát pedig vér borította.

– Vigyázz az apámra, Kanszuke! Ne mozdulj innen!

– És ön, uram?

– Én az ellenség főhadiszállását fogom megtámadni. Ha nem teszünk semmit, akkor a szövetséges csapatok szép lassan megsemmisülnek. Te gondoskodj a többiről! Én, Josinobu, az ellenség főhadiszállására támadok.

Nem törődött a következményekkel, az volt az eltökélt szándéka, hogy betör az ellenség főhadiszállására és saját kezűleg vágja le Kensin fejét. De még az sem lesz könnyű feladat, hogy megközelítse Kensin táborát. Több ezer ellenséges harcos fogja útját állni.

Kanszuke tekintetét hosszú időre Josinobu arcára szegezte. Sokáig ellenállt azoknak az erőknél, amelyek körülvették ezt a fiatal férfit. Kanszuke saját erejével Juu hercegnőt és Singen törvénytelen gyermekeit, azaz Kacujorit és a többiekét védelmezte. Most azonban azt gondolta, hogy helytelen volt ezt a fiatal tábornokot pusztán azért gyűlölnie, mert ura törvényes feleségének a gyermeke volt.

Az őszi Nap lágyan csillogott Josinobu sisakján, amit a Takedák címere díszített: sárkányfej egy gyémánt alakú fémlapon. A páncélját átszövő bíborszínű fonal elszakadt és már lova is megsebesült.

Néhány perc múlva Kanszuke csendesen így szólt:

– Ön helyett majd én végzem el ezt a feladatot. Ahogyan már említette, ha így marad minden, akkor még egy óráig sem tudunk kitartani. A szövetséges élcsapatok, akiket nagyon várunk, valami miatt még nem érkeztek meg.

Miközben beszélt, tekintetét a látóhatárra szegezte. A 12.000 katona közül, akiket Koszaka vezetett, még egy árva harcos sem tűnt fel a mezőn.

– Én, Kanszuke fogok rátámadni az ellenség táborára. Ön, Josinobu úr, maradjon itt és amikor már sem a jobb, sem a bal szárny nem tud ellenállni, fogja urunkat, vágjon vele keresztül az ellenségen és meneküljenek a Kaizu kastélyba.

– Nem – rázta meg fejét Josinobu tetterősen és belekezdett mondandójába, de Kanszuke félbeszakította:

– Ne kockáztassa életét felelőtlenül. Az ön élete más, mint az enyém. Ön a Takeda család törvényes örököse – Kanszuke most védelmezte azt az életet, amit valaha ki akart oltani Kacujoriért, Juu hercegnő fiáért. Most azonban váratlan és veszélyes végzet közeledett a Takedák felé. Ekkor már semmi sem számított; akiben a Takedák vére csörgedezett, azt meg kellett védeni.

– Nem! – Josinobu nem akart Kanszukéra hallgatni és hirtelen megpróbálta lovát megfordítani.

– Hát nem érti? – kiáltotta Kanszuke – Ne mozduljon innen! Ha ön nem védelmezi urunkat, akkor kire másra számíthatna?

Kanszuke lovával lassan előre lépdelt, majd megfordult és felé vette útját a főhadiszálláshoz, ahonnan Singen figyelte őket.

Singen egyenesen állt, jobb kezével egy fenyőfára támaszkodva. Nyugodtan, higgadt méltósággal nézte a csatamezőt.

– Uram, a hadsereg nagyszerű főparancsnoka lett! – akarta neki mondani Kanszuke. Még soha nem látta őt ilyen felségesnek. Mindezidáig, amikor csak egy csata elkezdődött, abban Singen mindig lóháton ülve vett részt. Mindig ő akart parancsolni és saját maga akarta vezetni seregét. Ma azonban ebben a csatában, amiben nagy esélye volt a vereségre, már a kezdetektől fogva nagyon nyugodt és higgadt maradt, mintha személyisége megváltozott volna. A legfontosabb döntéseket kivéve szinte mindent a csatlósaira hagyott.

Kezét lágyan a fenyőfán nyugtatva tekintetét lassan irányította a csatater egyik oldaláról a másikra, mintha csak egy tájképben gyönyörködne. Nem olyan volt az arca, mint a hadsereg főparancsnokának, aki épp egy vesztes csatát szemlél. Kanszuke azt kívánta, bár csak Juu hercegnő láthatná ezt a Singent. Ő volt a legkiválóbb hadsereg-főparancsnok az országban.

Kanszuke ekkor megfordította lovát és összeszedte az összes életben maradt csatlósát.

– Most pedig át fogunk vágatni az ellenség seregén és megtámadjuk a főhadiszállásukat. Nincs más dolgotok, mint egyszerűen végigvágatni a táborukig. Ne is figyeljetek arra, hogy mi történik körülöttem! Életetek a kezemben van!

Hangos „ááá!!!” harci kiáltásával leírhatatlan módon lelkesítette csatlósainak harci szellemét.

A következő pillanatban Kanszuke már a csatater ellenkező oldala felé vágatott. Félúton hátrafordult és látta, hogy harcosainak sokkal nagyobb csapata követi, mint amire számított.

Most minden irányból ellenséges katonák vették körül. Kanszuke száguldott előre, testét kétrét görnyesztette: úgy nézett ki, mintha a ló nyakát nyaldosná. Kardját kivonva tartotta kezében, a penge hegye épp az arc mellé került.

Az idő múlásával Kanszuke már egész testében fájdalmat érzett. Egyfolytában csak az ellenséget vágta, és ő maga is szerzett vágásokat.

Amikor néha-néha ki tudott tekinteni, a lándzsák hegyei mintha falat alkottak volna előtte. Lova hirtelen megugrott,

irányt váltott és vágatni kezdett, mintha megveszett volna. Hatvan méteren át csak futott, majd hirtelen megállt és behajlította hátsó lábát, mintha le akarna ülni. Mindez egy kisebb domb lábánál történt.

Kanszuke ekkor lehuppant a földre.

Megpróbált feltápászkodni, de elakadt a lélegzete. Meglepő módon onnan, ahol állt, maga előtt látta az egész mezőt. Látta a rizsföldeket és a szuszuki kalászaival teli mezőt, valamint egy kis tavat. És messze a távolban, a hatalmas terület szélén itt-ott jó néhány fekete, mákszemhez hasonlatos pontot vett észre, szét-szóródva a szélrózsa minden irányba.

„Végre itt vannak” – gondolta Kanszuke. Amikor megfordult, hogy a távoli fenyőerdő irányába tekintsen, jó pár lovas harcos vágatott el mellette teljes sebességgel.

Kanszuke felállt. Jobb oldalról számos ellenséges szamuráj rontott rá. Imbolyogva elkezdett feléjük menni. Megölt egyet, de eközben az ő válla is megsebesült. Megölt egy másikat, de a lábát egy vágás kisöpörte a teste alól; le kellett ülnie a földre.

– Uram, az előőrs végre megérkezett. Most már biztos, hogy győzni fog és felhangozhat a diadalkiáltás!

Ekkor oldalról egy lándzsa fúródott a hasába. Mégis felállt, miközben kezével szorongatta a lándzsa nyelét.

A fekete pontok száma a távolba egyre csak sokasodott.

Annak a fenyőerdőnek a csücskében, ahol Singen állt, még mindig ott lengett a Furin kazan és a Takeda klán többi zászlója is rendíthetetlenül lobogott. Takeda Josinobu csapatai bizonyára jól védelmelik a táborát. Ebben a küzdelemben a 12.000 harcos megérkezése csakis győzelemmel kecsegtetett. A diadal néhány perc múlva az övék lesz. Életben kell maradnia, gondolta Kanszuke.

– Jamamoto Kanszuke, én most levágom a fejét! – hallott Kanszuke egy nagyon fiatal hangot. Megpróbált a hang irányába fordulni, de képtelen volt rá. Egyik kezével a lándzsa rúdját fogta, ami átszúrta testét, miközben a másikkal hosszú kardját forgatta. Nem érkezett válasz.

– Uram! Kiáltsa ki a győzelmünket! A többiek pillanatokon belül itt lesznek.

Az éles fájdalom újból a vállába hasított. Kanszuke néhány métert előre tántorgott, mintha valaki annak a lándzsának a rúdjánál fogva húzná, amelyik kiállt a testéből, majd nekiütözött egy fenyőfának. Nektámaszkodott a fának, miközben kardját még mindig támadásra készen tartotta a kezében.

Elérkezett életének legnyugalmasabb órája. Bár a harci kiáltások és sikolyok még betöltötték a menny és a föld közötti eget, őt mégis csöndes érzések kerítették hatalmukba. Itagaki Nobukata arca jelent meg előtte:

– Most már sokat élt. Tíz évvel tovább mint, mint én! – mondta.

Ekkor Juu hercegnő arca jelent meg előtte. Úgy nevetett, mint régen, amikor vidám volt. Nevetése igazgyöngyként gördült felé.

– Nézze meg a sebeit! Már az elejétől fogva ilyen csúnya arccal született és most még több sérülést szerzett hozzájuk! – Juu hercegnő szokásos hozzáállása most kellemesnek tetszett Kanszuke fülének, és mindez elbűvölte őt.

– Gondolom, ön Jamamoto Kanszuke, de azért mondja meg a nevét – Kanszuke eufórikus érzései közepette újra a fiatal hangot hallotta. Valami miatt elégedettség töltötte el, hogy egy ifjú samuráj fogja megölni.

– Igen, valóban én vagyok az: a Takeda klán háborús stratégiája, Jamamoto Kanszuke.

Abban a pillanatban, ahogy ezt kimondta, érezte, hogy az életét kioltó hűvös penge beleszalad a nyakába.

Vér spriccelt mindenfelé. A jeles háborús stratégia, Jamamoto Kanszuke feje elvált a testétől.

A síkság egyik csücskében éppen ekkor támadt rá az ecsigói hadsereg hátrvédjeire Koszaka, Baba és Obu lovassága, akik most keltek át a folyón.

Ugyanekkor pedig az ecsigói hadsereg főparancsnoka, Ueszugi Kensin, aki mint egy pap,⁹⁴ aranyszínű sisakját lágy fehér anyaggal burkolta be, előrántotta 80 centi hosszú kardját és épp

⁹⁴ Ueszugi Kensin már fiatal korában elvonult a világtól és papnak állt, és be is tartotta szüzességi fogadalmát.

meg akarta ostromozni barnásfehér lovát. Pont arra készült, hogy egyedül támad Singenre és egyetlen vágással dönti el a csata kimenetelét.

Még két óra volt hátra a bárány órájáig, amikor is Singen katonáiból végre kitört a megjósolt diadalkiáltás.

Onnantól fogva megváltozott a föld. A Nap eltűnt a felhők mögött és a délnyugati égbolton fekete esőfelhők kezdtek gyülekezni.

EPILOGUS

TAKEDA SINGEN HADSEREGE körülbelül 4.600 halottat és 7.500 sebesültet számlált, míg Ueszugi Kensin seregében 3.500 halott és 9.400 sebesült volt. Ueszugi Kensin végül visszavonult a csatamezőről.

A *Takeda szandai ki*, azaz *A Takeda család történetének feljegyzései* szerint Jamamoto Kanszuke szemtől szemben támadt az ellenségre és állítólag tizenhárom ellenséges harcost küldött a másvilágra, mielőtt ő maga is elesett – 69 éves korában.

Takeda Singen, aki élete álmának tartotta Japán egyesítését, 1573-ban betegségben halt meg a Sinano tartományban, úgy, hogy álma nem valósult meg. Egy olyan hadúrnak, aki mindig szenvedélyesen harcolt a csatamezőkön utolsó véréig, bizonyára nehéz lehetett elfogadni, hogy betegségben hal meg.

Takeda Singen törvénytelen fia, Takeda Josinobu túlélte a kavanakadzsimai csatát. Közismert volt az ellenségeskedés Josinobu és Kacujori között, különösen azért, mert Takeda Singen egyértelműen kimutatta érzelmeit Juu hercegnő fia, Kacujori iránt. A tényleges igazság máig ismeretlen, de azt beszéljük, hogy Takeda Singen börtönbe vetette Josinobut, amikor kiderült, hogy titokban árulásra készül. Az egyik elmélet szerint a börtönben halt meg 30 éves korában, míg egy másik feltevés azt sugallja, hogy betegségben hunyt el.

Takeda Singen törvénytelen fia, Takeda Kacujori vette át apja helyét annak halála után. Habár álma mindig is az volt, hogy jobb daimjó lesz, mint apja, Kacujorinak végül is azt lett a sorsa, hogy Japán két leghatalmasabb egyesítőjével, Oda Nobunagával és Tokugava Iejaszuval kellett megvívnia.

Mivel saját csatlósa elárulta, és Oda hadseregével került szembe, Takeda Kacujori végül feleségével és tizenhat éves fiával együtt megölte magát (szeppekut követtek el), s ezzel véget vetett a háborús időszak egyik legnagyobb klánjának, a Takedáknak.

Japán egyesítése még jó néhány évtizedig nem történt meg. 1560-ban Oda Nobunaga legyőzte az Imagavákat az okehazamai

csatában. Az egyesítést ezután Tojotomo Hidejosi szorgalmazta erőteljesen, amit végül 1600-ban Tokugava Iejaszu vitt véghez, aki megalapította a Tokugava sógunátust, ami közel 300 évig uralkodott Japánban, egészen az ország 1868-ban kezdődött nyitásátáig és modernizációjáig.

Yoko Riley

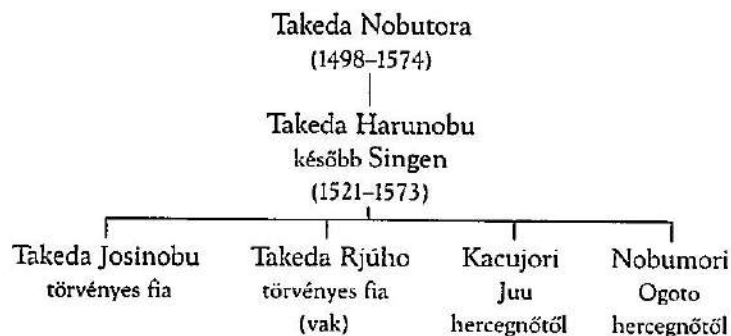
FÜGGELÉK

A FŐBB ESEMÉNYEK IDŐRENDJE

<i>korszak</i>	<i>év</i>	<i>esemény</i>
Tenbun	1532	
	1540	
	1541	Takeda szolgálatába fogadja Kanszukét
	1545	Szuva Jorisige megtámadása (Juu hercegnő)
	1546	Murakami Josikijó megtámadása Az ecsigói Ueszugi klán támadása
	1548	Murakami Josikijó másodszori megtámadása Itagaki Nobukata halála
Kodzsi	1550	Találkozás Nagao Kagetorával Kavanakadzsimánál Ogoto hercegnő feltűnése
	1554	Kiszo megtámadása
	1555	Nagao Kagetora újra megjelenik Kavanakadzsimánál Juu hercegnő halála (25)
Eiroku	1556	Ina megtámadása
	1560	
Ganki	1561	Csata Kavanakadzsimánál Jamamoto Kanszuke halála (69)
	1570	
	1573	Takeda Singen halála (53)

(Egyes dátumokon a történészek még vitatkoznak, így néhány esetben a szerző élt a kormeghatározás szabadságával.)

TAKEDA SINGEN CSALÁDFÁJA

(Ezen kívül volt még három gyermeke, de ők nem szerepelnek a könyvben.)

TAKEDA SINGEN SZAMURÁJAI

Jamamoto Kanszuke

Itagaki Nobukata – az uedaharai csatában halt meg

Obu Toramasza

Amari Torajaszu – a kavanakadzsimai csatában halt meg

Takeda Nobusige – Harunobu öccse; a koszei csatában halt meg

Ojamada Nobusige

Jokota Takatosi – a koszei csatában halt meg

Takeda Gjóbusoju Nobukado – Singen törvénytelen testvére

(24 híres szamuráj szolgált alatta, de csak a fentiek szerepelnek a könyvben.)

TAKEDA SINGEN FŐ ELLENSÉGEI

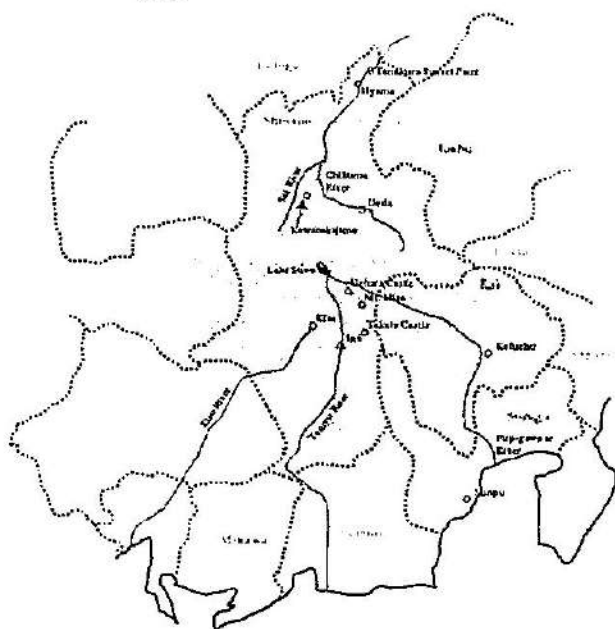
Szuva Jorisige – Singen hugának, Nenének a férje, Juu hercegnő (Jorisige ágyasának lánya) apja

Murakami Josikijo – a Kacurano kastély daimjója; a csatákban nagyszemre tábormokokat vesztett

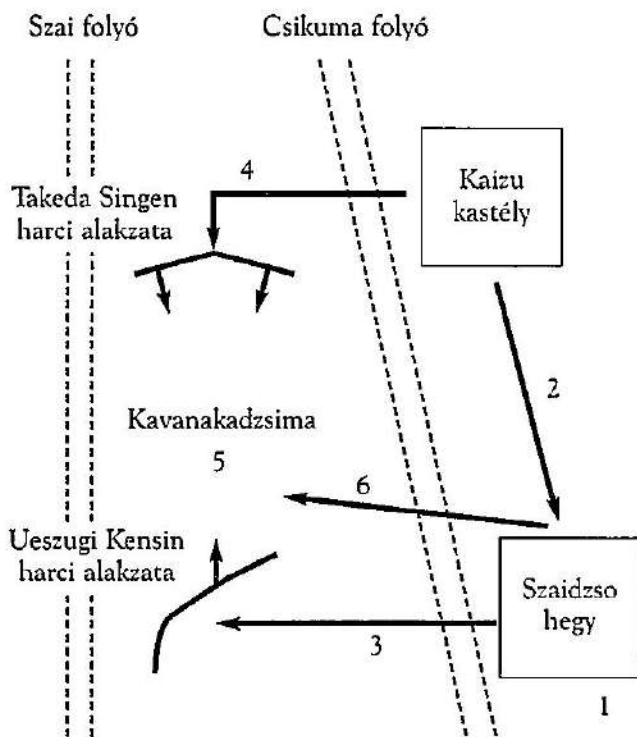
Nagao Kagetora később Ueszugi Kensin – tehetséges fiatal hadúr, Singen legerősebb ellenfele

FÜGGELEK

A TAKEDÁK TERÜLETEI 1572 KÖRÜL

A KAVANAKADZSIMAI CSATA
 A 13. fejezetben lévő csata csapatmozgásai

- 1 Ueszugi Kensin 13.000 fős serege eredetileg a Szaidzso hegyen táborozott.
- 2 Éjfélkor Takeda Singen 12.000 fős serege a Szaidzso hegyhez vonult, hogy hajnali 6-kor támadjon.
- 3 Az éjszaka közepén Ueszugi Kensin csöndben Kavanakadzsimára vonult seregével.
- 4 Hajnali 4-kor Takeda Singen 8.000 fős serege Kavanakadzsimára vonult, hogy csatára hívja Kensin seregét reggel.
- 5 A csata hajnalban megkezdődött.
- 6 Délben Singen fő hadereje majdnem elkésett, hogy még megmentse a csatát.

TARTALOM

<i>Előszó</i>	5
1. Aoki Daizen halála	9
2. Jamamoto Kanszuke csatlakozik a Takeda klánhoz	20
3. Szuva meghódítása	34
4. Kanszuke meggyőzi Juu hercegnőt	49
5. Szeretet és gyűlölet	61
6. Még kell őt ölnöm... ..	86
7. Nagao Kagetora fenyegetése	102
8. Ogoto hercegnő	117
9. Elvonulás a világtól	131
10. Juu hercegnő hazatér	152
11. A Kaizu kastély	165
12. Készülődés a csatára	183
13. Győzelmi kiáltás	198
<i>Epilógus</i>	212
<i>Függelék</i>	215